

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Politechnika Częstochowska

ul. Dąbrowskiego 69

42-201 Częstochowa

Finanse i rachunkowość w biznesie

Wersja elektroniczna Raportu została opublikowana na stronie internetowej Wydziału Zarządzania w zakładce Wydział/Wydziałowy System Zapewnienia Jakości Kształcenia/Raporty samooceny pod adresem: <https://wz.pcz.pl/wydzial/wydzialowy-system-zapewnienia-jakosci-ksztalcenia/raporty-samooceny>

Nazwa ocenianego Kierunku studiów: **Finanse i rachunkowość w biznesie**

1. Poziom/y studiów: **studia I stopnia (licencjackie)**
2. Forma/y studiów: tryb stacjonarny i niestacjonarny
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania Kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na Kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	120.6	67%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na Kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	59.4	33%

Nazwa ocenianego Kierunku studiów: **Finanse i rachunkowość w biznesie**

1. Poziom/y studiów: **studia II stopnia (magisterskie)**
2. Forma/y studiów: tryb stacjonarny i niestacjonarny
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek²
Nauki o zarządzaniu i jakości

W przypadku przyporządkowania Kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

²Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na Kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	Liczba	%
Nauki o zarządzaniu i jakości	96	80%

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na Kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		Liczba	%
1.	Ekonomia i finanse	24	20%

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego Kierunku, poziomu i profilu studiów

Efekty uczenia się dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* - pierwszy stopień

Poziom i forma studiów:	<i>pierwszego stopnia</i>		<i>stacjonarne i niestacjonarne</i>
Profil:	<i>ogólnoakademicki</i>		
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się	Symbol uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu *)	Symbol charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie **)
		6	6
Osoba posiadająca kwalifikacje <i>pierwszego stopnia</i> :			
w zakresie wiedzy			
K_W01	Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych, a w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz zna ich charakter, znaczenie i miejsce w systemie nauk i ich relacjach do innych nauk	P6U_W	P6S_WG
K_W02	Posiada zawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych systemów, norm i uregulowań w zakresie finansów i rachunkowości w biznesie	P6U_W	P6S_WK
K_W03	Posiada zawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji społecznych (kulturowych, prawnych, ekonomicznych i etycznych) i ich elementów oraz relacji zachodzących między nimi	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
K_W04	Ma wiedzę o człowieku jako podmiocie funkcjonującym w różnorodnych strukturach organizacyjnych i więziach społecznych (w szczególności prawnych i ekonomicznych) i je kształtującym	P6U_W	P6S_WK
K_W05	Zna i rozumie teoretyczne podstawy dotyczące ilościowych i jakościowych metod, które umożliwiają przeprowadzanie analiz podstawowych kategorii właściwych dla studiowanego Kierunku i ich wykorzystanie w decyzjach zarządczych	P6U_W	P6S_WG
K_W06	Posiada wiedzę na temat funkcjonowania organizacji, zarządzania nią i ewidencjonowania jej działalności	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
K_W07	Zna i rozumie finansowe aspekty funkcjonowania organizacji, tj. zagadnienia dotyczące możliwości wyboru, pozyskiwania i wykorzystania źródeł finansowania organizacji w kontekście zarządzania	P6U_W	P6S_WG

K_W08	Posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą ochrony własności intelektualnej i zarządzania zasobami niematerialnymi	P6U_W	P6S_WK
K_W09	Zna i rozumie zasady funkcjonowania podmiotów w społeczno-ekonomicznym systemie państwa i instytucji międzynarodowych	P6U_W	P6S_WK
K_W10	Posiada wiedzę o przedmiocie i metodach zarządzania, zasadach tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, podejmowania decyzji finansowych oraz podstawowych problemach marketingu	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
K_W11	Zna i rozumie zasady i regulacje prawne rachunkowości; posiada wiedzę w zakresie wykorzystania instrumentów rachunkowości w rozwiązywaniu problemów zarządzania	P6U_W	P6S_WG
K_W12	Posiada wiedzę dotyczącą roli informacji w procesie ewidencji i sprawozdawczości finansowej w tym technik informacyjno-komunikacyjnych oraz systemów informatycznych w kontekście zarządzania	P6U_W	P6S_WG

w zakresie umiejętności			
K_U01	Wykazuje się umiejętnością obserwacji, rozpoznawania przyczyn i interpretacji zjawisk społecznych w zakresie Kierunku <i>Finanse i rachunkowość w biznesie</i>	P6U_U	P6S_UW
K_U02	W oparciu o zaawansowaną wiedzę teoretyczną potrafi pozyskiwać i selekcjonować dane niezbędne do przeprowadzania analiz dostępnych wariantów rozwiązania problemu, a także dokonywać wyboru wariantu optymalnego i formułować wnioski w procesie zarządzania	P6U_U	P6S_UW
K_U03	W oparciu o dostępne metody ilościowe i jakościowe potrafi opracowywać prognozy procesów i zjawisk społecznych do celów biznesowych	P6U_U	P6S_UW
K_U04	Potrafi poprawnie interpretować i wykorzystywać normy i reguły (prawne, etyczne, zawodowe) w zakresie pracy indywidualnej i zespołowej dla celów zarządzania organizacją	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UO
K_U05	Potrafi przygotować w języku polskim oraz języku obcym (poziom B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) pracę pisemną i prezentację stosując odpowiednią terminologię naukową	P6U_U	P6S_UK P6S_UO
K_U06	Potrafi zastosować narzędzia ilościowe i jakościowe do rozwiązywania problemów z obszaru finansów i rachunkowości w biznesie	P6U_U	P6S_UW
K_U07	W oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi przeprowadzić analizę kondycji ekonomiczno-finansowej organizacji	P6U_U	P6S_UW
K_U08	Wykorzystując nabytą wiedzę teoretyczną potrafi zastosować narzędzia finansów i rachunkowości dla potrzeb podejmowania decyzji i zarządzania organizacjami	P6U_U	P6S_UW
K_U09	Potrafi w zaawansowanym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne do pozyskiwania, przetwarzania, prezentowania danych do celów zarządzania	P6U_U	P6S_UW
K_U10	Wykorzystując literaturę fachową i formy przekazu medialnego potrafi analizować bieżące wydarzenia społeczne dotyczące problematyki Kierunku <i>Finanse i rachunkowość w biznesie</i> oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	P6U_U	P6S_UW P6S_UK P6S_UU

w zakresie kompetencji społecznych			
K_K01	Jest przygotowany do pracy zespołowej, przyjmowania różnorodnych ról w grupie i skutecznej komunikacji w biznesie	P6U_K	P6S_KR
K_K02	Potrafi zgodnie z przyjętymi zasadami etyki zawodowej rozpoznać i zaproponować rozwiązania sytuacji problemowych występujących w pracy lub wykorzystywać opinie ekspertów	P6U_K	P6S_KR P6S_KK
K_K03	Będąc świadomym aspektów prawnych i ekonomicznych potrafi przygotowywać i realizować projekty biznesowe również w języku obcym	P6U_K	P6S_KK P6S_KO
K_K04	Wykazuje się umiejętnością myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P6U_K	P6S_KO
K_K05	Wykazuje się rzeczowym i rzetelnym podejściem w trakcie realizacji powierzonych zadań i potrafi brać odpowiedzialność za powierzone mu zadania i podejmowane decyzje	P6U_K	P6S_KR P6S_KO
K_K06	Jest przygotowany do zajmowania stanowisk pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, instytucjach publicznych i życiu społecznym z dbałością o dorobek i tradycję zawodu	P6U_K	P6S_KO P6S_KR

Efekty uczenia się dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* - drugi stopień

Poziom i forma studiów:	<i>drugiego stopnia</i>		<i>stacjonarne i niestacjonarne</i>
Profil:	<i>ogólnoakademicki</i>		
Symbol kierunkowego efektu uczenia się	Opis kierunkowego efektu uczenia się	Symbol uniwersalnej charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomu *)	Symbol charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie **)
		7	7
Osoba posiadająca kwalifikacje <i>drugiego stopnia</i> :			
w zakresie wiedzy			
K_W01	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu nauk społecznych, a w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz zna ich charakter, znaczenie i miejsce w systemie nauk i ich relacjach do innych nauk	P7U_W	P7S_WG
K_W02	Posiada rozszerzoną wiedzę w odniesieniu do wybranych systemów, norm i uregulowań prawnych dotyczących specyfiki finansów i rachunkowości, w tym w zakresie wykorzystania metod i instrumentów rachunkowości w rozwiązywaniu problemów zarządzania	P7U_W	P7S_WK
K_W03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje pomiędzy podmiotami w systemach gospodarczych w skali krajowej i międzynarodowej oraz rolę człowieka w kształtowaniu struktur i stosunków ekonomiczno-społecznych oraz instytucji społecznych, w szczególności dotyczącą obszarów finansów i rachunkowości w biznesie	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
K_W04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody oraz narzędzia analizy i opisu zjawisk społeczno-ekonomicznych, w tym dotyczące technik pozyskiwania i przetwarzania danych oraz modelowania zjawisk z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	P7U_W	P7S_WG
K_W05	Zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej i konieczność ochrony praw autorskich w kontekście zarządzania	P7U_W	P7S_WK
K_W06	Posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości ich ewidencyjno-sprawozdawczych aspektów oraz zna i rozumie standardy sporządzania sprawozdań i rewizji w Polsce i na świecie	P7U_W	P7S_WK P7S_WG
K_W07	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą różnych obszarów aktywności gospodarczej, w tym metod zarządzania ryzykiem, fuzji i wyceny przedsiębiorstw, strategii finansowania działalności biznesowej organizacji	P7U_W	P7S_WK P7S_WG

K_W08	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu rachunkowe i finansowe aspekty funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz instytucji finansowych i jednostek sektora publicznego	P7U_W	P7S_WK
K_W09	Zna i rozumie możliwości zastosowań współczesnych narzędzi zarządzania kosztami i finansami przedsiębiorstwa w celu podnoszenia operacyjnej efektywności organizacji	P7U_W	P7S_WG
w zakresie umiejętności			
K_U01	Wykazuje się umiejętnością obserwacji, interpretacji i oceny zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości w biznesie, a także dostrzega i wyjaśnia relacje między nimi oraz potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w tym zakresie	P7U_U	P7S_UW
K_U02	W oparciu o pogłębioną wiedzę potrafi pozyskać i wyselekcjonować dane do przeprowadzania analiz dostępnych wariantów rozwiązania problemu z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie, wyboru wariantu optymalnego i formułowania wniosków oraz podejmowania decyzji	P7U_U	P7S_UW
K_U03	W oparciu o zaawansowane metody ilościowe i jakościowe prawidłowo interpretuje i ocenia przyczyny procesów i zjawisk, związanych z finansami i rachunkowością, w biznesie potrafi opracowywać prognozy procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych do celów biznesowych	P7U_U	P7S_UW
K_U04	Potrafi poprawnie interpretować i wykorzystywać normy i reguły (prawne, etyczne, zawodowe) w celu innowacyjnego wykonywania zadań w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	P7U_U	P7S_UW
K_U05	Posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz potrafi używać w zaawansowanym stopniu specjalistycznej terminologii	P7U_U	P7S_UK
K_U06	Potrafi dokonywać oceny efektywności inwestycji oraz kalkulacji kosztu źródeł finansowania; potrafi wskazać optymalny portfel inwestycji oraz wybrać odpowiednią strategię finansowania przedsiębiorstwa	P7U_U	P7S_UW
K_U07	Potrafi wskazać obszary problemowe i zastosować narzędzia rachunkowości finansowej, zarządczej oraz rewizji finansowej w zarządzaniu organizacją	P7U_U	P7S_UW
K_U08	Potrafi w pogłębionym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne do pozyskiwania, przetwarzania i prezentowania danych do celów zarządzania	P7U_U	P7S_UW
K_U09	Posiada umiejętność samodzielnego poszerzania wiedzy i uczenia się przez całe życie na podstawie dostępnych źródeł krajowych i	P7U_U	P7S_UO P7S_UU

	zagranicznych oraz wykorzystania jej do pracy indywidualnej i zespołowej		
w zakresie kompetencji społecznych			
K_K01	Jest gotów do przyjmowania różnorodnych ról w grupie, skutecznej komunikacji i mediacji w procesach zarządzania	P7U_K	P7S_KR
K_K02	Jest gotów do planowania i wykonania powierzonych zadań, realizuje je w sposób kompetentny i potrafi brać odpowiedzialność za nie; umiejętnie wykorzystuje opinie ekspertów	P7U_K	P7S_KK P7S_KR
K_K03	Jest przygotowany do rozpoznawania i proponowania rozwiązań sytuacji problemowych występujących w pracy zawodowej zgodnie z etosem i zasadami etyki zawodowej	P7U_K	P7S_KR
K_K04	Jest gotów do przygotowywania i realizacji złożonych projektów biznesowych, myśli i działań w sposób przedsiębiorczy	P7U_K	P7S_KK P7S_KO
K_K05	Jest przygotowany do zajmowania stanowisk pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, instytucjach publicznych i życiu społecznym	P7U_K	P7S_KO P7S_KR
K_K06	W oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności posiada kompetencje do prowadzenia działalności doradczej z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	P7U_K	P7S_KK

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Agata Mesjasz-Lech	Dr hab. prof. PCz; Kierownik dyscypliny naukowej nauki o zarządzaniu i jakości
Anna Bazan-Bulanda	Dr, prof. PCz, Kierownik dydaktyczny
Agnieszka Wójcik-Mazur	Dr hab. inż. prof. PCz, Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości, Koordynator Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie, Kierownik Katedry
Marlena Grabowska	Dr hab. inż., prof. PCz, Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości
Anna Korombel	Dr hab. Prof. PCz, Katedra Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości
Tomasz Nitkiewicz	Dr hab. inż. Prof. PCz, Katedra Zarządzania i Przedsiębiorczości
Marcin Zawada	Dr inż., Kierownik ds. rozwoju
Edyta Kulej-Dudek	Dr inż., Zastępca kierownika dydaktycznego
Katarzyna Brendzel	Dr inż., Katedra Zarządzania i Przedsiębiorczości, Rzecznik Prasowy Politechniki Częstochowskiej
Dariusz Dudek	Dr inż., Katedra Informacyjnych Systemów Zarządzania, Przewodniczący Zespołu ds. e-learningu
Adam Idzikowski	Dr inż., Katedra Inżynierii Produkcji i Bezpieczeństwa
Justyna Łukomska-Szarek	Dr, Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości
Agata Przewoźna-Krzemińska	Dr, Katedra Socjologii Stosowanej i Zarządzania Zasobami Ludzkimi, Przewodnicząca Zespołu Zespół ds. ankietyzacji absolwentów
Agnieszka Puto	Dr inż., Katedra Zarządzania i Przedsiębiorczości
Anna Wiśniewska-Szałek	Dr, Katedra Ekonometrii i Statystyki, Przewodnicząca Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania
Marcin Gajdos	Mgr inż., Katedra Ekonometrii i Statystyki
Paweł Kaliński	Mgr inż., Informatyk
Sebastian Wierzba	Mgr inż., Informatyk
Ilona Kożuch	Mgr inż., Kierownik Dziekanatu
Anna Chrobot	Mgr inż., Planista studia niestacjonarne
Anna Kozłowska	Mgr, Planista studia stacjonarne

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego Kierunku, poziomu i profilu studiów	4
Prezentacja uczelni	13
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na Kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	15
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	15
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	31
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	52
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	75
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	80
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój Kierunku	94
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Kierunku	99
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	107
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	124
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	128
Część II. Perspektywy rozwoju Kierunku studiów	144
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego Kierunku studiów	150

Prezentacja uczelni

Politechnika Częstochowska to najstarsza i największa uczelnia regionu, która od momentu powstania pełni funkcję kulturotwórczą i opiniotwórczą, wnosząc istotny wkład w rozwój regionu.

Od chwili jej powstania mury Uczelni opuściło ponad 90 tysięcy absolwentów - inżynierów i magistrów inżynierów. Przez 75 lat działalności wpisała się trwale w społeczność lokalną z sukcesem łącząc tradycję z nowoczesnością poprzez synergię nauki, dydaktyki oraz współpracy z otoczeniem. Uczelnia koncentruje swoje działania na rozwoju naukowo-badawczym, ze szczególnym uwzględnieniem umiędzynarodowienia badań, rozwoju kluczowych dyscyplin naukowych, które jednocześnie umożliwiają doskonalenie jakości i warunków kształcenia. Politechnika Częstochowska intensyfikuje działania w zakresie zwiększenia komercjalizacji wyników badań oraz intensyfikacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Konsultacje z Radami Społeczno-Gospodarczymi umożliwiają uruchamianie nowych kierunków studiów, ścieżek kształcenia oraz studiów podyplomowych odpowiadających na potrzeby gospodarki w ścisłej współpracy z otoczeniem gospodarczym. Tym samym oferta kształcenia jest atrakcyjna nie tylko dla społeczności lokalnej, ale również dla studentów krajowych i zagranicznych. Uczelnia organizuje również zajęcia w ramach Uniwersytetu III wieku, a także oferuje specjalne aktywności w ramach Uniwersytetu Młodzieżowego, co przyczynia się do promocji całej Uczelni.

O nowoczesnym obliczu Politechniki Częstochowskiej decyduje wysoko wykwalifikowana kadra, kierunki kształcenia wpasowane w potrzeby rynku oraz laboratoria wyposażone w nowoczesną infrastrukturę badawczą. Na uwagę zasługuje prężnie działająca społeczność studentów skupiona w ramach ponad 60 Kół naukowych, w których studenci mają możliwość rozwijania swoich pasji i zainteresowań. Należy podkreślić, że specjalnością Politechniki Częstochowskiej, realizowaną w ramach Kół Naukowych stała się konstrukcja łazika marsjańskiego (PCz Rover Team), który na prestiżowych zawodach University Rover Challenge w Mars Desert Research Station (MDRS) w Utah w Stanach Zjednoczonych (2017) zdobył trzecie miejsce, a w 2018 pierwszą lokatę wyprzedzając czołowe ośrodki naukowe na świecie.

Obecnie Politechnika Częstochowska oferuje kształcenie na 7 wydziałach i ponad 30 nowoczesnych kierunkach, w tym również w języku angielskim.

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, będący jednym z 7 wydziałów uczelni oferuje atrakcyjną ofertę kształcenia na 12 kierunkach, w tym w ścieżkach anglojęzycznych. Jednym z wiodących jest kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie*, który umożliwia podjęcie studiów na pierwszym i/lub drugim stopniu kształcenia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Kierunek *Finanse i rachunkowość* rozpoczął kształcenie w roku 2012/2013 i od momentu powstania cieszył się dużym zainteresowaniem studentów. W roku 2020/2021 został utworzony kierunek o nazwie *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Przesłanką do zmiany treści kształcenia było dostosowanie programu studiów do przyjętej (zgodnie z wymogami instytucjonalnymi) dyscypliny wiodącej na Wydziale obejmującej nauki o zarządzaniu i jakości (szerzej pkt. 1.4 oraz 1.5). Kierunek ten wcześniej był oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną w roku 2013 w ramach oceny instytucjonalnej Wydziału Zarządzania oraz w roku 2019 w ramach oceny programowej uzyskując oceny pozytywne.

Należy podkreślić, że Współpraca Wydziału z instytucjami międzynarodowymi pozwala w sposób ciągły na doskonalenie procesu dydaktycznego na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zgodnie z wzorcami międzynarodowymi. Dotyczy to w szczególności certyfikacji ACCA (na wybrane przedmioty realizowane na kierunku) oraz współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV. Ponadto dzięki współpracy z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu uruchomiono nowy zakres kształcenia (Nowe usługi Biznesowe), którego treści programowe zostały ukierunkowane na zgłaszane potrzeby jednego z największych pracodawców regionu. Do niewątpliwych atutów kształcenia na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* należy wysoko wykwalifikowana kadra naukowo-dydaktyczna, posiadająca również doświadczenie w biznesie (biegły rewident, doradca podatkowy,

osoby posiadające certyfikaty biegłego sądowego w ramach wyceny nieruchomości oraz wartości przedsiębiorstwa), co umożliwia łączenie prezentowanych treści teoretycznych z praktyką gospodarczą obszaru finansów i rachunkowości. W ten nurt wpisuje się również wykorzystanie w procesie dydaktycznym programów umożliwiających symulacje prowadzenia działalności gospodarczej (Revas Branżowe Symulacje Biznesowe, Symfonia dla Edukacji), cieszących się dużym zainteresowaniem wśród studentów oraz baz danych (Notoria), a w szczególności rozwój praktycznych umiejętności i kompetencji w zakresie obsługi informatycznych narzędzi wspomagających procesy zarządzania finansami i rachunkowości w przedsiębiorstwach poprzez wykorzystanie systemu SAP.

Bardzo bogata i atrakcyjna oferta licznych Kół Naukowych umożliwia rozwój własny studentów kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, zdobywanie przez nich nowych kompetencji i umiejętności oraz wymianę doświadczeń (różnorodne warsztaty, szkolenia, konkursy etc). Koła Naukowe dają również szansę prezentacji pierwszych własnych badań na konferencjach zarówno wydziałowych, jak i ogólnopolskich oraz międzynarodowych. Dodatkowo Wydział Zarządzania silnie współpracuje z otoczeniem promując wiedzę z zakresu finansów i rachunkowości (na poziomie szkół podstawowych, ponadpodstawowych a nawet przedszkoli), które mają na celu wykształcenie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży. Wynikiem współpracy z szerokim gronem interesariuszy zewnętrznych jest realizacja różnych projektów społecznych czy promocja nauk matematycznych (ogólnopolski Festiwal Komunikacji Społecznej 3 Światy, Konkurs Kangur Matematyczny etc).

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na Kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

1.1. Powiązanie koncepcji kształcenia z misją i głównymi celami strategicznymi uczelni

Misja, wizja oraz strategia rozwoju Politechniki Częstochowskiej zostały przedstawione w dokumencie pt. *Strategia rozwoju Politechniki Częstochowskiej na lata 2023-2027*, dostępnym na stronie Uczelni <https://pcz.pl/uczelnia/strategia-rozwoju-uczelni>. Dokument ten wyznacza kierunki rozwoju Uczelni w czterech głównych obszarach jej funkcjonowania: działalności naukowej, edukacyjnej, współpracy z otoczeniem oraz w obszarze zarządzania uczelnią. Prowadzona w Politechnice Częstochowskiej działalność edukacyjna i badawcza realizowana jest przy poszanowaniu takich wartości, jak: uczciwość i sprawiedliwość, poszukiwanie prawdy, poszanowanie godności człowieka, innowacyjność, zaangażowanie społeczne oraz zrównoważony rozwój. Misją Uczelni jest prowadzenie badań przez jej pracowników na światowym poziomie pozwalającym kreować rozwój naukowy i postęp techniczny w kluczowych dyscyplinach naukowych. W działalności dydaktycznej misja realizowana jest poprzez kształcenie wysoko wykwalifikowanej kadry we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, uwzględniającej współczesne i przyszłe potrzeby nowoczesnej gospodarki. Realizacji tych zadań sprzyja nowoczesna infrastruktura naukowo-badawcza oraz dydaktyczna. Duży nacisk kładziony jest także na zapewnienie studentom i pracownikom przyjaznej atmosfery pracy i rozwoju. Wizja Politechniki Częstochowskiej wyznacza cele strategiczne we wszystkich czterech, kluczowych obszarach funkcjonowania Uczelni, realizowanych także przez pracowników Wydziału Zarządzania.

Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są powiązane z celami strategii Politechniki Częstochowskiej, szczególnie z celami wyznaczonymi w obszarze *Dydaktyki: CSD1. Atrakcyjna oferta kształcenia dla studentów krajowych i zagranicznych oraz CSD2. Doskonalenie jakości i warunków kształcenia*. Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej oferuje wysokiej jakości kształcenie, zapewniające absolwentom pożądane na rynku pracy kompetencje. Rozwija ofertę atrakcyjną nie tylko dla studentów z Polski, ale także dla studentów zagranicznych, wspierając międzynarodową mobilność pracowników, doktorantów i studentów. Wydział Zarządzania posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. Działalność badawcza pracowników Wydziału Zarządzania przyczynia się do rozwoju dyscyplin naukowych kluczowych dla aktualnych wyzwań naukowych oraz nowoczesnego przemysłu. W celu realizacji projektów badawczo-rozwojowych i prac wdrożeniowych rozwijana jest współpraca z uczelniami krajowymi i zagranicznymi oraz wiodącymi podmiotami gospodarczymi funkcjonującymi na krajowym i międzynarodowym rynku. Współpraca ta sprzyja komercjalizacji i transferowi wyników badań naukowych, jak i prac rozwojowych z Uczelni do gospodarki. Politechnika Częstochowska, w tym Wydział Zarządzania, są nowoczesnie zarządzane, charakteryzując się stabilnością finansową. Ponadto, Wydział Zarządzania jest atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem pracy m.in. dzięki systemowemu podejściu do rozwoju pracowników, obiektywnemu systemowi oceniania i wynagradzania pracowników, a także dzięki przyjaznej atmosferze. Uczelnia realizuje cele zrównoważonego rozwoju oraz angażuje się w działalność na rzecz wzrostu społecznej odpowiedzialności.

Cel strategiczny *CSD1. Atrakcyjna oferta kształcenia dla studentów krajowych i zagranicznych* realizowany jest na Wydziale Zarządzania przez podejmowanie różnorodnych działań. Programy dydaktyczne są tworzone i doskonalone w Kierunku zwiększania praktycznych kompetencji studentów oraz umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego. Przed uruchomieniem nowych kierunków, ich treści są konsultowane z członkami Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu funkcjonującej przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Wymiana wiedzy i doświadczeń pomiędzy teoretykami i praktykami zarządzania pozwala nie tylko wypracować treści programowe odpowiadające potrzebom rynku, ale także wykreować nowe projekty naukowe i eksperckie. Intensywna współpraca Wydziału Zarządzania z przedstawicielami biznesu ma odzwierciedlenie także

w atrakcyjnej ofercie praktyk zawodowych, staży, a także wycieczek dydaktycznych dla studentów Wydziału Zarządzania. Programy studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* uwzględniają także możliwość kształcenia na odległość. Bardzo duży nacisk kładziony jest na przekazywanie studentom wiedzy praktycznej, przez co wiele zajęć dydaktycznych prowadzonych jest przez osoby z doświadczeniem zawodowym w danej branży. Na pierwszym stopniu studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, w efekcie współpracy z członkami RDPB, studenci mają do wyboru następujące zakresy kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki oraz Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami. Natomiast na drugim stopniu: Menedżer finansowy, Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami, Rachunkowość i podatki oraz Nowe usługi biznesowe (studia stacjonarne). Umiejscowienie procesu dydaktycznego odbywa się m.in. poprzez poszerzenie oferty dydaktycznej o kierunki realizowane w języku angielskim i innych językach obcych, doskonalenie programów studiów prowadzonych w językach obcych, intensyfikację zaangażowania studentów, pracowników i doktorantów w uczestniczeniu w międzynarodowych programach wymiany akademickiej oraz w programach wymiany bilateralnej.

Cel strategiczny *CSD2. Doskonalenie jakości i warunków kształcenia* realizowany jest na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej m.in. poprzez poszerzenie dydaktycznych kompetencji merytorycznych pracowników, które pozwolą na uatrakcyjnienie oferty dydaktycznej (np. szkolenia STATISTICA, SAP itp.), a także poprzez rozwijanie ich kompetencji językowych do prowadzenia zajęć w językach obcych. Na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* organizowane są zajęcia aktywizujące studentów w zakresie umiejętności miękkich. Studenci z niepełnosprawnościami są wspierani przez pracowników w realizacji procesu kształcenia, którzy systematycznie biorą udział w szkoleniach z zakresu współpracy z osobami niepełnosprawnymi. Na Wydziale Zarządzania systematycznie podejmowane są działania mające na celu rozwijanie infrastruktury dydaktycznej oraz modernizowanie wyposażenia laboratoriów i sal dydaktycznych, szczególnie z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami. Jakość i różnorodność oferty edukacyjnej są cyklicznie podnoszone poprzez zakupy specjalistycznego oprogramowania, najnowocześniejszych środków audiowizualnych oraz nowoczesnej aparatury, w tym dla osób z niepełnosprawnościami. Doskonalenie warunków kształcenia, będące celem strategicznym Politechniki Częstochowskiej, realizowane jest na Wydziale Zarządzania także poprzez rozwój oferty pozadydaktycznej, kulturalno-oświatowej i sportowej dla studentów, organizację spotkań z ludźmi sukcesu reprezentującymi różne zawody i branże. Na Wydziale Zarządzania do dyspozycji studentów pozostają strefy relaksu oraz zaplecze socjalne. Studenci wspierani są finansowo i organizacyjnie w podejmowaniu różnorodnych aktywności naukowych.

Realizacja celu strategicznego *CSD2. Doskonalenie jakości i warunków kształcenia* na Wydziale Zarządzania podlega ciągłej kontroli. System zapewnienia jakości kształcenia regulujący jakość kształcenia pozwala realizować strategię i misję wydziału poprzez monitorowanie następujących obszarów:

- Procesu kształcenia według wymagań dla określonego Kierunku studiów (weryfikacja zgodności treści programowych z efektami uczenia się).
- Jakości i warunków prowadzenia procesu dydaktycznego (ocena pracowników przez studentów – ankieta dotycząca realizacji procesu dydaktycznego).
- Podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej (działalność wydawnicza, udział w szkoleniach, hospitacje na poziomie kierowników katedr oraz na poziomie dziekana).
- Kryteriów, przepisów i procedur oceniania studentów (weryfikacja prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i projektów pod kątem zgodności treści podanych w sylabusie do przedmiotu i założonymi efektami uczenia się).
- Udziału studentów w pracy na rzecz jakości kształcenia oraz zapewnienia właściwych środków wsparcia studentów w ich działalności naukowo-dydaktycznej i społecznej (zwiększanie

zasobów biblioteki głównej i wydziałowej, koła naukowe, dyżury pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia).

- Ocena procesu kształcenia zgodnie z kryteriami oceny programowej PKA.

Koncepcja kształcenia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* Politechniki Częstochowskiej wpisuje się w misję, wizję oraz cele strategiczne zdefiniowane w dokumencie pt. *Strategia rozwoju Politechniki Częstochowskiej na lata 2023-2027*.

1.2. Związek kształcenia z prowadzoną w uczelni działalnością naukową

Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest ściśle powiązany z działalnością naukową prowadzoną przez Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału prowadzi wszechstronne badania naukowe w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości, do której to został przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się Kierunku odnoszą się: na studiach pierwszego stopnia w 67% i w 80 % na studiach drugiego stopnia do dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Dyscyplina ta prowadzona w Politechnice Częstochowskiej posiada kategorię naukową B+.

Proces kształcenia na Kierunku jest prowadzony przez wykwalifikowaną kadrę naukową, której osiągnięcia wpływają na poziom kształcenia studentów. Pracownicy zdobywają awanse naukowe w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości uzyskując stopnień doktora, doktora habilitowanego oraz tytuł profesora, nadania stopnia doktora, doktora habilitowanego i profesora. W latach 2019-2024 dwie osoby uzyskały tytuł profesora, dziewięć stopnień doktora habilitowanego, a siedem doktora.

Działalność naukowo-badawcza, wyniki badań oraz prace pracowników katedr odpowiedzialnych za prowadzenie Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są wykorzystywane do opracowania i doskonalenia programu studiów. Odbywa się to w pierwszej kolejności poprzez przypisanie nauczycieli akademickich zajmujących się naukowo określoną tematyką do prowadzenia odpowiadających jej zajęć. Pracownicy tych katedr posiadają wysoko punktowane publikacje naukowe (Baza publikacji pracowników PCz <https://bg.pcz.pl/apisnb>).

Do ważnych osiągnięć w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości należy zaliczyć projekt *Akceleracja usług ekoinnowacyjnych w europejskich przedsiębiorstwach MSP oraz w organizacjach pośredniczących w wymiarach zrównoważonego rozwoju*.

Badania naukowe prowadzone były w latach 2019-2021 w zakresie dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości. Szeroki zakres badań wymagał utworzenia interdyscyplinarnego zespołu, który tworzyli m.in. pracownicy z Wydziału Zarządzania (dr hab. Robert Kucęba, prof. ucz., dr hab. Waldemar Jędrzejczyk, prof. ucz., dr Edyta Kulej Dudek, dr Dariusz Dudek, dr Grzegorz Chmielarz). Realizacja celów projektu była możliwa dzięki wysokiemu potencjałowi zespołu badawczego z Politechniki Częstochowskiej (doświadczenie, know-how, wysoko wyspecjalizowana wiedza ekspercka, odpowiednia infrastruktura badawcza, nowoczesne laboratoria, takie jak: ochrony powietrza, metrologii i procesów cieplnych, technologii biopaliw, technologii energetycznych, produkcji sorbentu, technologii czystej energii, analizy elementarnej). W ramach projektu przeprowadzono badania z wykorzystaniem kwestionariuszy ankietowych w formie elektronicznej. Ich wynikiem było zaprojektowanie usług i serwisu DCT dla MSP.

Z uwagi na szeroki zakres problematyki badań, nie był on możliwy do realizacji w ramach jednej dyscypliny, a nawet dziedziny naukowej. Zakres działań obejmował różne aspekty, m.in.: zarządzania, marketingu, inżynierii środowiska i biotechnologii, konieczne było stworzenie konsorcjum. Podstawowe konsorcjum współpracujących partnerów tworzyły instytucje B+R: z Finlandii Design Centre MUOVA – lider projektu oraz Centria University of Technology, z Litwy Kaunas University of Technology, Vilnius University oraz Lithuanian Business Confederation, z Estonii University of Tartu oraz Estrotech Ltd., ze Szwecji Sustainable Innovation, z Danii VIA University College oraz z Polski Politechnika Częstochowska.

Rezultatem współpracy Wydziału z nadbałtyckimi jednostkami badawczymi było utworzenie w projekcie ECOLABNET sieci transferu usług ekoinnowacyjnych. Zaprojektowany serwis internetowy DCT (Digital Collaboration Tool) jest platformą za pośrednictwem której, podmioty europejskie mogą współpracować na rzecz rozwoju ekoinnowacji. Oferowane usługi mają bardzo szeroki zakres, a ich celem nadrzędnym jest zmiana sposobu myślenia przedsiębiorstw w zakresie ekologii. Katalog usług obejmuje m.in.: szkolenia i doradztwo w zakresie strategii biznesowych wdrażania ekoinnowacji; zarządzanie ekoinnowacjami; projektowanie i rozwój usług ekoinnowacyjnych; wsparcie marketingowe usług ekoinnowacyjnych; ekspertyzy w zakresie ekoinnowacji oraz dostęp do dobrych praktyk europejskich rozwiązań ekoinnowacyjnych.

W ramach zrealizowanych działań na rzecz rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości można wymienić inicjatywy takie jak projekt badawczy realizowany w ramach programu GOSPOSTRATEG, który jest w całości finansowany przez NCBiR. Powstało konsorcjum, w skład którego wchodzi: Ministerstwo Infrastruktury, Instytut Badawczy Dróg i Mostów, Politechnika Częstochowska oraz Politechnika Krakowska. Celem projektu jest opracowanie koncepcji i wymagań systemu ważenia pojazdów w ruchu o wysokiej dokładności oraz pilotażowe wdrożenie badawczej wersji systemu. Celem zadania realizowanego przez pracowników Wydziału Zarządzania pod kierownictwem dr hab. inż. Beaty Ślusarczyk, Prof. Uczelni – koordynatora projektu, jest ocena efektywności ekonomicznej automatycznego systemu ważenia pojazdów w ruchu na drogach krajowych, z uwzględnieniem zastosowania automatycznego karania pojazdów przeciążonych, w tym pojazdów zagranicznych przed opuszczeniem terytorium RP. Zadaniem zespołu z Wydziału Zarządzania jest ocena opłacalności tego rozwiązania, co wesprze proces decyzyjny o wyborze wcześniej wskazanych lokalizacji systemu ważenia pojazdów.

Do stałego rozwoju dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości przyczyniają się również czasopisma: *Polish Journal of Management Studies* oraz *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie*. *Polish Journal of Management Studies* redagują międzynarodowi praktycy i naukowcy zajmujący się zarządzaniem. Czasopismo jest indeksowane w bazach Scopus, Web of Sciences Emerging Sources Citation Index, Index Copernicus, Google Scholar, EconPapers, EBSCO, RePeC, BazTech, OAJ i Turkish Education Index. PJMS jest współfinansowany w latach 2022-2024 przez Ministerstwo Edukacji Narodowej i Nauki Rzeczypospolitej Polskiej w ramach programu ministerialnego „Rozwój czasopism naukowych” (RCN) na podstawie umowy nr RCN/SP/0595/2021/1. Zgodnie z wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministra Edukacji i Nauki publikacje uzyskują w PJMS 70 punktów.

Czasopismo *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie* prezentuje opracowania o charakterze interdyscyplinarnym, wyniki badań, analiz teoriopoznawczych oraz studiów empirycznych w dyscyplinach naukowych związanych z szeroko pojętą tematyką zarządzania organizacjami. Prace w Zeszytach Naukowych są publikowane w języku polskim oraz angielskim. *Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej Zarządzanie* indeksowane są w następujących bazach: POL-Index, Polska Bibliografia Naukowa, BazEkon, Google Scholar, Index Copernicus, International Journal Master List, Wirtualna Biblioteka Nauki.

Zgodnie z wykazem czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych Ministra Edukacji i Nauki publikacje uzyskują w Zeszytach 20 punktów.

Działaniami, które wpływają na rozwój dyscypliny a równocześnie powodują wzrost kompetencji pracowników prowadzących zajęcia na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, jest wykonywanie przez nich badań zleconych na rzecz podmiotów z otoczenia. Jako przykładowe można wskazać:

- Analiza i diagnoza postrzegania pracowniczych planów kapitałowych w przedsiębiorstwach, z 2022 r. pod kierunkiem dr hab. Marka Szajta, prof. PCz;
- Strategie zaopatrzenia przedsiębiorstw w energię w kontekście zmiany cen źródeł energii, z 2022 r. pod kierunkiem dr Mateusza Chłęda;

- Strategiczne i operacyjne kierunki rozwoju turystyki i rekreacji gminy Miedźno – analiza, z 2023 r., pod kierunkiem dr Moniki Chłąd;
- Opracowanie opinii o innowacyjności dla nowych produktów: programu IBK 3.0 (nazwa komercyjna IBK Pro) oraz portalu anonime.pl., z 2024 r. pod kierunkiem dr hab. inż. Waldemara Jędrzejczyka, prof. PCz,
- Walidacja zgodności pomiarowej – skanowanie 3D, z 2024 r. pod kierunkiem dr hab. inż. Doroty Klimeckiej-Tatar, prof. PCz.

Pracownicy Wydziału umożliwiają i pomagają studentom w podniesieniu ich kompetencji naukowych. Odbywa się to przede wszystkim w ramach działalności kół naukowych. Studenci będący ich członkami uczestniczą w konferencjach naukowych, publikują artykuły. W latach 2021- 2024 zarejestrowano 121 publikacji studentów posiadających numer ISBN lub ISSN. Członkowie studencki kół naukowych w latach 2021-2024 uczestniczyli w 121 konferencjach naukowych krajowych i zagranicznych. Jako przykładowe konferencje z 2024 r, należy wskazać:

- 1) Członkowie Studenckiego Koła Naukowego „Buchalter”: XIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Rachunkowość w skutecznym zarządzaniu przedsiębiorstwem” 2024 r., Wydział Zarządzania PCz
- 2) Członkowie Studenckiego Koła Naukowego *Lean&Smart*:
 - Forum '24 KOBIETA MIĘDZY PRZESTRZENIĄ PRYWATNĄ A PUBLICZNĄ;
 - VIII MIĘDZYKONFERENCJĄ NAUKOWĄ "Science 2 Business" 2024 r., Wydział Zarządzania PCz;
- 3) Członkowie Studenckiego Koła Naukowego „FaMa” *Business Leaders Club*: Ogólnopolską Konferencję Naukową „Interdyscyplinarność w Zarządzaniu Organizacją XXI wieku INTER_FaMa'2024”; 2024, Wydział Zarządzania, PCz;
- 4) Członkowie Studenckiego Koła Naukowego *Erasmus+Manager*: Konferencję "Bezpieczeństwo pracy a zmiany klimatyczne" Wydział Zarządzania Politechnika Częstochowska 2024 r.

1.3. Zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy

Koncepcja kształcenia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest realizowana przy uwzględnieniu potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. Umożliwia to zdobycie wiedzy, umiejętności i kompetencji szczególnie poszukiwanych we współczesnej gospodarce, dzięki czemu absolwenci mogą znaleźć atrakcyjną pracę zarówno na rynku krajowym, jak i zagranicznym. Interesariusze wewnętrzni – władze Wydziału, nauczyciele akademicki, studenci, jak i interesariusze zewnętrzni – Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu, przedsiębiorcy oraz inne podmioty współpracujące z PCz, pełnią ważną funkcję w opracowaniu koncepcji kształcenia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

W skład wydziałowej Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu wchodzi:

- Bojanowicz Piotr Multimetal Sp. z o.o.
- Brędzel Artur wójt Gminy Konopiska
- Dębińska Katarzyna Dyrektor hotelu Arche Częstochowa
- Domagała Marek Prezes Spółki Computer Center
- Dziwiński Andrzej Prezes, Frank Cars sp. z o.o.
- Gajda Mirosław Dyrektor Ochotniczych Hufców Pracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie
- Głowacki Robert Dyrektor Centrum Usług Wspólnych – ZF Automotive Systems Poland sp. z o.o
- Jadczyk Dariusz Regionalna Organizacja Pracodawców w Częstochowie

- Juraszek Kinga Brembo Poland Sp. z o.o.
- Kluba Artur ZF Automotive Systems Poland Sp. z o.o Zakład Elektroniki
- Kluk Wojciech Fabryka Rowerów
- Konieczny Paweł Zakład Gospodarki Mieszkaniowej „TBS” Sp. z o.o.
- Kowalik Jan wójt Gminy Popów
- Kozak Marcin Agencja Rozwoju Regionalnego
- Krawczyk Piotr Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach
- Łukomska - Szarek Justyna Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Częstochowie
- Łuszcz Tomasz Dyrektor, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Częstochowie
- Matyjaszczyk Krzysztof Prezydent Częstochowy
- Mucha Magdalena Batna24 Sp. z o.o. Sp. kom.
- Myśliwiec Asteniusz Asten Group Sp.zo.o
- Puto Mariusz SGP - Sorting Group Poland Sp. z o.o.
- Radosławska Joanna ZF Automotive Systems Poland Sp. z o.o Zakład Elektroniki
- Sikorska Julia UNIMOT
- Skrzydlak Anna Dyrektor Oddziału Pekao SA
- Sołtysiak Marcin ELQ Spółka Akcyjna
- Strychalski Maciej Klimas Wkręt-Met
- Szczepaniak Jarosław JAMAR Szczepaniak Sp. j.
- Szymanek Tadeusz Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie
- Urbaniak Piotr Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie
- Wielgórka Dariusz Polskie Towarzystwo Ekonomiczne Oddział w Częstochowie
- Włodarczyk Mariusz Włodarczyk-MOTOR Jerzy Włodarczyk
- Wróblewska-Kazakin Agnieszka HEMAR Family Sp. z o.o. Sp.k.
- Yurkevych Fedir Hegelmann Transporte Sp. z o.o.

Planowane zmiany w ramach programu studiów są każdorazowo opiniowane przez Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu oraz Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego. Zgłaszane w procesie opiniowania uwagi pozwalają na doskonalenie programu kształcenia w kontekście potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy. ([uchwała 11/2021 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#), [uchwała 12/2021 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#), [uchwała 22/2021 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#), [uchwała 23/2021 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#), [uchwała 06/2022 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#), [uchwała 07.2022 Rady Programowej przy Wydziale Zarządzania](#))

Połączenie zagadnień teoretycznych wynikających z badań naukowych i praktyki akademickiej pracowników Wydziału Zarządzania z szeroko pojętą problematyką funkcjonowania współczesnego biznesu jest istotne dla rozwoju otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach współpracy związanej z procesem i koncepcją kształcenia Wydział Zarządzania oferuje wsparcie przedsiębiorstwom w dotarciu do najlepszych studentów i absolwentów poprzez organizację praktyk i staży studenckich, współpracę z wiodącymi studenckimi kołami naukowymi oraz promowanie osiągnięć przedsiębiorców wywodzących się z PCZ. W ramach współpracy z otoczeniem zewnętrznym organizowane są szkolenia, warsztaty i konferencje.

W latach 2022 i 2023 Wydział Zarządzania wraz z Zespołem Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W.S. Reymonta w Częstochowie i Miejską Galerią Sztuki w Częstochowie zorganizował dwie edycje Festiwalu Reklamy Społecznej „Trzy Światy – świat realny, świat wirtualny, świat opowiadany”. Odbiorcami wydarzenia są uczniowie szkół ponadpodstawowych oraz studenci z terenu całej Polski, a także społeczność lokalna oraz instytucje administracji publicznej i przedsiębiorcy. Partnerem Festiwalu została Sektorowa Rada ds. Kompetencji Sektora Komunikacji Marketingowej. I edycji

Festiwalu towarzyszył konkurs na film lub plakat reklamowy pt. „Społeczne i ekologiczne problemy współczesnego świata”. Ideą Festiwalu było uwrażliwienie młodych ludzi na współczesne problemy społeczne i ekologiczne oraz zaangażowanie ich (w ramach konkursu) w samodzielne kreowanie komunikatów mających zwrócić uwagę otoczenia na te zagadnienia. Współczesne organizacje i zarządzane przez nie marki coraz częściej dążą do zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem własnych zysków, oczekiwań klientów, ale także potrzeb społecznych, poszanowaniem ekologii i dbałości o jakość życia przyszłych pokoleń. Problematyka ta dotyczy wszystkich organizacji, niezależnie od ich wielkości, osobowości i formy prawnej czy przedmiotu działalności. Spojrzenie na tę problematykę raz - przez pryzmat reklamy, dwa - oczami osób młodych, które w przyszłości będą kreowały otaczający je świat stanowiło podstawę aktywności realizowanych w trakcie I edycji Festiwalu: paneli dyskusyjnych, konkursu towarzyszącemu Festiwalowi, warsztatów oraz spotkań z przedstawicielami lokalnych instytucji i przedsiębiorstw. Drugiej edycji Festiwalu Komunikacji Społecznej „Trzy Światy – świat realny, świat wirtualny, świat opowiadany” towarzyszył konkurs na film lub plakat reklamowy pt. „Magia wartości – influencerzy dobra”. Podczas II edycji Festiwalu dyskutowano o pułapce wartości marek, a przede wszystkim o green washingu, wirtualnej aksjologii i myślących maszynach, czyli przede wszystkim o sztucznej inteligencji. Rozmowy dotyczyły także przyszłości komunikacji i tego, co będzie w niej istotniejsze – magia słowa czy wartość obrazu. Celami konkursu towarzyszącemu II edycji Festiwalu były m.in.: rozbudzenie wrażliwości i odpowiedzialności społecznej w przyszłych pracownikach w zakresie szeroko pojętej reklamy i marketingu, zmobilizowanie uczestników do głębszej analizy słowa „dobra” jako jednej z istotnych wartości w życiu człowieka, znalezienie odpowiedzi na pytanie kim, w dzisiejszych czasach, są influencerzy dobra, czy upowszechnianie reklamy społecznej jako formy przekazu treści ważnych dla każdego człowieka i jego otoczenia. Partnerem konkursu w II edycji była Fundacja Anny Dymnej „Mimo Wszystko”. Podczas II edycji miał także miejsce Program Profilaktyki Uzależnień skierowany do uczniów częstochowskich szkół. Uczniowie mogli wysłuchać dwóch prelekcji oraz debaty w stylu oksfordzkim pt. „Alkohol rzecz zbędna?” przygotowanej przez uczniów Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W.S. Reymonta w Częstochowie oraz IX LO im. C.K. Norwida w Częstochowie.

Częstą praktyką realizowaną w ramach procesu kształcenia jest zapraszanie przedstawicieli kadry kierowniczej interesariuszy zewnętrznych na wydarzenia organizowane przez koła naukowe funkcjonujące przy Katedrach odpowiedzialnych za proces kształcenia (szerzej scharakteryzowane w kryterium 8 w punkcie 8.3.b).

Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mogą w szczególności poszerzać swoją wiedzę, rozwijać umiejętności oraz kompetencje społeczne w ramach pięciu aktywnie działających studenckich kół naukowych Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości Wydziału Zarządzania, tj:

- „Bankowiec XXI w”, opiekun naukowy: dr hab. inż. Agnieszka Wójcik-Mazur, prof. PCz,
- „MacroKnow”, opiekun naukowy: dr inż. Dariusz Wielgórka,
- „Analityk samorządowy”, opiekun naukowy: dr Justyna Łukomska-Szarek,
- „Buchalter”, opiekun naukowy: dr inż. Izabela Turek,
- „Innowator”, opiekun naukowy: dr hab. Izabela Krawczyk-Sokołowska, prof. PCz.

Studenckie koła naukowe są aktywnie zaangażowane w organizowanie spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, ludźmi biznesu, warsztatów, szkoleń (szerzej inicjatywy wsparcia studentów zostały scharakteryzowane w kryterium 8).

Warto podkreślić współpracę SKN „Buchalter”, działającego w Katedrze Finansów, Bankowości i Rachunkowości ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce o/Częstochowa oraz Polską Izbą Biegłych Rewidentów. Organizowane w wyniku współpracy konferencje i warsztaty dają studentom Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* możliwość wysłuchania specjalistów o najwyższych kompetencjach księgowo-podatkowych.

Pracownicy Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości, w tym SKN „Bankowiec XXI w”, SKN „Analityk samorządowy” oraz SKN „MacroKnow” współdziałają także z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym O/Częstochowa przy organizacji Olimpiad Wiedzy Ekonomicznej w okręgu

częstochockim. W roku akademickim 2023/2024 w ramach XXXVII Olimpiady Wiedzy Ekonomicznej odbywającej się pod hasłem „Kapitał społeczny w procesie gospodarowania” zgłosiło się 290 uczestników z 19 szkół ponadpodstawowych, a 209 uczniów brało udział w I stopniu zawodów szkolnych w macierzystych szkołach. Do II etapu zakwalifikowano w Okręgu Częstochockim 38 uczniów, a przystąpiło 23 uczniów aż z 11 szkół. W ramach współpracy organizowane były szkolenia dla uczniów szkół średnich o różnorodnej tematyce z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania, w tym w szczególności: podstawy ekonomii, budżet państwa, świat finansów, system podatkowy, analiza finansowa. Najlepszy uczeń biorący udział w olimpiadzie w okręgu częstochockim otrzymuje również statuetkę „Laura Młodego Ekonomisty” fundowaną przez władze dziekańskie Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochockiej. Współpraca ze stowarzyszeniami i towarzystwami naukowymi sprzyja działaniom promocyjnym Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, stwarza możliwość zaprezentowania zakresów kształcenia uczniom szkół podstawowych i średnich.

Od 2019 roku organizowana jest także Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Interdyscyplinarność w Zarządzaniu Organizacją XXI wieku” INTER_FaMa. Konferencja przygotowana jest przez Studenckie Koło Naukowe „FaMa Business Leaders Club” i Wydział Zarządzania. Kierowana jest głównie do studentów i młodych naukowców, ale uczestniczą w niej również doświadczeni pracownicy naukowcy. Umożliwia wymianę poglądów i doświadczeń między studentami, pracownikami naukowymi i specjalistami. Ważną częścią konferencji - jest Spotkanie Kół Naukowych, czyli przestrzeń wymiany doświadczeń w zakresie prowadzenia kół naukowych oraz tworzenia sieci współpracy. Tegoroczna INTER_FaMa'2024, została włączona do inicjatyw Roku Edukacji Ekonomicznej 2024. Partnerem konferencji jest Warszawski Instytut Bankowości – dzięki współpracy w ramach programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem.

Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje program Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, który realizowany jest przez Fundację Warszawski Instytut Bankowości. W ramach programu na Wydziale organizowane są wykłady i szkolenia dla studentów oraz pracowników, jak np. „*Wiarygodność finansowa – co możesz zyskać?*” oraz „*Korzystanie z informacji gospodarczych*”. Studenci mogą uczestniczyć w webinarach i seminariach NZB (online), dotyczących szeroko rozumianej edukacji ekonomicznej i finansowej. Studenci mogą również uczestniczyć w Wolontariacie Akademickim - w ramach Programu Bankowcy dla Edukacji, którego organizatorem jest Warszawski Instytut Bankowości.

Politechnika Częstochocka od roku 2018 współpracuje z Centrum AMRON w zakresie udostępniania zasobów i funkcjonalności Systemu AMRON; w tym między innymi raportów analitycznych i statystycznych. Pracownicy, ale przede wszystkim studenci mogą korzystać z bazy. Dostęp wykorzystywany jest na Kierunku *Finanse i Rachunkowość w Biznesie* w zakresie kształcenia Zarządzanie Inwestycjami i Nieruchomościami.

Na Wydziale Zarządzania w latach 2018-2019 realizowany był projekt: Be Creative - rozwój kadr dla sektora usług dla biznesu (POWR.03.01.00-IP.08-00-BPO/17). Źródłem finansowania był EFS/POWER/NCBiR, a jego wartość wynosiła 798 865,86 zł, z czego dofinansowanie z UE 673 284,14 zł. Projekt realizowany był w formule partnerskiej z SYNTEA S.A. Celem projektu było podniesienie kompetencji 101 studentów Kierunku *Finanse i Rachunkowość* (obecna nazwa Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*) Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochockiej, odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa oraz przygotowanie kadry do pracy w sektorze nowoczesnych usług dla biznesu. Ostatecznie wsparciem objęto siedemdziesięciu studentów. Program projektu obejmował: certyfikowane szkolenia prowadzące do uzyskania kwalifikacji zawodowych, językowych, informatycznych; zajęcia warsztatowe rozwijające kompetencje niezbędne na rynku pracy: komunikacyjne, w tym umiejętność pracy w grupie, interpersonalne, analityczne, w tym umiejętność rozwiązywania problemów; dodatkowe zadania praktyczne dla studentów realizowane w formie projektowej, w tym w ramach zespołów projektowych; wizyty studyjne; wysokiej jakości programy stażowe, umożliwiające zdobycie doświadczenia zawodowego.

Zdobywanie przez studentów Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* wiedzy praktycznej, a co się z tym wiąże podwyższenie ich kompetencji, które wpłyną na atrakcyjność absolwentów tego Kierunku na rynku pracy, jest możliwe dzięki współpracy z podmiotami zewnętrznymi. Przejawem takiego działania jest podpisana w 2011 przez Politechnikę Częstochowską ze Spółką Comarch SA umowa o udostępnienie szkoleń na Platformie Edukacyjnej. W związku z tym każdy Student i Wykładowca ma możliwość udziału w bezpłatnych e-szkoleniach z obsługi systemu Comarch ERP Optima, oprogramowania służącego do obsługi księgowości, kadr i płac oraz sprzedaży. Wszystkie zaproponowane szkolenia kończą się bezpłatnym egzaminem on-line, którego zdanie jest równoznaczne z otrzymaniem certyfikatu z wybranych modułów.

W związku z uczestnictwem w programie "Symfonia dla Edukacji", Wydział Zarządzania PCz został wyposażony przez firmę Symfonia w 60 stanowisk oprogramowania finansowo-księgowego, kadrowo-płacowego. Umożliwia to studentom zdobycie praktycznej wiedzy z obsługi tego typu programów, co stanowczo podniesie ich kompetencje na rynku pracy. Dodatkowo dla 5 pracowników został wykupiony dostęp do platformy szkoleniowej - Akademia Symfonii, gdzie pracownicy zdobywają wiedzę i udoskonalają swoje umiejętności z programu Symfonia Kadry i Płace Premium i Symfonia Finanse i Księgowość.

W ramach niezwykle istotnego współdziałania z otoczeniem zewnętrznym, Wydział Zarządzania współpracuje z instytucjami edukacyjnymi. W tym zakresie Wydział organizuje kursy przygotowawcze do egzaminów zawodowych oraz warsztaty, a także obejmuje patronatem naukowym uczniów szkół ponadpodstawowych. Patronat Naukowy Wydziału Zarządzania jest wyróżnieniem podkreślającym szczególny charakter przedsięwzięć związanych bezpośrednio z misją naukową realizowaną przez Wydział. Jego celem jest podniesienie kompetencji społecznych oraz zwiększenie aktywizacji uczniów do kreatywnego myślenia i rozwiązywania problemów oraz zapoznanie z lokalnym środowiskiem akademickim i Uczelnią jako miejscem naukowego oglądu rzeczywistości. Istotnym elementem patronatu jest podniesienie kompetencji organizacyjnych w zakresie planowania, motywowania i organizacji, aby w przyszłości uczniom było łatwiej odnaleźć się na rynku pracy i szybciej zaaklimatyzować się w zespole pracowniczym.

Na platformie e-learningowej Politechniki Częstochowskiej moodle.pcz.pl prowadzone są przez pracowników Wydziału Zarządzania kursy przygotowawcze do egzaminów zawodowych: technik ekonomista, technik rachunkowości i technik organizacji turystyki. Kolejnym elementem oferty edukacyjnej dla szkół są cykliczne warsztaty, pokazy oraz wykłady dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Wydział Zarządzania jest organizatorem Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności z Zakresu Reklamy pt. „Kreatywni w reklamie”. Od 2023 roku została wpisana do terminarza turniejów i olimpiad tematycznych w kolejnych latach szkolnych oraz ujęta w:

Komunikacie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy uprawniających do zwolnienia z przystąpienia do części pisemnej egzaminu zawodowego w roku szkolnym 2023/2024 – aktualizacja z 14 czerwca 2023 r.

Komunikacie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu turniejów i olimpiad tematycznych związanych z wybraną dziedziną wiedzy uprawniających do zwolnienia z przystąpienia do części pisemnej egzaminu zawodowego w roku szkolnym 2024/2025 – aktualizacja z 14 czerwca 2023 r..

Celem olimpiady jest przede wszystkim: rozwijanie wśród młodzieży zainteresowania tematyką reklamy i jej kreowania; kształtowanie nawyku poszerzania wiedzy i nabywania umiejętności u uczniów szkół ponadpodstawowych w zawodzie technik reklamy; propagowanie wśród młodzieży wiedzy ekonomicznej, ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy z zakresu marketingu, promocji i reklamy; odniesienie poziomu kształcenia zawodowego.

Olimpiada, jako przedsięwzięcie wspierające potrzeby otoczenia oraz rynku pracy, stanowi także wsparcie uczniów w przygotowaniu do dalszych etapów edukacji, na przykład na studiach wyższych,

na kierunkach związanych z kreowaniem materiałów reklamowych, promocją, budowaniem wizerunku, marketingiem. W pierwszym etapie olimpiady wzięło udział ponad 1200 uczniów z 52 szkół i 41 miast.

Przedsięwzięciem związanym z kooperacją z otoczeniem, organizowanym od 2022 roku, jest konkurs interdyscyplinarny pt. „Zarządzanie na medal”. Wśród celów konkursu wskazać należy między innymi: pogłębianie wiedzy z obszarów zarządzania przedsiębiorstwem tj.: logistyka, marketing, informatyka, przedsiębiorczość, finanse; zachęcenie uczniów do rozwijania postaw przedsiębiorczych i pobudzenie twórczego myślenia i wspomaganie zdolności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu. W trzeciej edycji konkursu udział wzięło 300 uczniów szkół średnich z województw: łódzkiego (Łódź, Kutno, Radomsko, Sieradz, Wieluń) i śląskiego (Będzin, Kamienica Polska, Żarki, Koniecpol oraz z Częstochowy).

W ramach współpracy z otoczeniem zorganizowano w 2023 r. wydarzenie „Wiosna pokoleń”, mające na celu integrację międzypokoleniową. Zostało ono zorganizowane przy współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku PCz i Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie oraz z udziałem szkół ponadpodstawowych z Częstochowy. Podczas paneli dyskusyjnych poruszano takie tematy jak: „Kondycja zdrowotna w kontekście międzypokoleniowym – zagrożenia i profilaktyka”, „Bezpieczni bez względu na wiek”, czy też „Kultura łączy pokolenia”.

Współdziałanie z otoczeniem społecznym obejmuje również najmłodszych w ramach Akademii Bezpiecznego Dzieciaka. Akademia Bezpiecznego Dzieciaka (pierwsza edycja odbyła się w 2016 roku) to działanie przygotowywane dla dzieci w wieku 4-9 lat, a jej tematyka powiązana jest z szeroko pojętym bezpieczeństwem i ochroną zdrowia. Jak dotąd zrealizowano następujące tematy: „Dzieciaku, nie stresuj się!”, „Wypadek! I co dalej?”, „Substancje niebezpieczne pod kontrolą”, „Uwaga! Pożar!”, „Bezpieczeństwo na drodze”. Akademia Bezpiecznego Dzieciaka współpracuje m.in. z Komendą Miejską Policji w Częstochowie, Centralną Szkołą Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie, behawiorystami, psychologami i specjalistami ośrodków WRD. Od dwóch lat forum ma zasięg ogólnopolski i współpracuje m.in. z Centralnym Instytutem Ochrony Pracy – Państwowym Instytutem Badawczym oraz Fundacją „A jutro?”. Celem forów jest kształtowanie bezpiecznych i odpowiedzialnych postaw dzieci.

1.4. Sylwetka absolwenta, przewidywane miejsca zatrudnienia absolwentów

Absolwent studiów pierwszego stopnia zdobędzie tytuł licencjata po ukończeniu 6-semestralnych studiów i zdaniu egzaminu dyplomowego. Absolwenci w ramach zdobywanych umiejętności zostaną przygotowani do następujących przedsięwzięć podejmowanych w obszarze: a) analityki gospodarczej przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem efektywnego doboru narzędzi i technik wykorzystywanych do określonych potrzeb finansowych i dostosowanych do specyfiki organizacji (uwzględniających jej specyficzny typ, potencjalne ograniczenia instytucjonalne oraz uwarunkowania prawne), b) doradztwa finansowo-podatkowego, c) optymalizacji decyzji finansowo-podatkowych podmiotów gospodarczych, d) wspomagania informatycznego decyzji biznesowych, e) efektywnego zarządzania projektami w tym unijnymi, f) organizacji zarządzania ryzykiem w działalności przedsiębiorstw. Absolwenci zdobywają wiedzę z zakresu istoty zarządzania oraz zarządzania strategicznego w biznesie, implementacji właściwych narzędzi analitycznych niezbędnych w podejmowaniu strategicznych i operacyjnych decyzji menadżerskich o charakterze finansowo-podatkowym w działalności podmiotów gospodarczych oraz jednostek publicznych i instytucji finansowych. Z tego względu absolwenci rozpoznają uwarunkowania i ograniczenia związane z zarządzaniem podmiotami gospodarczymi, sektorem publicznym oraz bankami, jak również przyporządkowane tym podmiotom specyficzne rozwiązania w tym ład korporacyjny, proces zarządzania ryzykiem. Ponadto absolwenci, dzięki zdobytej wiedzy identyfikują charakter procesów inwestycyjnych zarówno w sferze realizacji przedsięwzięć gospodarczych, jak i kapitałowych, rozpoznają zakres i uwarunkowania doskonalenia i rozwoju organizacji, istotę podejścia procesowego w zarządzaniu przedsiębiorstwem oraz problemy informatycznego wspomaganie procesów

biznesowych. Absolwenci znają język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługują się językiem specjalistycznym umożliwiającym porozumiewanie się w działalności zawodowej. Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* realizowany jest na trzech zakresach kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki oraz Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami. Absolwent Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest gotowy do poprowadzenia własnego projektu biznesowego szczególnie w zakresie analizy strategicznej w tym finansowej, realizacji decyzji finansowo-podatkowych, oceny projektów inwestycyjnych, gospodarki finansowej, zarządzania ryzykiem, kwantyfikacji ryzyka, organizacji procesu zarządzania płynnością finansową oraz może znaleźć zatrudnienie w sektorze zarówno publicznym, jak i prywatnym, w następujących instytucjach: przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych, w sektorze MSP, samodzielnej działalności gospodarczej, jednostkach budżetowych, instytucjach finansowych, bankach, biurach maklerskich, towarzystwach ubezpieczeniowych, podmiotach prowadzących badania rynku i koniunktury rynkowej, podmiotach prowadzących działalność doradczą, podmiotach zarządzających nieruchomościami, podmiotach pośredniczących w obrocie nieruchomościami, podmiotach deweloperskich i budowlanych, podmiotach administracji państwowej i samorządowej.

Absolwenci studiów drugiego stopnia w ramach zdobywanych umiejętności zostaną przygotowani do realizacji następujących przedsięwzięć podejmowanych w obszarze:

a) Analityki gospodarczej przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem efektywnego doboru narzędzi i technik wykorzystywanych do określonych potrzeb finansowych i dostosowanych do specyfiki organizacji (uwzględniających jej specyficzny typ, potencjalne ograniczenia instytucjonalne oraz uwarunkowania prawne), b) Zaawansowanego doradztwa finansowo-podatkowego, c) Optymalizacji decyzji finansowo-podatkowych podmiotów gospodarczych, d) Wspomagania informatycznego decyzji biznesowych, e) Zaawansowanych metod wyceny papierów wartościowych, inżynierii finansowej, f) Zaawansowanych metod oceny inwestycji realnych i kapitałowych. Absolwenci zdobywają wiedzę z zakresu istoty i uwarunkowań doskonalenia i rozwoju organizacji, zarządzania procesowego z uwzględnieniem zaawansowanych metod informatycznych wspomagających procesy biznesowe, zarządzania innowacjami. Ścieżka kształcenia obejmuje również wykorzystanie metod ilościowych w biznesie, implementację odpowiednich metod prognozowania, modelowania portfela inwestycyjnego oraz istotę i elementy zarządzania ryzykiem finansowym w działalności podmiotów gospodarczych i instytucji finansowych.

Studenci mogą wybrać jeden z zakresów kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki, Zarządzanie nieruchomościami i inwestycjami oraz Nowe usługi biznesowe. W ramach zakresu kształcenia „Menedżer finansowy” kształcenie zostanie skoncentrowane na istocie decyzji finansowo-podatkowych realizowanych w oparciu o zaawansowane techniki zarządzania finansami przedsiębiorstw, elementy planowania, budżetowania w działalności przedsiębiorstw i sektora publicznego oraz istoty zarządzania ryzykiem kredytowym. W zakresie kształcenia „Rachunkowość i podatki” problematyka kształcenia skoncentrowana zostanie na problemach rachunkowości w decyzjach biznesowych i podatkowych, rachunkowości skomputeryzowanej oraz standardach sprawozdawczości finansowej i rewizji. Zakres trzeci „Zarządzanie nieruchomościami i inwestycjami” – stanowi kompendium wiedzy z zakresu zarządzania projektem inwestycyjnym z uwzględnieniem rachunku opłacalności inwestycji, specyfiki zarządzania inwestycjami finansowymi oraz zarządzania nieruchomościami. W zakresie kształcenia „Nowe usługi biznesowe” studenci zdobędą wiedzę z zakresu wdrażania zaawansowanych narzędzi informatycznych w zarządzaniu organizacjami, w tym zintegrowanych systemów informatycznych SAP, obsługi modułów księgowych i zarządczych możliwych do wykorzystania w każdym typie organizacji, w szczególności w centrach usług wspólnych (SSC/BPO). Program kształcenia dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie drugiego stopnia – studia stacjonarne obejmuje 3 przedmioty, których treści opracowano na podstawie kryteriów ACCA: Semestr 2 -wszystkie zakresy kształcenia - Performance Management zamiennie z Zarządzanie kosztami przedsiębiorstwa, Advanced Financial Management zamiennie z Finansowanie korporacji;

Semestr 4 (zakres kształcenia: rachunkowość i podatki) International Financial Reporting zamiennie za dwa przedmioty: Rewizja finansowa i Standardy sprawozdawczości finansowej. Program kształcenia przewidziany dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie drugiego stopnia przygotowuje absolwenta do zdobycia szerokiej wiedzy z zakresu zarządzania szczególnie w obszarze problemów decyzyjnych finansowych, podatkowych i rachunkowych. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem specjalistycznym umożliwiającym porozumiewanie się w działalności zawodowej. Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* realizowany jest na czterech zakresach kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki, Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami oraz Nowe usługi biznesowe. Absolwent Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest gotowy do poprowadzenia własnego projektu biznesowego szczególnie w zakresie zaawansowanej analityki w tym finansowej, optymalizacji procesów decyzyjnych w obszarze finansowo-podatkowym z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, programów SAP oraz może znaleźć zatrudnienie w sektorze prywatnym, publicznym czy finansowym obejmującym w szczególności: przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, samodzielną działalność gospodarczą, sektor MSP, jednostki budżetowe, instytucje finansowe, banki, biura maklerskie, towarzystwa ubezpieczeniowe, podmioty prowadzące badania rynku i koniunktury rynkowej, podmioty prowadzące działalność doradczą, centra usług wspólnych (SSC/BPO), podmioty zarządzające nieruchomościami, podmioty pośredniczące w obrocie nieruchomościami, podmioty deweloperskie i budowlane, podmioty administracji państwowej i samorządowej.

1.5. Cechy wyróżniające koncepcję kształcenia oraz wykorzystane wzorce krajowe lub międzynarodowe

Cechą wyróżniającą kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest dostosowywanie programu studiów do zmieniających się warunków na rynku pracy. Jest to możliwe dzięki ścisłej i stałej współpracy z otoczeniem gospodarczym i społecznym. Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na treści programowe i uatrakcyjnienie form studiowania, a także zapewniają studentom kontakt z praktyką gospodarczą.

Kształcenie na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* wyróżnia stała współpraca z organizacjami edukacyjnymi i branżowymi, co w istotny sposób wpływa na aktualność programu studiów oraz wysoki poziom nauczania. Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej otrzymał certyfikat potwierdzający możliwość uzyskania zwolnień z części egzaminów przeprowadzanych przez międzynarodową organizację zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) dla absolwentów pierwszego i drugiego stopnia Kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie.

W ramach egzaminów ACCA absolwenci są zwolnieni z przedmiotów: Business and Technology, Management Accounting, Financial Accounting, Performance Management (w ramach przedmiotu do wyboru Performance Management na II stopniu sem. 2), Financial Reporting (w ramach przedmiotu do wyboru International financial reporting na II stopniu sem. 4).

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej współpracuje z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV, które objęło patronatem część przedmiotów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Patronatem ICV objęte zostały następujące przedmioty:

- Rachunkowość zarządcza - przedmiot na studiach drugiego stopnia,
- Zarządzanie kosztami przedsiębiorstw - przedmiot na studiach drugiego stopnia,
- Advanced Management Accounting - przedmiot na studiach drugiego stopnia,
- Budżetowanie w przedsiębiorstwie - przedmiot na studiach pierwszego stopnia,
- Budżetowanie i planowanie finansowe w przedsiębiorstwie - przedmiot na studiach pierwszego stopnia.

1.6. Kluczowe kierunki efektów uczenia się, z ukazaniem ich związku z koncepcją, poziomem oraz profilem studiów, a także z dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest realizowany na pierwszym i drugim poziomie studiów na profilu ogólnoakademickim. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania studiów na poziomie pierwszym wynosi 180 (niezależnie od formy stacjonarnej lub niestacjonarnej), a na poziomie drugim wynosi 120 (niezależnie od formy stacjonarnej lub niestacjonarnej). Dyscypliną wiodącą dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* pierwszego i drugiego stopnia, której przypisano ponad 50% efektów uczenia się, jest dziedzina nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości w udziale 67% dla studiów pierwszego stopnia oraz 80% dla studiów drugiego stopnia. Pozostały udział przypisany jest do dyscypliny ekonomia i finanse odpowiednio po 33% oraz 20%.

Tabela 1.6.1. Parametryczna charakterystyka Kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie obowiązujący od roku akademickiego 2023/2024 dla pierwszego i drugiego stopnia

Wyszczególnienie	Pierwszego stopnia (stacjonarne/niestacjonarne)	Drugiego stopnia (stacjonarne/niestacjonarne)
Liczba godzin zajęć prowadzonych na Kierunku studiów przez nauczycieli zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy	2269 godzin	1504 / 754 godzin
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego	12 ECTS (język obcy - 8 ECTS oraz przedmioty do wyboru w języku angielskim - 4 ECTS)	3 ECTS (język obcy - 2 ECTS oraz przedmioty do wyboru w języku angielskim - 1 ECTS)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	120 godzin – 4 ECTS	Nd
Liczba punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej	110,57 ECTS	92,6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90,16 ECTS	60,16 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (nie mniejszą niż 5 punktów ECTS), w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	180 ECTS	120 ECTS
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć podlegających wyborowi przez studenta	66 ECTS	40 ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego, którym nie przypisuje się ani efektów uczenia się, ani punktów ECTS	60 godzin	Nd
Liczba punktów ECTS przypisanych do zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów,	zgodnie z zakresem kształcenia: 109,9 ECTS ¹ / 114,35 ² / 107,45 ECTS ³	zgodnie z zakresem kształcenia: 90,9 ECTS ^A / 97,21 ^B / 91,15 ECTS ^C / 91,15 ECTS ^D
^{1,A} Menedżer finansowy, ^{2,B} Rachunkowość i podatki, ^{3,C} Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami, ^D Nowe usługi biznesowe		

Zdefiniowane efekty uczenia się są zgodne z wymaganiami Polskiej Ramy Kwalifikacji i podzielone są w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Kluczowe na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* efekty uczenia się zobrazowano w tabeli 1.6.2. na podstawie częstości ich przypisywania do efektów szczegółowych dla zajęć uszeregowana według kolejności efektów.

Tabela 1.6.2. Kluczowe dla studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*

Studia stacjonarne / niestacjonarne pierwszego stopnia							
1/1nst Menedżer finansowy, 2/2nst Rachunkowość i podatki, 3/3nst Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami							
Efekt	Osoba posiadająca kwalifikacje pierwszego stopnia w zakresie wiedzy	Udział % w przedmiotach w zakresie [1, 2, 3]					
		1st	1nst	2st	2nst	3st	3nst
K_W01	Posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu nauk społecznych, a w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz zna ich charakter, znaczenie i miejsce w systemie nauk i ich relacjach do innych nauk	36	37	30	30	39	39
K_W02	Posiada zaawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych systemów, norm i uregulowań w zakresie finansów i rachunkowości w biznesie	38	39	41	44	29	31
K_W03	Posiada zaawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych struktur i instytucji społecznych (kulturowych, prawnych, ekonomicznych i etycznych) i ich elementów oraz relacji zachodzących między nimi	34	35	38	39	36	37
K_W04	Ma wiedzę o człowieku jako podmiocie funkcjonującym w różnorodnych strukturach organizacyjnych i więziach społecznych (w szczególności prawnych i ekonomicznych) i je kształtującym	27	28	32	31	38	37
K_W05	Zna i rozumie teoretyczne podstawy dotyczące ilościowych i jakościowych metod, które umożliwiają przeprowadzanie analiz podstawowych kategorii właściwych dla studiowanego Kierunku i ich wykorzystanie w decyzjach zarządczych	48	50	39	41	46	48
K_W06	Posiada wiedzę na temat funkcjonowania organizacji, zarządzania nią i ewidencjonowania jej działalności	32	33	34	33	25	24
K_W07	Zna i rozumie finansowe aspekty funkcjonowania organizacji, tj. zagadnienia dotyczące możliwości wyboru, pozyskiwania i wykorzystania źródeł finansowania organizacji w kontekście zarządzania	34	35	20	20	23	24
K_W08	Posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą ochrony własności intelektualnej i zarządzania zasobami niematerialnymi	11	11	9	9	7	7
K_W09	Zna i rozumie zasady funkcjonowania podmiotów w społeczno-ekonomicznym systemie państwa i instytucji międzynarodowych	18	19	20	19	7	6
K_W10	Posiada wiedzę o przedmiocie i metodach zarządzania, zasadach tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości, podejmowania decyzji finansowych oraz podstawowych problemach marketingu	27	28	23	24	27	28
K_W11	Zna i rozumie zasady i regulacje prawne rachunkowości; posiada wiedzę w zakresie wykorzystania instrumentów rachunkowości w rozwiązywaniu problemów zarządzania	9	9	21	22	7	7
K_W12	Posiada wiedzę dotyczącą roli informacji w procesie ewidencji i sprawozdawczości finansowej w tym technik informacyjno-komunikacyjnych oraz systemów informatycznych w kontekście zarządzania	23	24	23	24	11	11
Osoba posiadająca kwalifikacje pierwszego stopnia w zakresie umiejętności							
K_U01	Wykazuje się umiejętnością obserwacji, rozpoznawania przyczyn i interpretacji zjawisk społecznych w zakresie Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie	38	39	38	37	43	43
K_U02	W oparciu o zaawansowaną wiedzę teoretyczną potrafi pozyskiwać i selekcjonować dane niezbędne do przeprowadzania analiz dostępnych wariantów rozwiązania problemu, a także dokonywać wyboru wariantu optymalnego i formułować wnioski w procesie zarządzania	54	56	54	54	52	52
K_U03	W oparciu o dostępne metody ilościowe i jakościowe potrafi opracowywać prognozy procesów i zjawisk społecznych do celów biznesowych	25	26	21	24	23	26
K_U04	Potrafi poprawnie interpretować i wykorzystywać normy i reguły (prawne, etyczne, zawodowe) w zakresie pracy indywidualnej i zespołowej dla celów zarządzania organizacją	30	31	38	39	36	37
K_U05	Potrafi przygotować w języku polskim oraz języku obcym (poziom B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) pracę pisemną i prezentację stosując odpowiednią terminologię naukową	11	11	11	11	9	9

K_U06	Potrafi zastosować narzędzia ilościowe i jakościowe do rozwiązywania problemów z obszaru finansów i rachunkowości w biznesie	34	35	30	31	27	28	
K_U07	W oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi przeprowadzić analizę kondycji ekonomiczno-finansowej organizacji	30	31	23	24	16	17	
K_U08	Wykorzystując nabytą wiedzę teoretyczną potrafi zastosować narzędzia finansów i rachunkowości dla potrzeb podejmowania decyzji i zarządzania organizacjami	39	41	45	46	34	35	
K_U09	Potrafi w zaawansowanym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne do pozyskiwania, przetwarzania, prezentowania danych do celów zarządzania	14	15	13	13	7	7	
K_U10	Wykorzystując literaturę fachową i formy przekazu medialnego potrafi analizować bieżące wydarzenia społeczne dotyczące problematyki Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie oraz samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	16	17	16	17	16	17	
Osoba posiadająca kwalifikacje pierwszego stopnia w zakresie kompetencji społecznych								
K_K01	Jest przygotowany do pracy zespołowej, przyjmowania różnorodnych ról w grupie i skutecznej komunikacji w biznesie	54	52	54	52	46	44	
K_K02	Potrafi zgodnie z przyjętymi zasadami etyki zawodowej rozpoznać i zaproponować rozwiązania sytuacji problemowych występujących w pracy lub wykorzystywać opinie ekspertów	20	20	25	24	29	28	
K_K03	Będąc świadomym aspektów prawnych i ekonomicznych potrafi przygotowywać i realizować projekty biznesowe również w języku obcym	29	30	25	26	39	41	
K_K04	Wykazuje się umiejętnością myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	46	48	41	43	36	37	
K_K05	Wykazuje się rzeczowym i rzetelnym podejściem w trakcie realizacji powierzonych zadań i potrafi brać odpowiedzialność za powierzone mu zadania i podejmowane decyzje	23	24	21	22	20	20	
K_K06	Jest przygotowany do zajmowania stanowisk pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, instytucjach publicznych i życiu społecznym z dbałością o dorobek i tradycję zawodu	23	24	30	31	20	20	
Studia stacjonarne / niestacjonarne drugiego stopnia								
<small>^{A/Anst} Menedżer finansowy, ^{B/Bnst} Rachunkowość i podatki, ^{C/Cnst} Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami, ^D Nowe usługi biznesowe</small>								
Efekt	Osoba posiadająca kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie wiedzy	Udział % w przedmiotach w zakresie [%]						
		A	Anst	B	Bnst	C	Cnst	D
K_W01	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu nauk społecznych, a w szczególności nauk o zarządzaniu i jakości, ekonomii i finansów oraz zna ich charakter, znaczenie i miejsce w systemie nauk i ich relacjach do innych nauk	46	49	44	43	46	49	38
K_W02	Posiada rozszerzoną wiedzę w odniesieniu do wybranych systemów, norm i uregulowań prawnych dotyczących specyfiki finansów i rachunkowości, w tym w zakresie wykorzystania metod i instrumentów rachunkowości w rozwiązywaniu problemów zarządzania	46	43	62	57	46	43	46
K_W03	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu relacje pomiędzy podmiotami w systemach gospodarczych w skali krajowej i międzynarodowej oraz rolę człowieka w kształtowaniu struktur i stosunków w szczególności dotyczących obszarów finansów i rachunkowości w biznesie ekonomiczno-społecznych oraz instytucji społecznych	27	29	33	31	27	29	22
K_W04	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody oraz narzędzia analizy i opisu zjawisk społeczno-ekonomicznych, w tym dotyczące technik pozyskiwania i przetwarzania danych oraz modelowania zjawisk z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	59	63	51	57	54	57	54
K_W05	Zna i rozumie zasady ochrony własności intelektualnej i konieczność ochrony praw autorskich w kontekście zarządzania	8	9	5	6	5	6	5
K_W06	Posiada pogłębioną wiedzę na temat zasad tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości ich ewidencyjno-sprawozdawczych aspektów oraz zna i rozumie standardy sporządzania sprawozdań i rewizji w Polsce i na świecie	22	23	21	23	11	11	16
K_W07	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą różnych obszarów aktywności gospodarczej, w tym metod zarządzania ryzykiem, fuzji i wyceny przedsiębiorstw, strategii finansowania działalności biznesowej organizacji	59	57	44	43	49	46	46
K_W08	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu rachunkowe i finansowe aspekty funkcjonowania podmiotów gospodarczych oraz instytucji finansowych i jednostek sektora publicznego	24	20	26	23	27	23	24

K_W09	Zna i rozumie możliwości zastosowań współczesnych narzędzi zarządzania kosztami i finansami przedsiębiorstwa w celu podnoszenia operacyjnej efektywności organizacji	41	43	28	31	30	31	32
Osoba posiadająca kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie umiejętności								
K_U01	Wykazuje się umiejętnością obserwacji, interpretacji i oceny zjawisk w zakresie finansów i rachunkowości w biznesie, a także dostrzega i wyjaśnia relacje między nimi oraz potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi w tym zakresie	38	34	49	43	41	37	32
K_U02	W oparciu o pogłębioną wiedzę potrafi pozyskać i wyselekcjonować dane do przeprowadzania analiz dostępnych wariantów rozwiązania problemu z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie, wyboru wariantu optymalnego i formułowania wniosków oraz podejmowania decyzji	57	54	59	60	57	54	51
K_U03	W oparciu o zaawansowane metody ilościowe i jakościowe prawidłowo interpretuje i ocenia przyczyny procesów i zjawisk, związanych z finansami i rachunkowością, w biznesie potrafi opracowywać prognozy procesów i zjawisk społeczno-ekonomicznych do celów biznesowych	41	43	41	46	41	43	38
K_U04	Potrafi poprawnie interpretować i wykorzystywać normy i reguły (prawne, etyczne, zawodowe) w celu innowacyjnego wykonywania zadań w zmiennych i nieprzewidywalnych warunkach z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	24	26	23	26	22	23	19
K_U05	Posiada umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz potrafi używać w zaawansowanym stopniu specjalistycznej terminologii	11	11	3	3	3	3	8
K_U06	Potrafi dokonywać oceny efektywności inwestycji oraz kalkulacji kosztu źródeł finansowania; potrafi wskazać optymalny portfel inwestycji oraz wybrać odpowiednią strategię finansowania przedsiębiorstwa	43	46	26	29	38	40	30
K_U07	Potrafi wskazać obszary problemowe i zastosować narzędzia rachunkowości finansowej, zarządczej oraz rewizji finansowej w zarządzaniu organizacją	22	23	28	26	14	14	14
K_U08	Potrafi w pogłębionym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne do pozyskiwania, przetwarzania i prezentowania danych do celów zarządzania	32	34	31	34	30	31	35
K_U09	Posiada umiejętność samodzielnego poszerzania wiedzy i uczenia się przez całe życie na podstawie dostępnych źródeł krajowych i zagranicznych oraz wykorzystania jej do pracy indywidualnej i zespołowej	43	46	36	40	35	37	38
Osoba posiadająca kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie kompetencji społecznych								
K_K01	Jest gotów do przyjmowania różnorodnych ról w grupie, skutecznej komunikacji i mediacji w procesach zarządzania	27	29	28	31	30	31	27
K_K02	Jest gotów do planowania i wykonania powierzonych zadań, realizuje je w sposób kompetentny i potrafi brać odpowiedzialność za nie; umiejętnie wykorzystuje opinie ekspertów	41	43	46	51	54	57	43
K_K03	Jest przygotowany do rozpoznawania i proponowania rozwiązań sytuacji problemowych występujących w pracy zawodowej zgodnie z etosem i zasadami etyki zawodowej	14	14	31	29	30	29	19
K_K04	Jest gotów do przygotowywania i realizacji złożonych projektów biznesowych, myśli i działa w sposób przedsiębiorczy	54	51	56	51	51	49	51
K_K05	Jest przygotowany do zajmowania stanowisk pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, instytucjach publicznych i życiu społecznym	19	20	13	14	16	17	11
K_K06	W oparciu o zdobytą wiedzę i umiejętności posiada kompetencje do prowadzenia działalności doradczej z zakresu finansów i rachunkowości w biznesie	32	34	26	29	19	20	24

Na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

2.1. Dobór kluczowych treści kształcenia, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej uczelni w dyscyplinie/dyscyplinach, do której/których jest przyporządkowany kierunek oraz w zakresie znajomości języków obcych, ze wskazaniem przykładowych powiązań treści kształcenia z kierunkowymi efektami uczenia się oraz dyscypliną/dyscyplinami, do której/których kierunek jest przyporządkowany

Program studiów dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* skonstruowany jest zgodnie z art. 67 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz według wymagań określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. - tekst jednolity ujęty w Obwieszczeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 26 sierpnia 2022 r. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.

Należy nadmienić, iż w roku 2023 nastąpiło kolejne uaktualnienie treści programowych i dotyczy naboru 2023/2024). Kluczowe treści programowe dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są dobrane tak, aby osiągnąć cele kształcenia, uformować przyjętą sylwetkę absolwenta i osiągnąć efekty uczenia się. Koncepcja i cele kształcenia są zgodne z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także wpisują się w misję oraz Strategię Politechniki Częstochowskiej 2023-2027 ([Uchwała Senatu nr 170/2022/2023 z dnia 22.02.2023](#)). Treści programowe są skorelowane z zakładanymi efektami uczenia się przez przedmioty, które realizują studenci. Aktualny programów studiów został ustalony przez Senat Politechniki Częstochowskiej:

- Studia stacjonarne I stopnia – [Uchwałę Senatu Politechniki Częstochowskiej Nr 201/2022/2023 z dnia 24.05.2023 roku zał. Nr 1](#) (<https://bip.pcz.pl/plik,1977,zalacznik-nr-1-program-studiow-na-Kierunku-finanse-i-rachunkowosc-cykl-ksztalcenia-rozpoczynajacy-sie-od-roku-akademickiego-2023-2024-studia-stacjonarne-i-niestacjonarne-pierwszego-stopnia.pdf>).
- Studia stacjonarne II stopnia – [Uchwałę Senatu Politechniki Częstochowskiej Nr 201/2022/2023 z dnia 24.05.2023 roku zał. Nr 2](#) (<https://bip.pcz.pl/plik,1978,zalacznik-nr-2-program-studiow-na-Kierunku-finanse-i-rachunkowosc-cykl-ksztalcenia-rozpoczynajacy-sie-od-roku-akademickiego-2023-2024-studia-stacjonarne-i-niestacjonarne-drugiego-stopnia.pdf>)

Struktura programu kształcenia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* umożliwia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Dotyczy to obu poziomów studiów (pierwszego i drugiego stopień) oraz form studiowania (studia stacjonarne i niestacjonarne). Treści kształcenia zawarte w poszczególnych przedmiotach odpowiadają aktualnemu stanowi wiedzy, metodyce badań oraz zakresowi badań naukowych prowadzonych w dyscyplinach nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomia i finanse. Kształcenie uwzględnia najnowsze możliwości dydaktyczne oraz aktualne zapotrzebowanie rynku pracy i gospodarki. Zdobyta wiedza, wypracowane umiejętności oraz kompetencje dają studentom kończącym kierunek przygotowanie do prowadzenia prac badawczych oraz zapewniają efektywne wejście na rynek pracy. Przedmioty realizowane na studiach pierwszego i drugiego stopnia zgrupowane są w zestaw przedmiotów podstawowych, przedmiotów podlegających wyborowi oraz przedmiotów związanych z zakresami kształcenia. Cały zestaw przedmiotów tworzy

spójny system, który pozwala studentom właściwie zrozumieć mechanizmy, na których opierają się finanse i rachunkowość oraz gospodarka i proces gospodarowania, a także wykorzystywać to zarówno w badaniach, jak i w praktyce gospodarczej. Przy tworzeniu i realizacji treści programowych uwzględnia się aktualność prezentowanego materiału, zarówno od strony merytorycznej, jak i wymagań praktyki gospodarczej. Dodatkowo występują tu oczekiwane efekty synergiczne, będące wypadkową relacji między przekazywanymi treściami, realizowanymi badaniami naukowymi, funkcjonowaniem otoczenia społeczno-gospodarczego i rynków pracy.

Dekompozycja kierunkowych efektów uczenia się na przedmiotowe efekty uczenia się została dokonana w oparciu o treści programowe przypisane do poszczególnych przedmiotów zawartych w programie studiów, które sumarycznie wypełniają w całości zakładane efekty uczenia się. Dla każdego zakresu kształcenia opracowano matrycę efektów uczenia się, która obrazuje powiązania wszystkich efektów uczenia się z treściami programowymi realizowanymi w ramach trzech zakresów kształcenia na studiach pierwszego stopnia na studiach stacjonarnych oraz studiach niestacjonarnych:

- *Menedżer finansowy (MF)*,
- *Rachunkowość i podatki (RP)*,
- *Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami (ZiIN)*.

Do kluczowych treści kształcenia na pierwszym stopniu Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie, związanych z wynikami działalności naukowej prowadzonej w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości oraz Ekonomii i Finansów, należy przekazywanie studentom wiedzy z zakresu nauki o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów, a także zna ich charakter, znaczenie i miejsce w systemie nauk i ich relacjach do innych nauk (K_W01), ze szczególnym uwzględnieniem najnowszego stanu badań i nowych trendów (K_W12), a także umiejętności obserwacji, rozpoznawania przyczyn i interpretacji zjawisk społecznych w zakresie ocenianego Kierunku (K_U01). Połączenie tego kluczowego efektu wiedzy oraz umiejętności skutkuje ukierunkowaniem całego procesu kształcenia na właściwe wykorzystanie odpowiednich narzędzi w finansach i rachunkowości na potrzeby podejmowania decyzji i zarządzania organizacjami (K_U08). Naukowo-badawcze podejście nauczycieli akademickich do kształcenia, ukierunkowuje studenta na zdobycie umiejętności niezbędnych do analizy bieżących wydarzeń społecznych związane z ocenianym kierunkiem oraz samodzielnego planowania i realizacji uczenia się przez całe życie (K_U10). W rezultacie student staje się specjalistą dziedzinowym, który jest przygotowany do zajmowania stanowisk pracy w przedsiębiorstwach, instytucjach finansowych, instytucjach publicznych (K_K06), wykorzystując nabyte umiejętności pracy w zespole (K_K01).

Na studiach pierwszego stopnia wśród przedmiotów ogólnych kierunkowych wskazać należy te, które zawierają zagadnienia tworzące podstawę wiedzy z zakresu zarządzania i jakości, ekonomii i finansów, a także rachunkowości oraz bazę umiejętności absolwenta w zakresie wykorzystania metod ilościowych. Są one wykorzystywane przy realizacji określonych badań na poszczególnych przedmiotach oraz pozwalają na poznanie podstaw modelowania zjawisk gospodarczych. Przedmioty kierunkowe są prowadzone w różnej, dostosowanej elastycznie do potrzeb formule. Ćwiczenia komputerowe pozwalają pogłębić umiejętności studentów w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych, zwłaszcza do prowadzenia analiz, prognozowania symulacji i prezentowania wyników badań. Ważnym elementem realizowanego procesu nauczania jest również przekazywanie słuchaczom wiedzy i kształtowanie umiejętności, które umożliwiają im podejmowanie najważniejszych wyzwań ekonomiczno-społecznych współczesności, jak problemy społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw czy zagadnienia funkcjonowania społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy.

Przedmioty obieralne na danym zakresie kształcenia pozwalają pogłębić wiedzę oraz umiejętności pozyskane przy okazji przedmiotów kierunkowych, a jednocześnie przybliżyć się do praktyki gospodarczej i przygotowania absolwentów do podjęcia wyzwań współczesnego rynku pracy (w tym w zakresie nowoczesnych technologii, wykorzystywanych w finansach). Przedmioty te przekazują

zaawansowaną wiedzę również w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi informatycznych w pracy i badaniach, prowadzonych w zakresie finansów i rachunkowości.

Program studiów drugiego stopnia jest powiązany z prowadzonymi na uczelni badaniami naukowymi, co pozwala na przeniesienie ich efektów na wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne absolwentów. Podczas realizacji przedmiotu kierunkowego *Metodyka badań naukowych* studenci zdobywają właściwe umiejętności naukowego prowadzenia badań i analizy dostępnych danych oraz informacji, a także oceny wiarygodności źródeł ich pochodzenia.

Wśród przedmiotów kierunkowych znajdują się takie, które pogłębiają wiedzę studenta z zakresu ekonomii i finansów, a także rachunkowości oraz bazę umiejętności absolwenta w zakresie wykorzystania metod ilościowych. Przedmioty kierunkowe są prowadzone w różnej, dostosowanej elastycznie do potrzeb formule. Ćwiczenia komputerowe pozwalają pogłębić umiejętności słuchaczy w zakresie wykorzystania narzędzi informatycznych, zwłaszcza dla prowadzenia analiz, prognozowania symulacji i prezentowania wyników badań.

Przedmioty obieralne na drugim stopniu studiów na danym zakresie kształcenia są związane z obszarami działalności naukowej uczelni i dyscyplinami, do których przypisany jest kierunek. Przedmioty te nakierowane są na przybliżenie studentom wymagań praktyki gospodarczej i przygotowania absolwentów do podjęcia wyzwań współczesnego rynku pracy. Studia drugiego stopnia dają możliwość kontynuacji kształcenia w zakresie:

- Menedżer finansowy,
- Rachunkowość i podatki,
- Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami oraz
- Nowe usługi biznesowe (tylko studia stacjonarne).

W ramach poszczególnych zakresów kształcenia, studenci mają możliwość uzyskania zwolnień z egzaminów akredytacji ACCA. Dodatkowo każdy absolwent Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie, niezależnie od wyboru modułu, jest automatycznie zwolniony z 4 egzaminów zewnętrznych organizacji ACCA. Program kształcenia dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie drugiego stopnia – studia stacjonarne obejmuje 3 przedmioty, których treści opracowano na podstawie kryteriów ACCA (tabela 2.1.1.).

Tabela 2.1.1. Przedmioty w ramach zakresów kształcenia posiadające akredytację ACCA

Semestr 2 (wszystkie zakresy kształcenia)		egzamin	ECTS	W	CW
1	Performance Management zamiennie z Zarządzanie kosztami przedsiębiorstwa	E	5	30	30
2	Advanced Financial Management zamiennie z Finansowanie korporacji	E	4	30	30
Semestr 4 (zakres kształcenia: rachunkowość i podatki)					
3	International Financial Reporting zamiennie za dwa przedmioty: Rewizja finansowa i Standardy sprawozdawczości finansowej	E	9	60	60

Program studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* obejmuje także kształcenie studenta w zakresie kluczowej znajomości języków obcych na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia z języków obcych są prowadzone w formule lektoratu, w wymiarze 120h oraz 8 ECTS, podzielonym na cztery semestry studiów dla studiów stacjonarnych (semestry 2-5) oraz w wymiarze 120h oraz 8 ECTS, podzielonym na cztery semestry studiów dla studiów niestacjonarnych (semestry 2-5). Dodatkowo na semestrze 4 i 5 w danym zakresie kształcenia prowadzone są przedmioty w języku obcym: Financial management w wymiarze 30h i 2 ECTS i Financial reporting w wymiarze 30h i 2 ECTS w 2 zakresach Menedżer finansowy i Rachunkowość i podatki oraz

Investments in the capital market w wymiarze 30h i 2 ECTS i International financial markets w wymiarze 30h i 2 ECTS w zakresie Zarządzania inwestycjami i nieruchomościami.

Na studiach drugiego stopnia kładziony jest nacisk na pogłębienie umiejętności językowych w zakresie terminologii i tekstów specjalistycznych (na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego) pozwalających na porozumiewanie się w międzynarodowym środowisku zawodowym oraz na korzystanie z publikacji naukowych i praktycznych w języku obcym (K_U10). W związku z powyższym na 3 semestrze studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia prowadzone są zajęcia z Lektoratu z języka obcego w wymiarze 30h oraz 2 ECTS oraz przedmiot obieralny w języku obcym z zakresu tematyki Kierunku lub zakresu kształcenia (15h i 1 ECTS).

Studenci na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mają również możliwość podnoszenia kwalifikacji językowych w ramach realizacji programu Erasmus+ (więcej szczegółów w punkcie 4 Kryterium 7). W ramach wymiany międzynarodowej, poza kompetencjami językowymi studenci nabywają umiejętności miękkich, wynikających z doświadczenia w odbywaniu części studiów w zagranicznych uczelniach czy też, w przypadku praktyk, w zagranicznych przedsiębiorstwach. Program indywidualnego doboru przedmiotów jest sprawdzany i oceniany pod kątem realizacji efektów uczenia się dla danego Kierunku studiów przez wyznaczonego przez władze wydziału koordynatora.

2.2. Dobór metod kształcenia i ich cech wyróżniających, ze wskazaniem przykładowych powiązań metod z efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych, w tym w szczególności umożliwiających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/którego kierunku jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również nabycie kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Stosowane metody kształcenia na ocenianym Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, z założenia mają umożliwić efektywne prowadzenie procesu kształcenia, w celu rozwijania u studentów kompetencji zdefiniowanych w punkcie 5 Kryterium 1. Bardzo duży wpływ na dobór metod kształcenia mają formy prowadzenia zajęć (szczegółowe informacje na temat struktury form zajęć znajdują się w punkcie 2.6). Zajęcia dydaktyczne prowadzone na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* realizowane są z wykorzystaniem odpowiednich dla opracowanych efektów kształcenia metod, w tym takich, które angażują studentów w proces zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Metody te są zależne od specyfiki danego przedmiotu oraz realizowanych treści programowych. Oprócz przekazywania wiedzy duży nacisk położony jest na możliwość wykształcenia różnych umiejętności, a także rozwój kompetencji praktycznych, poprzez maksymalizację aktywnych form kształcenia, takich jak laboratoria komputerowe, zajęcia projektowe oraz ćwiczenia audytoryjne, które pozwalają studentom nabyć umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy teoretycznej. Najczęściej stosowane metody i techniki kształcenia to:

- wykład połączony z prezentacją multimedialną,
- analiza studiów przypadków (case study),
- dyskusja moderowana,
- obserwacja,
- ćwiczenia praktyczne pobudzające kreatywność i twórcze myślenie,
- burza mózgów,
- praca w zespołach zadaniowych, praca w małych grupach,
- symulacje zespołowe, symulacyjne gry dydaktyczne,
- testy, quizy, krzyżówki,
- pokazy,
- ćwiczenia laboratoryjne,
- metoda projektowa,

- metody programowe z użyciem komputera,
- konsultacje indywidualne w zakresie omawianych zagadnień.

Przy doborze metod kształcenia, dużą uwagę zwraca się na kształtowanie umiejętności pracy zespołowej. Jest to pożądana przez pracodawców kompetencja, nie tylko z punktu widzenia rozwiązywania złożonych problemów, ale również z punktu widzenia społecznego zaangażowania.

Należy podkreślić, iż podczas wykładów często wykorzystywane są metody wspierające aktywne zdobywanie i przetwarzanie wiedzy, ćwiczenie umiejętności krytycznego myślenia, korzystania z wiarygodnych źródeł informacji, współpracy, komunikacji, autorefleksji i dyskusji. Ponadto wykorzystywane są współcześnie rozwijane metody aktywizujące, takie jak: grywalizacja, praca metodą projektu, czy case study. Wymienione metody i techniki kształcenia, nie tylko urozmaicają prowadzone zajęcia, aktywizują studentów do pracy oraz pobudzają ich kreatywność, ale także umożliwiają samodzielne rozwiązywanie problemów i prowadzą do większego zainteresowania studentów działalnością badawczą. Metody te są w pełni adekwatne do zakładanych celów i efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* posiadają wieloletnie doświadczenie dydaktyczne, rozwijając swoje kompetencje w tym zakresie poprzez uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach i warsztatach (Załącznik 2.1). Wielu pracowników brało udział w szkoleniach dydaktycznych realizowanych w ramach projektu pn. "Politechnika Częstochowska uczelnią dostępną" (nr POWR.03.05.00-00-A037/20) z Wydziału Zarządzania, z czego 148 pracowników brało udział w szkoleniu "Warsztaty kształtujące świadomość niepełnosprawności", 40 osób w szkoleniu "Szkolenie z dostosowania materiałów dydaktycznych do potrzeb OzN" (osoby brały udział w kilku szkoleniach podczas projektu). Dodatkowo pracownicy WZ (dydaktycy) wzięli udział w takich szkoleniach jak:

- Warsztaty z zaburzeń psychicznych studentów oraz kryzys zdrowia psychicznego,
- Cykl szkoleń z zakresu pracy ze studentami z niepełnosprawnością wzroku (słuchu, ruchu, zespołem Aspergera),
- Warsztaty z udzielania pierwszej pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb OzN,
- Dostępność w Politechnice Częstochowskiej.

Ponadto 31 pracowników administracyjnych WZ też uczestniczyło w szkoleniach, m.in. z zakresu: "Szkolenie z ewakuacji i sytuacji zagrożenia", "Szkolenie z przygotowania pracowników dziekanatów do obsługi OzN", "Warsztaty z udzielania pierwszej pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb OzN".

Pracownicy Wydziału biorą także aktywny udział w wydarzeniach, w ramach których poznają dobre praktyki w obszarze dydaktyki oraz uczą się wykorzystywania nowoczesnych metod i technik kształcenia. Posiadana wiedza i doświadczenie pracowników w obszarze kształcenia oraz ciągłe doskonalenie i rozwój w tym zakresie przyczyniają się do umiejętności doboru i stosowania najnowszych, a zarazem adekwatnych metod i technik kształcenia.

Metody kształcenia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, które mają ca celu przygotowywanie studentów do uczestniczenia i do prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinie NZJ są zróżnicowane. Można do nich zaliczyć wprowadzenie przedmiotów Seminarium dyplomowe oraz Przygotowanie do egzaminu dyplomowego i pisanie pracy dyplomowej, w ramach których studentom dostarczana jest wiedza o metodach i narzędziach badawczych, a także o logice prowadzenia procesu badawczego (od ustalenia celów, przez przygotowanie i prowadzenie badań aż do opisu wyników badań, sposobu ich prezentacji i możliwości ich upublicznienia) i kształtowana jest umiejętność prowadzenia badań naukowych, która finalnie zakończona jest pracą dyplomową.

Dodatkowo, przygotowanie studentów do uczestniczenia i prowadzenia działalności naukowej w dyscyplinie NZJ wspierane jest przez:

- działalność kół naukowych (<https://wz.pcz.pl/student/kola-naukowe>),
- udział w programach wymiany międzynarodowej, np. Erasmus+, które umożliwiają, poprzez wyjazd na uczelnię zagraniczną, kształcenie umiejętności językowych istotnych w karierze naukowej (więcej w Kryterium 7),
- uczestnictwo w seminariach naukowych, organizowanych najczęściej w ramach działalności kół naukowych na Wydziale Zarządzania, w których prelegentami są rozpoznawalni naukowcy z kraju i zagranicy (<https://wz.pcz.pl/student/kola-naukowe>),
- udział studentów w badaniach naukowych oraz projektach badawczych, na poziomie Wydziału, Uczelni lub poza Uczelnią.

Przygotowanie studentów do pracy naukowej jest szerzej opisane w punkcie 2 Kryterium 1. Dużą uwagę przykładą się do doskonalenia procesu dyplomowania, w szczególności na studiach drugiego stopnia (co zostało szczegółowo opisane w punktach 4 i 7 Kryterium 3).

Studium Języków Obcych w ramach lektoratów języków obcych kształci i rozwija sprawności językowe studentów – rozumienia, mówienia, czytania i pisania – na poziomie B2 i wyższym (według Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego – ESOKJ (ang. Common European Framework of Reference for Languages – CEFR)).

Celem lektoratu języka obcego jest rozwinięcie kompetencji komunikacyjnych i lingwistycznych. Służy temu stosowanie metody eklektycznej (łączącej w sobie elementy różnych metod), w której dominuje metoda komunikacyjna CLT (Communicative Language Teaching). W nauczaniu wykorzystane jest również podejście Task-Based Learning, w którym zadanie stanowi impuls do wykorzystania języka. Proces nauczania wspomagany jest technikami metody gramatyczno-tłumaczeniowej, jego celem jest to, aby student był w stanie samodzielnie czytać i rozumieć tekst specjalistyczny.

Na lektoratach stosowane są elementy Zintegrowanego Kształcenia Przedmiotowo-Językowego (CLIL – Content and Language Integrated Learning). Podejście to polega na jednoczesnym przekazywaniu treści z dziedziny nauczanych przedmiotów i elementów języka obcego. Dydaktyka wspierana jest również nowoczesną technologią TELL (Technologically Enhanced Language Learning). Wykorzystywane są nie tylko tradycyjne materiały edukacyjne, ale również multimedialne. Zajęcia z języków obcych przygotowują do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku pracy i w życiu codziennym w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów.

Na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie rozpowszechnione jest również stosowanie zróżnicowanych metod programowych, wykorzystujących nowoczesne metody dydaktyczne oparte na interaktywnej platformie e-learningowej. Zakres stosowania zaawansowanych technik informatycznych w kształceniu opisany jest w punkcie 3 tego Kryterium, a w punkcie 1 kryterium 10 przedstawione są ogólne sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, gdzie kluczową rolę w ocenie merytorycznej poprawności przygotowania kursu na zdalnej platformie nauczania sprawuje Komisja ds. Jakości Kształcenia na Odległość. Zajęcia w trybie e-learningowym są realizowane przez nauczycieli przygotowanych do ich prowadzenia, w celu zapewnienia odpowiedniej jakości zajęć prowadzonych on-line. Zajęcia w trybie e-learningowym odbywają się na platformie na środowisku Moodle. Studenci uzyskują dostęp do kursu multimedialnego, a także korzystają z narzędzi grupowej komunikacji elektronicznej (czat, forum), dzięki którym możliwy jest kontakt z prowadzącym. Metody te zapewniają studentom sprawne, niejednokrotnie bez ograniczeń czasowych i przestrzennych, zapoznanie się z przekazywanymi treściami kształcenia.

Diagnozowanie możliwości, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualizowanie procesu edukacyjnego studentów odbywa się poprzez obserwację, analizę i ocenę rozpoznania zainteresowań i uzdolnień studentów oraz zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem ich zainteresowań. Proponuje się takim studentom partycypację w realizacji badań naukowych wraz z nauczycielami akademickimi, udział w studenckich kołach naukowych oraz indywidualne konsultacje w zakresie

rozpoznanych zainteresowań. Szczególnie jest to istotne dla studentów zainteresowanych własnym rozwojem naukowym. Studenci mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników naukowych w przygotowywaniu artykułów i wystąpień na konferencjach naukowych, jak również pomoc w przygotowaniu lub prowadzeniu badań naukowych.

Na Wydziale Zarządzania zarówno nauczyciele, jak i studenci mają zapewniony dostęp do profesjonalnego oprogramowania wykorzystywanego na zajęciach (szczegółowe informacje na ten temat dostępne są w punkcie 3 Kryterium 5).

Ze strony dydaktycznej jednostka zapewnia właściwe warunki do nauki, potrzebny sprzęt specjalistyczny (w tym laboratoryjny), środki dydaktyczne, a zajęcia prowadzone są przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy, szczególnie metod problemowych i aktywizujących. Indywidualne potrzeby studentów są również zaspokajane poprzez wybór promotorów oraz seminariów dyplomowych, na których studenci wskazują interesujące dla nich problemy i tematy, które w przyszłości mogą być uwzględnione podczas realizacji pracy dyplomowej. Możliwość indywidualizacji studiów istnieje również poprzez wybór zakresów kształcenia, zarówno na pierwszym, jak i drugim stopniu.

2.3. Zakres korzystania z metod i technik kształcenia na odległość

Politechnika Częstochowska ma wieloletnie i wymierne doświadczenia w wykorzystywaniu metod i technik kształcenia na odległość. System zdalnego nauczania jest rozwijany na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej od 2010 r. Początkowo wykorzystywany był do przeprowadzania szkoleń dla pracowników. Aktualnie służy do udostępniania studentom materiałów dydaktycznych, przeprowadzania testów, zadań kontrolnych i projektów. System jest dostępny dla pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy pozytywnie ukończyli szkolenie z zakresu tworzenia autorskich kursów e-learningowych i otrzymali certyfikat ukończenia szkolenia. Certyfikat ukończenia szkolenia jest wymagany do utworzenia kursów e-learningowych i prowadzenia zajęć na zdalnej platformie nauczania. Te wieloletnie tradycje stosowania nowoczesnych technologii informatycznych w nauczaniu pozwoliły bezproblemowo dostosować się do pandemicznej sytuacji od roku 2020.

Do realizacji procesu dydaktycznego Politechnika Częstochowska oferuje dedykowany portal edukacyjny, dostępny pod adresem <https://e-learning.pcz.pl>. Jest to ogólnouczelniana platforma, wspólna dla wszystkich wydziałów, służąca do zarządzania nauczaniem na odległość, bazująca na systemie Open Source – Moodle. Platforma e-learningowa PCz jest systemem informatycznym wspomagającym realizację procesów dydaktycznych Uczelni w trybie zdalnego nauczania. W ramach zasobów platformy udostępniany jest katalog kursów stanowiący aktualną ofertę edukacyjną Uczelni w zakresie zdalnego nauczania. Platforma e-learningowa zapewnia dwustronną (interaktywną) komunikację pomiędzy nauczycielami akademickimi a studentami, zarówno w trybie synchronicznym jak i asynchronicznym. Na uczelni działa Zespół ds. e-learningu w Politechnice Częstochowskiej, w skład którego wchodzi osoby z poszczególnych Wydziałów PCz, powołany Zarządzeniem 96/2021 Rektora PCz z dnia 9.03.2021 roku. Ponadto na Wydziale Zarządzania nadzór nad procesem kształcenia sprawuje Zespół ds. Jakości Kształcenia na Odległość, w skład której wchodzi również członkowie Zespołu Uczelnianego, a także osoby będące pracownikami Wydziału Zarządzania.

Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są realizowane w formule blended-learning. Blended-learning to mieszana metoda kształcenia, łącząca tradycyjne metody nauki z aktywnościami prowadzonymi zdalnie przy pomocy komputera. Stosunek poszczególnych elementów jest uzależniony od treści kursu, potrzeb studentów oraz preferencji nauczyciela prowadzącego kurs. W ten sposób zajęcia w trybie e-learningowym są realizowane w formie komplementarnej, w której są one dzielone na część prowadzoną metodą tradycyjną oraz część wykorzystującą nauczanie zdalne. Zajęcia w trybie e-learningowym odbywają się w oparciu o formalnie przygotowany i zatwierdzony zgodnie z wymaganiami Uczelni kurs e-learningowy, zwany dalej kursem. Przez kurs rozumie się wszelkie treści i formy multimedialne oraz wszelkiego rodzaju zadania i aktywności zamieszczone na platformie, wykorzystywane w trakcie prowadzenia zajęć w trybie e-learningowym. Materiał nauczania realizowany w trakcie zajęć jest podzielony na zagadnienia, zwane

na platformie tematami. W każdym temacie umieszczane są zasoby służące prezentacji nauczanej wiedzy oraz aktywności pomagające studentom przyswoić nabywaną wiedzę. Sposób podziału materiału nauczania na tematy, a tematów na zasoby i aktywności, wynika z konstrukcji kursu na platformie e-learningowej.

Na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej cyklicznie odbywają się szkolenia z zakresu obsługi i korzystania z platformy e-learningowej PCz, obejmujące wszystkich studentów rozpoczynających naukę na Wydziale Zarządzania. Szkolenia przeprowadzane są na początku roku akademickiego przez członków Zespołu ds. Jakości Kształcenia na Odległość.

Każdy nauczyciel prowadzący i realizujący zajęcia, jak również studenci biorący udział w zajęciach w trybie e-learningowym pracują na platformie jedynie w ramach własnego konta, do którego dostęp jest realizowany z wykorzystaniem identyfikatora logowania oraz hasła. Ponadto prowadzący ma również obowiązek zachowania podziału na grupy, zgodnie z podziałem występującym w systemie USOS PCz.

Każdy nauczyciel, który chce wykorzystać metody kształcenia na odległość jest zobowiązany do złożenia [wniosku o wyrażenie zgody na realizację zajęć w trybie e-learningowym](#), który jest opiniowany przez Kierownika dydaktycznego. Wzór deklaracji został opracowany zgodnie z [wymaganiami uczelnianej procedury kształcenia e-learningowego](#) i przygotowany przez Komisję ds. Jakości Kształcenia na Odległość. Decyzję końcową dotyczącą oferty edukacyjnej, obejmującej zajęcia w trybie e-learningowym w ramach Wydziału Politechniki Częstochowskiej, podejmuje, na wniosek autora o dopuszczenie kursu do realizacji w trybie e-learningowym Dziekan Wydziału.

Cechą szczególną zajęć realizowanych na zdalnej platformie nauczania jest fakt, że mogą się one odbywać w dogodnym dla Studentów czasie i miejscu (online), bazują na sprawnej interakcji wykładowcy i studenta oraz mają charakter indywidualny (dostosowany do możliwości poszczególnych studentów).

Nadzór nad przebiegiem procesu dydaktycznego realizowanego na Wydziale Zarządzania w ramach zdalnej platformy nauczania, sprawuje Komisja ds. Jakości Kształcenia na Odległość, która została powołana na mocy Uchwały nr 7/2019 Rady Programowej Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej z dnia 8 października 2019 roku. Do jej obowiązków należy m.in.: ustalanie oferty edukacyjnej dotyczącej zajęć prowadzonych w trybie e-learningowym, organizowanie szkoleń z zakresu e-learningu, dopuszczanie kursów do wykorzystywania w trakcie zajęć w trybie e-learningowym, ustalanie harmonogramów prac związanych z e-learningiem oraz uczestniczenie w opracowywaniu zasad dopuszczania kursów do oferty edukacyjnej Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej.

Na studiach stacjonarnych zajęcia dopuszczone do oferty edukacyjnej na danym kierunku studiów odbywają się z wykorzystaniem platformy e-learningowej w trybie synchronicznym. Tryb ten wymaga prowadzenia zajęć w czasie rzeczywistym, przewidzianym w rozkładzie zajęć dydaktycznych, w sposób zapewniający bezpośredni kontakt osób prowadzących zajęcia ze studentami za pomocą zasobów dostępnych na platformie e-learningowej PCz, w szczególności z wykorzystaniem narzędzia BigBlueButton, dedykowanego systemu do wirtualnych spotkań na żywo. Ponadto dla zajęć prowadzonych za pośrednictwem platformy e-learningowej, prowadzący dodatkowo umieszczają materiały uzupełniające i aktywności wspierające proces przyswajania wiedzy, które są do dyspozycji studentów, uczestniczących w zajęciach.

Zakres wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest przedstawiony w tabeli 2.3.1. ([Załącznik 2.5](#)) zawiera pełne zestawienie wraz z przedmiotami).

Tabela 2.3.1. Zestawienie liczby godzin przeprowadzonych za pośrednictwem platformy zdalnego nauczania PCz na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie w roku akademickim 2023/2024

Rodzaj studiów	Wykład	ćwiczenia	projekt	RAZEM
stopień pierwszy				
Stacjonarne	104	26	26	156
Niestacjonarne	108	24	36	168
stopień drugi				
Stacjonarne	198	39	-	237
Niestacjonarne	126	9	-	135

Na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* na studiach pierwszego stopnia na studiach stacjonarnych 6,88% zajęć prowadzonych jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a na studiach niestacjonarnych ten odsetek wynosi 12,80%. W ramach drugiego stopnia na studiach stacjonarnych przeprowadzono łącznie 134 h w formie e-learningu, co stanowi 15,76%, a na studiach niestacjonarnych 17,90% zajęć zostało przeprowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2.4. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia

Stosowane na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* metody i techniki kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb studentów, przy czym możliwe sposoby zróżnicowania procesu uczenia się dla studentów Uczelni określa Regulamin studiów ([Uchwała nr 192/2022/2023](#)).

Studenci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami mają możliwość dostosowania kształcenia do indywidualnych potrzeb, w tym w szczególności mogą ubiegać się o:

- studiowanie według indywidualnej organizacji studiów („IOS”),
- zmianę warunków uczestnictwa w zajęciach,
- zmianę grupy językowej,
- dostosowanie zajęć wychowania fizycznego do rodzaju i stopnia niepełnosprawności,
- obecność na zajęciach, wykładach, kolokwiach, sprawdzianach, egzaminach itp. asystenta (opiekuna) studenta z niepełnosprawnościami lub tłumacza języka migowego, po uzyskaniu zgody osoby prowadzącej,
- zaliczanie zajęć, kolokwii, sprawdzianów, prac kontrolnych, projektów itp. w trybie indywidualnym (alternatywne formy zaliczania zajęć),
- alternatywną formę egzaminu (pisemny, ustny, elektroniczny, mieszany),
- przedłużenie czasu trwania egzaminu,
- rejestrowanie, za zgodą prowadzącego, wyłącznie na użytek własny, omawianego na zajęciach materiału w formie alternatywnej (nagrywanie, robienie zdjęć),
- możliwość korzystania z urządzeń wspomagających,
- pomoc w pozyskaniu materiałów dydaktycznych niezbędnych w toku studiów,
- indywidualne warunki korzystania z biblioteki,

- inną pomoc niezbędną w toku studiów.

Studenci z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami w szczególności mają prawo do:

- wyznaczonego miejsca na sali w trakcie trwania zajęć – dotyczy to studentów niepełnosprawnych ruchowo, niedowidzących lub niewidzących, niedosłyszących lub niesłyszących,
- miejsca w domu studenckim dostosowanego, w miarę możliwości Politechniki, do jego potrzeb wynikających ze stopnia niepełnosprawności,
- wjazdu i parkowania na terenie Politechniki zarówno w miejscach wyznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami, jak i poza nimi,
- korzystania z usług/form wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, którymi dysponuje Politechnika.

Szczegółowe informacje na temat kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia znajdują się w Regulaminie studiów Politechniki Częstochowskiej.

Przebieg procesu uczenia osób z niepełnosprawnością jest taki sam jak osoby pełnosprawnej, a jedynie wzbogacony o elementy dostosowujące warunki techniczno- organizacyjne pod daną niepełnosprawność:

- procedura dostosowania procesu kształcenia i badań naukowych na potrzeby studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami zdrowotnymi w Politechnice Częstochowskiej znajduje się w zakładce <https://bon.pcz.pl/do-pobrania>)
- procedura przydzielania asystenta osobie z niepełnosprawnością w Politechnice Częstochowskiej znajduje się w zakładce <https://bon.pcz.pl/do-pobrania>)

Dodać należy, że Politechnika Częstochowska wdraża ideę uczelni bez barier, otwartej i przyjaznej wobec młodzieży z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. Toteż wprowadziła wiele rozwiązań, a jednym z nich jest oferta wsparcia przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (<https://bon.pcz.pl/>) Jego działania związane z obszarem kształcenia obejmują wsparcie asystenta edukacyjnego (pomoc w sporządzeniu notatek, kontaktach z prowadzącymi, poruszaniu się po kampusie Uczelni), adaptację materiałów, dofinansowanie dodatkowych kursów językowych, wypożyczalnię sprzętu czy wsparcie liderów dostępności.

Szerszy opis nt. systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami został opisany w kryterium 8.

Studenci mają również zapewniony kontakt z dziekanem Wydziału Zarządzania głównie poprzez dziekanat studiów stacjonarnych, który czynny jest dla studentów 4 razy w tygodniu, a studiów niestacjonarnych dodatkowo w soboty (w weekendy zjazdów). Godziny pracy dziekanatów są opublikowane na stronie internetowej Wydziału. Również w szczególnie trudnych sprawach studenckich studenci mają możliwość kontaktu z Kierownikiem dydaktycznym w ramach wyznaczonych dyżurów.

Proces kształcenia, jak i samo funkcjonowanie studenta na Uczelni, jest również dostosowane do szczególnych potrzeb studentów niepełnosprawnych. Działania te polegają m.in. na eliminowaniu barier architektonicznych, udostępnieniu urządzeń technicznych umożliwiających pełny udział w zajęciach dydaktycznych oraz dostosowaniu organizacji i realizacji procesu kształcenia do szczególnych potrzeb tych studentów z uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności. Zatem dla studentów niepełnosprawnych jednostka stara się rozpoznawać potrzeby i zapewnić równe szanse w dostępie do edukacji. Dąży do zmniejszenia liczby problemów, jakie napotyka student.

W związku z zapisami ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w budynkach Uczelni znajdują się krzesła ewakuacyjne. Zbiorcza lista zawierająca informacje

o rozmieszczeniu krzeseł ewakuacyjnych w budynkach znajduje się na stronie [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami w zakładce Dostępność - Krzesła ewakuacyjne](#).

W Uczelni zamontowane są pętle indukcyjne powierzchniowe, pętle indukcyjne stanowiskowe oraz przenośne pętle indukcyjne. Informacje o lokalizacji pętli indukcyjnych znajdują się na stronie [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami w zakładce Dostępność - Pętle indukcyjne](#).

W Politechnice Częstochowskiej działa system nawigacyjno-informacyjny, wspomagający orientację przestrzenną oraz zwiększający poziom bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnością narządu wzroku, który składa się ze znaczników umieszczanych w przestrzeni publicznej (przy wejściach do budynków Uczelni), które emitując dźwięk, informują użytkownika o swoim położeniu (komunikatem tekstowym lub głosowym). Informacje na temat lokalizacji poszczególnych znaczników znajdują się na stronie [Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami w zakładce Dostępność - Znaczniki systemu TOTUPOINT](#).

Na parkingach znajdujących się na terenie kampusu Uczelni wyznaczono miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami.

Wydział Zarządzania jest dostępny dla osób niepełnosprawnych ruchowo, gdyż parter znajduje się na poziomie terenu, a dwie windy w budynku zapewniają dostęp do pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach. Biblioteka Główna oraz Czytelnia Wydziału Zarządzania posiadają przenośne elektroniczne lupy dla osób niedowidzących. Na Wydziale Zarządzania w sali O11z zainstalowano dla osób niedosłyszących pętle indukcyjne. Osoby niedosłyszące mają również możliwość wypożyczyć na okres studiów Zestawy FM – Nadajnik Amigo T20 / Odbiornik Amigo R1, które umożliwiają podobnie jak pętle indukcyjne przesłanie sygnału z mikrofonu osoby prowadzącej zajęcia do aparatu słuchowego studenta. Zestawy te są niewielkich rozmiarów, w pełni mobilne oraz łatwe w obsłudze. Zestawy mogą być wykorzystywane w trakcie zajęć dydaktycznych – prowadzący wówczas nosi ze sobą nadajnik dopasowany do odbiornika, w który wyposażony jest student. Wydział Zarządzania posiada zakupione nadajniki Oticon Amigo T5 wraz z mikrofonem (sztuk 3) oraz odbiorniki Oticon Amigo R5 (sztuk 6) wraz ze słuchawkami. Nadajniki i odbiorniki współpracują z większością zauszných aparatów słuchowych, implantami ślimakowymi i słuchawkami. Na Wydziale Zarządzania dla studentów niepełnosprawnych zostały również zakupione następujące urządzenia:

- wizualizer (2 szt.),
- notebook (4 szt.),
- projektor multimedialny (4 szt.),
- ekran (1 szt.),
- drukarka laserowa (1 szt.),
- urządzenie wielofunkcyjne (1 szt.),
- monitor LCD (3 szt.).

Dla studentów niepełnosprawnych funkcjonuje Międzywydziałowe Koło Integracji i Wsparcia „FENIKS” Studentów Niepełnosprawnych Politechniki Częstochowskiej. Koło to organizuje cyklicznie Ogólnopolską Olimpiadę Studentów Niepełnosprawnych, jak i Konferencję Osób Niepełnosprawnych poświęconą zagadnieniom dotyczącym pokonywania barier „Bariery (nie) do pokonania”. Działania w zakresie wsparcia studentów z niepełnosprawnościami koordynuje Pełnomocnik Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami we współpracy w szczególności z Biurem ds. Osób z Niepełnosprawnościami oraz kierownikami dydaktycznymi. Politechnika podejmuje działania zmierzające do stwarzania studentom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, w badaniach naukowych oraz uczestnictwa w życiu społeczności akademickiej Politechniki z zachowaniem prawa do ich prywatności i godności, uwzględniając rodzaj i stopień niepełnosprawności oraz specyfikę danego Kierunku studiów.

Pomocnymi dla studentów niepełnosprawnych metodami kształcenia są takie metody, które umożliwiają im czynne uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych. Można wśród nich wymienić zajęcia w postaci wykładów i ćwiczeń realizowanych w formie e-learningowej na platformie Moodle. Na

pozostałych zajęciach prowadzący stosują również metodę projektową umożliwiającą realizację efektów kształcenia w indywidualnym czasie wykonania. Studenci mogą też przygotować w domu prezentacje lub prace pisemne zgodnie z podanym przez prowadzącego tematem. Wsparciem mogą także być indywidualne konsultacje pracowników odbywające się poza wyznaczonymi godzinami zajęć czy korespondencja mailowa z prowadzącym.

Regulamin Studiów przewiduje możliwość korzystania przez studentów z form indywidualizacji toku studiów w formie Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS). Studia odbywane według Indywidualnej Organizacji Studiów mogą dotyczyć studentów niepełnosprawnych, samotnie wychowujących dzieci, będących członkami sportowej kadry narodowej, studiujących więcej niż jeden kierunek studiów oraz innych, szczególnych przypadków.

2.5. Harmonogram realizacji studiów z uwzględnieniem: zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (w przypadku gdy uczelnia prowadzi na ocenianym Kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych), zajęć lub grup zajęć związanych z działalnością naukową prowadzoną w uczelni oraz zajęć lub grup zajęć rozwijających kompetencje językowe w zakresie znajomości języka obcego, jak również zajęć lub grup zajęć do wyboru

Zgodnie z [Uchwałą nr 192/2022/2023](#) Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 22 marca 2023 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów Politechniki Częstochowskiej, rok akademicki rozpoczyna się 1 października i trwa do 30 września następnego roku kalendarzowego i obejmuje:

- dwa piętnastotygodniowe semestry: zimowy i letni,
- cztery sesje egzaminacyjne wolne od zajęć dydaktycznych: zimową, zimową poprawkową, letnią oraz letnią poprawkową,
- praktyki zawodowe studenta oraz inne zajęcia praktyczne przewidziane programem studiów, w tym harmonogramem realizacji programu studiów,
- wakacje trwające łącznie nie krócej niż 6 tygodni, w tym co najmniej 4 tygodnie nieprzerwanych wakacji letnich.

Szczegółową organizację roku ustala rektor i podaje do wiadomości co najmniej na 4 miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Zajęcia są zorganizowane od poniedziałku do piątku (studia stacjonarne) oraz w soboty i niedziele (studia niestacjonarne). Ich wymiar czasowy odpowiada specyfice przedmiotów.

Na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* kształcenie odbywa się na dwóch poziomach:

- studia pierwszego stopnia trwające 6 semestrów,
- studia drugiego stopnia trwające 4 semestry

i jest ono prowadzone w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej (na obu poziomach studiów).

Liczba godzin w programie studiów realizowanych na stacjonarnych studiach pierwszego stopnia wynosi 2149 godzin, a na niestacjonarnych 1192 godzin, co daje łącznie 180 ECTS odpowiednio na każdej formie studiów. Do ogólnej liczby ECTS wliczone zostały punkty za praktykę zawodową realizowaną po 4 semestrze studiów w wymiarze 4 tygodni (120 godzin) i 4 ECTS. Na studiach drugiego stopnia liczba godzin przewidzianych w programie studiów wynosi odpowiednio: na studiach stacjonarnych 1504 godzin, a na studiach niestacjonarnych 754 godzin, co przekłada się na 120 ECTS na każdej formie studiów.

Zajęcia na studiach pierwszego i drugiego stopnia realizowane są w formie wykładów, ćwiczeń, laboratoriów oraz zajęć projektowych i seminariów. Plan zajęć układany jest z korzyścią dla studenta, tzn. wykorzystywany jest moduł planowania zajęć w systemie ewidencji toku studiów USOS z

generalnym kryterium równomiernego rozłożenia zajęć z punktu widzenia studenta, w tym ograniczania liczby „okienek”. Zajęcia na studiach stacjonarnych odbywają się od poniedziałku do piątku, zwykle w godzinach 8:15 – 18:00, z uwzględnieniem 1 dnia w tygodniu wolnego od zajęć dydaktycznych. Na studiach niestacjonarnych zajęcia planowane są od soboty od godziny 08:00 do niedzieli do godziny 18:10. Zajęcia zaczynają się nie wcześniej niż o 8:00, kończą najpóźniej o 18:10 i organizowane są w liczbie 12 - 13 zjazdów na semestr. Terminarz zjazdów ustalany jest na cały rok akademicki i umieszczony na stronie internetowej do wiadomości przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego.

Przydział zajęć dla nauczycieli akademickich następuje w oparciu o profile naukowe nauczycieli, wskazane przez nich preferencje dydaktyczne. Plany zajęć po akceptacji nauczycieli publikowane są na stronie internetowej <https://usosweb.pcz.pl/> w zakładce Studia – Plany zajęć co najmniej 3 dni przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze (zgodnie z [Regulaminem Studiów](#)).

W obsadzie zajęć biorą również udział: nauczyciele innych wydziałów Politechniki Częstochowskiej na podstawie rozliczeń międzywydziałowych oraz doktoranci w ramach realizacji praktyk doktoranckich (Uczelnia prowadzi Szkołę Doktorską PCz). Doktoranci współprowadzą przedmioty z nauczycielem zatrudnionym na Wydziale Zarządzania lub samodzielnie prowadzą zajęcia praktyczne, tj. ćwiczenia, laboratoria czy projekty. Wymiar godzinowy tych zajęć nie może być większy niż 60 godzin w roku akademickim. Przydział oraz rozliczenie zajęć dydaktycznych doktorantów dokonywane są na podstawie wewnętrznych procedur oraz obszarów kompetencyjnych doktorantów.

Program studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* uwzględnia plan studiów, który ustala przedmioty dla danego semestru, przedmioty kształcenia ogólnego oraz przedmioty związane z zakresami kształcenia (tabela 2.5.1). Tak skonstruowane plany studiów wyznaczają harmonogram realizacji programu studiów, a tym samym umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się, przedstawionych w tabelach: na stronie 4 (Efekty uczenia się dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie – pierwszy stopień) i na stronie 9 (Efekty uczenia się dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie – drugi stopień). Wskaźniki dotyczące programu studiów na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie zestawiono w [Tabeli w części III, załącznik 1](#).

Ogólne ramy uwarunkowań oraz działań związanych z jakością kształcenia, w tym monitorowanie procesu dydaktycznego oraz doskonalenie programów studiów określone zostały w [Uczelnianym](#) oraz [Wydziałowym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia](#). Udoskonalaniem programów studiów zajmuje się Zespół ds. uaktualniania Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie. Skład Komisji Programowej dla Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie został tak dobrany, aby zaspokajał potrzeby wszystkich interesariuszy i reprezentował wszystkie obszary naukowych zainteresowań pracowników w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości oraz Ekonomia i finanse, a także uwzględniał głos studentów. Skład Komisji programowej podlega zatwierdzeniu przez Radę Wydziału.

Tabela 2.5.1. Charakterystyka Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie

Studia I stopień Finanse i rachunkowość w biznesie		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba semestrów	6	6
Liczba punktów ECTS	180	180
Programowa liczba godzin zajęć:	2149 (bez praktyki zawodowej)	1192 (bez praktyki zawodowej)
Z przedmiotów ogólnych:	1459	793
Z zakresów:		
Menedżer finansowy	705	399
Rachunkowość i podatki	705	399
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami	705	399

Liczba godzin wykładów:		
Z przedmiotów ogólnych:	574	316
Z zakresów:	255	
Menedżer finansowy	240	153
Rachunkowość i podatki	255	156
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami		165
Liczba godzin zajęć praktycznych*:		
Z przedmiotów ogólnych:	885	507
Z zakresów:		
Menedżer finansowy	450	246
Rachunkowość i podatki	465	243
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami	450	234
Języki obce:		
semestry	2-5	2-5
ECTS	8 ECTS	8 ECTS
Wychowanie fizyczne		
Semestry	2-3	-
Liczba godzin	60	
Studia II stopnia Finanse i rachunkowość w biznesie		
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba semestrów	4	4
Liczba punktów ECTS	120	120
Programowa liczba godzin zajęć:	1504	754
Z przedmiotów ogólnych:	979	484
Z zakresów:		
Menedżer finansowy	525	270
Rachunkowość i podatki	645	270
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami	525	270
Nowe usługi biznesowe	525	-
Liczba godzin wykładów:		
Z przedmiotów ogólnych:	439	214
Z zakresów:	225	102
Menedżer finansowy	285	111
Rachunkowość i podatki	225	108
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami		
Nowe usługi biznesowe	135	-
Liczba godzin zajęć praktycznych*:	540	270
Z przedmiotów ogólnych:		
Z zakresów:	300	168
Menedżer finansowy	360	159
Rachunkowość i podatki	300	162
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami		
Nowe usługi biznesowe	390	-

*zajęcia praktyczne: ćwiczenia, laboratoria, projekty

Studia pierwszego stopnia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* obejmują 6 semestrów, na każdym z semestrów student może uzyskać 30 ECTS. Program studiów obejmuje trzy zakresy kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki oraz Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami. Przedmioty zakresów kształcenia realizowane są począwszy od 4 do 6 semestru. Na dwóch ostatnich semestrach studiów student przygotowuje pracę licencjacką pod opieką wybranego promotora. Absolwent studiów otrzymuje tytuł licencjata, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi 180 ECTS. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu

studiów pierwszego stopnia jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, pozytywna ocena pracy magisterskiej i złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Całkowity nakład pracy studenta na studiach pierwszego stopnia wynosi 4500 h. Studia kończą się uzyskaniem tytułu licencjata.

Na drugim stopniu studiów kształcenie odbywa się w ramach czterech zakresów kształcenia na studiach stacjonarnych: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki, Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami oraz Nowe usługi biznesowe i trzech zakresów kształcenia na studiach niestacjonarnych: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki, Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami, które trwają 4 semestry. Całkowity nakład pracy studenta na studiach drugiego stopnia wynosi 3000 h, które kończą się uzyskaniem tytułu magistra. Podstawowe parametry programu studiów dla poszczególnych rodzajów studiów przedstawia poniższa tabela.

Tematyka prowadzonych zajęć jest zgodna z tematyką prowadzonych badań nauczycieli akademickich, prowadzonymi przez nich badaniami, a także działalnością na rzecz praktyki biznesu. Sformułowane zakresy kształcenia na pierwszym i drugim stopniu mieszczą się w obszarze zainteresowań naukowych i realizowanych badań nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym Kierunku i związane są z profilem naukowym pracowników Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości oraz Katedry Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości. W programie studiów Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zaplanowano przedmioty związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie Nauki o Zarządzaniu i Jakości oraz Ekonomia i finanse.

Na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w uczelni została przedstawiona w tabeli 2.5.2.

Tabela 2.5.2. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową na studiach stacjonarnych/niestacjonarnych

Poziom studiów / Zakres kształcenia	pierwszy stopień (liczba ECTS)				drugi stopień (Liczba ECTS)			
	BN	ZiJ	EF	Inne	BN	ZiJ	EF	Inne
Menedżer finansowy	148	109,9	54,1	16	118	90,9	27,1	2
Rachunkowość i podatki	145	114,35	49,65	16	118	97,21	20,79	2
Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami	150	107,45	55,55	17	118	91,15	31,85	2
Nowe usługi biznesowe	-	-	-	-	109	91,15	17,85	11

Również we wszystkich zakresach kształcenia studenci otrzymują punkty ECTS przyporządkowane kategorii Inne, oznaczające uzyskanie efektów w ramach przedmiotów, takich jak: Prawo, Psychologia, Etyka w biznesie, Język obcy, Socjologia oraz dodatkowo dla zakresu kształcenia Nowe usługi biznesowe – przedmiot: Rachunkowość w środowisku informatycznym II.

Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć lub grup zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów wynosi 90,16 ECTS na studiach pierwszego stopnia i 60,16 ECTS na studiach drugiego stopnia.

Podstawowe parametry programu studiów przedstawia tabela 2.5.3.

Tabela 2.5.3. Parametry programu studiów na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie dla pierwszego stopnia studiów stacjonarnych

Rodzaj studiów	CNPS	ECTS	ZZU	Liczba ECTS w formach praktycznych	Liczba ECTS w modułach wybieralnych	Liczba ECTS w bezpośrednim udziale
pierwszy stopień studia stacjonarne	4500	180	2269	35,68	66	90,16
pierwszy stopień studia niestacjonarne	4500	180	1312	35,68	66	90,16
drugi stopień studia stacjonarne	3000	120	1504	26,1	40	60,16
drugi stopień studia niestacjonarne	3000	120	754	26,1	40	60,16

Liczba godzin zajęć wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela wynosi dla studiów stacjonarnych pierwszego stopnia 2269 h, a dla studiów stacjonarnych drugiego stopnia wynosi 1504 h. Na studiach niestacjonarnych liczba godzin wymagająca bezpośredniego udziału nauczyciela wynosi 1312 h dla studiów pierwszego stopnia i 754 h dla studiów drugiego stopnia. Natomiast liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów wynosi:

- dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia – 90,16 ECTS, co stanowi 50,42% bezpośredniego kontaktu w ramach zajęć,
- dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia – 60,16 ECTS, co stanowi 50,13% bezpośredniego kontaktu w ramach wszystkich zajęć.

Zatem liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich jest zgodna z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. (Dz.U. 2023 poz. 742 t.j. -Art. 63). Wartość BU jest wynikiem godzin zajęć zorganizowanych na Uczelni oraz innych godzin pracy studenta z bezpośrednim udziałem prowadzącego.

2.6. Dobór form zajęć, proporcji liczby godzin przypisanych poszczególnym formom, a także liczebności grup studenckich oraz organizacji procesu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (w przypadku gdy na studiach prowadzone jest takie kształcenie), harmonogramu zajęć (w przypadku, gdy uczelnia prowadzi na ocenianym Kierunku studia w formie stacjonarnej oraz niestacjonarnej, charakterystykę należy przedstawić odrębnie dla studiów stacjonarnych oraz niestacjonarnych)

Dobór form zajęć dydaktycznych i ich organizacja zapewnia studentom studiów pierwszego i drugiego stopnia Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych.

Dopuszczalne formy zajęć na Politechnice Częstochowskiej, zgodnie z Regulaminem studiów ([Uchwała nr 192/2022/2023](#)), to: wykład, ćwiczenia, seminaria, zajęcia laboratoryjne, projekty, praktyki. Za ich dobór odpowiada opiekun przedmiotu w porozumieniu z Zespołem ds. uaktualniania Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie. Wybór formy zajęć wynika ze specyfiki nauczanych przedmiotów oraz sposobu realizacji treści powiązanych z przedmiotowymi efektami uczenia się, a także uwzględnia ograniczenia wynikające z wytycznych do tworzenia programu studiów o profilu ogólnoakademickim w Politechnice Częstochowskiej ([Zarządzenie nr 414/2023](#) Rektora PCz z dnia 18 września 2023 r.,

załącznik do wytycznych tworzenia programu studiów). W przypadku studiów I stopnia w początkowych semestrach dominują wykłady uzupełniane ćwiczeniami, projektami i laboratoriami, pozwalające studentom uzyskać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne stanowiące podstawę dalszego kształcenia. Od V semestru wprowadzone są seminaria, które wymagają większych umiejętności w zakresie samokształcenia. Na drugim stopniu pojawiają się przedmioty określające specyfikę danego zakresu kształcenia i rozwijające umiejętności analityczno-badawcze.

Dobór form zajęć na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest zrównoważony, co zostało zawarte w tabelach 2.6.1.–2.6.8, przedstawiających proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na danym zakresie kształcenia. Dla studiów pierwszego stopnia, aktywne formy pomocnicze zajmują od 61% do 62% liczby godzin zajęć, natomiast dla studiów drugiego stopnia ta wartość jest w przedziale od 55% do 61% w zależności od zakresu kształcenia.

Program studiów przewiduje sekwencyjność realizacji przedmiotów ujętych w planach studiów, tj. przedmiotów kształcenia ogólnego, przedmiotów z zakresu kształcenia oraz przedmiotów wybieralnych. Na studiach pierwszego stopnia na pierwszych semestrach realizowane są przedmioty z zakresu kształcenia podstawowego i ogólnego oraz przedmioty odnoszące się do podstawy wiedzy z zakresu Nauki o zarządzaniu i jakości oraz Ekonomii i finansów. Są to przedmioty niezbędne dla ukształtowania podstawowej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych koniecznych do realizacji przedmiotów kierunkowych, które ugruntowują zagadnienia fundamentalne, a następnie zakresów kształcenia, które formują finalnie sylwetkę absolwenta. W czasie studiów I stopnia efekty uczenia się w zakresie umiejętności są dodatkowo rozwijane podczas obowiązkowej praktyki studenckiej, która jest zaplanowana w ramach 4 semestru. Sekwencyjność na studiach drugiego stopnia przejawia się w konieczności wyrównywania wiedzy i umiejętności studentów, którzy ukończyli bardzo różne kierunki studiów pierwszego stopnia, często niezwiązane z dyscyplinami przypisanymi do Kierunku studiów. W początkowych semestrach studiów drugiego stopnia kształcenie obejmuje zagadnienia niezbędne do ukształtowania rozszerzonej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych koniecznych do realizacji przedmiotów kierunkowych, rozszerzających zagadnienia fundamentalne, a także zakresów kształcenia, które odpowiadają za ostateczny kształt sylwetki absolwenta.

Tabela 2.6.1. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach I stopnia Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Menedżer finansowy

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	Wykład	Ćwicz.	Lab.	Projekt	Sem.	Razem	
Obowiązkowe	574	750	60	60	45	1489	112
Fakultatywne	255	135	210	60	-	660	68
Razem	829	885	270	120	45	2149	180
Udział kategorii zajęć	38,6%	41,2%	12,5%	5,6%	2,1%	100%	37,8%
Praktyka 4 ECTS-120 godzin	Udział ECTS fakultatywnych						37,8%

Tabela 2.6.2. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach I stopnia Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Rachunkowość i podatki

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	574	750	60	60	45	1489	112
Fakultatywne	240	285	105	30	-	540	68
Razem	814	1035	165	90	45	2149	180

Udział kategorii zajęć	37,8%	48,1%	7,7%	4,2%	2,1%	100%	
Praktyka 4 ECTS-120 godzin	Udział ECTS fakultatywnych						37,8%

**Tabela 2.6.3. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach I stopnia
Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami**

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	574	750	60	60	45	1489	112
Fakultatywne	255	285	60	60	-	540	68
Razem	829	1035	120	120	45	2149	180
Udział kategorii zajęć	38,6%	48,1%	5,6%	5,6%	2,1%	100%	
Praktyka 4 ECTS-120 godzin	Udział ECTS fakultatywnych						37,8%

**Tabela 2.6.4. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach II stopnia
Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Menedżer finansowy**

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	439	315	180	45	60	1039	70
Fakultatywne	225	105	75	60	0	465	50
Razem	664	420	255	105	60	1504	120
Udział kategorii	44,1%	27,9%	17%	7%	4%	100,00	
	Udział ECTS fakultatywnych						41,7%

**Tabela 2.6.5. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach II stopnia –
Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Rachunkowość i podatki**

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	439	315	180	45	60	1039	70
Fakultatywne	225	150	60	30	-	465	50
Razem	664	465	240	75	60	1504	120
Udział kategorii	44,1%	30,9%	16%	5%	4%	100%	
	Udział ECTS fakultatywnych						41,7%

Tabela 2.6.7. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach II stopnia – Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	439	315	180	45	60	1039	70
Fakultatywne	225	120	60	60	-	465	50
Razem	664	435	240	105	60	1504	120
Udział kategorii	44,1%	28,9%	16%	7%	4%	100%	
	Udział ECTS fakultatywnych						41,7%

Tabela 2.6.8. Proporcje liczby godzin przypisanych do poszczególnych form na studiach II stopnia – Finanse i rachunkowość w biznesie – zakres Nowe usługi biznesowe

Kategoria zajęć	Liczba godzin						Punkty ECTS
	W	C	L	P	S	Razem	
Obowiązkowe	439	315	180	45	60	1039	70
Fakultatywne	135	240	90	-	-	465	50
Razem	574	555	270	45	60	1504	120
Udział kategorii	38,1%	36,9%	18%	3%	4%	100%	
	Udział ECTS fakultatywnych						41,7%

Kształcenie studentów Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie z zakresu znajomości języków obcych odbywa się na studiach pierwszego stopnia. Na studiach pierwszego stopnia zajęcia z języków obcych są prowadzone w formule lektoratu, w wymiarze 120h i 8 ECTS (studia stacjonarne) oraz 120h i 8 ECTS (studia niestacjonarne), podzielonym na cztery semestry studiów (semestry 2-5). Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem specjalistycznym umożliwiającym porozumiewanie się w działalności zawodowej.

Absolwent jest przygotowany do pracy w charakterze specjalisty organizacji i zarządzania oraz menedżera/kierownika niższego i średniego szczebla zarządzania w przedsiębiorstwach, a także do prowadzenia własnej działalności gospodarczej, czy przejęcia biznesu rodzinnego. Posiada umiejętności skutecznego komunikowania się, negocjowania i przekonywania oraz do pracy w zespole. Absolwenci studiów pierwszego stopnia uzyskują tytuł licencjata i mogą kontynuować naukę na studiach drugiego stopnia, kończących się uzyskaniem dyplomu magistra.

Uczelnia prowadzi kształcenie na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie na studiach drugiego stopnia w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Studia drugiego stopnia obejmują 4 semestry, gdzie na każdym semestrze student może uzyskać 30 ECTS. Na studiach drugiego stopnia zajęcia z języków obcych są prowadzone w formule lektoratu, w wymiarze 30h i 2 ECTS (studia stacjonarne i niestacjonarne) na trzecim semestrze studiów. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz posługuje się językiem specjalistycznym umożliwiającym porozumiewanie się w działalności zawodowej. Program studiów obejmuje cztery zakresy kształcenia: Menedżer finansowy, Rachunkowość i podatki, Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami oraz Nowe usługi biznesowe (ten zakres kształcenia występuje tylko na studiach stacjonarnych) realizowanych począwszy od 3 do 4 semestru. Na dwóch ostatnich

semestrach studiów student przygotowuje pracę magisterską pod opieką promotora. Przedmioty obieralne realizowane są na 3 i 4 semestrze studiów. Studia drugiego stopnia kończą się uzyskaniem kwalifikacji drugiego stopnia i tytułu zawodowego magister, a liczba punktów ECTS niezbędna do ich ukończenia wynosi odpowiednio 120 ECTS. Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu studiów drugiego stopnia jest uzyskanie wymaganej liczby punktów ECTS, pozytywna ocena pracy magisterskiej i złożenie egzaminu dyplomowego z wynikiem pozytywnym. Program studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia 4 semestralnych obejmuje ogółem 1504h (studia stacjonarne) i 754h (studia niestacjonarne).

Program studiów zakłada również realizację niektórych przedmiotów w formie zajęć na odległość za pomocą platformy e-learningowej Moodle. Forma kształcenia na odległość wykorzystywana jest zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia (tabela 2.12).

Tabela 2.6.9. Zestawienie przedmiotów prowadzonych za pośrednictwem platformy zdalnego nauczania PCz w r. ak. 2023-2024.

Wyszczególnienie	Pierwszy						Drugi					
	zimowy			Letni			zimowy			letni		
	w	ćw.	p	w	ćw.	p	w	ćw.	p	w	ćw.	p
Stacjonarne	79		26	25	26		133	39		65		
Advanced Management Accounting							13					
Analiza stanu nieruchomości							13					
Budżetowanie w przedsiębiorstwie				12								
Demografia w gospodarce nieruchomościami							13					
Ekonomia menedżerska							28					
Financial reporting	28											
Gospodarka nieruchomościami				13								
Ocena efektywności inwestycji							26					
Prognozowanie w przedsiębiorstwie	13											
Rachunkowość budżetowa	13											
Rachunkowość podatkowa					26							
System podatkowy								39				
Ubezpieczenia gospodarcze											13	
Zarządzanie	12											
Zarządzanie innowacjami							26					
Zarządzanie kosztami przedsiębiorstw											26	
Zarządzanie projektem	13		26									
Zarządzanie projektem inwestycyjnym											26	
Zarządzanie ryzykiem finansowym							14					
Niestacjonarne	39		36	69	24		36	9		90		
Analiza stanu nieruchomości							6					
Analiza strategiczna				6								
Bilansowy i podatkowy pomiar kosztów				9								
Biznesplan											6	
Budżetowanie w przedsiębiorstwie				9								
Decyzje podatkowe								9				
Ekonomia II				9								
Ekonomia menedżerska							6					
Elementy inżynierii finansowej											6	
Financial management				6								
Finanse i rachunkowość w chmurze obliczeniowej											6	
Finansowanie korporacji E											6	

Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych						9	
Koncepcje zarządzania			6				
Konsolidacja sprawozdań finansowych						9	
Matematyka w biznesie			6				
Międzynarodowe regulacje rachunkowości			6				
Prognozowanie w przedsiębiorstwie	6						
Przedsiębiorczość			6				
Rachunkowość	12						
Rachunkowość budżetowa	6						
Rachunkowość finansowa II							6
Rachunkowość instytucji finansowych							9
Rachunkowość małych podmiotów	6						
Rachunkowość podatkowa				24			
Raportowanie finansowe i niefinansowe - wymiar globalny i zarządczy	6	18					
Rewizja finansowa							12
Standardy sprawozdawczości finansowej							9
Zarządzanie kosztami osobowymi			6				
Zarządzanie kosztami przedsiębiorstw							6
Zarządzanie portfelem inwestycyjnym							6
Zarządzanie projektem	3	18					
Zarządzanie projektem inwestycyjnym							9
Zarządzanie ryzykiem							9
Zarządzanie ryzykiem finansowym						6	
Suma końcowa	118	62	94	50	169	48	155

W ocenie Uczelni liczebność grup studenckich – na pierwszym i drugim stopniu – zapewnia osiągnięcie założonych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji. Liczba grup dziekańskich na danym roku studiów dla każdego Kierunku studiów określa się dzieląc liczbę studentów danego roku przez 24, a na pierwszym roku studiów pierwszego stopnia przez 30. Wspólne zajęcia dydaktyczne, zwłaszcza wykłady, prowadzi się także dla różnych kierunków w części zwierającej wspólne treści programowe.

Zakres kształcenia na Kierunku studiów jest tworzony dla grupy dziekańskiej liczącej od 10 do 24 studentów, przy czym wymóg ten obowiązuje z chwilą uruchomienia zakresu kształcenia na Kierunku studiów i nie jest stosowany w przypadku, gdy liczebność roku studiów nie pozwala na spełnienie tego wymogu. Powyższe grupy nie podlegają dalszemu podziałowi. Zajęcia dydaktyczne (ćwiczenia, seminaria, laboratoria, projekty) w grupie dziekańskiej są prowadzone przez 1 osobę, przy czym zajęcia laboratoryjne i projektowe dla grup o liczebności powyżej 24 osób mogą prowadzić 2 osoby na studiach stacjonarnych, na studiach niestacjonarnych podział grup może wystąpić tylko wtedy, gdy nie występuje przekroczenie kosztów. Ze względów technicznych oraz obowiązujących przepisów BHP dziekan może dokonać innego podziału. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek dziekana wydziału, rektor może wyrazić zgodę na zmniejszenie liczebności grupy na studiach pierwszego i drugiego stopnia.

Organizacją zajęć dydaktycznych zajmuje się Dziekanat oraz sekcja planów. Informacje na temat harmonogramu zjazdów na studiach niestacjonarnych, plany studiów, struktura roku akademickiego dostępne są na stronie internetowej Wydziału (<https://wz.pcz.pl/student/struktura-roku-akademickiego>).

W planie studiów pierwszego i drugiego stopnia na Kierunku Zarządzanie 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta. Punkty ECTS są wartością liczbową przyporządkowaną poszczególnym przedmiotom na podstawie ilości pracy, jaką musi wykonać student, żeby je zaliczyć, przyporządkowano je wszystkim prowadzonym przedmiotom.

2.7. Program i organizacja praktyk, w tym w szczególności ich wymiaru i terminu realizacji oraz doboru instytucji, w których odbywają się praktyki, a także liczby miejsc praktyk – w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym Kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe

Na Wydziale Zarządzania praktyki zawodowe są integralną częścią programu nauczania na studiach pierwszego stopnia Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Podlegają one obowiązkowemu zaliczeniu na ocenę przez studentów w/w Kierunku na 4 semestrze, zarówno w trybie stacjonarnym, jak i niestacjonarnym w wymiarze 120 godzin. Zasady organizacji praktyk zawodowych obowiązujące w roku akademickim 2023/2024 określone zostały w [Regulaminie praktyk studenckich](#) na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Od 01.10.2024 zasady określa [Zarządzenie Rektora Politechniki Częstochowskiej nr 531/2024](#).

W przypadku praktyk zawodowych dla efektów uczenia oraz metod ich weryfikacji obowiązują te same zasady, co dla zajęć prowadzonych na Kierunku.

Kierunkowym Opiekunem Praktyk odpowiedzialnym za doradztwo w wyborze miejsca praktyk, kontrolę ich przebiegu oraz ocenę pod kątem realizacji efektów uczenia jest dr inż. Małgorzata Kuraś.

Celem praktyk zawodowych jest wykorzystanie w praktyce umiejętności teoretycznych zdobytych na zajęciach oraz kształtowanie kompetencji zawodowych związanych bezpośrednio z miejscem odbywania praktyki, zgodnych z efektami uczenia określonymi dla Kierunku. Studenci mają możliwość wyboru przez siebie miejsca odbywania praktyki, które musi być zaaprobowane przez Kierunkowego Opiekuna Praktyk. Studenci mogą również skorzystać z [Banku Praktyk](#) dostępnego na stronie internetowej Wydziału. Istnieje także możliwość realizacji praktyki zawodowej na Politechnice Częstochowskiej w odpowiedniej jednostce organizacyjnej.

Dla studentów zobowiązanych do odbycia praktyki organizowane są spotkania informacyjne, które mają na celu wyjaśnienie szczegółowo zagadnień związanych z praktykami zarówno tych formalnych jak i merytorycznych. Regulamin praktyk, Zarządzenie Rektora Politechniki Częstochowskiej dotyczący praktyk, wzory dokumentów, Ramowy program praktyk, Efekty uczenia dla Kierunku oraz pozostałe informacje dostępne są na stronie internetowej Wydziału oraz w Kursie „Praktyka” na platformie e-learningowej Politechniki Częstochowskiej. Na wydziale znajduje się także tablica informacyjna dotycząca praktyk.

Opiekun praktyk dla Kierunku przeprowadza hospitację podczas ich odbywania w formie telefonicznej lub mailowej. Sugerowanym czasem odbywania praktyk są miesiące wakacyjne (lipiec, sierpień), jednakże student ma możliwość wybrania za zgodą Kierownika Dydaktycznego terminu podczas trwania semestru lub sesji egzaminacyjnej pod warunkiem, że zajęcia nie będą kolidowały z praktyką.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

3.1. Wymagania stawiane kandydatom, warunków rekrutacji na studia oraz kryteriów kwalifikacji kandydatów na każdy z poziomów studiów

Zasady rekrutacji na wybrany kierunek studiów w PCz, w tym kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* w danym roku akademickim prowadzone są w oparciu o wytyczne Uczelnianej Komisji

Rekrutacyjnej (UKR) (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/wymagania-rekrutacyjne>), która jest organem decyzyjnym, co do przyjęcia kandydatów na studia (Zgodnie z § 5 ust. 2 Załącznika nr 1 do [Uchwały Nr 246/2023/2024 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 28 czerwca 2023 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2024/2025 z późniejszą zmianą](#). Zasady te szczegółowo zawarto w uchwale Senatu PCz (Zgodnie z § 5 ust. 2 Załącznika nr 1 do [Uchwały Nr 246/2023/2024 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 28 czerwca 2023 roku w sprawie warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2024/2025 z późniejszą zmianą](#). Wskazują one warunki przyjęć na studia stacjonarne i niestacjonarne, pierwszego i drugiego stopnia na danych kierunkach, w tym na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Informacje dotyczące wymagań stawianych kandydatom, możliwości i sposobu zapisania się na studia są dostępne na głównej stronie uczelni (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/oferta-rekrutacyjna>), a także na stronach wydziałowych oraz we wszystkich informatorach i materiałach promocyjnych PCz. Rekrutacja na studia jest przeprowadzana w oparciu o system Internetowej Rekrutacji Kandydatów (IRK) (<https://rekrutacja.pcz.pl/pl/>) oraz na podstawie złożonych przez kandydata wymaganych dokumentów.

Szczegółowe informacje dotyczące procesu rejestracji kandydatów zawarto na stronie PCz (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/rekrutacja-krok-po-kroku>). Procedura kwalifikacyjna dla kandydatów na studia pierwszego i drugiego stopnia jest jednolita dla całej Uczelni. Dopuszcza się możliwość ubiegania się przez kandydata o przyjęcie na studia na kilka kierunków zgodnie z określonymi kryteriami. Kandydaci na studia stacjonarne i niestacjonarne zobowiązani są do złożenia w wyznaczonym terminie do UKR określonych dokumentów. Listę wymaganych dokumentów zarówno dla kandydatów na studia pierwszego, jak i drugiego stopnia określa uchwała Senatu PCz (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/rekrutacja-krok-po-kroku>), lista dostępna jest również na stronie PCz (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/wymagane-dokumenty>).

Podstawą decyzji o przyjęciu na *studia pierwszego stopnia* jest wskaźnik rekrutacyjny, którego zasady obliczania są dostępne na stronie internetowej PCz (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/wymagania-rekrutacyjne>). Wskaźnik rekrutacyjny ustala się według wzoru (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/wymagania-rekrutacyjne>):

$$R = 0,8 \times JP(\text{PODST.} + \text{ROZSZ.}) + JO(\text{PODST.} + \text{ROZSZ.} + 2 \times \text{DWUJĘZYCZNA}) + M(\text{PODST.} + \text{ROZSZ.}) + D(\text{PODST.} + \text{ROZSZ.}) + E$$

Na *studia drugiego stopnia* kandydatów kwalifikuje się na podstawie konkursu dyplomów. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. W przypadku niewypełnienia liczby miejsc Rektor może wyznaczyć dodatkowy termin rekrutacji na studia. Kandydat, który nie został wpisany na listę studentów pierwszego roku studiów stacjonarnych bądź niestacjonarnych wyłącznie z powodu braku miejsc, może być przyjęty; w przypadku studiów stacjonarnych na studia niestacjonarne; w przypadku studiów niestacjonarnych na studia stacjonarne; na tym samym Kierunku bez powtórnego przystępowania do postępowania kwalifikacyjnego i bez powtórnego wpłacania opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na studia. Kandydat, który nie został przyjęty na studia z powodu nieuruchomienia Kierunku lub w przypadku wyczerpania liczby miejsc zarówno na studia stacjonarne, jak i niestacjonarne danego Kierunku może na pisemny wniosek ubiegać się o przyjęcie na studia na innym Kierunku bez ponownego wpłacania opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na studia.

3.2. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej

Warunki i zasady uznawania efektów i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym określone zostały w Regulaminie Studiów Politechniki Częstochowskiej ([Załącznik do Uchwały Nr 192/2022/2023 Senatu PCz i szczegółowo zgodnie z Regulaminem Załącznik nr 1 do Uchwały Senatu PCz Nr 347/2018/2019](#)). Część programu studiów może być zrealizowana na innym Kierunku studiów w Politechnice lub na innych uczelniach, w tym również zagranicznych, w szczególności w zakresie

porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa Politechniki w krajowych lub międzynarodowych programach wymiany studentów oraz innych umów zawartych przez Politechnikę Częstochowską. Kierownik dydaktyczny może na wniosek studenta wyrazić zgodę na realizację części programu studiów poza macierzystą jednostką. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom kształcenia zawartym w programie kształcenia określonego Kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Wszystkie przedmioty zaliczone za zgodą kierownika dydaktycznego poza macierzystą jednostką studenta są uznawane jako spełnienie części wymagań programowych, tzn. przedmioty zaliczone poza macierzystą jednostką muszą być uznane za równoważne określonemu przez kierownika dydaktycznego zestawowi przedmiotów obowiązkowych lub wybieranych o tej samej lub wyższej łącznej liczbie punktów ECTS występujących w programie studiów macierzystej jednostki. W przypadku, gdy przedmioty zaliczone w innej uczelni nie mają przyporządkowanej liczby punktów, określa ją kierownik dydaktyczny. Przeliczenia oceny na system stosowany w Politechnice Częstochowskiej dokonuje kierownik dydaktyczny. Warunki spełnienia pozostałych wymagań programowych dla semestru zaliczonego poza macierzystą jednostką powinny być ustalone przez kierownika dydaktycznego w porozumieniu ze studentem przed wydaniem zgody na realizację części programu kształcenia poza macierzystą jednostką.

Tabela 3.2.1. Wykaz obowiązkowych przedmiotów do zaliczenia przez kandydatów na studia II stopnia po innych kierunkach studiów (różnice programów) reguluje Regulamin kursów dokształcających (Załącznik do Zarządzenia nr 92/2014 Rektora PCz z dnia 03.02.2014 r.)

Wymagane przedmioty	Liczba godzin do zaliczenia
Finanse przedsiębiorstw	20
Finanse	20
Podstawy rachunkowości	15
Rachunkowość finansowa	26
Matematyka	25

Z pominięciem pełnej procedury rekrutacyjnej, mogą zostać przyjęci laureaci uznanych na Uczelni konkursów. Laureaci i finaliści olimpiad: matematycznej, wiedzy technicznej, informatycznej, wiedzy ekonomicznej, filozoficznej, biologicznej, geograficznej, języka angielskiego - stopnia centralnego oraz laureaci konkursów międzynarodowych oraz ogólnopolskich przyjmowani są na studia w Politechnice Częstochowskiej - kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego ([Uchwała nr 265/2023/2024](#) i [załącznik do Uchwały nr 265/2023/2024](#); zmiany zapisów w Załączniku do Uchwały nr 60/2020/2021 Senatu Politechniki Częstochowskiej z dnia 23 czerwca 2021 roku w sprawie zasad przyjmowania na studia w Politechnice Częstochowskiej laureatów i finalistów olimpiad) stopnia centralnego przy ubieganiu się o przyjęcie na studia w roku akademickim 2025/2026 z późniejszymi zmianami.

Postępowanie rekrutacyjne w przypadku matury zagranicznej jest opisane na uczelnianej stronie dla Kandydatów (https://wz.pcz.pl/kandydat_Matura_zagraniczna). Istnieje również procedura przyjmowania osób z dyplomem I stopnia, uzyskanym poza systemem polskiej edukacji. W przypadku dyplomów uzyskanych za granicą kandydat składa dyplom uznany w Rzeczypospolitej Polskiej za uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia drugiego stopnia, potwierdzenie wniesienia opłaty za przeprowadzenie rekrutacji na studia, aktualne 1 zdjęcie legitymacyjne kandydata, wniosek o udzielenie wsparcia w procesie rekrutacji – w przypadku osób z niepełnosprawnościami, chorobami przewlekłymi lub szczególnymi potrzebami. W związku z prowadzoną rekrutacją internetową, złożenie ww. dokumentów będzie poprzedzone rejestracją kandydatów w systemie IRK.

Kandydatom z niepełnosprawnościami, chorobami przewlekłymi lub szczególnymi potrzebami zapewnia się pomoc i udogodnienia w procesie rekrutacji stosownie do ich indywidualnych potrzeb. Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami ustala formę pomocy w procesie rekrutacji

indywidualnie dla każdego kandydata z niepełnosprawnościami, chorobami przewlekłymi lub szczególnymi potrzebami. Kandydaci na studia pierwszego stopnia – obywatele polscy, którzy ukończyli szkołę średnią za granicą, składają zalegalizowane lub opatrzone apostille – zagraniczne świadectwo lub inny dokument uzyskany za granicą, uprawniający do ubiegania się o przyjęcie na studia w uczelniach każdego typu w państwie, w którego systemie działa instytucja wydająca świadectwo ([Uchwała Senatu PCz 275/2023/2024 dot. warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2025/2026](#)).

Kandydaci na studia drugiego stopnia – obywatele polscy, którzy ukończyli uczelnię za granicą, składają zalegalizowany lub opatrzony apostille zagraniczny dyplom ukończenia studiów lub inny dokument ukończenia uczelni za granicą, uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w państwie, w którym został wydany. Do zagranicznego dyplomu ukończenia studiów lub innego dokumentu ukończenia uczelni za granicą, w uzasadnionych przypadkach należy dołączyć tłumaczenie na język polski, sporządzone przez tłumacza przysięgłego oraz zaświadczenie o nostryfikacji, chyba że zostanie on uznany za równorzędny z odpowiednim polskim dyplomem ukończenia studiów lub uprawniający do podjęcia studiów drugiego stopnia w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umowy międzynarodowej lub na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku ([Załącznik nr 1 do Uchwały 275/2023/2024](#)).

Przyjęcie na studia osób niebędących obywatelami polskimi (cudzoziemców) określa art. 323 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce t.j. Dz. U. z 2023 roku poz. 742, z późn. zm.). Rekrutację na studia przeprowadza Biuro Studentów Zagranicznych. Szczegółowa ścieżka rekrutacji dla kandydatów – cudzoziemców na studia pierwszego lub drugiego stopnia na Politechnice Częstochowskiej określona została w [Załączniku nr 2 do Uchwały Senatu PCz Nr 275/2023/2024](#).

Uruchomienie elektronicznej rekrutacji kandydatów niebędących obywatelami polskimi (cudzoziemców) następować będzie w terminach ustalonych przez Biuro Studentów Zagranicznych. Rektor Politechniki Częstochowskiej określa liczbę miejsc na poszczególnych kierunkach, poziomach i formach studiów na dany rok akademicki.

Rekrutacja uzupełniająca: Kandydaci, którzy ubiegali się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, którym w wyniku odwołania od wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej egzaminu maturalnego wniesionego do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego podwyższony został wynik egzaminu maturalnego ze wskazanego przez kandydata w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów przedmiotu stanowiącego podstawę rekrutacji, mogą do dnia 30 września 2024 roku złożyć do Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej wnioski o przeprowadzenie rekrutacji uzupełniającej. Wraz z wnioskiem należy złożyć komplet dokumentów wymaganych od *kandydatów na studia pierwszego stopnia*. W uzasadnionych przypadkach kandydat może złożyć podanie do Rektora o przystąpienie do procesu rekrutacji po terminie. W stosunku do kandydatów z rekrutacji uzupełniającej Uczelniana Komisja Rekrutacyjna zobowiązana jest uwzględnić zweryfikowany wynik egzaminu maturalnego. Przyjęcie na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych następuje w przypadku, gdy zweryfikowane wyniki przedłożone przez kandydata spełniają kryteria punktowe, ustalone przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną w zakończonym postępowaniu rekrutacyjnym.

Kryteria kwalifikacji na studia: Rekrutację na studia przeprowadza oraz podejmuje decyzję o wpisaniu na listę studentów Uczelniana Komisja Rekrutacyjna. Przyjęcie na studia następuje w drodze wpisu na listę studentów. Status zakwalifikowany w systemie IRK nie jest równoznaczny z wpisem na listę studentów i tym samym nie stanowi wiążącego rozstrzygnięcia w przedmiocie przyjęcia na studia. Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, na wniosek kandydata, wydaje zaświadczenie o wpisie na listę studentów ([Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 192/2022/2023 Senatu PCz](#)). Podstawą wpisu na listę studentów na *studia pierwszego stopnia*, jest *wskaźnik rekrutacyjny* uzyskany na podstawie wyników z egzaminu maturalnego z danych przedmiotów ([Załącznik nr 1 Uchwały 275/2023/2024 Senatu PCz](#)).

Dla kandydatów absolwentów techników posiadających dyplom zawodowy lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe w zawodzie nauczanym na poziomie technika *dodatkowo przyznaje się punkty uzyskane za egzamin zawodowy E*. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie *na studia pierwszego stopnia* na podstawie egzaminu maturalnego przeprowadzonego w ramach programu Matury Międzynarodowej składają poświadczoną przez Politechnikę Częstochowską kopię Dyplomu IB (International Baccalaureate) wydanego przez International Baccalaureate Organization z siedzibą w Genewie). W przypadku nieposiadania świadectwa dojrzałości w terminie składania dokumentów, kandydaci mogą być dopuszczeni do postępowania kwalifikacyjnego na podstawie zaświadczenia o przystąpieniu do Matury Międzynarodowej. *Przyjęcie kandydatów z Maturą Międzynarodową na studia pierwszego stopnia* odbywa się według wartości progowej wskaźnika rekrutacyjnego, która decyduje o zakwalifikowaniu się na studia. Do obliczenia wartości wskaźnika rekrutacyjnego ustala się przeliczanie ocen z dyplomu IB, na liczby punktów wskazane w Regulaminie Studiów Politechniki Częstochowskiej. Wynik egzaminu z matury międzynarodowej na poziomie podstawowym mnożony jest przez współczynnik 1,5, natomiast na poziomie rozszerzonym przez współczynnik 2,0. Kandydaci ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na podstawie egzaminu maturalnego przeprowadzonego w ramach programu Matury Europejskiej składają poświadczoną przez Politechnikę Częstochowską kopię Dyplomu EB (European Baccalaureate) wydanego absolwentom Szkół Europejskich zgodnie z Konwencją o Statucie Szkół Europejskich, sporządzoną w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 roku (Dz. U. z 2005 r. Nr 3, poz. 10). Do obliczenia wartości wskaźnika rekrutacyjnego ustala się przeliczanie ocen z dyplomu EB, na liczby (punkty).

Laureaci i finaliści olimpiad przedmiotowych są przyjmowani na studia po przedłożeniu odpowiednich dokumentów potwierdzających udział w olimpiadzie.

Student może podjąć kolejny kierunek studiów na studiach stacjonarnych lub niestacjonarnych wyłącznie w drodze postępowania rekrutacyjnego. Podejmując studia na kilku kierunkach studiów, student jest zobowiązany do niezwłocznego określenia, który z nich jest pierwszym lub kolejnym kierunkiem studiów oraz do pisemnego poinformowania Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej i dziekanatów o dokonanym wyborze.

Zasady ustalania wskaźnika rekrutacyjnego: ustala się według wzoru podanego w [Uchwale nr 265/2023/2024](#) oraz [załączniku do Uchwały Senatu PCz 265/2023/2024](#).

Brak na świadectwie dojrzałości oceny z egzaminu maturalnego na poziomie rozszerzonym lub oceny z przedmiotu dodatkowego branego pod uwagę w postępowaniu kwalifikacyjnym nie stanowi przeszkody w przyjęciu kandydata na studia. Warunki przyjęcia w powyższej sytuacji reguluje [§ 3 Regulaminu studiów Zał. 1 Uchwały 275/2023/2024](#).

Dla kandydatów na studia legitymujących się tzw. „starą maturą” ustala się przeliczenie ocen na procent punktów dla dwóch różnych skal ocen. Dla ustalenia procentu punktów M, JP, JO oraz z dodatkowych przedmiotów kwalifikacyjnych (D) uwzględnia się ocenę z danego przedmiotu uzyskaną przez kandydata na świadectwie dojrzałości. Dla kandydatów legitymujących się dokumentem zagranicznym wyliczenia wskaźnika rekrutacyjnego dokonuje Uczelniana Komisja Rekrutacyjna w porozumieniu z Biurem Studentów Zagranicznych. Na studia drugiego stopnia kandydatów kwalifikuje się na podstawie konkursu dyplomów. Kandydaci przyjęci na studia drugiego stopnia po innych kierunkach będą zobowiązani do uzupełnienia różnic programowych w czasie trwania tych studiów ([Załącznik nr 1 do Uchwały 275/2023/2024](#)). Wykaz dodatkowych przedmiotów klasyfikacyjnych uwzględnianych w postępowaniu kwalifikacyjnym dla poszczególnych Kierunku studiów: *Finanse i rachunkowość w biznesie* - geografia lub historia lub wiedza o społeczeństwie.

3.3. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów

Od roku akademickiego 2020/2021 na wszystkich realizowanych kierunkach studiów istnieje możliwość zaliczenia dotychczasowych doświadczeń zawodowych na poczet programu studiów.

Kandydaci posiadający doświadczenie zawodowe mogą ubiegać się o zaliczenie wybranych przedmiotów lub grup przedmiotów z programu studiów na podstawie wiedzy i umiejętności, zdobytych np. w pracy zawodowej, w prowadzonej przez siebie firmie, na kursach doszkalających czy szkoleniach. W przypadku ubiegania się o *przyjęcie na studia pierwszego stopnia*, do procesu potwierdzenia efektów uczenia się mogą przystąpić absolwenci szkół średnich, z minimum 5-letnim doświadczeniem zawodowym oraz osoby z wykształceniem wyższym. W przypadku kandydatów ubiegających się o *przyjęcie na studia drugiego stopnia* do procesu potwierdzenia efektów uczenia się mogą przystąpić osoby posiadające dyplom inżynierski lub licencjacki oraz muszą wykazać się minimum 3-letnim doświadczeniem zawodowym, a kandydaci z tytułem magistra - minimum 2-letnim doświadczeniem zawodowym. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można zaliczyć do 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów. Do dokumentów potwierdzających wymagane doświadczenie zawodowe zalicza się m.in.: zakres obowiązków służbowych, opinię z zakładu pracy; potwierdzenie odbycia stażu lub prowadzenia działalności gospodarczej; certyfikaty, dyplomy lub inne zaświadczenia potwierdzające uczestnictwo w kursach, szkoleniach, seminariach, w których nakład pracy poniesiony przez kandydata jest zbliżony do nakładu pracy niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się z przedmiotu, o zaliczenie którego ubiega się; dokumenty wskazujące na zdobycie efektów uczenia się w następstwie zdobytych doświadczeń zawodowych, doświadczeń podczas wolontariatu i aktywności w organizacjach społecznych, które są zbieżne z efektami uczenia się wskazanymi w programie studiów dla przedmiotu, o zaliczenie którego ubiega się wnioskodawca; potwierdzenie udziału w pracach badawczych, projektowych lub organizacyjnych, jeśli udział w tych pracach zapewnia uzyskanie efektów uczenia się zbieżnych z efektami uczenia się wskazanymi w programie studiów dla przedmiotu, o zaliczenie którego ubiega się wnioskodawca. Student w stosunku, do którego potwierdzono efekty uczenia się, może odbywać studia według indywidualnej organizacji studiów (w tym harmonogramu realizacji programu studiów) za zgodą kierownika dydaktycznego, na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Regulamin przeprowadzenia potwierdzenia efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w Politechnice Częstochowskiej stanowi [Załącznik do Uchwały Senatu Politechniki Częstochowskiej 347/2018/2019](#).

3.4. Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym z poziomów studiów

Zasady, warunki i tryb dyplomowania na każdym poziomie studiów określa [Regulamin Studiów Politechniki Częstochowskiej \(Uchwała Senatu PCz Nr 192/2022/2023\)](#). Tę problematykę w regulaminie przedstawiają: rozdział VI zatytułowany *Praca dyplomowa (magisterska, inżynierska lub licencjacka)*, rozdział VII *Egzamin dyplomowy (magisterski, inżynierski lub licencjacki)* – w przypadku, gdy program studiów przewiduje pracę dyplomową oraz rozdział IX *Ukończenie studiów*. Student ma dostęp do wszystkich niezbędnych informacji i instrukcji związanych z obsługą swojej pracy dyplomowej na stronie Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej (<https://wz.pcz.pl/student/praca-dyplomowa> Wymogi praca dyplomowa) oraz w systemie [Archiwum Prac Dyplomowych](#), do którego loguje się poprzez system [USOSweb](#) (https://usosweb.pcz.pl/instrukcje/apd/APD-instrukcja_student.pdf). Reasumując, wymogi stawiane pracom dyplomowym realizowanym na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej na Kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie, na I i II stopniu sporządzono uwzględniając obowiązujące ustawodawstwo, Regulamin Studiów Politechniki Częstochowskiej oraz tradycje i dobre zwyczaje przyjęte w szkołach wyższych.

Praca dyplomowa wykonywana jest pod kierunkiem promotora. Promotorem pracy dyplomowej jest nauczyciel akademicki Politechniki Częstochowskiej Wydziału Zarządzania, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Kierownik dydaktyczny wyznacza recenzenta pracy dyplomowej spośród osób upoważnionych do pełnienia funkcji promotora pracy dyplomowej. Student ma prawo do

przedstawienia propozycji własnego tematu pracy dyplomowej, uwzględniającego jego zainteresowania naukowe i zawodowe. Tematy prac dyplomowych, po wstępnej weryfikacji i ocenie przez *Zespół ds. zatwierdzania prac dyplomowych Wydziałowej Komisji Jakości Kształcenia*, zatwierdza Rada Programowa Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Zatwierdzone tematy wprowadzane są do systemu informatycznego Politechniki Częstochowskiej. Po zatwierdzeniu tematu pracy dyplomowej student jest zobligowany do rozpoczęcia pisania pracy, dostosowując się do wszystkich wymagań stawianych pracom dyplomowym, realizowanym na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej (<https://wz.pcz.pl/student/praca-dyplomowa>). Wymogi pisania prac dyplomowych licencjackich i magisterskich różnią się w niektórych aspektach. Standardowa objętość pracy licencjackiej wynosi 40-60 stron, a pracy magisterskiej 60-80 stron. Zaleca się, aby zasadniczą część pracy dyplomowej obejmowała 3 rozdziały w pracach licencjackich oraz 4 rozdziały w pracach magisterskich. W pracy licencjackiej pierwszy rozdział stanowi część teoretyczną, a dwa kolejne część praktyczną pracy. W pracy magisterskiej dwa pierwsze rozdziały stanowią część teoretyczną, a dwa kolejne jej część praktyczną. W pracach licencjackich każdy rozdział powinien zawierać 3 podrozdziały. Natomiast w pracach magisterskich każdy rozdział powinien zawierać 3 do 4 podrozdziałów. Część teoretyczna pracy powinna prezentować stan wiedzy i normatywne rozwiązania dotyczące podjętego tematu przez dyplomanta, a część praktyczna plan badań, opis ich przebiegu, prezentację wyników oraz wynikające z nich wnioski. Praca powinna być napisana na podstawie literatury przedmiotu, również na podstawie literatury zagranicznej. W pracy licencjackiej należy wykorzystać co najmniej 30 publikacji, a w pracy magisterskiej co najmniej 60 pozycji literatury. Pozostałe wymogi edytorskie i techniczne są takie same dla obu poziomów studiów.

Po napisaniu pracy przez studenta i wstępnej akceptacji treści przez promotora, student implementuje pracę do systemu *Archiwum Prac Dyplomowych (APD)* (<https://apd.pcz.pl/?s=1>). Po umieszczeniu pliku z pracą dyplomową przez studenta w APD, promotor sprawdza pracę z wykorzystaniem *Jednolitego Systemu Antyplagiatowego* (<https://jsa.opi.org.pl/home/login>). Cały proces elektronicznej archiwizacji pracy dyplomowej odbywa się przed złożeniem przez dyplomanta wszystkich potrzebnych dokumentów i wersji papierowej pracy do dziekanatu. Po otrzymaniu pozytywnego wyniku z *Jednolitego Systemu Antyplagiatowego*, następuje akceptacja danych przez promotora, który przekazuje pracę do recenzji. Praca dyplomowa powinna być złożona w formie wydruku zawierającego numery kontrolne wraz z jej zapisem cyfrowym, pobranym z systemu informatycznego Politechniki Częstochowskiej. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz recenzent również w systemie informatycznym Politechniki Częstochowskiej. Ocenę pracy dyplomowej stanowi średnia arytmetyczna ocen promotora i recenzenta pracy. Do systemu informatycznego Politechniki Częstochowskiej wpisuje się ocenę pracy dyplomowej, zgodnie ze skalą ocen podaną w [§ 21 ust. 4 Regulaminu Studiów Politechniki Częstochowskiej \(Uchwała Senatu PCz nr 192/2022/2023\)](#).

Termin złożenia pracy określony jest w [§ 31 Regulaminu Studiów Politechniki Częstochowskiej \(Uchwały Senatu PCz nr 192/2022/2023\)](#). Student jest zobowiązany do złożenia pracy dyplomowej do końca kwietnia w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym oraz do końca września w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim. Za jakość pracy oraz jej zgodność z kierunkiem studiów i zakresem, w ramach których jest realizowana, odpowiada promotor oraz recenzent. Egzamin dyplomowy powinien odbyć się w terminie nieprzekraczającym 6 tygodni od daty złożenia pracy dyplomowej.

Decyzję o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego podejmuje Kierownik dydaktyczny. Reasumując, warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest: wypełnienie przez studenta obowiązków wynikających z programu studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów, sprawdzenie pisemnej pracy dyplomowej poprzez system internetowy Politechniki Częstochowskiej, zintegrowany z Jednolitym Systemem Antyplagiatowym oraz uzyskanie przez studenta pozytywnej oceny z pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją egzaminacyjną wyznaczoną przez Kierownika dydaktycznego, w skład której wchodzi co najmniej: Kierownik dydaktyczny, lub jego zastępca lub

wyznaczony przez Kierownika dydaktycznego nauczyciel akademicki, posiadający tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego – jako przewodniczący, jak również promotor pracy dyplomowej i recenzent pracy dyplomowej. Forma egzaminu jest szczegółowo opisana w procedurze Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia oraz w [§ 32-§ 34 Regulaminu Studiów \(Uchwały Senatu PCz nr 192/2022/2023\)](#).

Zgodnie z Regulaminem studiów ostateczny wynik studiów, zaprotokołowany na obronie pracy dyplomowej, stanowi suma składająca się z: ½ średniej ocen z całego toku studiów - liczonej w trybie określonym w [§ 37 ust. 3 Regulaminu studiów \(Uchwały Senatu PCz nr 192/2022/2023\)](#); ¼ oceny pracy dyplomowej liczonej w trybie określonym w [§ 30 ust. 3 Regulaminu studiów \(Uchwały Senatu PCz nr 192/2022/2023\)](#); ¼ oceny egzaminu dyplomowego, przy czym składniki sumy podaje się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku.

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów na pierwszym i drugim stopniu stopniu jest: uzyskanie efektów uczenia się określonych w programie studiów, pozytywna ocena pracy dyplomowej, złożenie egzaminu dyplomowego z oceną pozytywną.

Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów w terminie 30 dni od daty egzaminu dyplomowego.

3.5.Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów (np. liczby kandydatów, przyjętych na studia, odsiewu studentów, liczby studentów kończących studia w terminie) oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji, jak również sposobów wykorzystania analizy wyników nauczania w doskonaleniu procesu nauczania i uczenia się studentów

Zasady dotyczące warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe na PCz są zawarte w corocznej uchwale Senatu PCz, która określa m.in. warunki i tryb rekrutacji oraz sposób jej przeprowadzenia na studia pierwszego i drugiego stopnia prowadzone w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Szczegółowo zasady te omówiono w punkcie 3.1. Kandydat na studia na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* ma możliwość zapoznania się ze szczegółowymi wymaganiami, kryteriami stosowanymi w postępowaniu rekrutacyjnym, dokumentami, które są niezbędne do podjęcia studiów zarówno pierwszego i drugiego stopnia. Procedury rekrutacyjne są dostępne na stronie internetowej Politechniki Częstochowskiej Wydziału Zarządzania w zakładce [Kandydat \(https://wz.pcz.pl/kandydat\)](https://wz.pcz.pl/kandydat).

Rekrutację na studia pierwszego i drugiego stopnia przeprowadza oraz podejmuje decyzję o wpisaniu na listę studentów Uczelniana Komisja Rekrutacyjna. W tabeli 3.5.1 przedstawiono strukturę studentów zakwalifikowanych na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* w latach 2020-2024.

Tabela 3.5.1. Liczba zakwalifikowanych studentów na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* na pierwszym i drugim stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w latach 2020-2024

Rok akademicki	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Stacjonarne studia I stopnia	222	157	120	132	154
Stacjonarne studia II stopnia	145	75	80	54	57
Niestacjonarne studia I stopnia	58	64	61	60	83
Niestacjonarne studia II stopnia	51	51	68	84	63
Suma	476	347	329	330	357

Strukturę przyjętych studentów na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia w latach 2020-2024 przedstawiono w tabeli 3.5.2. Analiza zilustrowanych danych pozwala wnioskować, iż część studentów, mimo zakwalifikowania na kierunek studiów nie podejmuje edukacji. W największym stopniu dotyczy to studentów studiów stacjonarnych pierwszego stopnia. Największy nabór na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* odnotowano w roku akademickim 2020/2021 (łącznie 392 studentów), najmniejszy w roku 2023/2024 (256 studentów).

Tabela 3.5.2. Liczba przyjętych studentów na Kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* na pierwszym i drugim stopień studiów stacjonarnych i niestacjonarnych w latach 2020-2024

Rok akademicki	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Stacjonarne studia I stopnia	169	101	78	75	90
Stacjonarne studia II stopnia	133	73	78	54	54
Niestacjonarne studia I stopnia	44	42	56	49	58
Niestacjonarne studia II stopnia	46	46	65	78	62
Suma	392	262	277	256	264

By zapewnić limit przyjęć nie tylko na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, Politechnika Częstochowska podejmuje wiele działań promujących w celu *popularyzacji Kierunku i uczelni* (opisanych szerzej w punkcie Kryterium 6, 8, 9). Wśród głównych działań należy wskazać m.in.:

- konkurs „*Zarządzanie na medal*”, skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych,
- edukacyjne przedsięwzięcia w ramach Częstochowskiego Uniwersytetu Młodzieżowego, zawierające wykłady i warsztaty dla młodzieży szkół średnich,
- Festiwal Komunikacji Społecznej *Trzy Światy - świat realny, świat opowiadany, świat wirtualny*, skierowany przede wszystkim do ludzi młodych - studentów i uczniów szkół ponadpodstawowych,
- coroczne Targi Pracy oraz Dni Otwarte,
- organizowanie wizyt w szkołach średnich,
- podpisane umowy o współpracę ze szkołami,
- aktywna działalność w mediach społecznościowych (m.in. w tych docierających do młodzieży - Instagram i TikTok).

Podstawowym narzędziem monitorowania i oceny postępów studentów jest Uczelniany System Obsługi Studentów (USOS) (<https://usosweb.pcz.pl/kontroler.php?action=actionx:news/default>). Jest to system informatyczny wspomaganie pracy dziekanatu, dostosowany do *Regulaminu Studiów Politechniki Częstochowskiej (Uchwała Senatu PCz Nr 192/2022/2023)*. System służy m.in. do bieżącej obsługi toku studiów, planowania zajęć, rejestrowania grup studenckich, dokumentowania ocen. Archiwum Prac Dyplomowych (APD) jest modułem uzupełniającym funkcjonalności systemu USOS w zakresie dokumentacji oraz archiwizacji prac dyplomowych i procesu dyplomowania. APD jest wykorzystywany do obsługi procesu dyplomowania studentów w zakresie: dokumentowania recenzji, uruchamiania procesu weryfikacji antyplagiatowej oraz rejestracji protokołu z tej weryfikacji, protokołowania przebiegu egzaminu dyplomowego, a przede wszystkim archiwizowania prac dyplomowych.

Pracownicy dziekanatu zajmujący się poszczególnymi kierunkami studiów na bieżąco monitorują w USOS oceny uzyskiwane przez studentów z poszczególnych zajęć i informacje na ten temat przekazują Kierownikowi dydaktycznemu. Dodatkowymi elementami w ocenie postępów studentów są m.in. liczba odsiewu studentów na poszczególnych latach studiów oraz liczba studentów kończących studia w terminie, co ukazuje tabela 3.5.3 i tabela 3.5.4.

Tabela 3.5.3. Liczba studentów skreślonych z listy na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* w latach 2020-2024

ROK AKADEMICKI	studenci skreśleni po	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Stacjonarne studia I stopnia	Po I roku	34	20	13	28
	Po II roku	13	1	4	-
	Po III roku	1	0	-	-
Stacjonarne studia II stopnia	Po I roku	31	18	16	14
	Po II roku	4	-	-	4

Niestacjonarne studia I stopnia	Po I roku	5	1	9	2
	Po II roku	3	0	0	-
	Po III roku	6	0	-	-
Niestacjonarne studia II stopnia	Po I roku	0	0	2	0
	Po II roku	0	0	0	-

Monitoring osiąganych przez studentów postępów w nauce jest prowadzony przez pracowników dziekanatu oraz kierownika dydaktycznego. Ma on na celu diagnozę występujących problemów, która umożliwi kierownikowi dydaktycznemu podejmowanie indywidualnych decyzji w sprawach studenckich.

Powołani opiekunowie studiów wraz z samorządem studenckim pozostają w stałym kontakcie zarówno z kierownikiem dydaktycznym, jak i z Wydziałową Komisją ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, przekazują bezpośrednie uwagi, spostrzeżenia i prośby studentów odnoszące się m.in. do formułowania zakresu oraz metod egzekwowania wymagań stawianych na poszczególnych przedmiotach. Całość działań ma na celu równoważenie stosowanych metod kształcenia, indywidualnego podejścia do studenta oraz efektywności nauczania, weryfikowanej osiąganymi przez studentów wynikami studiów.

Monitorowany jest również odsetek osób kończący studia w terminie (tabela 3.5.4). Student zobowiązany jest do złożenia pracy dyplomowej w terminie określonym w Regulaminie Studiów Politechniki Częstochowskiej tj: do końca kwietnia w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym, do końca września w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim.

Tabela 3.5.4. Liczba Absolwentów kończących studia w terminie na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie w latach 2020-2024

ROK AKADEMICKI	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Stacjonarne studia I stopnia	-	-	112	79
Stacjonarne studia II stopnia	-	92	61	57
Niestacjonarne studia I stopnia	-	-	27	20
Niestacjonarne studia II stopnia	-	52	42	36

Za realizację działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania odpowiedzialny jest Kierownik dydaktyczny, nadzorowany przez Dziekana Wydziału Zarządzania. Działania w zakresie zapewnienia jakości kształcenia odnoszą się do głównych czynników realizacji procesu kształcenia, mających wpływ na jego właściwy przebieg i wysoką jakość.

Na Wydziale Zarządzania działa Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, której jednym z priorytetowych celów jest systematyczny wzrost jakości kształcenia. Cel ten osiągany jest poprzez monitorowanie następujących obszarów:

- Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK),
- procesu kształcenia według wymagań dla określonego Kierunku studiów (weryfikacja zgodności treści programowych z efektami uczenia się),
- jakości i warunków prowadzenia procesu dydaktycznego (ocena pracowników przez studentów – ankieta dotycząca realizacji procesu dydaktycznego),
- podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej (działalność wydawnicza, udział w szkoleniach, hospitacje na poziomie kierowników katedr oraz na poziomie dziekana),

- kryteriów, przepisów i procedur oceniania studentów (weryfikacja prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i projektów pod kątem zgodności treści podanych w sylabusie do przedmiotu i z założonymi efektami uczenia się),
- udziału studentów w pracy na rzecz jakości kształcenia oraz zapewnienia właściwych środków wsparcia studentów w ich działalności naukowo-dydaktycznej i społecznej (zwiększanie zasobów biblioteki głównej i wydziałowej, koła naukowe, dyżury pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia).

Zapewnienie Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania bazuje na wypracowanych procedurach w ramach funkcjonującego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w tym na podstawie [Wydziałowej Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia](#), uwzględniającej specyfikę jednostki i kierunków kształcenia, szczegółowe procedury i inne niezbędne dokumenty.

3.6. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Jednolite zasady (prawa i obowiązki studenta w zakresie sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się) dotyczące weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla wszystkich studentów uczelni wskazane są Regulaminem Studiów jako zaliczenie przedmiotu oraz egzaminy. [Regulamin studiów \(Uchwała Senatu PCz Nr 192/2022/2023\)](#) wskazuje również na ustaloną skalę ocen. Przy egzaminach, zaliczeniach i ocenach końcowych stosuje się następującą skalę ocen:

- 1) bardzo dobry – 5,0 (A);
- 2) dobry plus – 4,5 (B);
- 3) dobry – 4,0 (C);
- 4) dostateczny plus – 3,5 (D);
- 5) dostateczny – 3,0 (E);
- 6) niedostateczny – 2,0 (F).

Zaliczenia zajęć dokonuje prowadzący przedmiot. Podstawowym terminem uzyskania zaliczenia jest koniec tych zajęć w danym semestrze. Egzamin przeprowadza prowadzący wykład. Student ma prawo do wglądu do własnej pracy: kontrolnej, zaliczeniowej i egzaminacyjnej ([Uchwała Senatu PCz Nr 192/2022/2023](#)).

Zaliczanie przedmiotu polega na weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się które określono w programie studiów i przypisano do danego przedmiotu w postaci przedmiotowych efektów uczenia się. Weryfikacja osiągnięcia efektu uczenia się może obejmować między innymi egzaminy, kolokwia, sprawdziany, prace kontrolne, projekty lub odpowiedzi ustne. Zaliczanie przedmiotu kończy się wystawianiem oceny końcowej z zaliczenia albo egzaminu zgodnie z programem.

Terminy egzaminów przewidzianych programem studiów, w tym harmonogramem realizacji programu studiów, ustala kierownik dydaktyczny w porozumieniu z samorządem studenckim i podaje do wiadomości studentów nie później niż miesiąc przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Liczba egzaminów w semestrze nie może przekroczyć czterech. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczeń z zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu. W wyjątkowych przypadkach decyzję o przystąpieniu do egzaminu podejmuje pracownik prowadzący dany przedmiot. Student przystępuje do egzaminu lub zaliczenia w terminie ustalonym przez kierownika dydaktycznego lub prowadzącego zajęcia i zobowiązany jest do okazania, na żądanie egzaminatora lub prowadzącego zajęcia, dokumentu potwierdzającego tożsamość, pod rygorem niedopuszczenia do zaliczenia lub egzaminu. W uzasadnionych przypadkach, za zgodą Rektora, egzaminy kończące określone zajęcia mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ([Załącznik do UCHWAŁY Nr 192/2022/2023 Senatu PCz Regulamin studiów Politechniki Częstochowskiej, paragraf 20](#)). Sprawy

sporne dotyczące zaliczania przedmiotu rozstrzyga Kierownik dydaktyczny, w tym sprawy dotyczące egzaminu komisyjnego.

Okresem zaliczeniowym jest semestr studiów. Przez zaliczenie semestru rozumie się wypełnienie przez studenta wszystkich obowiązków przewidzianych programem studiów, w tym harmonogramem realizacji programu studiów dla tego semestru. Zaliczenie semestru studiów oraz potwierdzenie uzyskania wpisu na kolejny semestr studiów dokonywane jest w systemie informatycznym Politechniki i powinno nastąpić nie później niż przed rozpoczęciem nowego semestru ([Załącznik do UCHWAŁY Nr 192/2022/2023 Senatu PCz Regulamin studiów Politechniki Częstochowskiej, paragraf 18](#)).

Formy ogólnych zasad sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się określone są w programach studiów. Szczegółowe metody weryfikacji efektów uczenia się, a także kryteria oceniania są określane dla poszczególnych zajęć przez nauczyciela akademickiego w karcie przedmiotu (sylabus). Student dzięki znajomości sylabusu zna metody oceny efektów przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego i dzięki temu wie, w jakich obszarach może skorzystać ze wsparcia w procesie uczenia się oraz zna kryteria ilościowe ewaluacji określonego efektu. Kryteria oceny poszczególnych efektów są także zawsze omawiane w toku prowadzonych zajęć. Stosowane metody weryfikacji są uzależnione od przyjętych kierunkowych efektów uczenia się. W przypadku wiedzy stosuje się egzaminy pisemne w formie testów lub pytań otwartych. W przypadku umiejętności metodami sprawdzającymi są kolokwia w formie zadań praktycznych, studium przypadków oraz projektów. Dla kompetencji społecznych stosowana jest obserwacja pracy grupy zadaniowej, sposób zaprezentowania uzyskanych wyników oraz aktywność i zaangażowanie studentów w działania podejmowane na zajęciach. Nauczyciel akademicki prowadzący zajęcia dokonuje oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się zgodnie z ustalonymi uprzednio kryteriami, podanymi do wiadomości studenta w karcie przedmiotu i podczas zajęć. Potwierdzenie stopnia osiągnięcia przez studenta założonych efektów uczenia się, w przypadku wszystkich prowadzonych zajęć, odbywa się poprzez jedną z możliwych ocen wyszczególnionych wyżej, a publikowanych w regulaminie studiów.

Na Wydziale Zarządzania powołany jest Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się ([Wydziałowa Księga Systemu Zapewnienia jakości kształcenia](#)), który działa wg Procedury Wydziałowej Monitorowanie efektów uczenia się. [Procedura Monitorowania Efektów Uczenia się](#) została opracowana w celu oceny i monitorowania efektów uczenia się oraz inicjowania działań doskonalących w zakresie procesu kształcenia, realizowanego na Wydziale Zarządzania, w ramach prowadzonych kierunków studiów na wszystkich poziomach i formach kształcenia.

Procedura obowiązuje prowadzących zajęcia dydaktyczne na wszystkich poziomach i formach kształcenia. Prowadzący przedmiot zobowiązany jest do indywidualnej weryfikacji osiągniętych przez osobę uczącą się efektów uczenia się, zgodnie z metodami sprawdzenia efektu uczenia się zawartymi w Sylabusie/Karcie przedmiotu. Prowadzący przedmiot ma obowiązek archiwizować zapisy dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w Uczelni.

Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się w postaci egzaminu/zaliczenia końcowego/egzaminu dyplomowego w formie ustnej jest protokołowana. Protokół powinien zawierać co najmniej: treść pytań sprawdzających wraz z ocenami, które wyrażają stopień osiągnięcia przez studenta/ słuchacza studiów podyplomowych/ uczestnika szkoły doktorskiej efektów uczenia się. Osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się jest niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Koordynator przedmiotu, w razie potrzeby, zobowiązany jest zgłosić koordynatorowi Kierunku wnioski doskonalące przebieg procesu kształcenia w celu podniesienia stopnia osiąganych efektów uczenia się na zajęciach. Jeśli koordynator przedmiotu uzna za konieczną modyfikację programu studiów, przekazuje swoje sugestie kierownikowi katedry/koordynatorowi Kierunku, przypadku szkoły doktorskiej - kierownikowi szkoły doktorskiej, a w przypadku jednostki międzywydziałowej - kierownikowi właściwej jednostki. W tym celu stosuje się [Załącznik Z1/PU-9 Kartę doskonalenia przedmiotu](#).

3.7. Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia (dyplomowania), w tym metod sprawdzania efektów uczenia się osiągniętych na praktykach zawodowych (o ile praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów), ukazując przykładowe powiązania metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się odnoszącymi się do działalności naukowej w zakresie dyscypliny/dyscyplin, do której/których kierunek jest przyporządkowany, efektami dotyczącymi stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, jak również kompetencji językowych w zakresie znajomości języka obcego

Ocenia się, iż dobór treści programowych na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* pierwszego i drugiego stopnia w pełni uwzględnia opracowane efekty kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy i badań naukowych, prowadzonych w jednostce związanej z zakresem ocenianego Kierunku.

W ramach monitorowania standardów i metod kształcenia stosowanych na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* stosuje się analizę porównawczą programów studiów z założeniami wynikającymi z programu kształcenia, przepisów dotyczących ram kwalifikacji oraz profilu absolwenta. Okresowo dokonywana jest także analiza i ocena dokumentów w postaci: programów studiów, profilu absolwenta, celów nauczania i dorobku naukowo-dydaktycznego kadry stanowiącej minimum kadrowe Kierunku studiów oraz sposobów osiągania przez studentów założonych efektów kształcenia. Dzięki tym działaniom można ocenić, w jakim stopniu sposób realizacji modułów kształcenia przyczynia się do osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów.

Prowadzone na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zajęcia dydaktyczne realizowane są z wykorzystaniem odpowiednich dla opracowanych efektów kształcenia metod, w tym takich, które angażują studentów w proces zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji. Metody te są zależne od specyfiki danego przedmiotu oraz realizowanych treści programowych. Oprócz przekazywania wiedzy duży nacisk położony jest na możliwość wykształcenia różnych umiejętności, a także rozwój kompetencji praktycznych. Najczęściej stosowane metody i techniki kształcenia to metody problemowe, aktywizujące, eksponujące i praktyczne, wśród których można wymienić następujące:

- wykład połączony z prezentacją multimedialną,
- ćwiczenia praktyczne pobudzające kreatywność i twórcze myślenie,
- ćwiczenia z materiałami audiowizualnymi,
- ćwiczenia laboratoryjne,
- metoda projektowa,
- analiza studiów przypadków (case study),
- metody programowe z użyciem komputera,
- praca w zespołach zadaniowych, praca w małych grupach,
- dyskusje panelowe,
- konsultacje indywidualne w zakresie omawianych zagadnień.

Metody te urozmaicają prowadzone zajęcia, aktywizują studentów do pracy i pobudzają ich kreatywność oraz umożliwiają samodzielne rozwiązywanie problemów. Są one w pełni adekwatne do zakładanych celów i efektów kształcenia.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie procesu kształcenia następuje za pomocą zróżnicowanych narzędzi, wskazanych w przewodnikach po przedmiocie, zawartych w programach studiów zdefiniowanych jako *Sposoby weryfikacji efektów uczenia się*. Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, po zweryfikowaniu narzędziami zaproponowanymi przez prowadzących zajęcia, potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności, czy też kompetencji społecznych określonych w programie studiów dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

W przypadku przedmiotów wykorzystujących aktywnie techniki komputerowe lub prowadzonych w formie projektów, w trakcie konsultacji na zajęciach w sposób ciągły prowadzący kontrolują poprawność wykonywanych przez studentów zadań, dbając o zgodność ich rezultatów ze zdefiniowanymi dla danego przedmiotu efektami uczenia się. Ocena końcowa z przedmiotu jest odzwierciedleniem poziomu osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się.

Program studiów zakłada również realizację niektórych przedmiotów w formie zajęć na odległość za pomocą platformy e-learningowej Moodle zgodnie z *Procedurą kształcenia e-learningowego (Procedura PWZ-5)*.

Forma kształcenia na odległość wykorzystywana jest zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Stosowane są nowoczesne metody dydaktyczne oparte na interaktywnej platformie e-learningowej (zarówno off-line, jak również on-line). Studenci uzyskują dostęp do kursu multimedialnego, a także korzystają z narzędzi grupowej komunikacji elektronicznej (czat, forum), dzięki którym możliwy jest kontakt z prowadzącym. Metody te zapewniają studentom sprawne, niejednokrotnie bez ograniczeń czasowych i przestrzennych, zapoznanie się z przekazywanymi treściami kształcenia.

Zakończeniem procesu kształcenia jest praca dyplomowa. Jest ona końcową weryfikacją osiągnięcia założonych efektów uczenia, w której studenci, pod nadzorem promotora, muszą wykazać się samodzielnym rozwiązaniem problemu. Promotor i recenzent oceniają, czy studenci posiadają odpowiednie kompetencje, zgodne ze zdefiniowanymi efektami uczenia się. Również egzamin dyplomowy pozwala na dokonanie oceny uzyskania pożądanych efektów uczenia się. Pozytywna ocena końcowa ze studiów, jest jednocześnie potwierdzeniem, że wszystkie efekty uczenia się zostały osiągnięte, a jej wysokość wskazuje na stopień osiągnięcia efektów.

Diagnozowanie możliwości, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualizowanie procesu edukacyjnego studentów odbywa się poprzez obserwację, analizę i ocenę rozpoznania zainteresowań i uzdolnień studentów oraz zaplanowanie wsparcia związanego z rozwijaniem ich zainteresowań. Proponuje się takim studentom partycypację w realizacji badań naukowych wraz z nauczycielami akademickimi, udział w studenckich kołach naukowych oraz indywidualne konsultacje w zakresie rozpoznanych zainteresowań. Szczególnie jest to istotne dla studentów zainteresowanych własnym rozwojem naukowym. Studenci mogą liczyć na wsparcie ze strony pracowników naukowych w przygotowywaniu artykułów i wystąpień na konferencjach naukowych, jak również na pomoc w przygotowaniu lub prowadzeniu badań naukowych. Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* przygotowani są do prowadzenia działalności naukowo-badawczej również poprzez uczestnictwo w seminarium licencjackim i magisterskim. SeminaRIA przygotowują studenta do prowadzenia badań w tym do: zdefiniowania problemu i celów badawczych pracy, selekcji i właściwego zastosowania metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników przeprowadzonych badań oraz sformułowania wniosków.

Celem lektoratu języka obcego jest rozwinięcie kompetencji komunikacyjnych i lingwistycznych. Służy temu stosowanie metody eklektycznej (łączącej w sobie elementy różnych metod), w której dominuje metoda komunikacyjna CLT (Communicative Language Teaching). W nauczaniu wykorzystane jest również podejście Task-Based Learning, w którym zadanie stanowi impuls do wykorzystania języka. Proces nauczania wspomagany jest technikami metody gramatyczno-tłumaczeniowej; jego celem jest to, aby student był w stanie samodzielnie czytać i rozumieć tekst specjalistyczny.

Na lektoratach stosowane są elementy Zintegrowanego Kształcenia Przedmiotowo-Językowego (CLIL–Content and Language Integrated Learning). Podejście to polega na jednoczesnym przekazywaniu treści z dziedziny nauczanych przedmiotów i elementów języka obcego. Dydaktyka wspierana jest również nowoczesną technologią TELL (Technologically Enhanced Language Learning). Wykorzystywane są nie tylko tradycyjne materiały edukacyjne, ale również multimedialne. Zajęcia z języków obcych przygotowują do funkcjonowania w międzynarodowym środowisku pracy i w życiu codziennym w zakresie języka ogólnego i specjalistycznego związanego z kierunkiem studiów.

Praktyki zawodowe przewidziane programem studiów odbywają się w wymiarze 120 godzin (4 tygodnie). Praktyka realizowana jest na IV semestrze studiów I stopnia. Zasady oraz tryb realizacji

i zaliczania praktyki zawodowej przewidzianej w programach studiów określone zostały w [Regulaminie praktyk zawodowych Politechniki Częstochowskiej, będącym załącznikiem do Zarządzenia Nr 531/2024 Rektora Politechniki Częstochowskiej](#).

Doświadczenie zdobyte podczas praktyk uważane jest za jedno z najważniejszych działań praktycznych, w jakich uczestniczą studenci w trakcie realizacji programu studiów. Praktyki na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* przewidziane są w programie studiów I stopnia i odbywają się w instytucjach realizujących cele i podejmujących zadania w zakresie zgodnym z kierunkiem studiów i założonymi efektami kształcenia w zakresie wiedzy, a w szczególności umiejętności i kompetencji społecznych. Praktyki zawodowe realizowane są w przedsiębiorstwach i instytucjach otoczenia społeczno-gospodarczego na mocy porozumień dotyczących współpracy w tym zakresie. Celem praktyk zawodowych na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest poznanie podstawowych zasad funkcjonowania podmiotu gospodarczego, w tym w szczególności: przedmiotu jego działalności, formalno-prawnych podstaw działania, a także struktury organizacyjnej. Celem jest również poszerzenie wiedzy i umiejętności teoretycznych z zakresu finansów i rachunkowości, nie tylko poprzez obserwację działań, ale również możliwość aktywnego uczestnictwa w ich realizacji, w zakresie rozwiązywania problemów zaistniałych w danym obszarze działania podmiotu gospodarczego. Pozwala to na kształtowanie i doskonalenie praktycznych umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i rozwiązywania problemów z tego zakresu w obszarze gospodarowania zarówno zasobami ludzkimi, jak i rzeczowymi, finansowymi oraz informacyjnymi. Praktyki mają także pozwolić na rozwijanie umiejętności efektywnej analizy finansowej podmiotów gospodarczych, ewidencji zdarzeń gospodarczych przy wykorzystaniu specjalistycznych programów księgowych, organizacji i funkcjonowania instytucji finansowych, przedsiębiorstw, podmiotów publicznych i organizacji non profit oraz pracy w zespole, a także na przygotowanie studenta do realizacji podstawowych funkcji zarządzania finansami oraz rachunkowości zarządczej w różnego rodzaju podmiotach o charakterze gospodarczym bądź administracyjnym. Niezwykle ważna jest również możliwość pozyskania materiałów empirycznych do pracy dyplomowej oraz sprawdzenia własnej przydatności i predyspozycji do zawodu.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie praktyk zawodowych na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* weryfikowane są na podstawie dokumentu, jakim jest dziennik przebiegu praktyki, którego wzór ujęty jest w [załączniku nr 8 do Regulaminu praktyk](#). Dziennik praktyk wraz ze wskazaniem realizacji efektów uczenia się wypełnia przedstawiciel firmy/instytucji, w której student odbywa praktykę oraz wydziałowy opiekun praktyk zawodowych. Ocena końcowa dokonywana jest w skali od 2 do 5 przez zakładowego opiekuna praktyki. W oparciu o ten dokument wydziałowy opiekun praktyk dokonuje zaliczenia obowiązkowych praktyk zawodowych poprzez wpis do protokołu w ramach systemu USOS. Zgodnie z [paragrafem 12 pkt. 3 do Regulaminu praktyk](#) kierownik dydaktyczny, na pisemny wniosek studenta, może zaliczyć na poczet praktyki zawodowej czynności wykonywane przez niego w szczególności w ramach zatrudnienia, stażu lub wolontariatu, jeżeli umożliwiły one uzyskanie efektów uczenia się, określonych w programach studiów dla praktyk zawodowych, zgodnie ze wzorem określonym w [Załączniku nr 7 do Regulaminu praktyk](#). Efekty uczenia się dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* ujęte zostały w karcie przedmiotu (sylabusie), natomiast program praktyki zawodowej zawarty jest w [Ramowym programie praktyki zawodowej](#) dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Przykłady powiązań efektów kształcenia z założonymi w przewodnikach po przedmiotach metodami kształcenia to m.in:

- uzyskanie efektu z zakresu wiedzy o następującej treści: „zna i rozumie finansowe aspekty funkcjonowania organizacji (K_W07)” czy „posiada zawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych systemów, norm i uregulowań w zakresie finansów i rachunkowości w biznesie (K_W02)”, poprzez zastosowanie metody wykładu wspartego prezentacją multimedialną,
- uzyskanie efektu z zakresu wiedzy: „posiada wiedzę z podstawowych problemów marketingu (K_W10)” poprzez metodę dyskusji moderowanej,

- uzyskanie efektu z zakresu umiejętności o następującej treści: „w oparciu o zdobytą wiedzę teoretyczną potrafi przeprowadzić analizę kondycji ekonomiczno-finansowej organizacji (K_U07)” poprzez zastosowanie metody analizy studiów przypadków.
- uzyskanie efektu z zakresu umiejętności: „potrafi w zaawansowanym stopniu wykorzystać dostępne narzędzia informatyczne do pozyskiwania, przetwarzania, prezentowania danych do celów zarządzania (K_U09)” poprzez metodę projektów,
- realizację efektu w zakresie kompetencji społecznych: „jest przygotowany do pracy zespołowej, przyjmowania różnorodnych ról w grupie i skutecznej komunikacji w biznesie (K_K01)” uzyskuje się, uczestnicząc w pracy w małych grupach, natomiast kompetencje: „wykazuje się umiejętnością myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy (K_K04)” student uzyskuje poprzez realizację zadań, wykorzystując burzę mózgów.

3.8. Rodzaje, tematyka i metodyka prac etapowych i egzaminacyjnych, projektów

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiąganych przez studentów w trakcie procesu kształcenia następuje za pomocą zróżnicowanych narzędzi, wskazanych w sylabusach przedmiotów, tworzących spójny system oceny. Uzyskanie zakładanych efektów uczenia się, po zweryfikowaniu narzędziami zaproponowanymi przez prowadzących zajęcia, potwierdza zdobycie wiedzy, umiejętności, czy też kompetencji społecznych określonych w programie studiów dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Student dzięki znajomości sylabusu zna metody oceny efektów przed rozpoczęciem cyklu dydaktycznego i dzięki temu wie, w jakich obszarach może skorzystać ze wsparcia w procesie uczenia się oraz zna kryteria ilościowe ewaluacji określonego efektu. Kryteria oceny poszczególnych efektów są także zawsze omawiane w toku prowadzonych zajęć.

Podstawowymi formami prac etapowych są: kolokwia, referaty, pisemne prace zaliczeniowe, prezentacje, projekty, sprawozdania z laboratorium, raporty, testy, opracowania danego problemu związanego z treściami programowymi zajęć oraz prezentacje multimedialne. Prace egzaminacyjne mają formę testów, prac bazujących na zadaniach problemowych i opisowych, a także formę ustnej odpowiedzi. Prace zaliczeniowe i egzaminacyjne studentów obejmują tematykę związaną z naukami o zarządzaniu i jakości oraz ekonomii i finansów.

Sposób i częstotliwość przeprowadzania prac etapowych leży w gestii osoby prowadzącej poszczególne zajęcia i jest uzależniony od efektów uczenia się, które mają zostać zweryfikowane w zgodzie ze sposobami oceny podanymi w sylabusie do przedmiotu.

Rodzaje prac etapowych i egzaminacyjnych są jednakowe dla pierwszego i drugiego stopnia studiów, natomiast wymagania różnią się poziomem zaawansowania.

Wydział Zarządzania, na którym prowadzony jest kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* funkcjonuje na uczelni technicznej, stąd z dużą uwagą podchodzi się do przygotowania studentów do rozwiązywania problemów związanych z kierunkiem studiów poprzez wykorzystanie zajęć prowadzonych w formie projektów i laboratoriów. Dotyczy to zarówno studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia. Przykładowe tematy problemów rozwiązywanych w ramach takich zajęć podane są w poniższych tabelach 3.8.1. i 3.8.2.

Tabela. 3.8.1. Przykłady tematów lub zakresów prac prowadzonych na projektach i laboratoriach na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* pierwszy stopień studiów

Rodzaj zajęć	Przedmiot	Temat
Laboratorium	Technologie informacyjne	Zastosowanie zaawansowanych technologii informacyjnych wspomagających prace biurowe
Projekt	Zarządzanie projektem	Zarządzanie projektem z wykorzystaniem MS Project, Gant Project lub Assana
Laboratorium	Zarządzanie wartością w przedsiębiorstwie	Rozwiązywanie Case Study dotyczącego zarządzania wartością w przedsiębiorstwie

Laboratorium	Zarządzanie kapitałem obrotowym przedsiębiorstwa	Model optymalizacji kosztowej kapitału obrotowego w przedsiębiorstwie
Laboratorium	Zarządzanie finansami jednostek samorządu terytorialnego	Praca w zespołach badawczych dotycząca wstępnej analizy sprawozdania wykonania budżetu wybranej gminy
Projekt	Analiza strategiczna	Projekt dotyczący analizy i oceny wybranej spółki giełdowej z wykorzystaniem podstawowych metod analizy strategicznej i analizy otoczenia
Laboratorium	Zarządzanie kosztami osobowymi w systemie rachunkowości	Rozwiązywanie zadań i Case Study z tematyki kadrowo-płacowej ze wsparciem modułu kadrowo-płacowego programu Symfonia
Laboratorium	Metody wyceny przedsiębiorstw	Rozwiązywanie Case Study dotyczącego metod wyceny przedsiębiorstw
Laboratorium	Budżetowanie i planowanie finansowe przedsiębiorstwa	Model planu finansowego organizacji obejmujący najbliższy rok działalności w ujęciu miesięcznym
Laboratorium	Metody analityczne w zarządzaniu finansami jednostek samorządu terytorialnego	Wskaźnikowa analiza porównawcza gospodarki budżetowej wybranych jednostek samorządu terytorialnego na tle ogółem w Polsce
Projekt	Zarządzanie projektami unijnymi	Projekt dotyczący realizacji indywidualnie zdefiniowanego przez studenta zadania wykorzystujący dostępne fundusze unijne
Projekt	Raportowanie finansowe i niefinansowe - wymiar globalny i zarządczy	Projekt 1 dotyczący analizy zawartości sprawozdań finansowych pod kątem specyfiki branżowej i przydatności decyzyjnej Projekt 2 dotyczący analizy zawartości sprawozdań niefinansowych pod kątem przydatności dla interesariuszy
Laboratorium	Rachunkowość w środowisku informatycznym I	Podstawy księgowości z prowadzenia PKPiR w oparciu o programy Optima ERP i Płatnik
Laboratorium	Zarządzanie ryzykiem bankowym	Wskaźnikowa ocena kondycji wybranego banku na podstawie analizy sprawozdań finansowych
Laboratorium	Zarządzanie finansami małych i średnich przedsiębiorstw w praktyce	Symulacja prowadzenia firmy z wykorzystaniem programu REVAS – Branżowe symulacje biznesowe
Laboratorium	Zarządzanie płynnością finansową organizacji	Analiza płynności finansowej wybranego przedsiębiorstwa w ostatnich 3 latach Analiza płynności finansowej wybranego banku w ostatnich 3 latach
Projekt	Metody oceny projektów gospodarczych	Projekt przedsięwzięcia gospodarczego obejmującego co najmniej 5 lat działalności i ocena jego opłacalności

Tabela. 3.8.2. Przykłady tematów lub zakresów prac prowadzonych na projektach i laboratoriach na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* drugi stopień studiów

Rodzaj zajęć	Przedmiot	Temat
Laboratorium	Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych	Model procesu Order to Cash
Laboratorium	Elementy inżynierii finansowej	Wykorzystanie modeli ekonometrii finansowej do opisu kształtowania się cen akcji wybranej spółki
Laboratorium	Zarządzanie portfelem inwestycyjnym	Konstrukcja portfela inwestycyjnego wybranych spółek giełdowych
Projekt	Zarządzanie ryzykiem finansowym	Projekt dotyczący opisu trzech etapów zarządzania ryzykiem wybranej spółki giełdowej
Laboratorium	Budżetowanie jednostek samorządu terytorialnego	Casey study: Wieloletnia prognoza finansowa i analiza wskaźnikowa gospodarki budżetowej poszczególnych rodzajów JST w skali całego

		kraju. Przykłady zastosowania budżetu zadaniowego i obywatelskiego w wybranych JST
Laboratorium	Ewidencja księgową w zintegrowanych systemach rachunkowości	Podstawy pracy z systemem SAP w tym m.in. dostawcy, kody materiałowe, zamówienia, księgowanie faktury zakupu
Laboratorium	Zarządzanie ryzykiem kredytowym	Model oceny jakości portfela kredytowego sektora bankowego. Analiza i ocena portfela kredytowego wybranego banku w ostatnich latach
Laboratorium	Rachunkowość w środowisku informatycznym II	Obieg dokumentów po stronie sprzedaży w systemie SAP w tym m.in. księgowanie faktury sprzedaży, tworzenie i analiza raportów i rejestrów, dokonywanie rozliczeń w systemie

Jasno określone wymagania dotyczące sposobu zaliczenia przedmiotów objętych planem studiów stawiane studentom oraz stosowane kryteria ocen zawarte są w [Regulaminie Studiów \(Uchwała Senatu PCz Nr 192/2022/2023\)](#) dostępnym w wersji elektronicznej na stronie Internetowej Uczelni. Zgodnie z tą uchwałą nauczyciel akademicki wpisuje ocenę w terminie 7 dni od daty przeprowadzenia zaliczenia lub egzaminu i nie później niż 2 dni od zakończenia bieżącej sesji egzaminacyjnej do systemu USOS.

Ponadto Regulamin studiów wskazuje w Rozdziale IV również inne szczegółowe wytyczne dotyczące procesu zaliczania przedmiotów przez studenta.

Wszystkie prace etapowe, egzaminacyjne oraz projekty muszą zostać poddane procesowi magazynowania, niezależnie od tego, czy jest to forma tradycyjna czy elektroniczna. Opis postępowania reguluje wydziałowa Instrukcja magazynowania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych (opisana szerzej w punkcie 3.10).

3.9. Rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych, ze szczególnym uwzględnieniem nabywania i weryfikacji osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej

Prace dyplomowe realizowane w ramach Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* odpowiadają stopniom kształcenia. Pierwszy stopień kończy się napisaniem i obroną pracy dyplomowej licencjackiej, natomiast drugi stopień kończy się napisaniem i obroną pracy dyplomowej magisterskiej.

Zgodnie z programem studiów w ramach Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* na pierwszym stopniu realizowane są trzy zakresy kształcenia: *Menedżer finansowy*, *Rachunkowość i podatki* oraz *Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami*, którym odpowiada tematyka prac dyplomowych. Główne obszary tematyczne poruszane w pracach dyplomowych licencjackich w poszczególnych zakresach kształcenia są następujące:

- *Menedżer finansowy* - zagadnienia związane z problematyką finansowania podmiotów gospodarczych, jednostek samorządu terytorialnego, oceny kondycji finansowej podmiotów, finansowych aspektów funkcjonowania banków.
- *Rachunkowość i podatki* - zagadnienia związane z problematyką ewidencji działalności gospodarczej dla celów podatkowych oraz obszarów ewidencji zgodnej z ustawą o rachunkowości i decyzji w tym zakresie, rachunkowych aspektów funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, sprawozdawczości finansowej i raportowania niefinansowego, polityki rachunkowości, zarządzania kosztami.
- *Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami* - zagadnienia związane z problematyką zarządzania projektem inwestycyjnym z uwzględnieniem rachunku opłacalności inwestycji, specyfiki zarządzania inwestycjami finansowymi oraz zarządzania nieruchomościami.

Zgodnie z programem studiów w ramach Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* na drugim stopniu realizowane są cztery zakresy kształcenia: *Menedżer finansowy*, *Rachunkowość i podatki*, *Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami* oraz *Nowe usługi biznesowe*, którym odpowiada

tematyka prac dyplomowych. Tematyka prac dyplomowych magisterskich ma charakter problemowy i bardziej pogłębiony względem prac licencjackich. Tematyka prac dyplomowych magisterskich realizowanych w poszczególnych zakresach jest następująca:

- *Menadżer finansowy* – poszerzona analiza finansowa, decyzje finansowo-podatkowe realizowane w oparciu o zaawansowane techniki zarządzania finansami przedsiębiorstw, elementy planowania, budżetowania w działalności przedsiębiorstw i sektora publicznego oraz istota zarządzania ryzykiem kredytowym
- *Rachunkowość i podatki* – informacyjna rola sprawozdania finansowego w badaniu różnych obszarów funkcjonowania podmiotów, wpływ zjawisk kryzysowych na kondycję finansową przedsiębiorstwa, rachunek kosztów, rachunkowość zarządcza, rachunkowość w decyzjach biznesowych i podatkowych, rachunkowość skomputeryzowana oraz standardy sprawozdawczości finansowej i rewizji
- *Zarządzanie nieruchomościami i inwestycjami* - zarządzanie projektem inwestycyjnym z uwzględnieniem rachunku opłacalności inwestycji, specyfika zarządzania inwestycjami finansowymi oraz zarządzania nieruchomościami, inwestycje komunalne, pośrednictwo w obrocie nieruchomościami.
- *Nowe usługi biznesowe* - wykorzystanie zaawansowanych narzędzi informatycznych w zarządzaniu organizacjami, w tym zintegrowanych systemów informatycznych SAP, wykorzystanie modułów księgowych i zarządczych w organizacji, w szczególności w centrach usług wspólnych (SSC/BPO).

Etapy oraz metodyka pisania prac dyplomowych są usystematyzowane w ramach prowadzonych seminariów dyplomowych na pierwszym, jak i drugim stopniu studiów. Ponadto szczegółowe wytyczne pisania prac dyplomowych na Wydziale Zarządzania są zamieszczone w odrębnym dokumencie „Wymogi stawiane pracom dyplomowym realizowanym na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej” (<https://wz.pcz.pl/student/praca-dyplomowa>).

Na pierwszym stopniu studiów studenci w ramach seminarium dyplomowego poznają następujące aspekty metodyki prac dyplomowych:

- Seminarium I - propozycje tematów pracy dyplomowej, określenie objętości pracy licencjackiej, nakreślenie konieczności podziału pracy na część teoretyczną i praktyczną, problem i cel badawczy pracy, technika pisania pracy; wymagania dotyczące edycji tekstu, zakresu merytorycznego pracy, formalne zasady pisania pracy dyplomowej licencjackiej, opanowanie literatury przedmiotu w zakresie opracowywanego tematu, dobrane właściwe źródła literaturowe do charakteru pracy,
- Seminarium II - formalne i merytoryczne zasady pisania pracy dyplomowej licencjackiej, metody badawcze obejmujące m.in.: analizę dokumentów źródłowych, badania ankietowe, metody statystyczne; literatura przedmiotu w zakresie opracowywanego tematu, metodyka analizowania związków przyczynowo-skutkowych podjętych problemów badawczych, wizualizacja danych, elementy i zasady prezentacji danych w postaci tabel, wykresów, rysunków, schematów, umiejętność publicznej prezentacji przeprowadzonych w pracy dyplomowej badań i analiz oraz sformułowanych przez siebie wniosków.

Weryfikacja osiągniętych przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się na podstawie ukończenia pisania kolejnych części pracy licencjackiej i ich akceptację przez promotora (ocenę z Seminarium II student otrzymuje po weryfikacji pracy w systemie antyplagiatowym JSA), jak również na podstawie oceny aktywności na zajęciach seminaryjnych, ocenianych przez prowadzącego seminarium.

Na drugim stopniu studiów studenci w ramach seminarium dyplomowego poznają następujące aspekty metodyki prac dyplomowych:

- Seminarium I - wstępna charakterystyka zagadnień podejmowanych na wybranym Kierunku studiów; propozycje tematów pracy dyplomowej, określenie objętości pracy magisterskiej, nakreślenie konieczności podziału pracy na część teoretyczną i praktyczną, podanie wiążących terminów, ustalenie tematu pracy realizowanej w ramach seminarium, zdefiniowanie problemu i celów badawczych pracy, ustalenie układu pierwszego i drugiego rozdziału pracy, zaprezentowanie wymagań dotyczących edycji tekstu, opisywania tabel (rysunków, wykresów), zakresu merytorycznego pracy (w tym wstępu i zakończenia), układu pracy, przypisów, cytowania literatury, zasygnalizowanie istotności praw autorskich i ryzyka popełnienia plagiatu, redagowanie pierwszego i drugiego rozdziału pracy, charakterystyka wykorzystania źródeł literatury i naukowych baz danych,
- Seminarium II - wstępne nakreślenie charakteru części badawczej pracy; omówienie dostępności danych mogących stanowić przedmiot badań (zwrócenie uwagi na ogólnodostępność pewnych informacji oraz na ochronę danych poufnych), dostępność baz literatury naukowej, ustalenie układu trzeciego i czwartego rozdziału pracy, omówienie metod badawczych, obejmujących m.in.: analizę dokumentów źródłowych, badania ankietowe, metody statystyczne; dobór metod badawczych do problemu podjętego w pracy, wizualizacja danych; elementy i zasady prezentacji danych w postaci tabel, wykresów, rysunków, schematów, redagowanie trzeciego i czwartego rozdziału pracy, prezentacja przygotowywanych przez studentów kolejnych części pracy, doskonalenie wystąpień i prezentacji, redagowanie wstępu i zakończenia pracy, ostateczna korekta pracy, omówienie uwag do złożonych rozdziałów i zapoznanie studenta z przebiegiem obrony pracy dyplomowej.

Weryfikacja osiągniętych przez studenta kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej odbywa się na podstawie ukończenia pisania kolejnych części pracy magisterskiej i ich akceptację przez promotora (ocenę z Seminarium II student otrzymuje po weryfikacji pracy w systemie antyplagiatowym JSA).

3.10. Sposoby dokumentowania efektów uczenia się osiągniętych przez studentów (np. testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, raporty, zadania wykonane przez studentów, projekty zrealizowane przez studentów, wypełnione dzienniki praktyk, prace artystyczne, prace dyplomowe, protokoły egzaminów dyplomowych)

Sposób dokumentowania efektów kształcenia osiągniętych przez studentów, wynikający z wytycznych [Wydziałowej Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia \(WKSZJK\)](#), polega na obligatoryjnym przechowywaniu w postaci papierowej lub elektronicznej wszelkich prac częściowych, zaliczeniowych, kontrolnych, końcowych w postaci testów, pisemnych prac egzaminacyjnych, pisemnych prac etapowych, raportów, ćwiczeń wykonanych przez studentów na zajęciach, projektów, dokumentacji odnośnie praktyk, prac dyplomowych, protokołów egzaminów dyplomowych. Zasady dotyczące przechowywania wszystkich prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych określone zostały w [Instrukcji magazynowania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych \(IWZ-1\)](#) i odnoszą się do zajęć prowadzonych na wszystkich poziomach i formach kształcenia. Zasady magazynowania determinuje forma pracy zaliczeniowej/egzaminacyjnej. Procedury archiwizowania prac w postaci papierowej, w postaci elektronicznej oraz kursów e-learningowych określa szczegółowo w *IWZ-1*, informacje dla pracowników są także udostępnione na stronie internetowej Wydziału Zarządzania (<https://wz.pcz.pl/pracownik/system-jakosci/magazynowanie-prac>). Prace w postaci papierowej składane są w szczelnie zapakowany sposób oraz opisane zgodnie ze wzorem druku w określony w *IWZ-1*. Do magazynowania prac w postaci papierowej wypełnia się dokument [Z1-IWZ-1 KARTA MAGAZYNOWANIA](#). Jeżeli prace zaliczeniowe, egzaminacyjne lub inne prace realizowane podczas zajęć zostały zgromadzone w postaci elektronicznej, pracownik prowadzący zajęcia z danego przedmiotu

powinien wskazać rodzaj tych prac oraz miejsce ich przechowywania w formie elektronicznej zgodnie z opisanym wzorem druku w sposób określony w IWZ-1. Do magazynowania prac w postaci elektronicznej wypełnia się dokument [Z3-IWZ-1 KARTA MAGAZYNOWANIA](#). Do magazynowania prac dla kursów e-learningowych wypełnia się dokument [Z5-IWZ-1 KARTA MAGAZYNOWANIA](#).

Zgodnie z §21 pkt. 6 [Regulaminu Studiów Politechniki Częstochowskiej](#) wyniki weryfikacji przedmiotowych efektów uczenia się w postaci uzyskanych przez studenta ocen z egzaminów, zaliczeń oraz oceny końcowe wpisywane są do systemu informatycznego Politechniki (USOS) w terminie do 7 dni od daty egzaminu lub zaliczenia, jednak nie później niż 2 dni od zakończenia bieżącej sesji egzaminacyjnej. Podpisane protokoły prowadzący zajęcia zobowiązany jest przekazać do właściwego dziekanatu nie później niż przed rozpoczęciem kolejnego semestru.

Ust. 4 §30 [Regulaminu Studiów](#) określa, że do systemu informatycznego Politechniki wpisywana jest ocena pracy dyplomowej zgodnie ze skalą ocen podaną w §21 ust. 4 [Regulaminu studiów](#) zaokrąglona w górę. Student zobowiązany jest do złożenia wersji pracy dyplomowej przygotowanej do obrony do właściwego dziekanatu nie później niż w terminie:

- do końca kwietnia – w przypadku studiów kończących się w semestrze zimowym,
- do końca września – w przypadku studiów kończących się w semestrze letnim.

Praca dyplomowa powinna zostać złożona w formie wydruku wraz z jej zapisem cyfrowym pobranym z systemu informatycznego Politechniki, zawierającym numery kontrolne (ust. 2 §31 [Regulaminu studiów](#)).

3.11. Wyniki monitoringu losów absolwentów ukazujące stopień przydatności na rynku pracy efektów uczenia się osiągniętych na ocenianym Kierunku oraz luki kompetencyjne, jak również informacje dotyczące kontynuowania kształcenia przez absolwentów ocenianego Kierunku

Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawia w każdym roku kalendarzowym na stronie <http://ela.nauka.gov.pl> raporty (najświeższe dane dotyczą osób, które ukończyły studia dwa lata wcześniej, aby się zorientować jak absolwenci się odnaleźli na rynku pracy) pochodzące z Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, dotyczące losów zawodowych absolwentów publicznych uczelni wyższych w Polsce. Do raportów wykorzystywane są dane administracyjne pobierane z systemu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz ze Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on (W systemie <http://ela.nauka.gov.pl> analizowane są dane dotyczące absolwentów Kierunku Finanse i rachunkowość, na Wydziale Zarządzania PCz kierunek nazywa się obecnie Finanse i rachunkowość w biznesie). Na zakończenie każdego roku akademickiego powołany na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej Zespół ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów szczegółowo analizuje raporty ze strony internetowej <http://ela.nauka.gov.pl> oraz przeprowadza (poprzez media społecznościowe, grupy na Facebooku, drogą mailową) anonimową ankietę, skierowaną do absolwentów, którzy przed obroną pracy dyplomowej wyrazili zgodę na uzupełnienie Ankiety Absolwenta. Pytania w ankiecie dotyczą obszarów związanych z przyczyną wyboru Kierunku studiów, pytania dotyczą wyboru Uczelni, czy absolwenci byli aktywni zawodowo w trakcie studiów, czy pracują zgodnie z kierunkiem studiów, w jaki sposób i co absolwent był zmuszony zrobić, aby znaleźć pracę, są też pytania dotyczące kompetencji zawodowych. Na podstawie uzyskanych wyników badań z ankiety jest opracowywany wewnętrzny raport absolwenta, który jest kompilowany z raportem opracowanym na bazie wyników pobranych ze strony <http://ela.nauka.gov.pl>. Członkowie Zespołu ds. badania losów absolwentów analizują dane pozyskane ze strony oraz dane pozyskane z raportu wewnętrznego i na podstawie wyników wyciągają wnioski (rekomendacje), które mają za zadanie przyczynić się do kształtowania dalszych kierunków polityki edukacyjnej uczelni i poprawienia jakości kształcenia. Nadzór nad pracami Zespołu w zakresie ankietowania sprawują: Kierownik Zespołu ds. badania losów zawodowych absolwentów Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej oraz Pełnomocnik ds. Jakości Kształcenia Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Kierownik Zespołu badania losów absolwentów przesyła Raport Pełnomocnikowi Dziekana ds. Jakości Kształcenia, który zamieszcza wybrane wnioski w

[Wydziałowej Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia](https://wz.pcz.pl/pracownik/system-jakosci) (WKSZJK) - [PWZ-9: Monitorowanie efektów uczenia się](#) (<https://wz.pcz.pl/pracownik/system-jakosci>).

Na podstawie analizy raportów (od zakończenia pandemii Covid) można podsumować, że absolwenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* doskonale się odnajdują na rynku pracy (blisko 70% respondentów pracowało już w okresie studiów), a ich zarobki w każdym roku są wyższe. Na uwagę zasługują odpowiedzi na pytanie „Czy traktuje Pan(i) ukończone studia jako dobrą podstawę do: dalszej nauki, rozwoju i kariery zawodowej, pozyskania kwalifikacji zawodowych, możliwości pozyskania atrakcyjnej pracy, założenia własnej firmy” absolwenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* odpowiadają, że przede wszystkim liczy się dla nich nauka, rozwój zawodowy i kariera. Porównując wyniki (wskazania) z Raportu ELA oraz odpowiedzi udzielone w wewnętrznej ankiecie anonimowej WZ PCz można podsumować, że wśród absolwentów WZ najbardziej kompetentni i aktywni na rynku pracy są absolwenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, a ich zarobki wzrosły w latach 2020-2024 o kilkadziesiąt procent. Absolwenci pracujący zarabiają przeciętnie ponad 5 tys zł (netto). Według respondentów znacznie skrócił się okres poszukiwania pracy w wyuczonym zawodzie. Na uwagę zasługuje to, że absolwenci pierwszego stopnia Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* bardzo chętnie kontynuują naukę na studiach drugiego stopnia. Wyniki te wskazują, że absolwenci są nie tylko dobrze wyposażeni w kompetencje specjalistyczne (twarde), ale także w kompetencje miękkie (interpersonalne, komunikacyjne), o czym świadczy doskonałe odnalezienie się na rynku pracy i zatrudnienie. Szczegółowe dane dotyczące podejmowania pracy oraz zarobków absolwentów pierwszego i drugiego stopnia Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zawarte są w corocznych raportach Monitorowania Losów Absolwentów, które są zamieszczone w Wydziałowej Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

3.12. Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3

Programy studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* podlegają ciągłemu monitorowaniu efektów uczenia się przez Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na podstawie procedury [PWZ-9 Monitorowanie efektów uczenia się](#). Zgodnie z procedurą PWZ-9 punkt 5.5.2 – według którego „weryfikacji podlega do 20% przedmiotów na danym Kierunku” obliczono, że dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* losowany jest 1 przedmiot w semestrze/ 2 w roku, zarówno dla pierwszego jak i drugiego stopnia studiów. Wybór przedmiotów podlegających weryfikacji ich treści z efektami uczenia się następuje na początku każdego semestru w danym roku akademickim i zostaje przesłany do Przewodniczącej Zespołu ds. monitorowania efektów uczenia się. Przewodnicząca określa i ustala harmonogram prac zespołu. Przewodnicząca na podstawie informacji przesłanych przez koordynatorów Kierunku i koordynatorów przedmiotu na Kierunku sporządza raport roczny, w którym podsumowane są najważniejsze działania zespołu w trakcie danego roku akademickiego. Należą do nich:

- wybór przedmiotów do weryfikacji,
- przeprowadzenie procedury weryfikacji treści przedmiotów z efektami uczenia się zgodnie z załącznikiem [Z1/PWZ-9 Karta doskonalenia przedmiotu](#),
- analiza danych i zestawienie wyników procesu weryfikacji treści przedmiotów z efektami uczenia się; od początku stosowania procedury na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* żaden z weryfikowanych przedmiotów nie otrzymał oceny negatywnej,
- wskazanie działań doskonalących programy studiów,
- opracowanie i procedowanie zmian do programów studiów.

Raport roczny w podsumowaniu odnotowuje wnioski, zmiany i zalecenia dla danego Kierunku studiów wskazane przez koordynatorów.

Najważniejsze zmiany w programach studiów dla Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*:

- 1) w roku akademickim 2021/2022 (dotyczące programu na cykl kształcenia 2022/2023):
 - dostosowanie do bieżących wytycznych zgodnych z WCAG (zmiany edycyjne),

- zmiany w sylabusach, które dotyczyły przede wszystkim aktualizacji literatury, treści programowych, form zaliczenia i prowadzenia zajęć (w szczególności uwzględnianie kursów e-learningowych), efektów uczenia się, aktualizacji danych osobowych prowadzących, aktualizacji nazw katedr do nowej struktury Wydziału Zarządzania itp.,
- zmiany w macierzy realizacji efektów uczenia się; ostatecznie odniesienia zamieszczone w macierzy adekwatnie reprezentują relację między efektami uczenia się dla danego przedmiotu, a efektami opracowanymi dla Kierunku, tym samym realizacja efektów we wszystkich zakresach umożliwia pokrycie w sposób całkowity opracowanych kierunkowych efektów uczenia się,
- brak zmian formalnych w programie studiów (brak zmian w ilości przedmiotów, siatce godzinach itp.),

Szczegółowe wnioski, zmiany i zalecenia dla Kierunku zostały przygotowane przez koordynatorów zgodnie z procedurą [PWZ-9 Monitorowanie efektów uczenia się](#).

2) w roku akademickim 2022/2023 (dotyczące programu na cykl kształcenia 2023/2024):

- podjęcie działań przygotowawczych do zmian w programie na cykl kształcenia rozpoczynający się w roku 2023/2024 ze względu na certyfikację ACCA (Association of Chartered Certified Accountants),
- wprowadzono możliwość wyboru przedmiotów w języku angielskim na drugim stopniu studiów, z kolei na pierwszym stopniu studiów wprowadzono zgodnie z zaleceniami 120 h w ramach praktyk studenckich (wcześniej w programie praktyka ta obejmowała 4 tygodnie), co skutkowało koniecznością przemodelowania siatek programowych i redukcją godzin w ramach wykładów i ćwiczeń części przedmiotów,
- istotną zmianą w programie studiów, wynikającą z stworzenia studentom studiów stacjonarnych możliwości uzyskania certyfikacji ACCA, było poszerzenie jego treści o trzy przedmioty. Dla wszystkich zakresów kształcenia na studiach stacjonarnych na semestrze 2 wprowadzono przedmioty:
 - Performance Management (zamiennie z przedmiotem Zarządzanie kosztami przedsiębiorstwa),
 - Advanced Financial Management (zamiennie z Finansowanie korporacji).
- z kolei dla zakresu kształcenia: Rachunkowość i podatki, na semestrze 4 na studiach stacjonarnych wprowadzono przedmiot:
 - International Financial Reporting (zamiennie za dwa przedmioty: Rewizja finansowa i Standardy sprawozdawczości finansowej).

Treści wprowadzonych przedmiotów opracowano na podstawie kryteriów ACCA.

- w odpowiedzi na oczekiwania wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy jednostki organizacyjnej nastąpiły zmiany w zakresie harmonogramu studiów oraz treści niektórych sylabusów. Zmiany sylabusów dotyczyły przede wszystkim aktualizacji liczby godzin, literatury, treści programowych, form zaliczenia i prowadzenia zajęć (w tym uwzględnianie kursów e-learningowych), efektów uczenia się itp. Szczegółowe wnioski, zmiany i zalecenia dla każdego Kierunku zostały przygotowane przez koordynatorów zgodnie z procedurą [PWZ-9 Monitorowanie efektów uczenia się](#).
- ujednolicono treść oraz formę prezentacji programu studiów, min. zmieniono formę prezentacji poszczególnych sylabusów zawartych w programie studiów na wersje uproszczone.
- dostosowano formę prezentacji macierzy pokrycia efektów uczenia się do nowych wytycznych;
- przedłożono Radzie Programowej Wydziału Zarządzania projekty nowych programów, które były procedowane w dniu 28.03.2023 roku. W dniu 24 maja 2023 roku podjęta została [Uchwała Senatu PCz nr 201/2022/2023 w sprawie ustalenia programów studiów dla Kierunku o nazwie Finanse i rachunkowość w biznesie w dyscyplinie wiodącej nauki o zarządzaniu i jakości w](#)

ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024 (Załącz. 1 i Załącz. 2).

- 3) ze względu na duże zmiany związane z dostosowaniem programu studiów w roku akademickim 2022/2023 wg Wytucznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i dokonywania zmian programów studiów pierwszego i drugiego stopnia w roku akademickim 2023/2024 nie dokonywano w programie zmian formalnych, zmian w zakresie harmonogramu studiów, ani w zakresie treści sylabusów.
- 4) w roku akademickim 2023/2024 koordynatorzy Kierunku nie podjęli działań w zakresie wprowadzenia zmian do programów studiów w roku 2024/2025.

Do 2023 roku w zakresie zmian programów studiów koordynatorzy Kierunku opracowywali szczegółowe wnioski, zmiany i zalecenia dla Kierunku FIRB zgodnie z procedurą PWZ-9 i załącznikiem Z2/PWZ-9 (Plan doskonalenia studiów). Od 2024 roku załącznik ten został usunięty z procedury PWZ-9.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

4.1. Liczby, struktura kwalifikacji oraz dorobek naukowy/artystyczny nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym Kierunku, jak również ich kompetencje dydaktyczne (z uwzględnieniem przygotowania do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz w językach obcych). W tym kontekście warto wymienić najważniejsze osiągnięcia dydaktyczne jednostki z ostatnich 5 lat w zakresie ocenianego Kierunku studiów (własne zasoby dydaktyczne, podręczniki autorstwa kadry, miejsca w prestiżowych rankingach dydaktycznych, popularyzacja).

Na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zajęcia w roku akademickim 2024/2025 prowadzą pracownicy posiadający następujące tytuły zawodowe, stopnie naukowe i tytuły naukowe:

1. tytuł naukowy profesora: 3,
2. stopień naukowy doktora habilitowanego: 14,
3. stopień naukowy doktora: 74,
4. tytuł zawodowy magistra: 2.

Następujące przedmioty prowadzone są w formie e-learningu:

1. studia stacjonarne: Ekonomia menedżerska, International financial markets, Podstawy obrotu nieruchomościami, Ubezpieczenia, Advanced Management Accounting (zakres: Nowe usługi biznesowe), Financial Reporting, Konsolidacja sprawozdań finansowych, Rachunkowość w decyzjach biznesowych, Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych, Zarządzanie projektem
2. studia niestacjonarne: Prognozowanie w przedsiębiorstwie, Zarządzanie ryzykiem finansowym, Ekonomia menedżerska, Rynki finansowe, Decyzje podatkowe, Konsolidacja sprawozdań finansowych, Rachunek kosztów, Rachunkowość budżetowa, Rachunkowość małych podmiotów, Rachunkowość zarządcza, Raportowanie finansowe i niefinansowe -

wymiar globalny i zarządczy, Rozliczenia międzynarodowe przedsiębiorstw (zakres: menedżer finansowy), System podatkowy, Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych, Doskonalenie i rozwój organizacji, Zarządzanie, Zarządzanie projektem.

Zajęcia na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* prowadzone są również z wykorzystaniem własnych zasobów dydaktycznych, wśród których wymienić można następujące podręczniki:

- Kowalska Sylwia, Rubik Jolanta, Comarch ERP Accounting Master - Knowledge Competition, Kraków 2019
- Garbiec Roman, Mechanizmy funkcjonowania ubezpieczeń gospodarczych, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022
- Wysocka Elżbieta, Organizacja ewidencji w małym przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2020
- Budzik-Nowodzińska Iwetta, Budzik Tomasz, Włodarska-Zoła Lidia, Stachera-Włodarczyk Sylwia, Podstawy finansów - problemy kalkulacji wartości pieniądza w czasie, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2023
- Chluska Jolanta, Podstawy rachunkowości, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Chluska Jolanta, Rachunkowość finansowa, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Garbiec Roman, Ubezpieczenia w teorii i praktyce. Część I. System ubezpieczeń społecznych, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022
- Garbiec Roman, Ubezpieczenia w teorii i praktyce. Część II. Ubezpieczenia gospodarcze i zdrowotne, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022
- Łazorko Katarzyna, Business-to-Business Marketing. The Coursebook for Quality and Production Management Students, Oficyna Wydawnicza Stowarzyszenia Menedżerów Jakości i Produkcji, Częstochowa 2022
- Niedzielska Anna, Pikuła-Małachowska Joanna, Marketing kreatywny - sztuka czy manipulacja? Podręcznik akademicki, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Bazan-Bulanda Anna, Prawo cywilne. Część ogólna, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2019
- Odzimek Tomasz, Prawo podatkowe w teorii i w biznesie, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Bazan-Bulanda Anna, Kwiatek Agnieszka, Skiba Maja (red.), Psychospołeczne aspekty zarządzania zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Bazan-Bulanda Anna, Kwiatek Agnieszka, Skiba Maja (red.), Społeczne, psychologiczne i prawne uwarunkowania zarządzania współczesną organizacją. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2020
- Bazan-Bulanda Anna, Kwiatek Agnieszka, Skiba Maja (red.), Społeczne, psychologiczne i prawne uwarunkowania zarządzania współczesną organizacją. Wybrane zagadnienia. Cz.2, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021
- Bazan-Bulanda Anna, Kwiatek Agnieszka, Skiba Maja (red.), Społeczne, psychologiczne i prawne uwarunkowania zarządzania współczesną organizacją. Wybrane zagadnienia. Cz.3, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022
- Gostkowska-Dźwig Sylwia, Kempa Ewa, Mroziak Magdalena, Królik Ryszard, Teoretyczne aspekty zarządzania przedsiębiorstwem na rynku. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021

- Gostkowska-Dźwig Sylwia, Kempa Ewa, Mroziak Magdalena, Królik Ryszard, Wybrane aspekty prowadzenia działalności biznesowej, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022
- Gostkowska-Dźwig Sylwia, Kempa Ewa, Mroziak Magdalena, Królik Ryszard, Wybrane metody analizy w procesie zarządzania strategicznego, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2023
- Konopka Michał, Znak towarowy - zarządzanie marką i jej ochrona, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2021

Kierunek Finanse i rachunkowość w biznesie zdobył 12 miejsce w rankingu kierunków studiów Perspektywy w 2022 roku. W 2021 roku było to miejsce 9, w 2020 - 13.

Szczegółowe kwalifikacje kadry prowadzącej zajęcia dydaktyczne na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* zamieszczone zostały w Wydziałowej Księdze Jakości Kształcenia.

4.2. Obsady zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z prowadzeniem działalności naukowej oraz inżynierskich (w przypadku, gdy oceniany kierunek prowadzi do uzyskania tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera).

Zajęcia dydaktyczne na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* prowadzone są przez kadre posiadającą kompetencje w obszarze związanym z tematyką danego przedmiotu. Pracownicy prowadzący przedmioty na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* aktywnie uczestniczą w badaniach naukowych w dyscyplinie wiodącej: nauki o zarządzaniu i jakości. Przedmioty specjalistyczne, bezpośrednio związane z tematyką finansów i rachunkowości w biznesie prowadzone są przede wszystkim przez pracowników: Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości, Katedry Zarządzania i Przedsiębiorczości, Katedry Marketingu i Komunikacji, Katedry Informatycznych Systemów Zarządzania. Lektoraty języków obcych prowadzone są przez pracowników Studium Języków Obcych, natomiast zajęcia z wychowania fizycznego - przez kadre zatrudnioną w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu.

Kryteriami doboru kadry do prowadzenia zajęć dydaktycznych na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są: reprezentowana dyscyplina naukowa oraz dorobek naukowy zbieżny z realizowanym programem i efektami uczenia się. Obszar zainteresowań naukowych stanowi również kryterium w doborze promotorów do prowadzenia prac dyplomowych.

Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mają również możliwość wzięcia udziału w zajęciach terenowych, np. w 2023 roku w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy – Państwowym Instytucie Badawczym (CIOP-PIB). W ramach zajęć studenci mieli możliwość zapoznania się z tematyką kształtowania warunków pracy w odniesieniu do psychofizycznych możliwości człowieka. Ponadto studenci mają możliwość uczestniczenia w wizytach studyjnych (ZF Centrum Finansowe, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie), czy też różnych warsztatach, np. „Kariera na start w warunkach COVID-19”, „Cybersecurity Best Practices okiem audytora”, „Etyka w biznesie”. Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* uczestniczą również w szkoleniach i warsztatach prowadzonych przez praktyków rachunkowości – przedstawicieli Polskiej Izby Biegłych Rewidentów oraz ze Stowarzyszenia Księgowych w Polsce.

4.3. Łączenie przez nauczycieli akademickich i inne osoby prowadzące zajęcia działalności dydaktycznej z działalnością naukową oraz włączania studentów w prowadzenie działalności naukowej

Pracownicy prowadzący zajęcia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* posiadają nie tylko wysokie kompetencje dydaktyczne, ale również bogaty dorobek naukowy. Wyniki prowadzonych badań są prezentowane na konferencjach naukowych, krajowych i zagranicznych, publikowane w wydawnictwach naukowych, zwartych i ciągłych oraz wykorzystywane w procesie dydaktycznym.

Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* włączani są w realizację prac badawczych często już na początku studiów, czego efektem są publikacje naukowe z ich udziałem, a także ubieganie się o przyjęcie do Szkoły Doktorskiej.

Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są zaangażowani w działalność naukową również w ramach realizowanych prac licencjackich i magisterskich oraz kół naukowych, gdzie wraz z opiekunami realizują zadania badawcze. Wyniki pracy naukowej studentów są przedstawiane na konferencjach naukowych i publikowane w wydawnictwach naukowych.

Udział kadry, studentów i uczestników Szkoły Doktorskiej w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości w licznych konferencjach naukowych (krajowych i zagranicznych) umożliwia wymianę poglądów i kreowanie potencjału naukowego otoczenia Politechniki Częstochowskiej.

Studenci zrzeszeni w kołach naukowych uczestniczą w organizacji konferencji naukowych, na których są prezentowane najnowsze badania z zakresu teorii i praktyki zarządzania, w tym w obszarze finansów i rachunkowości. Konferencje kierowane są do studentów będących członkami kół oraz wszystkich innych osób, które są zainteresowane tematyką zarządzania. Studenci *Finanse i rachunkowość w biznesie* zaangażowani są przede wszystkim w organizację następujących konferencji:

- Konferencja Rachunkowość w procesach zarządzania przedsiębiorstwem,
- Konferencja Dylematy i wyzwania doskonalenia zarządzania organizacjami w dobie światowego kryzysu gospodarczego,
- 1st International Scientific Conference Multidimensional Management in the 21st Century warsztaty połączone z prelekcją pt. IT dla (nie)informatyków,
- Konferencja naukowa Interdyscyplinarność w zarządzaniu organizacjami XXI wieku – INTER FaMA'2023,
- Konferencja Naukowa „Teoretyczne i praktyczne problemy zarządzania nowoczesnymi organizacjami”,
- 3rd International Scientific Conference,
- Zrównoważony rozwój w zarządzaniu i finansach,
- „Wyzwania i perspektywy zarządzania w turbulentnym otoczeniu”,
- „Wyzwania i perspektywy współczesnego zarządzania”,
- „Wyzwania i perspektywy przedsiębiorczej organizacji”.

4.4. Założenia, cele i skuteczność prowadzonej polityki kadrowej, z uwzględnieniem metod i kryteriów doboru oraz rekrutacji kadry, sposobów, zasad i kryteriów oceny jakości kadry oraz udziału w tej ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów, a także wykorzystania wyników oceny w rozwoju i doskonaleniu kadry

Podstawy polityki kadrowej Wydziału Zarządzania określone zostały w Statucie Politechniki Częstochowskiej wprowadzony w życie [Uchwałą nr 354/2018/2019 Senatu PCz z dnia 4.09.2019 roku ze zmianami: Uchwała nr 1/2020/2021 Senatu PCz z dnia 23.09.2020 roku, Uchwała Nr 219/2022/2023 Senatu PCz z dnia 28 czerwca 2023 roku w paragrafach §43, §44, §45, §46 oraz §47.](#)

Rekrutacja kadry odbywa się z uwzględnieniem zapisów Statutu PCz oraz szczegółowych wymagań określonych przez Wydział Zarządzania. Podstawowym założeniem procesu rekrutacji jest pozyskanie kadry zdolnej do realizowania działalności naukowej zgodnie z ewaluowaną dyscypliną naukową przypisaną do prowadzonych kierunków oraz zdolnej do prowadzenia zajęć dydaktycznych na profilu ogólnoakademickim. Kryteria oceny kandydatów uwzględniają dorobek publikacyjny, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych, doświadczenie i kompetencje w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Pierwsza umowa zawierana jest na czas określony. Zapotrzebowanie na zatrudnienie zgłaszane jest przez kierownika Katedry i opiniowane przez Radę Dyscypliny Naukowej. Tryb i warunki przeprowadzania konkursów określone są w Procedurze ogłaszania konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich w Politechnice Częstochowskiej.

Nauczyciele akademicy poddawani są ocenie okresowej, na którą składają się kryteria dotyczące działalności publikacyjnej (publikacje w czasopiśmie naukowych, recenzowanych materiałach z

konferencji międzynarodowych, autorstwo monografii naukowych, rozdziałów w monografiach lub redakcje monografii, autorstwo podręcznika, rozdziału w podręczniku lub redakcja podręcznika, przyznane patenty i wzory użytkowe, efekty finansowe działalności naukowej, badawczej i innowacyjnej w ramach prac prowadzonych w Politechnice Częstochowskiej), działalności dydaktycznej (ocena na podstawie ankiet studentów i doktorantów, ocena z hospitacji zajęć dydaktycznych, podnoszenie kwalifikacji i kompetencji dydaktycznych dzięki udziałowi w szkoleniach, przygotowywanie kierunków studiów, uruchamianie laboratoriów i opieka nad nimi), działalności organizacyjnej (pełnienie funkcji kierowniczych, udział w pracach komisji i zespołów powoływanych przez rektora lub dziekana, organizacja konferencji, uzyskane nagrody i wyróżnienia, reprezentowanie Politechniki Częstochowskiej w organizacjach naukowych).

4.5. Systemu wspierania i motywowania kadry do rozwoju naukowego lub artystycznego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. W tym kontekście warto przedstawić awanse naukowe kadry związanej z ocenianym kierunkiem studiów

Na Politechnice Częstochowskiej działają programy, w ramach których oferowane są różne formy wsparcia dla działalności pracowników badawczo-dydaktycznych. W ramach trzech kolejnych edycji projektu Zintegrowanego Programu Rozwoju Politechniki Częstochowskiej oferowane były następujące kursy podnoszące kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich:

1. Kurs dydaktyki w języku angielskim dla wykładowców akademickich uczących w języku angielskim,
2. Gamifikacja w edukacji wyższej jako narzędzie podnoszące motywację do nauki i rozwijania pasji naukowych,
3. Coaching jako skuteczna metoda pracy ze studentami i współpracownikami,
4. Neurodydaktyka w praktyce. Innowacyjne metody pracy ze studentami,
5. Techniki kreatywnego rozwiązywania problemów,
6. Metody aktywne w pracy wykładowcy akademickiego,
7. Szkolenie z zakresu Prezentacje i dobre praktyki - Power Point i Prezi,
8. Trening umiejętności personalnych.

Udział w szkoleniach jest bezpłatny, a zasady rekrutacji zostały szczegółowo określone w dokumencie: Regulamin rekrutacji uczestników projektu dla zadań 1-12 w ramach ZPR PCz. W latach 2020-2023 w kursach wzięło udział 58 pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych prowadzących zajęcia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Pracownikom uczelni oferowane są cykliczne, darmowe kursy on-line nt. E-learning - jak zacząć? w formie wirtualnej. W ramach kursów na platformie e-learningowej zamieszczane są poradniki i tutoriale dotyczące m.in. następujących zagadnień:

- Przygotowania multimedialnej prezentacji w Power Point,
- multimedia w Moodle oraz o metodyczne aspekty stosowania nagrań w kursach,
- Narzędzi Moodle służące do tworzenia ankiet,
- Możliwości wykorzystania aktywności H5P w nauczaniu asynchronicznym.

Kursy te pozwoliły nie tylko na realizację zajęć dydaktycznych w okresie pandemii COVID-19, ale przede wszystkim na poszerzenie kompetencji w zakresie realizacji zajęć w formie zdalnej. W kursach uczestniczyli wszyscy pracownicy dydaktyczni i badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

W latach 2021-2024 pracownicy dydaktyczni i badawczo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* podnosili swoje kompetencje dydaktyczne korzystając z następujących szkoleń:

- „Statystyka dla nie statystyków” (3 pracowników),
- „Wprowadzenie do statystyki na bazie Excel” (3 pracowników),
- „Ocena projektów inwestycyjnych” (1 pracownik),
- „Controlling inwestycji – analiza opłacalności inwestycji” (1 pracownik),

- „Rachunkowość jednostek samorządu terytorialnego państwowych i samorządowych jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych” (1 pracownik),
- „Optima - PKPIR w aspekcie zmian prawnych” (13 pracowników),
- „Optima- Pełna księgowość w aspekcie zmian Nowego Ładu” (8 pracowników),
- „Optima- Pełna księgowość z uwzględnieniem zmian dokonanych w 2022 roku” (7 pracowników),
- „Efekty uczenia się, ich osiąganie weryfikowanie i innowacyjne metody dydaktyczne oraz projektowanie nowych kierunków studiów” (2 pracowników),
- „Controlling i nowoczesny rachunek kosztów” (3 pracowników),
- „Optima- Kadry i Płace” (9 pracowników),
- „Controlling i nowoczesny rachunek kosztów” (3 pracowników),
- „Zastosowanie AI sztucznej inteligencji w dydaktyce akademickiej” (16 pracowników).

Na Wydziale Zarządzania prowadzone są również szkolenia wewnętrzne przez kadrę Wydziału w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych dzięki stosowaniu nowoczesnych narzędzi wspierających proces kształcenia: wykorzystanie programu Optima w zajęciach dydaktycznych, wykorzystanie sztucznej inteligencji w procesie dydaktycznym.

4.6. Spełnienia reguł i wymagań w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 powołanej ustawy

Nie dotyczy.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

5.1. Baza dydaktyczna

Wydział Zarządzania zlokalizowany jest w budynku głównym pod adresem Aleja Armii Krajowej 19B oraz auli. Aula Wydziału Zarządzania posiada trzy główne sale dydaktyczne, które dzięki ruchomym ścianom działowym pozwalają na dostosowanie wielkości pomieszczeń w zależności od potrzeb. Sale wyposażone są w najnowocześniejsze urządzenia audiowizualne oraz pomocnicze. Budynek główny Wydziału Zarządzania (oddany do eksploatacji w 2003 roku) mieści sale dydaktyczne oraz pokoje dla nauczycieli akademickich. Znajdują się w nim również dziekanaty oraz administracja Wydziału. Poza głównymi budynkami pracownicy Wydziału korzystają również z pokoi służbowych oraz sal dydaktycznych w budynku DS-4 przy al. Armii Krajowej 36 B (sale i pokoje) oraz w budynku Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów (WIPiTM) połączonym z Wydziałem Zarządzania (sale). Wydział dysponuje 39 salami własnymi, w tym 4 salami audytoryjnymi o łącznej powierzchni 2794,69 m², 15 pracowniami komputerowymi oraz 11 laboratoriami specjalistycznymi (laboratorium designu i komunikacji wizualnej, laboratorium fotonanotechnologii, laboratorium opakowań, laboratorium ergonomii i kształtowania środowiska pracy, laboratorium zdrowia środowiskowego, laboratorium

badan inzynierskich i bezpieczenstwa wyrobów, laboratorium podstaw metrologii, laboratorium podstaw automatyzacji procesów produkcyjnych, laboratorium diagnostyki i profilaktyki integracji sensomotorycznej oraz edukacji zdrowotnej, laboratorium poszerzonej rzeczywistosci, laboratorium preinkubacji. Szczegółowe zestawienie powierzchni sal, ich połozenia, liczby miejsc oraz laboratoriów komputerowych przedstawia tabela nr 5.1.1. oraz 5.2.4.1.

Wszystkie zajęcia studentów odbywają się w pomieszczeniach należących do WZ, z wyjątkiem usług edukacyjnych świadczonych przez inne jednostki uczelni (sport, języki obce, fizyka).

W programie ocenianego Kierunku nie ma pełnowymiarowych zajęć prowadzonych poza uczelnią, poza praktykami zawodowymi. Prowadzący niektóre przedmioty organizują dla studentów wizyty w organizacjach związanych z tematyką przedmiotu np. w Stowarzyszenie Księgowych w Polsce oddział okręgowy w Częstochowie, na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Koła naukowe w ramach realizacji swoich projektów często organizują dla studentów wizyty studyjne w firmach np. w Centrum Obsługi Finansowej ZF w Częstochowie.

Praktyki zawodowe stanowią część programu studiów I stopnia. Zasady organizacji praktyk zawodowych obowiązujące w roku akademickim 2023/2024 określone zostały w [Regulaminie praktyk studenckich](#) na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Od 01.10.2024 zasady określa Zarządzenie Rektora Politechniki Częstochowskiej nr 531/2024. Zgodnie z tymi zasadami obowiązki studenta i instytucji, w której odbywa się praktyka regulują wydziałowe regulaminy praktyk. W regulaminie praktyk określone są wszystkie obowiązki studenta w trakcie realizacji praktyki. Zgodnie z ich zapisami: „W czasie odbywania praktyki student zobowiązany jest do przestrzegania zakładowego regulaminu pracy, przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz ochrony tajemnicy służbowej i państwowej jak również przepisów ppoż.” Wydział więc nie ma wpływu na infrastrukturę i wyposażenie instytucji, gdzie odbywa się praktyka, a student musi dostosować się do istniejących warunków. To instytucja przyjmująca na praktykę może zapewnić warunki (a więc również infrastrukturę i wyposażenie) niezbędne do realizacji praktyki, zgodnie z jej zakresem określonym w umowie.

Tabela 5.1.1. Struktura sal WYDZIAŁU ZARZADZANIA

L.p.	Nr Sali	Położenie	Powierzchnia	Liczba miejsc	Wyposażenie
1	200	Pawilon B	35,60	20	Tablica multimedialna
2	S 20	DS. 4	48,25	30	Projektor
3	S 22	DS. 4	35,45	18 +12	Komputerowa
4	011	Pawilon B	168,00	167	Sprzęt multimedialny
5	204	Pawilon B	58,50	44	Projektor
6	205	Pawilon B	64,60	40	Komputerowa
7	216	Pawilon B	59,40	41	Projektor
8	217	Pawilon B	56,80	20	Komputerowa
9	302	Pawilon B	64,90	44	Projektor
10	304	Pawilon B	58,50	44	Komputerowa
11	305	Pawilon B	64,60	40	Projektor
12	312	Pawilon B	38,48	35	Komputerowa
13	313	Pawilon B	37,49	36	Tablica multimedialna
14	401	Pawilon B	32,20	4/10	Komputerowa

15	402	Pawilon B	64,90	38	Komputerowa
16	404	Pawilon B	58,50	40	Projektor/komputerowa
17	405	Pawilon B	64,60	44	Komputerowa
18	406	Pawilon B	86,50	68	Projektor/komputerowa
19	412	Pawilon B	37,48	36	Projektor
20	413	Pawilon B	37,62	36	Projektor
21	502	Pawilon B	64,30	48	Projektor
22	507	Pawilon B	66,50	44	Projektor
23	508	Pawilon B	66,50	60	Komputerowa
24	510	Pawilon B	59,70	6/18	Komputerowa
25	B-5	Pawilon C	88,37	78	Projektor
26	B-7	Pawilon C	42,74	30	Projektor
27	211	WIPiTM	71,00	46	Tablica multimedialna
28	212	WIPiTM	38,30	15	Komputerowa
29	214	WIPiTM	38,30	15	Komputerowa
30	215	WIPiTM	76,00	45	Tablica multimedialna
31	WZ 1	AULA	432,70	360	Sprz. multimedia.
32	WZ 2	AULA	131,11	120	Sprz. multimedia.
33	WZ 3	AULA	131,11	120	Sprz. multimedia.
34	WZ 4/5	AULA	51,54	31	Sprz. multimedia.
35	WZ 6	AULA	26,00	12	Tablica multimedialna
36	WZ 7	AULA	42,30	38	Projektor
37	WZ 8	AULA	52,10	34	Komputerowa
38	WZ9	AULA	27,45	14	Projektor
39	235	WIPiTM	116,30	w przygotowaniu	

Nowoczesna i stale doskonalona infrastruktura dydaktyczna Wydziału Zarządzania w sposób kompleksowy spełnia wymagania stawiane efektywnej realizacji procesu kształcenia, którego głównym celem jest osiągnięcie przez studentów zamierzonych efektów uczenia się. Szeroki dostęp do technologii informatycznych pozwala na kształtowanie kompetencji cyfrowych na wielu przedmiotach realizowanych na ocenianym Kierunku.

Miejsca pracy nauczycieli akademickich jak również obsługi administracyjnej i technicznej są dobrze umeblowane i wyposażone w potrzebny sprzęt komputerowy, stosownie do wymagań stanowiska pracy jak i zgłaszanych potrzeb.

Zapewnione jest również odpowiednie zaplecze socjalne, które jest ważnym uzupełnieniem stworzenia dobrych warunków do studiowania i pracy. W budynku Wydziału są wydzielone pomieszczenia socjalne dla pracowników (na I i III piętrze), wyposażone w lodówkę, ekspres do parzenia kawy wraz z niezbędnymi akcesoriami. Na każdym piętrze znajdują się tzw. strefy komfortu, gdzie studenci mogą wypocząć, relaksować się. Największa z nich znajduje się na parterze Wydziału Zarządzania. Obok niej znajduje się wydzielona przeszklona strefa komfortu wyposażona w 2 wysokie stoliki wraz z krzesłami, 1 stolik niski wraz z krzesłami oraz biurko i fotel dla osób z niepełnosprawnościami.

Politechnika Częstochowska inicjuje również inne działania mające na celu ułatwienie rodzicom pracującym lub studiującym na uczelni łączenie ich obowiązków naukowych z rodzinnymi. W Politechnice funkcjonuje Klub Dziecięcy „Żaczek”, który jest miejscem dla maluchów w wieku 1-3 lat. Zapewnia on opiekę do 8h godzin przez 5 dni w tygodniu w godzinach 7-15. Oferuje szereg zajęć dydaktycznych, tematycznych, plastycznych oraz muzycznych dostosowanych do wieku oraz umiejętności dzieci. To istotny krok w kierunku dopełnienia koncepcji Work Life Balance oraz realizacji Planu Równości Płci.

Wnętrze politechniki oraz budynku Wydziału Zarządzania można obejrzeć korzystając z wirtualnego spaceru po Politechnice Częstochowskiej <https://archiwum.pcz.pl/sites/default/files/spacer/>

W latach 2020 – 2024 przeprowadzono następujące działania mające na celu:

- pozyskanie nowych pomieszczeń: sale 211; 212; 214; 215; 235 przekazane od Wydziału Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów,
- remonty pokoi pracowników administracyjnych w tym również dziekanatów: 012, 013, 101, 103, 106, 109, 111, 114, 115, 202, 501, 306, 314
- remonty pokoi pracowników badawczo-dydaktycznych: 110, 201, 206, 207, 303, 309, 408, 409, 410, 411, 504, 506, 509 oraz tych znajdujących się w budynku DS4: 29, 30, 32, 34, 37, 41, 44, 46, 67, 68, 70, 76, 93, 94, 95, 96, 106,
- remonty sal dydaktycznych: 204, 412, 413, 216, 217,
- wyposażenie i remont laboratorium przedstawiono w tabeli 5.1.2.

Tabela 5.1.2. Wyposażenie i remont laboratorium

Lp.	Nr pomieszczenia	Wyposażenie	Remonty
1.	510	Zakup sprzętu komputerowego/mebli Zakup monitora interaktywnego	
2.	217	Zakup sprzętu laboratoryjnego	Odświeżenie ścian, założenie paneli na podłodze
3.	512	Zakup sprzętu laboratoryjnego	
4.	513	Zakup sprzętu laboratoryjnego Zakup mebli, biurek, stołów ,krzesła	Przebudowa 3 pomieszczeń odświeżenie ścian, położenie wykładziny, montaż klimatyzacji
5.	401	Zakup sprzętu komputerowego	

Utworzono również salę konferencyjną (sala 200). Pomieszczenie to zostało przebudowane, odświeżono ściany oraz zamontowano panele podłogowe, przebudowano instalację elektryczną i teleinformatyczną. Sala konferencyjna jest przeznaczona dla 20 osób, jest wyposażona w monitor interaktywny.

- wyposażenie pracowni w kontekście prowadzonych zajęć:
sala WZ1, WZ2, WZ3 - zakup nowego sprzętu audio-wizualnego,
sala WZ 6 – zakup monitora interaktywnego,
sala 211; 212; 214; 215 - zakup monitora interaktywnego.

Na terenie kampusu Uczelni wydzielone są miejsca parkingowe dla studentów i pracowników Politechniki. W gestii Wydziału Zarządzania znajduje się: parking zewnętrzny (bez ograniczeń dostępu) - liczba miejsc parkingowych dla studentów i interesariuszy: 95 miejsc, 6 miejsc dla osób z niepełnosprawnościami oraz parking wewnętrzny - dla wykładowców oraz administracji: 50 miejsc, 2 miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Na terenie Wydziału funkcjonuje Bar, z którego korzystają studenci i pracownicy Wydziału Zarządzania – wyposażony jest w stoliki i krzesła (sala konsumpcyjna duża: 110,4m²; sala konsumpcyjna mała: 31,5m²) łączna powierzchnia gastronomiczna i konsumpcyjna to 211,9m².

5.2. Dostęp do technologii informacyjno-komunikacyjnej i e-learning

5.2.1 Oprogramowanie i subskrypcje ogólnouczelniane, afiliacje

Dla studentów i pracowników uczelni udostępniono następujące aplikacje dostępne w chmurze cloud.pionier.net.pl:

- Office 365 (pakiet oprogramowania biurowego)
- Adina 9.7.3
- Adobe Design Premium CS 5.5
- Adobe Premiere Pro CS 5.5
- Ansys Academic Research 2020R1
- Ansys Academic Teaching 2020R1
- AutoCAD 2013
- CorelDRAW 2021
- InTouch 2017
- LabView 2016
- Maple 16
- Mathcad 15/Prime 2
- Mathematica 13.3
- Matlab 2021b Academic

Oprogramowanie z możliwością instalacji na własnym komputerze: Matlab R2021b, R2022a, Statistica, Corel DRAW Graphics Suite 2021, MS Office 365.

Oprogramowanie dostępne dla studentów i pracowników do celów dydaktycznych dostarczanych przez Uczelniane Centrum Informatyczne w ramach programu Azure Dev Tools For Teaching. Kwestie związane z udostępnianiem oprogramowania przez Microsoft związane z licencjonowaniem reguluje licencjodawca. Obecnie dostępne są następujące zasoby:

- Access 2016
- Access 2021
- Agents for Visual Studio 2019 (version 16.0) Test Agent
- Agents for Visual Studio 2019 (version 16.0) Test Controller
- Azure DevOps Server 2022.2 (x64) - (Multiple Languages)
- Azure DevOps Server 2022.2 (x64) - DVD (Multiple Languages)
- Azure DevOps Server Express 2022.2 (x64) - (Multiple Languages)
- Azure DevOps Server Express 2022.2 (x64) - DVD (Multiple Languages)
- Datazen Enterprise Server
- Funkcje systemu Windows Server 2019 na żądanie (64-bitowe)
- Machine Learning Server 9.3.0 for Hadoop
- Machine Learning Server 9.3.0 for Linux (64)
- Machine Learning Server 9.3.0 for Windows
- Machine Learning Server 9.4.7 for Linux
- Machine Learning Server 9.4.7 for Windows
- Machine Learning Server for Windows
- Microsoft Configuration Manager, version 2403
- Microsoft Endpoint Configuration Manager (current branch - version 2203) - DVD
- Microsoft Endpoint Configuration Manager (current branch – version 2103) - DVD

- Microsoft Hyper-V Server 2019 (updated Sept 2019)
- Microsoft R Client 9.4.7
- Microsoft R Server 9.1.0 for Hadoop
- Microsoft R Server 9.1.0 for Linux
- Microsoft R Server 9.1.0 for Teradata
- Microsoft R Server 9.1.0 for Windows
- Pakiet językowy systemu Windows Server 2019 (64-bitowy)
- Project Professional 2019
- Project Professional 2021 - DVD
- Remote Tools for Visual Studio 2019 (version 16.0)
- SharePoint Server Subscription Edition Language Packs
- SharePoint Server Subscription Edition Standard
- Skype dla firm Server 2019
- SQL Server 2019 Developer
- SQL Server 2019 Standard
- System Center Data Protection Manager 2022
- System Center Operations Manager 2022
- System Center Orchestrator 2022
- System Center Service Manager 2022
- System Center Virtual Machine Manager 2022
- Visio Professional 2016
- Visio Professional 2019
- Visio Professional 2021
- Visual Studio 2019 for Mac
- Visual Studio Code
- Visual Studio Community 2019 (version 16.0)
- Visual Studio dla komputerów Mac
- Visual Studio Enterprise 2019
- Visual Studio Enterprise Edition 2022
- Windows 10 Education N, version 22H2
- Windows 10 Education, version 22H2
- Windows 10, version 2004 or 20H2 10C Local Experience Packs (LXPs) (updated November 2021) - DVD
- Windows 10, version 2004 or 20H2 11C Local Experience Packs (LXPs) (updated Dec 2021)
- Windows 10, version 2004 or 20H2 1C Local Experience Packs (LXPs) (updated Feb 2022)
- Windows 10, version 2004 or 20H2 2C Local Experience Packs (LXPs) (updated March 2022)
- Windows 10, version 2004 or 20H2 5C Local Experience Packs (LXPs) (released June 2021) - DVD
- Windows 10, version 2004 or 20H2 7C Local Experience Packs (LXPs) (Updated August 2021) - DVD
- Windows 10, version 2004 or 20H2 8C Local Experience Packs (LXPs) (Updated September 2021) - DVD
- Windows 10, version 2004 or 20H2 9C Local Experience Packs (LXPs) (Updated October 2021) - DVD
- Windows 10, version 2004 or 20H2 Language Packs (released May 2020)
- Windows 10, version 2004 or later 04C 2022 LXP ISO
- Windows 10, version 2004 or later 06C 2022 LXP ISO
- Windows 11 Education N, Version 23H2
- Windows 11 Education, Version 23H2
- Windows Server 2019 Datacenter (updated Mar 2023)

- Windows Server 2019 Essentials (updated Sept 2019)
- Windows Server 2019 Standard (updated Mar 2023)
- Windows Server 2022 Datacenter (updated July 2023)
- Windows Server 2022 Standard (updated July 2023)

5.2.2. Oprogramowanie dla dydaktyki

Wykładowcy i studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mogą korzystać z bogatego oprogramowania wspomagającego dydaktykę. Oprócz dedykowanych programów finansowo-rachunkowych (Symfonia Kadry i Płace, Symfonia Finanse i Księgowość) dostępne są programy typu ERP zawierające elementy finansowo-rachunkowe (SAP ERP). Stosuje się także oprogramowanie do zarządzania projektami (Assana, Project Gantt). Wykorzystywane jest również oprogramowanie ekonometryczno-statystyczne (Gretl, Statistica) oraz Ms Office Excel do zadań obliczeniowych.

Tabela 5.2.2.1 Oprogramowanie komputerowe wykorzystywane na Kierunku finanse i rachunkowość w biznesie

Nazwa przedmiotu	Nazwa oprogramowania
Ewidencja księgowa w zintegrowanych systemach rachunkowości	SAP
Rachunkowość w środowisku informatycznym II	
Podstawy pracy z systemem SAP	
Finanse i Rachunkowość w systemie SAP	
Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych	
Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych	MACROLOGIC Merit
Zarządzanie kosztami osobowymi w systemie rachunkowości	Symfonia Finanse i Księgowość
Zintegrowany system informacji kadrowej	Symfonia ERP Kadry i Płace
Komputerowe wspomaganie działu personalnego	
Ekonometria	Gretl
Prognozowanie i symulacje	
Statystyka	Statistica 13
Rachunkowość w środowisku Informatycznym I	Płatnik
Rachunkowość w środowisku Informatycznym I	Comarch Optima ERP
Technologie informacyjne	Ms Office Excel
Statystyka	
Ekonometria	
Zarządzanie finansami jednostek samorządu terytorialnego	
Metody analityczne w zarządzaniu finansami jednostek samorządu terytorialnego	
Zarządzanie wartością w przedsiębiorstwie	
Budżetowanie jednostek samorządu terytorialnego	
Prognozowanie w przedsiębiorstwie	
Metody wyceny przedsiębiorstw	
Budżetowanie i planowanie finansowe przedsiębiorstwa	

Zarządzanie finansami małych i średnich przedsiębiorstw w praktyce	REVAS - branżowe symulacje biznesowe
--	--------------------------------------

Studentom Politechniki udostępnione są również między innymi (oprócz tego, co jest zainstalowane w pracowniach komputerowych) takie pakiety, jak:

- MS Teams
- Matlab
- Statistica
- CorelDraw

5.2.3. E-learning podstawowe usługi i narzędzia dydaktyki zdalnej

Uniwersytecka poczta elektroniczna USOS – mail – to podstawowy kanał informacyjny w komunikacji ze studentem. Student – zgodnie z regulaminem studiów (§ 9) – powinien śledzić korespondencję napływającą poprzez USOS-mail. Pracownicy proszeni są o komunikowanie tym kanałem kluczowych informacji organizacyjnych dla studentów. Poczta można obsługiwać korzystając z przeglądarki internetowej lub za pomocą programów zewnętrznych. W ostatnim czasie uruchomiono aplikację mobilną USOS oraz usługę elektronicznej legitymacji studenckiej w aplikacji mObywatel (mLegitymacja).

Politechnika Częstochowska ma wieloletnie i wymierne doświadczenia w wykorzystywaniu metod i technik kształcenia na odległość. System zdalnego nauczania jest rozwijany na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej od 2010 r. Początkowo wykorzystywany był do przeprowadzania szkoleń dla pracowników. Aktualnie służy do udostępniania studentom materiałów dydaktycznych, przeprowadzania testów, zadań kontrolnych i projektów. Do realizacji procesu dydaktycznego Politechnika Częstochowska oferuje dedykowany portal edukacyjny, dostępny pod adresem <https://e-learning.pcz.pl>. Jest to ogólnouczelniana platforma, wspólna dla wszystkich wydziałów, służąca do zarządzania nauczaniem na odległość, bazująca na systemie Open Source – Moodle. Platforma e-learningowa PCz jest systemem informatycznym wspomagającym realizację procesów dydaktycznych Uczelni w trybie zdalnego nauczania.

Zakres wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest przedstawiony w tabeli 2.2 ([Załącznik 2.5](#) zawiera pełne zestawienie wraz z przedmiotami).

5.2.4 Laboratoria i ich wyposażenie

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej posiada obecnie 15 laboratoriów komputerowych, w okresie 3 lat został unowocześniony sprzęt w 6 pracowniach. Na Wydziale Zarządzania funkcjonuje 5 pracowni terminalowych (2 po 15 stanowisk, 3 po 20 stanowisk). Laboratoria komputerowe wyposażone są w systemy wspierające zarządzanie w obszarze z zarządzania, finansów i rachunkowości, kadr i płac, logistyki, handlu; zapewniono w nich dostęp do takiego oprogramowania jak:

- systemu Macrologic Xpertis (zintegrowany, wielomodułowy system informatyczny klasy ERP);
- systemu Macrologic Merit ERP wspomaga zarządzanie zdefiniowanymi sposobami działania organizacji – procesami, co odróżnia go od tradycyjnego podejścia opartego na wspomaganiu zarządzaniem zasobami firmy w poszczególnych pionach organizacyjnych;
- oprogramowania Sage Symfonia, Comarch ERP OPTIMA;
- SAP ERP – wydajne narzędzie wspierające zarządzanie organizacjami wszystkich branż.

Tabela 5.2.4.1. Specyfikacja laboratoriów komputerowych na Wydziale Zarządzania

Laboratorium	Liczba stanowisk	Oprogramowanie	Dostęp do Internetu/szybkie łącze
Sala S-22	10	Microsoft Windows 11, MS Office 2007	10 / 10
Sala 205z	26+1	Microsoft Windows 10, MS Office 2019, Symfonia, MS Project, Star UML	27 / 27
Sala 212	15+1	Pracownia terminalowa (MS Windows 2022), Biazgi Modeler, GanttProject, Gretl, Merit, SAP	16 / 16
Sala 214	15+1	Pracownia terminalowa (MS Windows 2022), Biazgi Modeler, GanttProject, Gretl, Merit, SAP	16 / 16
Sala 217	20+1	Microsoft Windows 11, MS Office 2021, Statistica , AutoCad 2023	21/21
Sala 304z	15	Microsoft Windows 11, MS Office 2007, Symfonia, Gretl, MS Project, SAP	15 / 15
Sala 312z	14 + 1	Microsoft Windows 10, MS Office 2013, SAP	15 / 15
Sala 401z	5	Microsoft Windows 11, Adobe Creative Cloud (m.in. Photoshop, Illustrator, Lightroom, Substance 3D)	5 / 5
Sala 402z	22	Microsoft Windows 10, MS Office 2016, Symfonia, Comarch Optima, Gretl, MS Project, Sophos	22 / 22
Sala 404z	20+1	Pracownia terminalowa (MS Windows 2022), MS Office 2021, Symfonia, SAP	21 / 21
Sala 405z	16 + 1	Microsoft Windows 10, MS Office 2016, Statistica, Gretl, MS SQL Server 2022 + SQL Server Management Studio	17 / 17
Sala 406z	20+1	Pracownia terminalowa (MS Windows 2022), MS Office 2021, Symfonia	21 / 21
Sala 508z	20+1	Pracownia terminalowa (MS Windows 2022), MS Office 2021, Symfonia, SAP	21 / 21
Sala 510z	8	Microsoft Windows 11, Adobe Creative Cloud (m.in. Photoshop, Illustrator, Lightroom), 3ds Max (V-Ray)	8 / 8
Sala WZ-8	22 + 1	Microsoft Windows 10, iGrafx, MS Office 2019, Notepad++	23 / 23
Czytelnia	6	Microsoft Windows 11/Vista, MS Office 2019/2007	6 / 6

5.2.5. Maszyny wirtualne

Na początku 2024 roku na Wydziale Zarządzania została uruchomiona maszyna wirtualna (Windows Server 2022 Standard), na której działa serwer bazodanowy (SQL Server 2022 Standard). Stanowi on scentralizowany punkt dostępowy dla programów bazodanowych wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych dla studentów. Serwer obecnie obsługuje oprogramowanie takie jak: Symfonia oraz Comarch Optima. Stanowi on rozszerzenie o możliwość obsługi programów bazodanowych w pracowniach wyposażonych w terminale oraz daje możliwość prowadzenia zajęć w więcej niż w jednej sali. Daje to możliwość dostępu studentowi/wykładowcy do baz utworzonych w innym laboratorium. Specyfikacja techniczna serwera: serwer z 2 procesorami Intel® Xeon® Gold 5315Y 3.2G, 8C/16T,

11.2GT/s, 12M Cache, Turbo, HT (140W) DDR4-2933, 128 GB pamięci RAM (4 x 32GB RDIMM, 3200MT/s, Dual Rank, 16Gb BASE x8) . Kontroler pamięci masowej: Kontroler Front PERC H755 Front Load RAID 0/1/5/6/10. Dyski twarde: 4x960GB SSD SATA Mix Use 6Gbps 512 2.5in Hot-plug AG Drive,3.5in HYB CARR, 3 DWPD + 2x12TB Hard Drive SAS 12Gbps 7.2K 512e 3.5in Hot-Plug, karta sieciowa: Broadcom 57414 Dual Port 10/25GbE SFP28, OCP NIC 3.0, łączność światłowodowa: SFP28 SR Optic, 25GbE.

5.3. Ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej kładzie duży nacisk na wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Biuro Osób Niepełnosprawnych (BON), które zajmuje się ich sprawami znajduje się w budynku DS-2 „Bliźniak” przy ul. Akademickiej 5 (od strony parkingu). Wejście do budynku znajduje się poniżej gruntu.

BON posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami, są to m.in.:

- oznakowanie schodów i poręczy,
- podjazd dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
- drzwi ze wspomaganiami,
- znacznik systemu nawigacyjnego TOTUPOINT,
- linie naprowadzające,
- tabliczki informacyjne z napisami Braille'a,
- pętle indukcyjne.

Dodatkowo znajduje się również stanowisko dla studentów wyposażone w:

- biurko elektryczne z regulowaną wysokością,
- fotel biurowy rehabilitacyjny,
- komputer z oprogramowaniem powiększająco-udźwiękującym,
- mysz ergonomiczną,
- klawiaturę z przeznaczeniem dla osób z niepełnosprawnością wzroku,
- powiększalnik.

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej jest dostępny dla osób niepełnosprawnych ruchowo. Wejście do budynku głównego Wydziału Zarządzania znajduje się na poziomie gruntu, gdzie znajdują się dwie windy zapewniające dostęp do pomieszczeń na wszystkich kondygnacjach. Budynek posiada przestronne hole, co powoduje że przemieszczanie się nie jest uciążliwe. Wydział Inżynierii Produkcji i Technologii Materiałów jest połączony z Wydziałem Zarządzania łącznikiem, dzięki czemu również jest dostępny dla osób poruszających się na wózkach. Na wyposażeniu BON są również teleskopowe szyny podjazdowe. Wydział Zarządzania wyposażony jest w toalety dostosowane do osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. Natomiast do transportu i ewakuacji osób z niepełnosprawnościami, z budynków, po klatkach schodowych, w pozycji siedzącej służą krzesła ewakuacyjne. Wydział Zarządzania jest również wyposażony w dwa defibrylatory typu AED umożliwiające skuteczne działania niesienia pomocy przed przyjazdem pogotowia ratunkowego. Warto także wspomnieć, że parkingi mają wydzielone miejsca dla osób z niepełnosprawnościami.

Wspierając studentów z niepełnosprawnościami, Uczelnia oraz Wydział Zarządzania oferuje pomoc w procesie nauczania, dysponując specjalistycznym sprzętem. Pętle indukcyjne zainstalowane zostały w najczęściej wykorzystywanych aulach Politechniki Częstochowskiej, na Wydziałach, gdzie studiuje osoby z uszkodzonym narządem słuchu (Wydział Zarządzania – sala 011z). Umożliwiają one przesłanie sygnału z mikrofonu do aparatu słuchowego studenta. Osoby niedosłyszące mają również możliwość wypożyczyć na okres studiów Zestawy FM – Nadajnik Amigo T20 / Odbiornik Amigo R1.

Pętle indukcyjne powierzchniowe (obejmujące swoim działaniem całą salę dydaktyczną) znajdują się w sali 111 – w ilości 1 szt. Pętle indukcyjne stanowiskowe (obejmujące swoim działaniem pojedyncze stanowisko – obszar około 2 m przed stanowiskiem) – 5 szt. Przenośne pętle indukcyjne (mogą być

wykorzystane w dowolnym miejscu, swoim zasięgiem obejmują obszar ok. 1m dookoła pętli) – 10 szt. z przeznaczeniem do wypożyczenia z BON.

Wydział Zarządzania posiada zakupione nadajniki Oticon Amigo T5 wraz z mikrofonem oraz odbiorniki Oticon Amigo R5 wraz ze słuchawkami. Są to systemy FM noszone na ciele, umożliwiające przesyłanie sygnału z mikrofonu osoby prowadzącej zajęcia do aparatu słuchowego studenta. Nadajniki i odbiorniki współpracują z większością zausznych aparatów słuchowych, implantami ślimakowymi i słuchawkami.

Wydział Zarządzania, jak i cała Uczelnia jest wspierana przez system nawigacyjno-informacyjny TOTUPOINT. System ten wspomaga orientację przestrzenną oraz zwiększa poziom bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnością narządu wzroku. Składa się on ze znaczników umieszczanych w przestrzeni publicznej, które emitując dźwięk, informują użytkownika o swoim położeniu (komunikatem tekstowym lub głosowym).

Aby skorzystać ze znaczników należy zainstalować na urządzeniu mobilnym aplikację o nazwie TOTUPOINT, która jest dostępna dla systemów Android i iOS wyposażonych w Bluetooth. Następnie z włączoną aplikacją na smartfonie należy udać się w wybrane miejsce. Znacznik, po zbliżeniu do niego, jest automatycznie aktywowany i informuje sygnałem oraz komunikatem audio o miejscu, w którym znajdujemy się. Aplikacja jest bezpłatna i dostępna do obsługi przez osoby niewidome i słabowidzące. Politechnika Częstochowska wyposaża także swoją infrastrukturę w oznakowanie pomieszczeń tabliczkami informacyjnymi z napisami Braille'a. W celu bezpiecznego pokonywania schodów zarówno przez osoby pełnosprawne, jak i osoby z różnymi niepełnosprawnościami (szczególnie w zakresie niepełnosprawności narządu wzroku) w budynkach Uczelni rozpoczęto działania mające na celu wprowadzenie właściwego oznaczenia schodów, m.in. poprzez oznakowanie krawędzi pierwszego i ostatniego stopnia każdego biegu schodów.

Więcej informacji na temat ułatwień dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się w kryterium nr 2 w punkcie 2.4 oraz w kryterium 8 w punkcie 8.1.

5.4. Infrastruktura do pracy własnej studentów

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej dysponuje nowoczesną i ciągle udoskonalaną infrastrukturą dydaktyczną, spełniającą wymogi stawiane efektywnej realizacji procesu kształcenia. Studenci mają do dyspozycji dobrze zaaranżowane miejsca do pracy własnej. Są to m.in. hol w budynku głównym WZ gdzie znajdują się sofki i stoliki, na kolejnych piętrach znajdują się wygodne pufy, gdzie studenci lubią przebywać. Przed salami dydaktycznymi umieszczone są miejsca siedzące. Na parterze budynku WZ umiejscowiony jest bar dysponujący dobrą ofertą gastronomiczną, z którego studenci bardzo chętnie korzystają. Na terenie wydziału są również rozmieszczone automaty z napojami i przekąskami.

Aula Wydziału Zarządzania również oferuje studentom miejsca do przyjemnego spędzania czasu czy też pracy własnej. Są to wygodne sofki oraz stoliki w przeszklonych miejscach tego budynku. Pomiędzy budynkiem głównym a aulą umieszczone są ławki na których studenci lubią spędzać wolny czas.

W ostatnim czasie w budynku Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej udostępniono pomieszczenia znajdujące się na parterze pod nazwą „Fabryka Pomysłów”. Jest to idealne miejsce do nauki czy relaksu dające możliwość odizolowania się od natłoku bodźców, wyciszenia oraz umysłowe skupienie. Przestrzeń została wyposażona i zaaranżowana w przyjazne meble, oświetlenie, literaturę oraz urządzenia multimedialne.

Studenci oraz pracownicy Wydziału Zarządzania mają możliwość korzystania z bezprzewodowego, bezpłatnego dostępu do Internetu, w ramach europejskiego projektu realizowanego przez Politechnikę Częstochowską Eduroam.

5.5. Zasoby biblioteczne

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej to największa i najnowocześniejsza placówka naukowo-techniczna w regionie częstochowskim. Stanowi centralny punkt systemu bibliotecznego-

informacyjnego uczelni, do którego należą także dwie biblioteki wydziałowe (Wydziału Elektrycznego oraz Wydziału Zarządzania).

Misją Biblioteki jest wspieranie procesu edukacyjnego oraz badań naukowych prowadzonych na Politechnice Częstochowskiej. Biblioteka pełni kluczową rolę w zaspokajaniu potrzeb dydaktycznych i badawczych nie tylko pracowników uczelni i studentów, ale również lokalnej społeczności. W tym celu aktywnie wspiera rozwój umiejętności samokształcenia studentów oraz dba o ich rozwój kulturalny. Biblioteka dąży do zachowania i zabezpieczenia zbiorów dla przyszłych pokoleń, zapewniając dostęp do wiedzy na najwyższym poziomie.

Biblioteka Główna (Wypożyczalnia, Czytelnia Ogólna, Czytelnia Czasopism, Katalogi) jest otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach:

- poniedziałek: 8:00 – 15:00,
- wtorek – piątek: 8:30 – 19:00,
- sobota: 8:00 – 15:00 (zgodnie z harmonogramem zjazdów dla studiów niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, określonym w Załączniku nr 3 do [Zarządzenia Rektora PCz nr 371/2023 z dnia 29.03.2023 r.](#)).

W latach 2007-2008 przeprowadzono modernizację budynku Biblioteki Głównej, co przyczyniło się do poprawy efektywności energetycznej oraz zabezpieczenia zbiorów przed kradzieżą dzięki zastosowaniu nowoczesnego systemu elektromagnetycznego. Ponadto Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, oferując szereg udogodnień, w tym:

- podjazd przed głównym wejściem do budynku;
- miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami
- szerokie ciągi komunikacyjne ułatwiające osobom na wózku poruszanie się;
- winda ułatwiająca osobom na wózku poruszanie się pomiędzy piętrami budynku;
- automatycznie otwierane drzwi wejściowe;
- naklejone taśmy oznaczające drzwi;
- nakładki na poręcz schodów.

Dla zapewnienia wygodnej pracy, Biblioteka oferuje ergonomiczne stanowisko wyposażone w stolik z elektrycznie regulowaną wysokością blatu. Elektryczny mechanizm pozwala na płynną i cichą regulację, umożliwiając komfortową pracę zarówno w pozycji siedzącej, jak i stojącej. Dodatkowo konstrukcja stolików pozwala na bezpieczne korzystanie ze sprzętu komputerowego, a także zapewnia łatwy dostęp dla osób poruszających się na wózkach. Ponadto Biblioteka Główna dysponuje technologią wspomagającą pracę osób z niepełnosprawnościami. Oferowane rozwiązania obejmują stanowiska komputerowe wyposażone w sprzęt i oprogramowanie dla osób z dysfunkcją wzroku i słuchu, ułatwiające korzystanie z materiałów własnych i zasobów bibliotecznych:

- program udźwiękowiający Jaws Standard, dający możliwość odczytania informacji z ekranu komputera, odczytania wyrażeń matematycznych zapisanych w języku MathML, opisywania obiektów graficznych, np. wykresów w arkuszach kalkulacyjnych, obramowań i tabel;
- zintegrowany program powiększający Zoom Text Magnifier dostosowany do potrzeb osób niedowidzących powiększający i wzmacniający każdy element na ekranie. Program wyposażony został w funkcje inteligentnego odwracania jasności i kolorów, zapewniające wyświetlanie obrazów w ich naturalnych barwach;
- program udźwiękowiający Loquendo zapewniający zestaw głosów, które doskonale radzą sobie z najbardziej skomplikowanymi językowo tekstami. Loquendo jest syntezatorem programowym, oferującym najwyższej jakości brzmiące naturalnie głosy;
- program do obsługi plików pdf OCR - Fine Reader 15 umożliwiający pracę z dowolnym typem dokumentów cyfrowych i zeskanowanych papierowych wersji dokumentów;

- specjalistyczne myszy Big Track zaprojektowane dla użytkowników, posiadających trudności z precyzyjną kontrolą motoryczną kończyn górnych; pomagają osobom z niepełnosprawnością rąk lub dłoni z łatwością i precyzją poruszać się kursorem po ekranie monitora;
- klawiatury Big Keys LX posiadające czterokrotnie większe klawisze i 10-ciokrotnie większe napisy niż standardowa klawiatura; ułatwiają osobom z dysfunkcjami wzroku pracę z komputerem; dodatkowe zabezpieczenie przed naciśnięciem kilku klawiszy jednocześnie w postaci przezroczystej nakładki;
- monitor brajlowski Focus 40 umożliwiający wprowadzanie tekstu alfabetem Braille'a; dotykowy interfejs do obsługi komputera używany wraz z oprogramowaniem czytającym ekran (Jaws) usprawnia pracę na komputerze; zapewnia osobom niewidomym pełny dostęp do komputerów, tabletów i smartfonów;
- zestaw komputerowy z linijką brajlowską;
- lupa powiększająca Quicklook Zoom z funkcjami: dużego powiększenia od 3 do 18 razy, zmianą koloru tła na kolor według potrzeb, zmianą podświetlenia; ułatwia czytanie tekstu drukowanego oraz umożliwia pisanie;

W Bibliotece Głównej do dyspozycji są także Agendy Usługowe wyposażone w pętle indukcyjne, służące do przesyłania głosu osoby obsługującej, bezpośrednio do aparatu słuchowego słabosłyszącego.

W Bibliotece Głównej dostępne także są:

- OMNIReader przenośne, w pełni udźwiękowione urządzenie z wbudowanym kolorowym wyświetlaczem, zawierające w sobie skaner, czytnik oraz powiększalnik. Urządzenie to może być wykorzystywane jako lupa. Umożliwia skanowanie wielostronicowych dokumentów lub książek i zapis plików na dysku USB. Posiada ponadto duże przyciski, udźwiękowione polskie menu oraz funkcję pomocy;
- lupy elektroniczne Explore powiększające tekst drukowany;
- stacjonarne powiększalniki pisma Aurora wraz z panelem sterującym;
- powiększalniki pisma Zoomax;
- system nawigacyjno-informacyjny TOTUPOINT;
- krzesło ewakuacyjne;
- defibrylator.
- stół z elektrycznie regulowaną wysokością blatu.

Czytelnia Wydziału Zarządzania znajdująca się na III piętrze w budynku głównym wydziału również posiada udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami:

- stanowisko komputerowe wyposażone w sprzęt i oprogramowanie dla osób z dysfunkcją wzroku ułatwiające korzystanie z materiałów własnych i zasobów bibliotecznych:
 - program powiększający Zoom Text Magnifier
 - klawiatura dla osób niedowidzących Big Keys LX;
 - specjalistyczna mysz Big Track;
 - trzy lupy powiększające Quicklook Zoom.
- stanowisko komputerowe wyposażone w skaner dla osób z niepełnosprawnością ruchową. Dodatkowe wyposażenie skanera, które stanowi przycisk ręczny i nożny umożliwi osobom z niepełnosprawnościami ruchowymi sprawne wykonywanie skanów dokumentów. Detekcja stron umożliwia automatyczne skanowanie.

Na terenie Biblioteki i całej uczelni dostępny jest bezprzewodowy Internet. Dostępna jest również usługa bezprzewodowego dostępu do Internetu w ramach europejskiego projektu eduroam. Mogą z niej korzystać pracownicy i studenci Politechniki Częstochowskiej oraz osoby z innych uczelni i placówek uczestniczących w projekcie eduroam. Lista polskich uczestników projektu eduroam dostępna jest na polskiej stronie projektu: www.eduroam.pl.

Zbiory biblioteki są ściśle powiązane z kierunkami kształcenia i badaniami prowadzonymi na Politechnice Częstochowskiej. Na dzień 20 września 2024 r. zasoby biblioteki liczyły łącznie 543261 woluminów, w tym 179484 książek, 80218 czasopism oraz 283559 zbiorów specjalnych (w tym normy, opisy patentowe, dokumenty elektroniczne i prace doktorskie).

Biblioteka udostępnia swoje zbiory zarówno na miejscu, jak i poprzez Wypożyczalnię. Funkcjonuje również Wypożyczalnia Międzybiblioteczna, która umożliwia sprowadzenie potrzebnych materiałów naukowych spoza zasobów Biblioteki. Wypożyczalnia ta współpracuje z licznymi bibliotekami w Polsce i za granicą.

Czytelnia Wydziału Zarządzania, będąca filią Biblioteki Głównej, oferuje na dzień 20 września 2024 roku ogółem 10552 woluminów książek i czasopisma prenumerowane dla Wydziału Zarządzania w latach 2023-2024:

- Rachunkowość
- Bank i Kredyt
- Rachunkowość Budżetowa
- Harvard Business Review
- Ekonomista
- Eurologistics
- Gospodarka Materiałowa i Logistyka
- Logistyka
- Logistyka a Jakość (zmiana tytułu z Logistyka i Magazynowanie)
- MIT Sloan Management Review Polska
- Marketing i Rynek
- Marketing w Praktyce – dostęp internetowy
- Personel i Zarządzanie
- Problemy Jakości
- Przegląd Organizacji
- Atest – Ochrona Pracy (tytuł prenumerowany przez Bibliotekę Główną, dostępny w BG)

Zbiory te obejmują m.in. tematykę związaną z finansami, rachunkowością, zarządzaniem, ekonomią, marketingiem oraz innymi dziedzinami odpowiadającymi profilowi Wydziału. Czytelnia oferuje także bezpłatny dostęp do bazy Notoria, zawierającej zaktualizowane dane finansowe spółek giełdowych oraz 23 miejsca do pracy i 6 stanowisk komputerowych.

Wszyscy studenci i pracownicy Politechniki Częstochowskiej, oprócz dostępu do zbiorów papierowych książek i czasopism w Bibliotece Głównej – ogółem ponad 500 tys. woluminów i jednostek obliczeniowych, mają dostęp do:

- czytelni książek elektronicznych IBUK libra. W 2023 r.- zakupiono dostęp do 632 tytułów, w 2024 r. – do 606, plus dodatkowe tytuły udostępnione przez Wydawnictwa PWN bezpłatnie - ogółem w każdym roku posiadamy dostęp do ponad 3,5 tysiąca tytułów książek ze wszystkich dziedzin nauczanych na Politechnice Częstochowskiej.
- kompletnego zbioru Polskich Norm (ponad 107 000 egz. dostępnych w Czytelni Ogólnej BG)
- licencjonowanych zbiorów elektronicznych w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki takich jak np. Elsevier, Ebsco, Emerald, Springer, Wiley, Nature, (stan na dzień.20.09.2024 r.):
 - 145 226 książek elektronicznych,
 - 5 054 czasopism elektronicznych,
 - 21 baz danych
- Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych ACADEMICA (dostęp w Bibliotece Głównej Politechniki Częstochowskiej)

Biblioteka tworzy własne bazy danych:

- Baza BIBLIO – jest to Bibliografia Publikacji Pracowników Politechniki Częstochowskiej (ponad 54 000 rekordów).
- Baza GROM – to baza wydawnictw zamówionych do zbiorów sieci bibliotecznej.
- Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej uczestniczy w projekcie współtworzenia zasobów Śląskiej Biblioteki Cyfrowej oraz w ogólnopolskich projektach tworzących następujące bazy danych:
- BazTech – baza danych o zawartości polskich czasopism technicznych,
- Badania naukowe SYNABA – opisy prac naukowo-badawczych i badawczo-rozwojowych, rozpraw doktorskich i habilitacyjnych oraz ekspertyz naukowych wykonanych w polskich jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych.

Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej zapewnia użytkownikom dedykowane miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych oraz bezpieczne wejścia do budynku, wyposażone w automatycznie otwierane drzwi. Dodatkowo, na terenie Biblioteki znajdują się antypoślizgowe rampy podjazdowe oraz teleskopowe rampy, które ułatwiają transport osób z niepełnosprawnościami i pokonywanie barier architektonicznych, takich jak progi czy schody. Dostępne są również szyny aluminiowe, które ułatwiają wjazd wózkami do pojazdów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój Kierunku

6.1. Zakres i formy współpracy uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami oraz jej wpływu na koncepcję kształcenia, efekty uczenia się, program studiów i jego realizację, w tym realizację praktyk zawodowych (w przypadku, gdy w planie studiów na ocenianym Kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe)

Współpraca Wydziału Zarządzania z otoczeniem społeczno-gospodarczym odgrywa kluczową rolę w łączeniu nauki z praktyką, co przyczynia się do rozwoju zarówno studentów, jak i środowiska społeczno-gospodarczego. Wydział Zarządzania skutecznie realizuje misję naukowo-badawczą polegającą na tworzeniu utylitarnych rozwiązań opartych na teorii, dotyczących współczesnych wyzwań organizacyjnych, które mogą być wdrażane w różnego typu organizacjach biznesowych, jak i tych działających non-profit. Dzięki wspólnym projektom, stażom i badaniom, Wydział Zarządzania wspiera transfer wiedzy, wzmacniając jednocześnie kompetencje zawodowe studentów. Władze i pracownicy Wydziału są świadome, że takie partnerstwo jest istotnym elementem rozwoju regionalnego, a także przyczynia się do wzrostu wartości dodanej dla całej społeczności.

Od kilku lat przy Wydziale Zarządzania funkcjonuje Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu, której działania są wyrazem obopólnej wymiany wiedzy oraz doświadczenia pracowników naukowych, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji regionalnych i samorządowców. Połączenie zagadnień teoretycznych wynikających z badań naukowych i praktyki akademickiej pracowników Wydziału z szeroko pojętą problematyką funkcjonowania współczesnego biznesu jest istotne dla rozwoju naszego otoczenia społeczno-gospodarczego. Spotkania członków Rady odbywają się minimum dwa razy w roku. Podstawowymi celami funkcjonowania Rady jest współpraca w obszarze procesu dydaktycznego, zwłaszcza wypracowywaniu programu nowych kierunków studiów i zakresów kształcenia, wymiana

wiedzy i doświadczeń pomiędzy teoretykami i praktykami zarządzania oraz kreowanie nowych projektów naukowych i eksperckich, a także współpraca w zakresie organizacji praktyk zawodowych, staży, wycieczek dydaktycznych dla studentów Wydziału Zarządzania. Członkowie Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu aktywnie uczestniczą w procesie kształtowania oferty dydaktycznej Wydziału, w tym opracowywaniu nowych kierunków i zakresów kształcenia, co umożliwi dostosowanie programu studiów do aktualnych potrzeb rynku pracy. Lista firm i instytucji współpracujących z Wydziałem Zarządzania liczy 33 osoby. O znaczeniu Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu może świadczyć przynależność firm zarówno lokalnych, jak i tych działających w wymiarze międzynarodowym, tj. ZF Automotive Systems Poland, Klimas Wkręt-Met, SGP – Sorting Group Poland, UNIMOT. Szczegółowa lista członków Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu znajduje się w linku: <https://wz.pcz.pl/wspolpraca/rada-doradcza-przedstawicieli-biznesu>.

W strukturze Politechniki Częstochowskiej funkcjonuje Centrum Transferu Technologii (<https://ctt.pcz.pl>), którego założeniem jest możliwość współpracy biznesu z ekspertami Politechniki Częstochowskiej, w tym ekspertami z zakresu analizy i oceny finansowania działalności gospodarczej oraz rachunkowości. W prezentowanej ofercie usług, w zakresie finansów i rachunkowości promowane są następujące ekspertyzy i usługi:

- prowadzenie ksiąg rachunkowych w wybranych obszarach,
- wybór rachunku kosztów,
- analizy ekonomiczno-finansowe.

Dodatkowo w zakresie finansów i rachunkowości oferowany jest szeroki zakres szkoleń:

- optymalizacja kosztowa przedsiębiorstwa,
- ocena wartości własnego przedsiębiorstwa,
- szkolenia z zakresu rachunkowości,
- biała lista podatników i podzielona płatność – konsekwencje w podatkach dochodowym i VAT,
- zarządzanie zmianami formy opodatkowania spółek komandytowych (objęcie ich CITem),
- estoński CIT – czy to rozwiązanie dla Twojej firmy?
- nowe rozwiązania w zakresie Krajowego Systemu e-Faktur,
- uwarunkowania formalne, prawne oraz metodyczne wyceny nieruchomości.

Jednym z istotnych przejawów wpływu otoczenia społeczno-gospodarczego na program studiów Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* i realizację efektów kształcenia są realizowane prace dyplomowe skupione na rozwiązywaniu problemów zgłaszanych przez przedsiębiorstwa i instytucje otoczenia biznesu. Tematy prac są wynikiem współpracy na płaszczyźnie student-interesariusz zewnętrzny powstałej m.in. w trakcie trwania praktyk studenckich, staży, wizyt studyjnych, spotkań ze światem biznesu. Podjęte tematy prac są różnorodne i obejmuje szeroki aspekt działania firm i instytucji.

Przedstawiciele świata biznesu i instytucje otoczenia biznesu oferują studentom Kierunku *Finanse i Rachunkowość w biznesie* możliwość odbycia praktyk studenckich. Pełnią one kluczową rolę w procesie edukacyjnym, stanowiąc integralny element kształcenia zawodowego, umożliwiają studentom zastosowanie w praktyce wiedzy i umiejętności zdobytych w trakcie studiów. Jest to okazja do konfrontacji wiedzy akademickiej z rzeczywistością funkcjonowania przedsiębiorstw i instytucji. Dzięki temu studenci zyskują wiedzę na temat oczekiwań i wymagań pracodawców, co pozwala im lepiej dostosować swoje umiejętności do potrzeb rynku. Praktyki są także okazją do rozwijania kompetencji miękkich, takich jak komunikacja, praca zespołowa oraz umiejętność rozwiązywania problemów, co ma ogromne znaczenie w kontekście ich przyszłej kariery. Ważnym aspektem jest możliwość budowania sieci kontaktów zawodowych, co może przełożyć się na zdobycie rekomendacji lub ofert pracy po ukończeniu studiów. Praktyki stanowią również pierwsze doświadczenie zawodowe, które

zwiększa atrakcyjność kandydatów na rynku pracy. Często praktyki kończą się uzyskaniem certyfikatów lub zaświadczeń, które potwierdzają zdobyte umiejętności i stanowią cenny element CV. Wydział Zarządzania na bieżąco informuje studentów o ofercie praktyk studenckich, a także staży i aktualnych ofertach pracy (<https://wz.pcz.pl/student/praktyki--staze--oferty-pracy>). Firmy i instytucje otoczenia biznesu współpracujące z Wydziałem Zarządzania oferują wizyty studyjne dla studentów.

Kolejną formą stałej współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest organizacja cyklu spotkań o nazwie „Osobowości Zarządzania”. Pierwsze spotkanie zostało zainaugurowane 28 kwietnia 2022 przez dr Janusza Michałka – Prezesa Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Od tej pory kilka razy w roku zapraszani są przedstawiciele świata biznesu, którzy w trakcie spotkań/wykładów prezentują dobre praktyki biznesu, dając studentom inspirację do działania. Wydarzenie to ma celu zapoznanie studentów z sukcesami wybitnych osobowości zarządzania, podniesienie świadomości kształcenia i zdobywania nowych kwalifikacji.

Przedstawiciele instytucji i przedsiębiorstw prowadzą również różnego rodzaju warsztaty dla studentów. Studenci kilka razy w semestrze mogą uczestniczyć w tego typu spotkaniach, są to np. warsztaty z przedsiębiorczości, nowoczesnego zarządzania biznesem itp. Dodatkowo we współpracy z partnerami zewnętrznymi organizowany jest szereg szkoleń i spotkań dla studentów i pracowników. Do najważniejszych zalicza się spotkania wynikające z porozumień nawiązanych przez pracowników Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* z następującymi jednostkami:

- Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV (*International Controller Verein*), które jest jedną z największych organizacji międzynarodowych zrzeszającą specjalistów z zakresu controllingu. Posiada reprezentantów w ponad 30 krajach i integruje ponad 6 000 członków i ponad 150 członków firmowych. Członkostwo w ICV zapewnia dostęp do praktycznej wiedzy oraz możliwość wymiany doświadczeń ze specjalistami z różnych branż, wsparcie w pracy oraz w rozwoju osobistym. Ponadto zapewnia wiedzę na temat bieżących trendów w zarządzaniu, co gwarantuje przewagę informacyjną Członkom ICV. W ramach grup roboczych – zarówno regionalnych, tematycznych, sektorowych oraz eksperckich – rozwijana jest wartościowa wiedza studentów i pracowników Wydziału Zarządzania.
- ACCA (*the Association of Chartered Certified Accountants*), które jest największą i najszybciej rozwijającą się międzynarodową organizacją zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości. W ramach spotkań oferuje studentom i pracownikom dostęp do najwyższej jakości kwalifikacji z zakresu finansów, oraz dzielenie się wiedzą, promowanie wysokich standardów zawodowych, etycznych i zarządczych oraz wspieranie interesu publicznego.

Wydział Zarządzania organizuje konferencje naukowe, do udziału w których zapraszani są przedstawiciele świata biznesu i instytucji otoczenia biznesu. Uczestnicząc w tego typu konferencjach zarówno kadra, jak i studenci mają możliwość poszerzenia swojej wiedzy nt. realiów odnalezienia się na rynku pracy oraz tych związanych z wyzwaniami zarządczymi współczesnych przedsiębiorstw. Poniżej zaprezentowane zostaną wybrane konferencje (pełna lista zrealizowanych inicjatyw znajduje się na stronie (<https://wz.pcz.pl/konferencje>)). 21-22 października 2021 oraz 20-21 października 2022 zorganizowano konferencję z Cyklu #KonferencjaWyzwania (<https://www.konferencjawyzwania.pl>). Celem konferencji i towarzyszących jej szkoleń i warsztatów jest wymiana wiedzy i doświadczeń między przedstawicielami świata nauki, biznesu i samorządów. Organizatorom zależy na budowaniu sieci współpracy, a także wymianie doświadczeń między przedstawicielami środowiska naukowego i uczniowskiego, praktykami życia gospodarczego, samorządowcami oraz przedstawicielami instytucji otoczenia biznesu. Poprzez tego typu wydarzenia studenci są bezpośrednio zaangażowani w spotkania z przedstawicielami biznesu, co pozwala im zrozumieć aktualne wyzwania gospodarcze i zdobyć nowe kompetencje. Wydarzenia te wzbogacają program kształcenia i wzmacniają efekty uczenia się poprzez połączenie wiedzy teoretycznej z praktycznymi przykładami. Wydarzenie przełamuje kanony spotkań naukowych, otwierając się na rozwój interdyscyplinarnej przestrzeni współpracy między wszystkimi

uczestnikami rynku. Poza naukowymi prelekcjami, organizatorzy dają możliwość wystuchania praktyków biznesu (panel dyskusyjny z przedstawicielami firm). Konferencji towarzyszą certyfikowane szkolenia i warsztaty dla studentów i pracowników Uczelni. Ich celem jest wymiana wiedzy i doświadczeń między przedstawicielami świata nauki, biznesu i samorządów. W ramach konferencji organizowany jest *Konkurs na Najlepiej Zarządzaną Firmę Rodzinną*, którego celem jest wyróżnienie firm rodzinnych budujących swój sukces w oparciu o skutecznie realizowany proces zarządzania strategicznego oraz promocja najlepszych praktyk w zakresie zarządzania strategicznego przedsiębiorstwem. 23.09.2023 oraz 07-08 marca 2024 miało miejsce *Forum Kobiet*. Ideą Forum było stworzenie warunków do podjęcia dialogu z otoczeniem, w tym zaakcentowanie rosnącej roli kobiet w życiu społecznym i otoczeniu gospodarczym, a także podkreślenie ich przestrzeni prywatnej. W ramach Forum przeprowadzono spotkania, warsztaty interpersonalne, panele dyskusyjne oraz wykłady, co dało możliwość zaprezentowania studentom i kadrze Wydziału współczesnych wyzwań zarządzania.

Należy podkreślić, że pracownicy Wydziału Zarządzania nawiązują bezpośrednie relacje z przedstawicielami świata biznesu i instytucji otoczenia biznesu biorąc aktywny udział w konferencjach, warsztatach i szkoleniach. Przykładowe wydarzenia, w których brali udział pracownicy i studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*:

- Certificate in Sustainability for Finance (Cert SF) – ACCA
- Chcesz rozpocząć działalność gospodarczą? – dowiedz się, jakie masz prawa i obowiązki
- CIT estoński
- Comarch ERP Optima Księga Podatkowa
- Controlling inwestycji – analiza opłacalności inwestycji
- Cykl szkoleń Akademii WSB: Inflacja – recesja. Czy najgorsze mamy za sobą
- Excel - Dashboard managerski od zera
- Excel - Wizualne przedstawianie danych - nie tylko wykresy
- Excel – Zagnieżdżanie funkcji dla Początkujących
- Finanse osobiste
- Księgi rachunkowe cz. 2 – ewidencja środków pieniężnych
- Księgowość z AI
- Kurs dla kandydatów na specjalistę ds. rachunkowości
- Kurs na kandydatów na głównych księgowych Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
- Kurs Optima – PKPiR w aspekcie zmian prawnych
- Optima – PKPiR w aspekcie zmian prawnych, kurs organizowany przez Stowarzyszenia Księgowych w Polsce
- Schematy podatkowe MDR
- Top 10 narzędzi dla działów: księgowości, kadr i rozliczeń
- Webinar: JPK_KR_PD - najlepsze praktyki dla użytkowników SAP
- Zmiany w podatkach w 2024
- Aktualizacja wiedzy z zakresu prawa podatkowego dla Biegłych Rewidentów
- Amortyzacja w teorii i praktyce - Polska Fundacja Przedsiębiorczości
- 12th International Conference on Applied Economics. Contemporary Issues in Economy

Pracownicy Wydziału Zarządzania aktywnie wspierają lokalne potrzeby i uczestniczą w życiu społeczności lokalnej organizując np. Festiwale Nauki czy organizując wizyty w szkołach. Oferta Wydziału Zarządzania ma na celu urozmaicenie procesu edukacyjnego młodzieży szkolnej, wzbogacenie wiedzy, a także pomoc w zaplanowaniu dalszej ścieżki edukacyjnej tak, by uczniowie mogli spełniać swoje marzenia i aspiracje. W zakresie finansów i rachunkowości organizowane są liczne inicjatywy angażujące uczniów oraz nauczycieli:

- Oferta edukacyjna dla szkół ponadpodstawowych

https://wz.pcz.pl/fcp/6GBUKOQtTKIQhbX08SlkTUQBDUWRuHQwFDBoIVURNFDgPW1ZpCFgHUhckVigEQR1BXQEsKTwdAQsKJBVYCRiYdxdFDy5IGzpEMElrMQxBC0EGSkp8dU8Q/ users/code_uCRkKlg9MI1Z4XRUOCQBZDEMBGCI-LR0BE2sRXQ/dokumenty_dostepne/wz_zajecia.pdf

- Jak rozpocząć działalność gospodarczą?
- Pracownik od A do Z.
- Kursy przygotowawcze do zawodu:
 - Technik ekonomista – Kwalifikacja: Prowadzenie rachunkowości - Egzamin zawodowy w zakresie kwalifikacji AU.36 w I półroczu klasy IV. Prowadzenie dokumentacji w jednostce organizacyjnej - Egzamin zawodowy w zakresie kwalifikacji EKA.04 w II półroczu klasy III.
 - technik rachunkowości – Kwalifikacja: Prowadzenie spraw kadrowo-płacowych i gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych - Egzamin zawodowy w zakresie kwalifikacji EKA.05 II półroczu klasy III- czerwiec.

Przynależą również do różnego rodzaju organizacji i stowarzyszeń związanych z kierunkiem, co pozwala na zwiększenie rozpoznawalności Wydziału Zarządzania w otoczeniu społeczno-gospodarczym, a także ułatwia dostęp do najnowszych osiągnięć i badań. Dzięki przynależności pracownicy Wydziału Zarządzania korzystają z szerokiej sieci kontaktów, co sprzyja rozwojowi współpracy naukowej i projektów badawczych, a także podnosi jakość kształcenia poprzez bezpośredni transfer wiedzy i innowacji. Pracownicy Wydziału aktywnie uczestniczą w pracach komisji Polskiej Akademii Nauk (PAN) oraz są członkami prestiżowych towarzystw naukowych, takich jak Polskie Towarzystwo Ekonomiczne (PTE), Polskie Towarzystwo Statystyczne (PTS), Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa (TNOiK), Naukowe Towarzystwo Informatyki Ekonomicznej (NTIE), Stowarzyszenie Księgowych w Polsce o/Częstochowa oraz Polska Izba Biegłych Rewidentów.

6.2. Sposoby, częstości i zakres monitorowania, oceny i doskonalenie form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest regularnie monitorowana i oceniana w trakcie systematycznych spotkań członków Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu, które odbywają się co najmniej dwa razy w roku. W trakcie tych spotkań omawiane są efekty dotychczasowych działań, a także identyfikowane nowe potrzeby rynku pracy oraz możliwości doskonalenia programów studiów. W szczególności, dyskusje koncentrują się na dostosowaniu programów studiów do zmieniających się trendów w biznesie, co prowadzi do wprowadzania modyfikacji w ofercie dydaktycznej, takich jak wprowadzanie nowych kierunków i zakresów kształcenia. W wyniku rozmów z pracodawcami wdrożono Nowy Program Studiów zmieniając nazwę Kierunku z *Finanse i rachunkowość* na *Finanse i rachunkowość w biznesie* dostosowując go do oczekiwań pracodawców. Celem zmian było kształtowanie kompetencji biznesowych, analitycznych, społecznych w taki sposób, aby odpowiadały obecnym wymaganiom rynku pracy.

Rezultaty współpracy są również monitorowane w trakcie realizacji warsztatów i szkoleń, których wyniki są analizowane pod kątem ich wpływu na rozwój studentów i pracowników uczelni.

Wydział Zarządzania na bieżąco przeprowadza aktualizację oferty praktyk i staży, tak by studenci na bieżąco odnajdowali się w wymaganiach rynku pracy. Regularna współpraca z przedstawicielami biznesu przy organizacji praktyk zawodowych i staży pozwala na bieżąco dostosowywać te formy kształcenia do potrzeb pracodawców, co przyczynia się do ciągłego doskonalenia programu studiów. Wnioski z ewaluacji są wykorzystywane do dalszej optymalizacji procesu dydaktycznego, w tym organizacji praktyk.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na Kierunku

Cele w zakresie podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia stanowią istotny element [Strategii rozwoju Politechniki Częstochowskiej na lata 2023-2027](#), który kształtuje dalekosiężne dążenia Politechniki i jej jednostek, w tym Wydziału Zarządzania, obejmując m.in.:

Cele strategiczne z obszaru dydaktyka:

- Atrakcyjna oferta kształcenia dla studentów krajowych i zagranicznych,
- Doskonalenie jakości i warunków kształcenia,

Cel strategiczny z obszaru nauka:

- Rozwój kluczowych dyscyplin naukowych i umiędzynarodowienie badań.

Kluczowe w realizacji powyższych celów strategicznych są cele operacyjne oraz działania, które uwzględniają m.in.:

CSD1COD2. Umiędzynarodowienie procesu dydaktycznego:

D1. Poszerzanie oferty dydaktycznej o kierunki realizowane w języku angielskim i innych językach obcych, doskonalenie programów studiów prowadzonych w językach obcych.

D2. Intensyfikacja zaangażowania studentów, pracowników i doktorantów w uczestniczeniu w międzynarodowych programach wymiany akademickiej (Erasmus+, CEEPUS itp.) oraz w programach wymiany bilateralnej.

D3. Wsparcie finansowe i organizacyjne pobytów zagranicznych nauczycieli akademickich (visiting professor), prowadzących zajęcia dydaktyczne w wymiarze powyżej 60 h.

CSD2COD1. Doskonalenie jakości kształcenia:

D1. Rozwijanie kompetencji językowych pracowników do prowadzenia zajęć w językach obcych.

D5. Pozyskanie akredytacji i certyfikatów międzynarodowych dla kierunków kształcenia.

CSN1CON1. Intensyfikacja udziału nauczycieli akademickich w działaniach międzynarodowych:

D1. Promowanie badań naukowych pracowników.

D2. Aktywizacja pracowników w zakresie pozyskiwania projektów międzynarodowych.

D3. Tworzenie przez Politechnikę Częstochowską konsorcjów uczelni krajowych i międzynarodowych.

D4. Podniesienie poziomu, zasięgu i rangi konferencji naukowych organizowanych przez Politechnikę Częstochowską.

Wydział Zarządzania aktywnie uczestniczy we wdrażaniu powyższych działań, zarówno biorąc pod uwagę poziom instytucjonalny, a także na poziom kierunków kształcenia, w tym również na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Oferta studiów w języku angielskim na Wydziale Zarządzania jest stale rozwijana i obejmuje trzy kierunki kształcenia (Zarządzania, Logistyka oraz Zarządzanie Jakością i Produkcją) na pierwszym (tylko ZJP) i drugim stopniu studiów (wszystkie trzy kierunki). Wdrożenie studiów w języku angielskim na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* pozostaje na razie w sferze rozpatrywania. Argumentem przemawiającym za uruchomieniem studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* w języku angielskim jest obecna sytuacja geopolityczna i powiązany z nią napływ studentów z Ukrainy. Sądząc jednak po liczbie studentów zagranicznych studiujących na kierunkach prowadzonych na WZ, kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* stanowi dopiero szósty w kolejności wybór po *Logistyce, Zarządzaniu, Zarządzaniu jakością i produkcją, Design i zarządzanie projektami* oraz *Angielski język biznesu* (Tabela 7.1) nie można definitywnie rozstrzygnąć odnośnie zapotrzebowania studentów zagranicznych na takie studia. O ile w przypadku pierwszej trójki kierunków można uzasadniać ich wyższą pozycję dostępnością programów w języku angielskim, o tyle w przypadku Kierunku *Design i zarządzanie projektami* takie okoliczności już nie zachodzą. Uruchomienie Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* w języku angielskim pozostaje zatem w sferze planów, a konkretna formuła i zakres ich uruchomienia (m.in. stopień studiów) pozostają obecnie w fazie planowania.

Kompetencje językowe studentów stanowią istotny czynnik umiędzynarodowienia studiów, dlatego są one doskonalone w toku studiów m.in. poprzez obowiązkowe zajęcia językowe w strukturze studiów, fakultatywne przedmioty prowadzone w języku angielskim, okazjonalne wykłady w języku angielskim prowadzone przez nauczycieli przyjeżdżających w ramach programu ERASMUS+ lub goszczących na WZ, rekomendacji do wykorzystania pozycji obcojęzycznych w pracach dyplomowych oraz organizowanie wydarzeń naukowych i dydaktycznych w językach obcych.

Mobilność studentów i pracowników Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej jest jednym z kluczowych obszarów budowy umiędzynarodowienia w kontekście instytucjonalnym oraz osobowym. Mobilność jest jednym z priorytetów Procesu Bolońskiego. Stanowi jeden z podstawowych elementów Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Mobilność studentów jest wspierana przez Komisję Europejską za pośrednictwem programów wymiany. Mobilność rozumiana jest na dwa sposoby:

- mobilność pozioma – realizacja części programu studiów (np. jeden lub dwa semestry) w ramach studiów I lub II stopnia w innej uczelni;
 - mobilność pionowa – realizacja kolejnego stopnia kształcenia w innej uczelni w kraju lub za granicą.
- Oba typy mobilności wiążą się i uzupełniają wzajemnie. Dotychczas najczęściej wybieraną formą mobilności była mobilność pozioma, możliwa dzięki wielu programom Unii Europejskiej (np. program Erasmus+). W chwili obecnej jednak coraz większego znaczenia nabiera mobilność pionowa, w ramach której student decyduje się na studia na uczelni zagranicznej.

W roku akademickim 2023-2024 mobilność pozioma na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* w ramach programu Erasmus+ objęła 30 uczelni zagranicznych na I stopniu studiów, 30 uczelni na II stopniu. Uczelnie partnerskie, w ramach których umowy obejmują m.in. kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie*, pochodzą z 13 krajów UE i stowarzyszonych z UE. Możliwości te dotyczą wyjazdów studentów Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, jak i przyjazdów studentów z uczelni partnerskich.

Korzyści płynące z mobilności studentów:

- mobilność studentów prowadzi do mobilności absolwentów,
- rozwój umiejętności komunikacji w językach obcych,
- możliwość zwiększenia elastyczności studiów – student może realizować przedmioty niedostępne na uczelni macierzystej,
- różnicowanie kwalifikacji absolwentów, a tym samym lepsze dostosowanie się do potrzeb rynku pracy,
- przenoszenie doświadczeń pomiędzy uczelniami,
- rozwój umiejętności pracy w odmiennych kulturowo środowiskach.

Pomimo wskazanych na wstępie wątpliwości WZ sukcesywnie rozwija kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie* w kontekście kształcenia międzynarodowego. Umieędzynarodowienie Kierunku przez Wydział Zarządzania jest realizowane poprzez utrzymanie najwyższych standardów nauczania, spełnianie kryteriów jakości i konkurencyjności oraz rozszerzanie zakresu współpracy z międzynarodowym środowiskiem akademickim. Odbywa się to dzięki wysoko wykwalifikowanym kadrom naukowo – dydaktycznym prowadzącym zajęcia w języku angielskim, jak również dzięki nowoczesnej bazie naukowo – dydaktycznej zapewniającej wysoki poziom prowadzonych zajęć, tak aby stawały się atrakcyjne nie tylko dla krajowych, ale i dla zagranicznych studentów.

Kierunki działań na Wydziale Zarządzanie w tym obszarze zmierzają do:

- pozyskiwania studentów zagranicznych, w tym polskojęzycznych, na pełny tok studiów,
- rozwoju oferty przedmiotów prowadzonych w języku angielskim oraz dopasowania programu kształcenia do potrzeb rynku międzynarodowego,
- działań prowadzących do uproszczenia procedur administracyjnych Uczelni do przyjęcia studentów z zagranicy.

Elementem programu kształcenia studentów na Wydziale Zarządzania w dziedzinie kształtowania ich aktywności naukowej oraz umiejętności językowych jest włączanie studentów w proces badań naukowych. W rezultacie tych działań w roku akademickim 2023/2024 zarejestrowano 7 publikacji zagranicznych z udziałem studentów obcokrajowców.

Jednym z istotnych elementów wspierania studentów Wydziału Zarządzania w zakresie pozyskania wymaganych przez rynek pracy kompetencji językowych jest kształcenie poprzez warsztaty, szkolenia oraz wykłady prowadzone w języku obcym. Służą temu przede wszystkim wykłady prowadzone przez przedstawicieli partnerskich uczelni zagranicznych przebywających na Wydziale Zarządzania w ramach międzynarodowych programów wymiany akademickiej (CEEPUS, Erasmus+, Fulbright).

Kolejnym elementem działalności edukacyjnej w powyższym zakresie jest działalność studenckich kół naukowych, szczególnie tych o profilu międzynarodowym. Szeroką działalność edukacyjną w zakresie kształcenia studentów w językach obcych prowadzi Studenckie Koło Naukowe „Erasmus+Manager”.

W zakresie wspierania kompetencji językowych przez studentów Wydziału Zarządzania istotnym elementem kształcenia jest również kształtowanie kontaktów studentów nie tylko z pracownikami uczelni zagranicznych, lecz także z firmami zagranicznymi, które poprzez programy stażowe w ramach międzynarodowego programu wymiany akademickiej Erasmus+ zapewniają miejsce stażu dla studentów Wydziału Zarządzania. Do takich partnerów zagranicznych należą:

- Louisiana Business & Technology Center, USA,
- ON Semiconductor Czech Republic,
- Tyto srl, Italy,
- Croatian Quality Mangers Society, Zagrzeb, Chorwacja,
- Engineering Management Department of Technical Faculty, Bor, University of Belgrade, Serbia,
- Schaeffler Romania S.R.L., Brasov, Rumunia,
- CICOC Centrul de Informare, Consiliere si Orientare in Cariera, Alba Iulia, Rumunia,
- AdBird.sk, s.r.o., Słowacja.

Internacjonalizacja na polu edukacyjnym realizowana jest m.in. poprzez przyjęcia na pełny tok studiów studentów z zagranicy. W tym obszarze można zaobserwować znaczące ożywienie w ostatnich latach. Jest to wynikiem m.in. rozszerzania oferty studiów w języku angielskim, skoncentrowania procesu rekrutacji studentów z zagranicy w wyspecjalizowanej jednostce ogólnouczelnianej oraz rozwijania działalności promocyjnej. Tabela 7.1 prezentuje strukturę naboru wg kierunków podejmowanych studiów. Studia na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* są piątym najbardziej popularnym kierunkiem wybieranym przez studentów z zagranicy.

W roku akademickim 2023/2024 na pierwszy stopień studiów na Wydziale zrekrutowało się 242 osoby z zagranicy, przy czym 11 z nich wybrało kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Analogicznie, na

drugi stopień studiów zrekrutowało się 68 osób z zagranicy, przy czym 3 z nich na kierunek *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Tabela 7.1. Liczba studentów z zagranicy podejmujących studia na Wydziale Zarządzania wg kierunków studiów w roku akademickim 2023/2024

Kierunek studiów	Liczba obcokrajowców uczestniczących w pełnym toku studiów
Angielski język biznesu	16
Bezpieczeństwo i Higiena Pracy	1
Design i zarządzanie projektami	23
w tym: Design i zarządzanie projektami II st.	4
Finanse i Rachunkowość w biznesie	11
w tym: Finanse i Rachunkowość w biznesie II st.	3
Logistyka	103
w tym: Logistyka (PL i ANG)	22
Zarządzanie jakością i produkcją (PL i ANG)	40
w tym: Zarządzanie jakością i produkcją II st (PL i ANG)	16
Zarządzanie	38
w tym: Zarządzanie II st (PL i ANG)	23
Zarządzanie w turystyce i sporcie	10

Ważnym, równie dynamicznie rozwijającym się aspektem w działalności edukacyjnej Wydziału jest wymiana studentów w ramach programu Erasmus+. Aktywowane ostatnio nowe kierunki wymiany studentów oraz zakończenie obostrzeń obowiązujących w trakcie epidemii COVID'19 przełożyły się na wzrost liczby przyjeżdżających studentów od r.a. 2021/2022, przede wszystkim z uczelni zlokalizowanych w Turcji. W r.a. 2021/2022 odnotowano rekordową liczbą 101 studentów przyjeżdżających na studia na Wydział w ramach programu ERASMUS+. Kolejny rok, tj. 2022/2023 odznaczył się dosyć istotnym spadkiem, gdyż liczba studentów przyjeżdżających wyniosła 48 osób. Ostatni zakończony rok akademicki, tj. 2023/2024 przyniósł ponownie znaczący wzrost liczby studentów przyjeżdżających, która wyniosła 70 osób.

Ważną statystyką jest również liczba praktykantów przyjeżdżających w ramach programu ERASMUS+ w ostatnich trzech latach akademickich wyniosła odpowiednio 5, 4 i 6 osób. Przyjazdy studentów na praktyki są często efektem poprzedzających je mobilności na studia na Wydziale, co pośrednio potwierdza jakość studiów w języku angielskim oraz kompetencje kadry naukowo-dydaktycznej.

W zakresie mobilności studentów wyjeżdżających na studia i praktyki w ramach programu ERASMUS+ można również zaobserwować wyraźny efekt wzrostu wyjazdów w związku zakończenia obostrzeń epidemiologicznych oraz następujący po nim spadek liczby wyjazdów. W roku akademickim 2021/2022 liczba studentów wyjeżdżających na studia w ramach programu ERASMUS+ wyniosła 15 osób. W roku akademickim 2022/2023 odnotowano spadek tej liczby do 10 osób, by w roku akademickim 2023/2024 zaobserwować kolejny wzrost do 14 osób.

Analogicznie zmieniała się liczba studentów wyjeżdżających na praktyki w ramach programu ERASMUS+, która w kolejnych latach, począwszy od roku akademickim 2021/2022, a skończywszy na rok akademickim 2023/2024, wyniosła odpowiednio 4, 1 i 2 osoby. Na spadek liczby studentów realizujących mobilność Erasmus+ w roku akademickim 2022/2023 miała niewątpliwie wpływ wybuch wojny w Ukrainie.

Rekrutacja w ramach programu ERASMUS+ odbywa się centralnie na poziomie całej uczelni dwa razy w roku. Główny nabór odbywa się na przełomie marca i kwietnia, a nabór uzupełniający na przełomie października i listopada. W procesie naboru uczestniczą koordynatorzy wydziałowi, w tym koordynatorzy z WZ, którzy z jednej strony pomagają studentom w odpowiednim wyborze uczelni oraz

dobrze przedmiotów, a z drugiej ustalają ze studentami oraz zatwierdzają formalną dokumentację mobilności (kwestionariusze aplikacyjne, wnioski o wyznaczenie różnic programowych, dokumenty learning agreement oraz formularze zmian w LA). W procesie naboru istotnym kryterium jest znajomość języka obcego, który jest językiem wykładowym w uczelni goszczącej, lub znajomość języka angielskiego dla studentów przyjeżdżających.

Obieg dokumentów w ramach naboru do programu ERASMUS+ odbywa się w całości (studenci przyjeżdżający/wyjeżdżający na studia) lub w części (studenci przyjeżdżający/wyjeżdżający na praktyki) w systemach elektronicznego obiegu dokumentów IRK oraz USOS. Biuro Studentów Zagranicznych prowadzi również system pozyskiwania informacji zwrotnej od studentów oraz pracowników uczestniczących w mobilności, który okresowo generuje informacje wykorzystywane zarówno wewnątrz (organizacja zajęć w języku angielskim, sposób prowadzenia zajęć i ich oceniania, komunikacja ze studentami zagranicznymi, dobór pracowników WZ do prowadzenia zajęć), jak i zewnątrz (dobór uczelni i programów dla studentów poszczególnych kierunków).

Rozkład mobilności studentów Wydziału Zarządzania wg kierunków studiów i dziedzin prezentują Tabela 7.2 i Tabela 7.3.

Tabela 7.2. Liczba mobilności studentów Wydziału Zarządzania w ramach programu Erasmus+: wyjazdy na studia/praktyki w roku akademickim 2023/2024 wg kierunków studiów

Kierunek i stopień studiów	Studenci wyjeżdżający z WZ	
	na studia	na praktyki
Quality of production management - II stopień	2	-
Logistyka - I stopień	1	-
Finanse i rachunkowość w biznesie - II stopień	1	-
Zarządzanie - I stopień	4	-
Management - II stopień	1	1
Design i zarządzanie projektami - I stopień	1	-
Design i zarządzanie projektami - I stopień	2	-
Design i zarządzanie projektami - II stopień	2	-
Anielski Język Biznesu - I stopień		1
Razem	14	2

Tabela 7.3. Liczba mobilności studentów Wydziału Zarządzania w ramach programu Erasmus+: przyjazdy na studia/praktyki w roku akademickim 2023/2024

Dyscyplina studiów ISCED-F (kierunek studiów na WZ)	Studenci przyjeżdżający na WZ	
	na studia	na praktyki
0311 Economics (Zarządzanie / FiRwB / Logistyka)	6	-
041 Business and administration bez kodu 0412 (Zarządzanie / Logistyka / ZJP)	26	5
0412 Finance, bankings and insurance (FiRwB)	6	-
054 Mathematics and statistics (Zarządzanie / FiRwB / ZJP / Logistyka)	3	-
061 Information and Communication Technologies – ICTs (ZJP / Zarządzanie / Logistyka / FiRwB)	5	-
07 Engineering, manufacturing and construction (ZJP / Logistyka)	24	1
Razem	70	6

Nieodzownym elementem wspierającym proces umiędzynarodowienia działalności edukacyjno-naukowej Wydziału Zarządzania jest międzynarodowa mobilność kadry akademickiej.

Prowadzenie zajęć w językach obcych jest dla pracowników Wydziału Zarządzania przepustką do programów wymiany naukowej, stażów i ubiegania się o stanowiska w renomowanych zagranicznych stowarzyszeniach, redakcjach czasopism i komitetach naukowych. Wykluczając argumenty natury merytorycznej należy również zwrócić uwagę na argumenty ekonomiczne. Wymiana międzynarodowa jest dla Wydziału Zarządzania korzystna pod względem finansowym. Wzrost współczynnika internacjonalizacji, oznacza wzrost dotacji dydaktycznej w roku kolejnym. Poza tym, niebagatelnym jest również napływ funduszy związany z pobytem studentów z zagranicy na Wydziale Zarządzania. Pośrednim efektem jest wzrost pozycji w rankingach Uczelni wyższych spowodowany poziomem umiędzynarodowienia. Jest to efekt niewymierny, niemniej jednak wyższa pozycja w rankingach zakłada korzystniejszy dla Wydziału nabór studentów, wyższe pozycjonowanie we wszelkiego rodzaju konkursach, zwiększa możliwości pozyskiwania środków na finansowanie obszaru nauki i dydaktyki oraz umożliwia współpracę z Uczelniami i przemysłem.

W roku akademickim 2023/2024 umowy dwustronne na wymianę pracowników akademickich w zakresie Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* obejmują 186 uczelni partnerskich z 14 krajów UE i stowarzyszonych. W roku akademickim 2022/2023 zrealizowano 39 wyjazdów zagranicznych w ramach programu Erasmus+. W roku akademickim 2023/2024 zrealizowano 28 wyjazdów zagranicznych w ramach tego programu. Zauważalny jest wzrost mobilności międzynarodowej w ramach programu Erasmus+ w stosunku do okresu przed epidemią COVID'19 zarówno w zakresie wyjazdów związanych z prowadzeniem zajęć dydaktycznych, jak i wyjazdów związanych ze szkoleniami dotyczącymi organizacji procesu dydaktyki.

W roku akademickim 2022/2023 oraz 2023/2024 odnotowano także wzrost mobilności międzynarodowej pracowników związanych z realizacją staży zagranicznych, pracowników w zakresie prowadzenia badań naukowych wspierających proces dydaktyczny. Tabela 7.4 przedstawia liczbę mobilności pracowników Wydziału w ramach programu Erasmus+ dotyczących wyjazdów nauczycieli akademickich na prowadzenie zajęć w uczelniach partnerskich. Wyjazdy te służą przede wszystkim rozwojowi indywidualnemu nauczycieli akademickich, ich kompetencji językowych oraz doskonaleniu warsztatu metodycznego. Prowadzone na uczelniach partnerskich zajęcia mogą stanowić również działalność promocyjną Wydziału i Uczelni, prowadząc pośrednio do mobilizacji studentów uczelni partnerskich do przyjazdu na Wydział Zarządzania.

Tabela 7.4. Liczba mobilności pracowników Wydziału Zarządzania w ramach programu Erasmus+: wyjazdy nauczycieli akademickich na prowadzenie zajęć (STA) oraz na praktyki (STT) w uczelniach partnerskich

Kraj uczelni partnerskiej	2021/2022 STA/(STT)*	2022/2023 STA/(STT)*	2023/2024 STA/(STT)*
Chorwacja	1	1	0
Czechy	14	12	4/3
Francja	2	0	1
Hiszpania	0	1	0
Litwa	1	4	2
Niemcy	1	0	0
Portugalia	4	1	2
Rumunia	1	0	2
Słowacja	12	15	5
Słowenia	0	0	2
Turcja	0	1	2
Węgry	7	4	2
Włochy	0	0	1/2
Razem	43	39	23/5

* ilość mobilności STT podawana jest wyłącznie w przypadkach krajów, których dotyczy

Tabela 7.5 przedstawia liczbę mobilności pracowników akademickich uczelni partnerskich przyjeżdżających na WZ w ramach programu Erasmus+ na prowadzenie zajęć i praktyki dydaktyczno-organizacyjne. Wizyty takie wzbogacają program Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* o otwarte wykłady i zajęcia, przyczyniając się do poprawy kompetencji językowych studentów oraz przyczyniając się do rozszerzania ich wiedzy i umiejętności. Na przestrzeni ostatnich lat liczba pracowników zagranicznych uczelni przyjeżdżających na WZ znacząco wzrasta, a prowadzone przez nich zajęcia są kierowane również do studentów Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

Tabela 7.5. Liczba mobilności pracowników uczelni partnerskich przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+: przyjazdy nauczycieli akademickich na prowadzenie zajęć na Wydziale Zarządzania

Kraj uczelni partnerskiej	2021/2022 STA(/STT)*	2022/2023 STA(/STT)*	2023/2024 STA(/STT)*
Czechy	1	0	2
Hiszpania	0	0	1
Litwa	0	1/1	0
Rumunia	0	2	1
Słowacja	1	1	2
Turcja	3	2/1	3/3
Indonezja**	0	0	1
Uzbekistan**	1	0	0
Razem	6	6/2	10/3

* ilość mobilności STT podawana jest wyłącznie w przypadkach krajów, których dotyczy

** mobilność w ramach programu KA171

Współpraca międzynarodowa na polu edukacyjnym i badawczym jest realizowana również w formie projektów, współfinansowanych ze środków zewnętrznych, w których Wydział Zarządzania występuje jako koordynator lub współwykonawca. Tego typu projekty przyczyniają się do wzmocnienia rozpoznawalności Wydziału na akademickiej arenie międzynarodowej, wzmocnienie kompetencji pracowników dydaktyczno-naukowych w ramach realizacji projektów i zadań na arenie międzynarodowej oraz budowanie sieci współpracy oraz partnerstw z instytucjami zagranicznymi oraz ich przedstawicielami. Wreszcie pośrednim dalekosiężnym jest osiągnięcie efektów synergii z zaangażowania osób i instytucji w postaci kolejnych projektów, publikacji, wydarzeń czy przedsięwzięć.

Przykładem takiego projektu, prowadzącym do rozwoju współpracy międzynarodowej, jest projekt ECOLABNET: NETWORK OF SERVICE PROVIDERS FOR ECO-INNOVATIONS IN MANUFACTURING SMES/ SIEĆ DOSTAWCÓW USŁUG DLA INNOWACJI EKOLOGICZNYCH W MŚP W SEKTORZE PRODUKCYJNYM (Project #R077), który został zrealizowany w latach 2019-2021 w ramach programu Interreg Baltic Sea Region. ECOLABNET to sieć dostawców usług w zakresie ekoinnowacji w małych i średnich przedsiębiorstwach produkcyjnych (Network of Service Providers for Eco-innovations in Manufacturing SMEs). Projekt ECOLABNET jest finansowany w znaczącej części (1,8 mln €) z programu INTERREG Region Morza Bałtyckiego w ramach priorytetu Innowacja. Całkowity budżet projektu wynosi 2,25 mln €. Celem projektu ECOLABNET jest stworzenie sieci współpracy pomiędzy instytucjami naukowo-badawczymi, organizacjami pośredniczącymi oraz grupą małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie komercjalizacji ekoinnowacyjnych rozwiązań. Utworzona sieć ma oferować swoją specjalistyczną wiedzę, głównie poprzez wykorzystanie potencjału drzemiącego po stronie instytucji naukowo-badawczych, które oprócz swego know-how posiadają zazwyczaj stosowną infrastrukturę, która mogłaby służyć małym i średnim przedsiębiorstwom na etapie przygotowywania ekoinnowacyjnych rozwiązań. Tworzona sieć to także rozwijanie umiejętności prowadzenia aktywnego dialogu i współpracy z małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Współpraca na polu edukacyjnym w środowisku międzynarodowym jest realizowana również w ramach projektów ERASMUS+ dotyczących indywidualnej mobilności studentów i pracowników naukowych pomiędzy krajami programu a krajami niestowarzyszonymi. Przykładami tego typu projektów są projekty KA107 oraz KA171, które rozszerzają granice mobilności międzynarodowej poza grupę krajów UE i krajów stowarzyszonych. Krajami, z którymi realizowano te projekty były Tajlandia i Uzbekistan (KA107 w latach 2020-2022) oraz Indonezja i Brazylia (KA171 w latach 2023-2025).

Projekty realizowane na Wydziale koncentrują się również na podnoszeniu kompetencji pracowników i studentów, które są istotne w zakresie umiędzynarodowienia. Przykładem takiego projektu jest realizowany w latach 2019-2023 projekt pt. Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Częstochowskiej” (numer projektu: POWR.03.05.00-00-Z008/18). W ramach projektu zrealizowano m.in. kurs dydaktyki w języku angielskim dla wykładowców akademickich uczących w języku angielskim, kursy doskonalące w zakresie nowoczesnych narzędzi i metod nauczania i pracy ze studentami (gamifikacja, coaching, neurodydaktyka, techniki kreatywnego rozwiązywania problemów, metody aktywne). Jednym z kierunków studiów objętych Programem był kierunek Zarządzanie w turystyce i sporcie, który oprócz wielu certyfikowanych szkoleń dla studentów obejmował również zajęcia terenowe dla w postaci zorganizowanych wyjazdów w krajach Unii Europejskiej.

Ważnym aspektem internacjonalizacji są staże zagraniczne pracowników dydaktyczno-naukowych. Głównym celem tych staży jest rozwój naukowy, ale praktyka Wydziału pokazuje, że oprócz rozwiązywania konkretnych problemów badawczych i realizacji zadań w rozwoju naukowym, staże przyczyniają się w znaczącym stopniu do rozwoju kompetencji językowych i interpersonalnych, rozwoju warsztatu dydaktycznego oraz poszerzają horyzonty w zakresie pracy naukowo-dydaktycznej. Tabela 7.6 przedstawia statystykę wyjazdów pracowników Wydziału Zarządzania na staże naukowe w latach 2021-2023.

Tabela 7.6. Liczba wyjazdów pracowników Wydziału Zarządzania na zagraniczne staże naukowe oraz badania terenowe w latach 2021-2023

Kraj uczelni partnerskiej	2021	2022	2023
Słowacja	-	1	-
Chorwacja	-	2	-
Czechy	1	-	-
Gruzja	-	1	-
Kanada	-	-	1
Węgry	-	-	2
Ukraina	1	-	-
Wielka Brytania	-	-	1
Razem	2	4	4

Wydział podejmuje współpracę także na innych polach, które przyczyniają się do stopniowego rozwoju jego umiędzynarodowienia. Za taką formę współpracy uznajemy członkostwo w STEP Project Global Consortium, które w współpracy z KPMG zrzesza naukowców z całego świata, którzy badają skuteczne praktyki przedsiębiorcze firm rodzinnych. Od roku 2023 Wydział jest członkiem konsorcjum i aktywnie uczestniczy w jego działalności, która obejmuje m.in. organizację międzynarodowych konferencji, seminariów oraz warsztatów nt. funkcjonowania firm rodzinnych, prowadzenie i uczestniczenie w cyklicznych badaniach firm rodzinnych na całym świecie oraz współpracę z firmami rodzinnymi nad wspólnym poszukiwaniem rozwiązań operacyjnych i strategicznych problemów w ich funkcjonowaniu oraz nad włączeniem w program dydaktyczny modułów istotnych z punktu widzenia funkcjonowania tych firm na konkurencyjnym rynku międzynarodowym.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Działania podejmowane przez Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej w zakresie wsparcia studentów w zakresie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym realizowane są zgodnie z Regulaminem Studiów Politechniki Częstochowskiej, Regulaminem organizacyjnym Politechniki Częstochowskiej, Regulamin świadczeń dla studentów Politechniki Częstochowskiej, <https://pcz.pl/student/stypendia/stypendia---aktualnosci/regulamin-swiadczen-dla-studentow-37.html>

Studenci uzyskują wsparcie zarówno w ramach Wydziału Zarządzania, jak i jednostek organizacyjnych funkcjonujących w strukturach Politechniki Częstochowskiej, takich jak: Biuro Obsługi Studentów Działu Nauczania (BOS DN), Biuro Karier, Biblioteka Politechniki Częstochowskiej, Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, Biuro Studentów Zagranicznych, Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Studium Języków Obcych.

Na Wydziale Zarządzania, opiekę nad studentami w zakresie spraw studenckich, kształcenia, organizacji dydaktyki, współpracy międzynarodowej, sprawuje Kierownik dydaktyczny. Wsparcie to przybiera następujące formy: wymiany studenckie, staże, praktyki, badania naukowe, szkolenia, stypendia. Dla polskich i zagranicznych studentów organizowane są wydarzenia integracyjne - Studenckie Koło Naukowe Erasmus+Manager jest organizatorem cyklicznych wydarzeń takich jak m.in.: Śniadanie Wielkanocne/ Students' Easter Party, Eurojuwenalia, Studencka Wigilia/Christmas Students Eve, Cultural Integration Party (<https://pcz.pl/wspolpraca-promocja/promocja/imprezy-promocyjne-uczelni>).

8.1. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb różnych grup studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością

Wydział Zarządzania tworzy system wsparcia uwzględniający różne potrzeby studentów, w tym także potrzeb studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami. Dąży do zapewnienia wszystkim studentom równoprawnego dostępu do udziału w procesie kształcenia, w badaniach naukowych oraz uczestnictwa w życiu społeczności akademickiej. W celu zapewnienia optymalnych warunków kształcenia na bieżąco modernizuje się bazę lokalową, uzupełnia wyposażenie w odpowiedni sprzęt, oferuje pomoc materialną oraz dostosowuje proces kształcenia.

Studenci Politechniki Częstochowskiej mogą ubiegać się o miejsce w akademikach. Uczelnia oferuje zakwaterowanie w trzech domach studenckich: „Bliźniak”, „Maluch” i „Herkules” (<https://pcz.pl/student/zakwaterowanie-studentow-w-akademikach>). W domach studenckich, znajdują się również pokoje przystosowane do osób z niepełnosprawnością, które wyposażone są między innymi w biurka z elektrycznie regulowaną wysokością, fotele biurowe rehabilitacyjne i podnóżki. Zakwaterowaniem w domach studenckich zajmuje się Dział Domów Studenckich Politechniki Częstochowskiej. W celu ubiegania się o zakwaterowanie w akademiku należy złożyć „Wniosek o przyznanie miejsca w Domu Studenckim”, który można przesłać pocztą tradycyjną, na adres e-mail (agata.modrzycka@pcz.pl, malgorzata.bajor@pcz.pl) lub dostarczyć osobiście do siedziby Działu Domów Studenckich. Pierwszeństwo w przyznaniu miejsca w akademiku przysługuje studentom, którym codzienny dojazd do Uczelni utrudniałby w znacznym stopniu studiowanie a także studentom działający na rzecz środowiska akademickiego i rodzinom studenckim. Informacje dotyczące zakwaterowania w domach studenckim (instrukcja postępowania, dane teleadresowe) oraz niezbędne

dokumenty (wersja polsko i angielskojęzyczna) dostępne są na stronie internetowej Politechniki Częstochowskiej (<https://pcz.pl/student/zakwaterowanie-studentow-w-akademikach>).

Sprawami dotyczącymi studentów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami zajmuje się Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami (BON), które funkcjonuje w Uczelni od 2021 roku. (<https://bon.pcz.pl/dostepnosc/bon>). W BON znajduje się siedziba Pełnomocnika Rektora ds. Osób z Niepełnosprawnościami, który nadzoruje organizację i realizację działań pozwalających na stworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych we wszystkich obszarach życia akademickiego (<https://bon.pcz.pl/dostepnosc>).

Uczelnia i Wydział Zarządzania podejmują liczne działania w celu zapewnienia dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej dla osób z niepełnosprawnościami (<https://bon.pcz.pl/dostepnosc>). Część działań została zrealizowana w ramach projektu „Politechnika Częstochowska uczelnią dostępną” (numer projektu POWR 03.05.00-00-A037/20) - konkurs POWR.03.05.00-IP.08-00-DOS/20 Uczelnia dostępna II, organizowany przez NCBiR w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (POWER). Głównym celem projektu była poprawa dostępności Politechniki Częstochowskiej dla osób z niepełnosprawnościami (OzN) poprzez wprowadzenie zmian organizacyjnych, podniesienie kompetencji i świadomości kadry uczelni z zakresu niepełnosprawności oraz likwidację barier architektonicznych i cyfrowych. Uczelnia dysponuje laboratoriami i salami dydaktycznymi wyposażonymi między innymi w: sprzęt komputerowy z oprogramowaniem dla osób z niepełnosprawnościami, biurka z regulowaną wysokością, krzesła rehabilitacyjne biurowe, powiększalniki, lupy elektroniczne itp.

W wyniku realizacji projektu pracownicy Politechniki mogli uczestniczyć w „Cyklu szkoleń z zakresu pracy ze studentami z niepełnosprawnością”, w szczególności z niepełnosprawnością wzroku, słuchu, ruchu a także z zaburzeniami psychicznymi np. z zespołem Aspergera. Powstał również poradnik dla studentów, doktorantów i kandydatów z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami pt. „Wsparcie edukacyjne i inne formy wsparcia w Politechnice Częstochowskiej”. Poradnik jest dostępny w wersji papierowej i elektronicznej na stronie Biura ds. Osób z Niepełnosprawnościami. (<https://bon.pcz.pl/do-pobrania>)

Na Wydziale Zarządzania znajduje się system wspomaganie słuchu, który znacząco poprawia zrozumiałość mowy osobie słabosłyszącej korzystającej z aparatu słuchowego lub implantu ślimakowego. W dziekanatach (s.012, 013, 111,) zamontowane są pętle indukcyjne stanowiskowe. Na wydziale działa również system nawigacyjno-informacyjny TOTUPOINT, który wspomaga orientację przestrzenną oraz zwiększa poziom bezpieczeństwa osób z niepełnosprawnością narządu wzroku. Liczne udogodnienia dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami znajdują się w Bibliotece Głównej PCz (<https://bon.pcz.pl/dostepnosc/biblioteka-glowna>). Wspomniane działania są realizowane przez BON, Pełnomocnika Rektora ds. osób z niepełnosprawnościami, Zespół ds. dostępności, przy współpracy z wydziałami oraz jednostkami międzywydziałowymi.

Finansowy system wsparcia studentów PCz obejmuje: *stypendium socjalne, stypendium dla OzN, zapomogę oraz stypendium rektora* (<https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/stypendia/>, <https://pcz.pl/student/stypendia/stypendia---aktualnosci>)

W Politechnice Częstochowskiej dla osób z niepełnosprawnościami przygotowane są programy wsparcia obejmujące m.in.

- możliwość korzystania z Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS),
- stypendia dla osób niepełnosprawnych,
- miejsce w domu studenckim lepiej dostosowane do jego potrzeb wynikających ze stopnia niepełnosprawności, w miarę istniejących na Politechnice możliwości,
- zmianę grupy językowej na lepiej dostosowaną do jego możliwości,
- dostosowanie zajęć wychowania fizycznego, z uwzględnieniem rodzaju i stopnia niepełnosprawności,
- możliwość korzystania z urządzeń wspomagających.

Na terenie Politechniki Częstochowskiej udostępnionych jest wiele miejsc parkingowych dla studentów dojeżdżających na uczelnię. Na każdym parkingu wydzielone są miejsca dla osób z niepełnosprawnością. Na stronie uczelni znajduje się mapa kampusu z oznaczeniem tych miejsc parkingowych (<https://bon.pcz.pl/dostepnosc/miejsca-parkingowe>).

Studentom z niepełnosprawnością może zostać przydzielony asystent (Procedura nr 10/2022 z dnia 28.07.2022 roku), mogą oni również bezpłatnie wypożyczyć sprzęt ułatwiający studiowanie i prowadzenie badań naukowych (Procedura nr 4/2021 z dnia 01.10.2021 roku).

Uczelnia oferuje również zajęcia dodatkowe z języka angielskiego, Polskiego Języka Migowego (<https://bon.pcz.pl/pracownik/nauka-polskiego-jezyka-migowego>), zajęć sportowych na basenie czy też udziału w sekcjach sportowych. Organizowane są również wyjazdy na obozy sportowe dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami.

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału Zarządzania po otrzymaniu od studenta informacji o niepełnosprawności stara się dostosować formy nauczania, zaliczania i egzaminu do indywidualnych możliwości studenta wynikających z jego dysfunkcji.

Uczelnia zapewnia wsparcie psychologiczne wszystkim studentom, doktorantom i pracownikom Uczelni. Z profesjonalnej i bezpłatnej pomocy psychologów mogą skorzystać osoby mające trudności z adaptacją na studiach, radzeniem sobie z emocjami i stresem, rozwijaniem kompetencji społecznych, czy też mające problemy interpersonalne, edukacyjne, wynikające z choroby i niepełnosprawności, czy też nagłych zdarzeń kryzysowych. (<https://bon.pcz.pl/wsparcie-psychologiczne/student-doktorant>). Konsultacje psychologiczne odbywają się w języku polskim i angielskim. Można umówić się na nie w wybrane dni tygodnia, za pośrednictwem e-maila (psycholog@pcz.pl). W przypadku nagłych zdarzeń kryzysowych wcześniejsze zapisy nie są konieczne. Z konsultacji psychologicznej mogą korzystać wszystkie osoby studiujące i pracujące na Uczelni. Szczegóły dotyczące pomocy psychologicznej, znajdują się na stronach internetowych Uczelni: (<https://bon.pcz.pl/wsparcie-psychologiczne/student-doktorant>).

Na stronie BON (<https://bon.pcz.pl/wsparcie-psychologiczne/informacja-prozdrowotna>) znajdują się również informacje prozdrowotne, zawierająca wykaz instytucji, w których można uzyskać pomoc psychologiczną i prawną. Jest ona dostępna pod adresem.

8.2. Zakres i formy wspierania studentów w procesie uczenia się

Uczelnia, jak i sam Wydział Zarządzania, zapewniają studentom systematyczne wsparcie w procesie uczenia się. Przybiera ono różne formy oraz ma stały i kompleksowy charakter. Wśród kluczowych form wsparcia znajdują się: Indywidualna Organizacja Studiów (IOS) – tryb studiowania, przewidziany w Regulaminie studiów, konsultacje z nauczycielami akademickimi (kontakt bezpośredni, za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz platformy moodle.pcz.pl), możliwość rozwoju w ramach działalności kół naukowych, wsparcie opiekuna roku (doświadczonego nauczyciela akademickiego), stałe wsparcie osób z niepełnosprawnościami, bezpłatne konsultacje prowadzone przez psychologa w języku polskim i angielskim. Studenci zagraniczni mogą liczyć na wsparcie pracowników Biura Studentów Zagranicznych. Studenci mają również dostęp do darmowego Internetu.

Jako uzupełnienie form kontaktu bezpośredniego na zajęciach dydaktycznych, Uczelnia oferuje studentom i pracownikom nowoczesny system wsparcia nauczania na odległość. Wszystkie aktywności realizowane są na platformie e-learningowej Moodle - <https://moodle2024.pcz.pl/>.

Dla studentów pierwszego roku organizowane jest szkolenie z obsługi platformy e-learningowej pt. "Wprowadzenie do e-learningu dla studentów I roku". Szkolenia te prowadzone są cyklicznie od roku akademickiego 2019/2020. W latach wcześniejszych obowiązek przeszkolenia studentów w zakresie obsługi platformy spoczywał na prowadzących zajęcia.

Studenci Wydziału Zarządzania mogą korzystać z bogatego księgozbioru Biblioteki Głównej Politechniki Częstochowskiej, które są dostępne w formie stacjonarnej i zdalnej. Istnieje również możliwość skorzystania ze specjalistycznych zasobów Biblioteki Wydziałowej.

Studenci Wydziału Zarządzania mają zapewnioną opiekę pracowników dziekanatów bezpośrednio w godzinach urzędowania oraz za pośrednictwem e-maila. Szczegółowe informacje i dane kontaktowe

znajdują się na stronie Wydziału Zarządzania: <https://wz.pcz.pl/student/dziekanaty>. Do dyspozycji studentów jest również USOSweb, czyli system wspomagający obsługę studiów. Studenci mają także możliwość bezpośredniego kontaktu z władzami dziekańskimi. Każdy student może skontaktować się z prowadzącym zajęcia podczas indywidualnych konsultacji w trybie stacjonarnym lub zdalnie (informacje o stałych godzinach konsultacji znajdują się na stronie Wydziału Zarządzania).

Wsparcie dla studentów w procesie uczenia się oraz we wzbogaceniu kompetencji zawodowych zapewnia udział w działalności kół naukowych. Dla wybitnych studentów uczelni przyznawane są nagrody i wyróżnienia. Zgodnie z Regulaminem studiów, najlepsi studenci mogą otrzymać medal „Za naukę, za pracę”.

Uczelnia i Wydział Zarządzania wspierają mobilność międzynarodową studentów i pracowników. Głównym programem jest Erasmus+, który wspiera fizyczną i mieszaną mobilność studentów szkół wyższych. Na stronach internetowych uczelni znajdują się informacje dotyczące programu, wymogów formalnych, sposobu aplikowania oraz wykaz uczelni partnerskich. Studenci otrzymują wsparcie Koordynatora Uczelnianego Programu Erasmus+ KA103/KA131 oraz Koordynatorów Wydziałowych przy formalnościach związanych z wyjazdem i pobytem za granicą. (<https://pcz.pl/student/erasmus>) Dużym zainteresowaniem studentów cieszą się Targi Pracy odbywające się regularnie na terenie Uczelni. Udział w targach pozwala studentom i absolwentom uczelni na zapoznanie się z potrzebami i wymaganiami rynku pracy, jego aktualnych trendów oraz wymagań stawianych przez potencjalnych pracodawców. Podczas targów studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą firm oraz uzyskać wszystkie interesujące informacje odnośnie pracy na danym stanowisku. W ostatnich targach brało udział 50 firm.

8.3. Formy wsparcia

8.3a. Wsparcie krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Uczelnia i Wydział Zarządzania aktywnie wspierają studentów w krajowej i międzynarodowej mobilności, które sprzyjają zdobywaniu wiedzy i umiejętności. Umieędzynarodowienie procesu kształcenia studentów i rozwoju kadry jest ważnym celem kształtowania międzynarodowej aktywności Wydziału. Wymiana międzynarodowa zwiększa również kompetencje językowe studentów. Organem odpowiedzialnym za realizację wyjazdów studentów do innych uczelni, na studia czy też praktyki jest Biuro Studentów Zagranicznych (<https://pcz.pl/student/erasmus>). Studenci otrzymują wsparcie w zakresie formalności związanych z organizacją wyjazdu i pobytem za granicą. Wspieranie międzynarodowej i krajowej mobilności studentów, jak również pracowników, jest realizowane głównie w ramach programu Erasmus+. Na Wydziale Zarządzania powołani zostali Koordynatorzy Wydziałowi ds. program Erasmus+ prof. dr hab. Felicjan BYLOK/ Koordynator główny, dr hab. inż. Tomasz Nitkiewicz, prof. PCz, dr inż. Izabella Sowier-Kasprzyk, dr inż. Renata Stasiak-Betlejewska, dr Joanna Rosak-Szyrocka. (<https://pcz.pl/student/erasmus/lista-koordynatorow>)

Uczelnia i Wydział wspierają studentów w procesie uczenia się. Jedną z form jest możliwość indywidualizacji procesu kształcenia (IOS).

W ramach mobilności krajowej studenci uczestniczą w konferencjach, szkoleniach, konkursach, warsztatach, stażach. Przykładem jest „Zintegrowany Program Rozwoju Politechniki Częstochowskiej” w ramach, którego były i są realizowane certyfikowane szkolenia i zajęcia warsztatowe prowadzące do podniesienia kompetencji studentów i studentek.

8.3b. Prowadzenie działalności naukowej oraz publikowanie lub prezentacja jej wyników, jak również w uczestniczeniu w różnych formach komunikacji naukowej lub twórczości artystycznej krajowej i międzynarodowej mobilności studentów

Rozwój zainteresowań naukowych oraz twórczości artystycznej studentów zajmują ważne miejsce w działaniach podejmowanych przez Uczelnię i Wydział Zarządzania. Prowadzenie działalności naukowej, prezentacja wyników, publikowanie, jak również uczestniczenie w różnych formach komunikacji naukowej realizowane jest za pośrednictwem studenckich kół naukowych. W roku akademickim 2023/2024 aktywnie działało 15 kół naukowych, a 3 koła zawiesiły swoją działalność. Aktywne koła to:

SKN „Logistyk”, SKN „Ludzie Biznesu”, SKN „Promotor Jakości i Bezpieczeństwa”, SKN „Buchalter”, SKN „Innowator”, SKN „Bezpieczny Krąg”, KN „Business Net”, SKN „Homeosticus”, SKN „MacroKnow”, SKN „Menedżer Nieruchomości”, SKN „Analityk Samorządowy”, SKN „Bankowiec XXI wieku”. SKN „Równoważnik”, SKN „Menedżer ryzyka”, SKN „Lean&Smart”, SKN Erasmus+Manager, SKN „FaMa” Business Leaders Club, SKN „Extended Reality Club”. Studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mogą w szczególności poszerzać swoją wiedzę, rozwijać umiejętności oraz kompetencje społeczne w ramach pięciu aktywnie działających studenckich kół naukowych Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości Wydziału Zarządzania: „Bankowiec XXI w”, „MacroKnow”, „Analityk samorządowy”, „Buchalter”, „Innowator”. Na początku każdego roku akademickiego organizowane są spotkania przez opiekunów SKN, podczas których studenci kierunku *Finanse i Rachunkowość w biznesie* mogą zapoznać się z problematyką, jaką zajmują się poszczególne koła naukowe oraz dowiedzieć się o możliwościach wsparcia w działalności naukowo-badawczej. Różnorodność tematyczna oferowana przez poszczególne koła naukowe pozwala studentom kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* rozwijać ich zainteresowania. Koła naukowe wraz z opiekunami inicjują i organizują warsztaty, szkolenia, angażują studentów poprzez wsparcie merytoryczne i przygotowanie do konkursów, pisanie artykułów i wystąpień publicznych, wspierają rozwój zawodowy poprzez m.in. organizowanie spotkań z ludźmi biznesu. Ponadto studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* działający w kołach naukowych zachęceni są do rozpoczęcia pracy naukowej i pierwszych publikacji, co ułatwia kontynuację studiów w Szkole Doktorskiej.

Istotnym aspektem funkcjonowania kół naukowych, dedykowanych studentom Wydziału Zarządzania, w tym na kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* *Finanse i rachunkowość w biznesie*, jest realizowanie wielu aktywności, w których istotną rolę odgrywają konferencje naukowe o charakterze międzynarodowym oraz ogólnokrajowym, organizowane zarówno przez koła naukowe, jak i w ramach współpracy z innymi podmiotami. Na szczególną uwagę zasługuje, współorganizowana przez SKN „Innowator”, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zrównoważony Rozwój w Zarządzaniu. Nauka-Biznes-Samorząd”, w ramach której studenci mogą prezentować swoje artykuły na arenie międzynarodowej. Również konferencje o zasięgu ogólnokrajowym, organizowane cyklicznie między innymi przez SKN „Buchalter” umożliwiają studentom kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* poszerzanie zainteresowań, w szczególności w zakresie rachunkowości. Tę konferencję organizuje SKN Buchalter i Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości we współpracy ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce o/Częstochowa oraz Polską Izbą Biegłych Rewidentów. SKwP to organizacja skupiająca przedstawicieli środowiska zawodowego związanego z rachunkowością i finansami, do której należą pracownicy Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości. Konferencja daje studentom możliwość wysłuchania specjalistów o najwyższych kompetencjach księgowo-podatkowych oraz zaprezentowania własnych referatów. Współpraca pracowników Katedry z SKwP jest aktywna i obustronna, podobnie jak współpraca z Polskim Towarzystwem Ekonomicznym poprzez członkostwo, ale również np. przy organizacji Olimpiad Wiedzy Ekonomicznej w okręgu częstochowskim. W ramach współpracy organizowane były szkolenia dla uczniów szkół średnich o różnorodnej tematyce z zakresu ekonomii, finansów i zarządzania. Jest to forma promocji kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* wśród naszych potencjalnych, przyszłych adeptów.

Także koła naukowe Katedry Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości Koło naukowe MENEDŻER RYZYKA, MENADZER NIERUCHOMOŚCI i RÓWNOWAŻNIK organizują cykliczną Konferencję Naukową z cyklu „Dylematy i wyzwania doskonalenia zarządzania” na Wydziale Zarządzania PCz, od czasu pandemii COVID-19 w formule on-line. Konferencja w 2024 roku będzie X. konferencją jubileuszową. Celem konferencji jest wymiana poglądów, dyskusja oraz prezentacja wyników badań dotyczących metod, narzędzi i trendów w zarządzaniu organizacjami. Tematyka konferencji porusza w bardzo szerokim ujęciu aspekty nowoczesnego zarządzania organizacjami, ze szczególnym naciskiem na proces doskonalenia metod i narzędzi zarządzania oraz współczesnych wyzwań stawianych przedsiębiorcom i menedżerom na drodze do sukcesu organizacji. Do udziału w konferencji zapraszani są corocznie młodzi pracownicy nauki, doktoranci i studenci, w tym z kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, których interesuje problematyka zarządzania organizacjami.

Wśród konferencji i seminariów naukowych organizowanych cyklicznie można wskazać także „Interdyscyplinarność w Zarządzaniu Organizacją XXI wieku INTER_FaMa”, Ogólnopolskie Seminarium Naukowe pt. „O NOBLU NA ZARZĄDZANIU”.

Studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mogą aktywnie uczestniczyć w konferencjach organizowanych przez inne uczelnie, dzięki czemu mogą rozwijać swoje umiejętności i kompetencje społeczne. Wybrane aktywności studentów kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* realizowane w ramach konferencji naukowych zostały zaprezentowane w poniższej tabeli 8.3b.1.

Tabela 8.3b.1. Wykaz wybranych konferencji i działalności naukowej studentów kół naukowych Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości

Nazwa konferencji	Aktywność studentów w ramach konferencji i działalności naukowej
XI Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Wyzwania systemu rachunkowości a zarządzanie organizacjami w czasach zmian” XII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Rachunkowość w procesach zarządzania przedsiębiorstwem” XIII Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Rachunkowość w skutecznym zarządzaniu przedsiębiorstwem”	Konferencja ma charakter cykliczny i skierowana jest do studentów, którzy przygotowują artykuły i prezentują je podczas obrad. W trakcie XIII edycji nastąpiło losowanie niespodzianki - darmowy roczny dostęp do e-zasobów serwisu Rachunkowość dla 5 uczestników konferencji oraz dla wszystkich studentów, którzy prezentowali referaty. Niespodziankę przygotowało i ufundowało SKwP w Częstochowie, które jest współorganizatorem konferencji.
IV Ogólnopolska Studencka Konferencja Naukowa „Zarządzanie i Turystyka XXI wieku”	Przygotowanie artykułu i wystąpienie studenta kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie nt. „Wpływu kursu walutowego na zarządzanie w turystyce”.
Współorganizacja Konferencji Biznesu Uniwersytetu Warszawskiego	Wymiana doświadczeń naukowych z innymi ośrodkami akademickimi.
XVIII Krajowa Konferencja Biegłych Sądowych	Organizatorami wydarzenia byli: PTE Oddział w Częstochowie, Katedra Finansów Bankowości i Rachunkowości WZ PCz, Koło Naukowe MacroKnow. W konferencji wzięli udział pracownicy naukowci, biegli sądowi z 8 ośrodków naukowych m.in. z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Politechniki Krakowskiej, Politechniki Częstochowskiej, Czech Technical University in Prague, Akademii Techniczno-Humanistycznej. Odbyła się również sesja biznesowa skierowana do studentów.
IX Ogólnopolska Sesja Studenckich Kół Naukowych, Szczecin	Student kierunku <i>Finanse i rachunkowość w biznesie</i> Rafał Kita wygłosił referat naukowy i zaprezentował wyniki badań prowadzonych w ramach SKN „Analityk samorządowy” - uzyskał 2 miejsce w konkursie w ramach sekcji ekonomiczno-prawnej. W ramach konferencji nadesłano 127 streszczeń prac prezentowanych przez 189 referentów. W sumie w Sesji udział wzięli studenci z 28 polskich uczelni, ponad 100 kół naukowych. Łączna liczba uczestników Sesji wyniosła 310 osób.
II Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa „Statystyka na co dzień” Wydział Inżynierii Zarządzania Politechniki Białostockiej	Student kierunku <i>Finanse i rachunkowość w biznesie</i> Pan Rafał Kita został laureatem 3 miejsca w konkursie na najlepsze wystąpienie, w wyniku czego prezentowany artykuł został opublikowany w czasopiśmie „Akademia Zarządzania” (40 pkt.)
XVIII Ogólnopolskie Sympozjum Kół Naukowych pt. „Gospodarka – społeczeństwo – środowisko. Gdzie jesteśmy i dokąd prowadzą nas zmiany? Wydział Nauk Ekonomicznych Akademii Nauk Stosowanych w Nowym Sączu.	Student kierunku <i>Finanse i rachunkowość w biznesie</i> Piotr Kaczmarczyk opracował i wygłosił referat „Determinanty wyniku finansowego spółki Raków Częstochowa SA.” na XVIII Ogólnopolskim Sympozjum Kół Naukowych. Ze względu na zainteresowanie tematem artykułu student uczestniczył w briefingu prasowym TV Sądeczanin,

	podkreślając, że wygłoszony referat jest połączeniem dwóch pasji jakimi są „piłka nożna i finanse”
XI, XII i XIII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Zrównoważony Rozwój w Zarządzaniu. Nauka-Biznes-Samorząd” we współpracy z Instytutem Badań Regionalnych im M.I. Doliszniego NAN Ukraina oraz WSB w Poznaniu (Wydział w Chorzowie)	Konferencja cykliczna, na której studenci mogą prezentować swoje artykuły naukowe.

Dzięki naukowemu wsparciu i merytorycznej pomocy opiekunów poszczególnych kół naukowych studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* wzięli ponadto również udział m.in. w następujących konferencjach naukowych:

- International Scientific Conference – „Sustainable Development In Management And Finances Science – Business – Local Government” WZ PCz, 24.06.2021
- „Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w praktyce jednostek sektora finansów publicznych w 2021 roku” – szkolenie, Przedsiębiorstwo Naukowo-Badawczo-Rozwojowe Bielsko-Biała, 19.07.2021
- II Konferencja Naukowa „Bezpieczeństwo Pozamilitarne w XXI wieku – zagrożenia – wyzwania – koncepcje”, 23-24.09.2021
- II Konferencja Naukowa nt. „Samorząd terytorialny w dobie turbulentnych zmian otoczenia”, Uniwersytet Szczeciński, 31.03.2023
- Problemi ta Perspektivi Rozvitku Biznesu v Ukraini. Materiali III Miznarodnoi Naukovo-Prakticnoi Konferencii Molodich Vcenich i Studentiv, Lwów, Ukraina, 02.03. 2023
- Conference of Young Scientists, Postgraduates and Students "Information Technologies in the Modern World: Research of Young Scientists", Charków, Ukraina, 16-17.02.2023
- Sympozjum naukowo – praktyczne „Instytucjonalno – prawne aspekty zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego. Edycja II Sympozjum: „Wojna w Ukrainie i jej wpływ na bezpieczeństwo Polski”, Akademia Mazowiecka w Płocku, 07.12.2022
- VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Ochrona i bezpieczeństwo uczestników rynku usług finansowych w sytuacji kryzysowej (COVID-19)”, Łódź 23.03.2023
- Wyjazd edukacyjny - Studenckie Sesje na parkiecie; wykłady: Funkcjonowanie Giełdy Towarowej oraz ESG na kapitałowym, 14.05.2024; Giełda Papierów Wartościowych, Warszawa
- Szkolenie edukacyjne dla młodzieży szkół średnich: Ekonomiczny Nobel - Prof. Claudia Goldin, 18.03.2024, Kato Science Corner, Katowice
- Zorganizowanie i przeprowadzenie warsztatów z przedsiębiorczości pt. „Zostań rekinem biznesu”, w ramach „Nocnego Festiwalu Nauk” organizowanego przez Szkołę Podstawową im. H. Sienkiewicza w Kamienicy Polskiej (22 marca 2024 r.)
- Seminarium Naukowe pt. "Funkcjonowanie Organizacji w rzeczywistości COVID-19" Organizator: Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, SKN "FaMa" Business Leaders Club, Data: 29.04. 2021r. on-line
- Organizacja 1st International Scientific Conferenc “Multidimensional Management in the 21st Century”, Wydział Zarządzania, on-line 23.02.2023.

Studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* uczestniczyli w wielu innych wydarzeniach naukowych, wśród których można wyróżnić:

- VIII i IX edycja Akademii EKF, organizowana przy Europejskim Kongresie Finansowym w Sopocie. W ramach działalności KN zostały zarekomendowane na VIII i IX edycję EKF 3 studentki, których zadaniem było przygotowanie eseju we wskazanych przez organizatorów obszarach tematycznych. Ze 130 esejów przysłanych z całej Polski do wstępnego etapu zakwalifikowano 70, a następnie z tej

listy recenzenci wskazali 40 ich zdaniem najciekawszych, spójnych esejów prezentujących własne przemyślenia podparte nowatorskimi i autorskimi argumentami. W tej grupie znalazły się eseje autorstwa 3 członków SKN Bankowiec XXIw.

- Kongres Bankowości Detalicznej - wydarzenie organizowane przez Fundację Centrum Myśli Strategicznych, realizowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w ramach projektu Europejskiego Kongresu Finansowego. Studentki przygotowały eseje, które zostały wybrane do publikacji w książce. Nagrodą za wyróżniający się esej był wyjazd na Kongres Bankowości Detalicznej
- Kongres Bankowości Korporacyjnej i Inwestycyjnej - wydarzenie organizowane przez Fundację Centrum Myśli Strategicznych, realizowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w ramach projektu Europejskiego Kongresu Finansowego. Studentki przygotowały eseje, które zostały wybrane do publikacji w książce. Nagrodą za wyróżniający się esej był wyjazd na Kongres Bankowości Detalicznej

Dużą aktywnością w konferencjach naukowych wyróżniają się także studenci zrzeszeni w SKN FaMa, z inicjatywy i przy wsparciu merytorycznym pracowników Katedry Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości uczestniczyli w:

2020-2021

- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Ekonomiczne i organizacyjne uwarunkowania funkcjonowania działalności logistycznej" Organizator: KN Logistyków i Koło Ekonomiczne działające na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach Data: 16.12.2020r.
- Seminarium Naukowe pt. "Funkcjonowanie Organizacji w rzeczywistości COVID-19" Organizator: Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, SKN "FaMa" Business Leaders Club, Data: 29.04. 2021r. on-line
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. "Ekonomia i logistyka w warunkach epidemii" Organizator: KN Logistyków i Koło Ekonomiczne działające na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach Data: 27.05.2021r on-line

2021-2022

- Ogólnopolskie Seminarium NZB „Przedsiębiorczość i edukacja w dobie pandemii- szanse i zagrożenia”, UŚ w Katowicach (on-line), Nowoczesne Zarządzanie Biznesem, Sekcja Naukowa „Progres” Uniwersytet Śląski w Katowicach 13.12.2021 r.
- II Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Ekonomiczne i organizacyjne uwarunkowania funkcjonowania działalności logistycznej”, Data: 14.12.2021 r., Wydział Nauk Społecznych UPH Siedlce, Organizator: Koło Naukowe Logistyków i Koło Ekonomiczne, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego
- Ogólnopolska, Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Zarządzanie i Innowacje XXI wieku”, forma hybrydowa, Organizator: Wydział Organizacji i Zarządzania Politechniki Łódzkiej, Stowarzyszenie Studentów Marketingu i Zarządzania, Koło Naukowe Zarządzania Zasobami Ludzkimi Data: 14.06.2022 r.

2022-2023

- Udział w INTER FaMa i Seminarium O Noblu na Zarządzaniu

Członkowie kół naukowych prezentują efekty swoich prac naukowych na konferencjach i seminariach naukowych, a także są współautorami publikacji naukowych. W latach 2020-2024 studenci kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* wyróżniali się dużą aktywnością publikacyjną. Wybrane publikacje to m.in.:

1. M. Węgrzyńska, E-faktury, jednolity plik kontrolny i e-sprawozdania w kontekście rachunkowości przedsiębiorstwa, w: M. Łęgowik-Mafolepsza. I. Turek (red.), *Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem*, Wydawnictwo PCz, Częstochowa 2020.

2. A. Kita, Rachunek kosztów działań jako innowacyjny kierunek w rozwoju metod rachunkowości zarządczej, w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
3. K. Rachwalik, Rola sprawozdawczości finansowej w ocenie sprawności działania przedsiębiorstwa Grupy Kapitałowej Esotiq & Henderson S.A., w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
4. K. Olszewska, Zastosowanie rachunku kosztów Kaizen w podejmowaniu decyzji zarządczych, w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
5. M. Karoń, Controlling jako narzędzie wspierające zarządzanie przedsiębiorstwem, w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
6. A. Martynko, Karta wyników jako narzędzie controllingu w jednostce, w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
7. A. Walczak, M. Wasicka, Zastosowanie systemu informatycznego w zarządzaniu biurem rachunkowym, w: M. Łęgowik-Małolepsza. I. Turek (red.), Ewolucja systemu rachunkowości a zarządzanie przedsiębiorstwem, Wyd. PCz, Częstochowa 2020.
8. A. Martynko: Cena praworządności. Praworządność a syndrom gotującej się żaby. Co zmienilibyśmy w Polsce i Europie?”, red. P. Chojnacka, P. Guzewicz, Centrum Myśli Strategicznych, Sopot 2021.
9. D. Murlak: Dlaczego praworządność musimy zdobywać – wciąż i na nowo? Co zmienilibyśmy w Polsce i Europie?”, red. P. Chojnacka, P. Guzewicz, Centrum Myśli Strategicznych, Sopot 2021, XI Europejski Kongres Finansowy.
11. N. Wilk, D. Kustroń, Budżet jako sposób efektywnego zarządzania finansami lokalnymi na przykładzie gmin Domaradz i Jasienica Rosielna, W: Zarządzanie przedsiębiorstwami i podmiotami sektora publicznego - wybrane problemy finansowe, Red. A. Wójcik-Mazur, J. Łukomska-Szarek, Wydawnictwo Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2022, ISBN 978-83-7193-865-8.
12. J. Jastrzębska, M. Kluska, Zarządzanie płynnością finansową i poziomem zadłużenia na przykładzie gmin Kłobuck i Blachownia, W: Zarządzanie przedsiębiorstwami i podmiotami sektora publicznego - wybrane problemy finansowe, Red. A. Wójcik-Mazur, J. Łukomska-Szarek, Wyd. PCz, Częstochowa 2022, ISBN 978-83-7193-865-8.
13. D. Kustroń, Zarządzanie działalnością inwestycyjną jednostek samorządu terytorialnego na przykładzie miasta Krosno w latach 2017-2019, W: Zarządzanie przedsiębiorstwami i podmiotami sektora publicznego - wybrane problemy finansowe, Red. A. Wójcik-Mazur, J. Łukomska-Szarek, Wyd. PCz, Częstochowa 2022, ISBN 978-83-7193-865-8.
14. A. Jarosz, Monetae cudendae ratio – „historia monetą się toczy”. Na ile renesansowe rozważania na temat wartości pieniądza są aktualne w XXI wieku? Jak ratować polską gospodarkę w dobie inflacji?, Co zmienilibyśmy w Polsce i Europie?”, red. P. Chojnacka, P. Guzewicz, Centrum Myśli Strategicznych, Sopot 2022.
15. R. Kita, J. Łukomska-Szarek, Wskaźnikowa ocena procesu rewitalizacji z wykorzystaniem metod wielokryterialnych na przykładzie województw w latach 2020-2021, Akademia Zarządzania 2023, (Academy of Management) 40 pkt.
16. R. Kita, J. Łukomska-Szarek, Wskaźnikowa ocena procesu rewitalizacji z wykorzystaniem metod wielokryterialnych na przykładzie województw w latach 2020-2021, W: II Interdyscyplinarna Studencka Konferencja Naukowa „Statystyka na co dzień” ZESZYT STRESZCZEŃ, Red. Anna M. Olszewska, Beata Madras-Kobus, Politechnika Białostocka, Białystok, 2023, ISBN 978-83-67185-62-2 (eBook), DOI: 10.24427/978-83-67185-62-2.

Dużą aktywnością publikacyjną wykazują się także studenci SKN FaMa, poniżej zestawienie opublikowanych artykułów przy wsparciu merytorycznym pracowników Katedry Ekonomii, Inwestycji i Nieruchomości:

2020-2021

1. Marta Synowska, Patrycja Pełka, Krzysztof Synowski, Studenckie Koło Naukowe „Poznaj Politechnikę”, Czasopismo „Politechnika Częstochowska” nr 72, s.12
2. Patrycja Pełka, Marta Synowska, Krzysztof Synowski, Studenckie Koło Naukowe „II Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. Interdyscyplinarność w zarządzaniu organizacją XXI wieku „INTER_FaMa 2020”, Czasopismo „Politechnika Częstochowska” nr 72, s.25
3. Daniel Kożuch, „Seminarium naukowe „O NOBLU na ZARZĄDZANIU”, Czasopismo „Politechnika Częstochowska” nr 74, s.16

2021-2022

1. Kacper Gajda, Seminarium Naukowe „Funkcjonowanie organizacji w rzeczywistości COVID-19, Czasopismo „Politechnika Częstochowska” nr 76, s.16
2. Angelika Krawczyk, Patrycja Domaradzka, III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Interdyscyplinarność w zarządzaniu organizacją XXI wieku INTER_FaMa 2021”, Czasopismo „Politechnika Częstochowska” nr 76, s.26
3. Daniel Kożuch, *Zmiany preferencji zakupowych artykułów sportowych w wyniku pandemii COVID-19*, w: Zarządzanie i innowacje XXI wieku, Wydawnictwo Politechniki Łódzkiej, Łódź, 2022

2022-2023

1. Gajda K., Kożuch D. (2024) V Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Interdyscyplinarność w zarządzaniu organizacją XXI wieku INTER_FaMa’2023, Politechnika Częstochowska. Czasopismo środowiska akademickiego, nr 83, s.33
2. Małek M. (2024) Ogólnopolskie Seminarium Naukowe „O Noblu na Zarządzaniu” – Claudia Goldin, Politechnika Częstochowska. Czasopismo środowiska akademickiego, nr 83, s.34
3. Rossak, M.; Dudzic, A. (2023). Sytuacja kryzysowa a wybrane zachowania w podmiotach sektora MŚP. Zeszyty Naukowe Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego w Zielonej Górze, 18, s. 109-123. DOI: 10.26366/PTE.ZG.2023.240
4. Kożuch D, Kowalska J, Ozhubko M. (2024) Determinanty wyboru miejsca uprawiania aktywności fizycznej. HUMANITAS Zarządzanie. 25(1):149-163. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.5105>
5. Dudzic A, Rossak M. (2023) Atrakcyjność inwestycyjna oraz zdolność do rozwoju gminy Wierzbica na tle wybranych gmin. HUMANITAS Zarządzanie. 24(3):261-280. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.0099>
6. Kożuch D, *Zmiany preferencji zakupowych artykułów sportowych w wyniku pandemii COVID-19, ZARZĄDZANIE I INNOWACJE U PROGU XXI WIEKU*, red. Dominika Malinowskiego, Joanny Sośnickiej, Monografie Politechniki Łódzkiej, Łódź 2022

Kierunku *Finanse i Rachunkowość w biznesie* Andrzej Dudzic i Maja Rossak otrzymali za wyróżniającą się działalność naukową od Rektora PCz medal „za naukę, za pracę”. Warto także podkreślić, że członkowie SKN FaMa są także aktywni w zakresie tworzenia Wzorów Przemysłowych, m.in.:

- Synowska Marta, Synowski Krzysztof, Pełka Patrycja, Sipa Monika, Gorzeń-Mitka Iwona, Wzór przemysłowy pt. grafika gry planszowej – świadectwo rejestracji nr 26411 „Wiadomości Urzędu Patentowego RP”, Warszawa, dnia 2 listopada 2020 r. Nr 17, s. 30.
- Synowska Marta, Synowski Krzysztof, Pełka Patrycja, Sipa Monika, Gorzeń-Mitka Iwona, Wzór przemysłowy pt. grafika gry planszowej –świadectwo rejestracji nr 26412. „Wiadomości Urzędu Patentowego RP”, Warszawa, dnia 2 listopada 2020 r. Nr 17, s. 30.

Do promocji i informowania bezpośredniego studentów o możliwościach uczestnictwa w konferencjach, sympozjach, warsztatach, konkursach i innych wydarzeniach naukowych i popularnonaukowych wykorzystuje się przede wszystkim stronę internetową Wydziału Zarządzania, pocztę mailową pracowników i studentów, a także media społecznościowe Wydziału (Facebook, Instagram) i kół naukowych.

Kadra naukowo-dydaktyczna Wydziału Zarządzania wspiera studentów i zachęca do uczestnictwa w projektach i konkursach, takich jak np. Score Hunter, Konkurs na najlepszą pracę z dziedziny Zarządzania Projektami (IPMA), Konkurs na najlepszą pracę z zakresu tematyki zarządzania ryzykiem finansowym, wiarygodności finansowej oraz rynku kredytowego i pożyczkowego (Warszawski Instytut Bankowości), Konkursu o Nagrodę Prezesa NBP za najlepszą pracę magisterską z zakresu nauk ekonomicznych). Jest to istotna metoda zdobywania dodatkowych kompetencji i wiedzy, wsparcia procesu kształcenia oraz motywowania studentów.

Dzięki zaangażowaniu pracowników i wsparciu władz wydziału studenci uczestniczą w seminariach, konferencjach, warsztatach i szkoleniach na miejscu i na innych uczelniach. Koła naukowe mogą uzyskać wsparcie finansowe na realizację swoich zadań, składając wnioski do Prorektora ds. nauczania.

8.3c. Wsparcie we wchodzeniu na rynek pracy lub kontynuowaniu edukacji

Wydział Zarządzania dostrzega konieczność aktywnego wspierania studentów w trakcie wchodzenia na rynek pracy. Ważną rolę w przygotowaniu studentów i absolwentów do wejścia na rynek pracy odgrywa Biuro Karier Politechniki Częstochowskiej (<https://bk.pcz.pl/>), które świadczy usługi w zakresie doradztwa zawodowego oraz pośrednictwa pracy. Doradcy szkolą, doradzają oraz współpracują z pracodawcami, dzięki czemu dysponują licznymi ofertami pracy, praktyk, staży i wolontariatu. W ofercie Biura Karier studenci mogą znaleźć m.in.: oferty szkoleń, warsztatów i spotkań z pracodawcami. Studenci mogą również uzyskać wsparcie w zakresie przygotowania się do rozmowy kwalifikacyjnej, przygotowania dokumentów aplikacyjnych i Indywidualnego Planu Działania. Mogą dowiedzieć się jak rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej. Biuro Karier, współpracując z Biurem Studentów Zagranicznych, udziela wsparcia w języku angielskim studentom zagranicznym, w zakresie pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego. Z myślą o studentach zagranicznych organizowane są między innymi takie wydarzenia jak: Śniadanie Wielkanocne/ Students' Easter Party, Eurojuwenalia, Studencka Wigilia/Christmas Students Eve, Cultural Integration Party.

Jedną z form wsparcia jest organizacja spotkań z lokalnymi pracodawcami w ramach uczelnianych Targów pracy i Europejskich Dni Kariery. Targi Pracy cieszą się dużym zainteresowaniem studentów. Udział w targach pozwala studentom i absolwentom *Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie* na zapoznanie się z potrzebami i wymaganiami rynku pracy, jego aktualnych trendów oraz wymagań stawianych przez potencjalnych pracodawców. Podczas targów studenci mają możliwość zapoznania się z ofertą firm oraz uzyskania wszystkich informacji odnośnie pracy na danym stanowisku. W 2023 roku, w Targach Pracy udział wzięło 50 wystawców, reprezentujących takie branże jak: motoryzacja, energetyka, elektronika, budownictwo, sprzętu obronnego, sektor IT, marketingu i HR, przetwórstwo spożywcze, transport i spedycja, recykling i odnawialne źródła energii, wyrobów szklanych, stalowych i aluminiowych, przemysłu kosmetycznego, sprzętu AGD, ubezpieczeń i finansów, call center i outsourcingu. Studenci i absolwenci mogli również zapoznać się ze specyfiką pracy i oczekiwaniami instytucji publicznych, takich jak np.: ZUS, OHP, ABW, Urząd Pracy, Policja, Służba Więzienna.

Wsparciem w kształtowaniu i rozwoju kompetencji technicznych oraz społecznych studentów są również „Europejskie Dni Kariery” organizowane przez SKN Erasmus+Manager oraz SKN Ludzie Biznesu we współpracy z Biurem Karier Politechniki Częstochowskiej, Biurem Studentów Zagranicznych oraz OHP i Eurodesk w Częstochowie. Studenci Wydziału mogą uczestniczyć w warsztatach dotyczących podnoszenia kwalifikacji zawodowych na rynku pracy, programów wymiany międzynarodowej oraz form wolontariatu i różnych projektów społecznych podnoszących kwalifikacje zawodowe studentów. Zapoznanie studentów z rynkiem pracy, umożliwiają działania prowadzone na Wydziale Zarządzania w trybie ciągłym. Studenci *Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie* zwiększają swoje kompetencje zawodowe między innymi poprzez obowiązkowe praktyki studenckie.

Od października 2021 r. z inicjatywy Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości funkcjonuje Bank Praktyk, który ma na celu pomaganie studentom w budowaniu ścieżki kariery zawodowej przez gromadzenie ofert praktyk, staży i pracy dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych oraz absolwentów na Wydziale Zarządzania, w tym z kierunku *Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie* (<https://wz.pcz.pl/student/praktyki--staze--oferty-pracy>). Studenci mogą uczestniczyć w bezpośrednich spotkaniach z pracodawcami, a także w warsztatach i szkoleniach. W ramach

realizowanego na uczelni ogólnopolskiego programu edukacyjnego „Nowoczesne Zarządzanie Biznesem” (Warszawski Instytut Bankowości) na Wydziale Zarządzania organizowane są wydarzenia (szkolenia, wykłady) zwiększające wiedzę praktyczną studentów na temat budowania wiarygodności finansowej, zarządzania ryzykiem finansowym w działaniach biznesowych i życiu osobistym, a także kształtujące zachowania przedsiębiorcze wśród studentów. W rozwijaniu umiejętności twardych i miękkich, niezbędnych w późniejszej pracy zawodowej bardzo ważną rolę odgrywa doświadczenie zdobywane przez studentów w kołach naukowych. Praktyczne umiejętności, Studenci Wydziału mogą również nabywać poprzez udział w Wolontariacie Akademickim, w ramach Programu Bankowcy dla Edukacji (projekt BAKCYL).

Absolwenci Wydziału Zarządzania, zainteresowani karierą naukową, mają możliwość rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Politechniki Częstochowskiej (<https://pcz.pl/badania-i-nauka/szkola-doktorska>).

8.3d. Aktywności studentów: sportowa, artystyczna, organizacyjna, w zakresie przedsiębiorczości

Aktywność sportowa studentów Politechniki Częstochowskiej realizowana jest w ramach Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W Studium prowadzone są zajęcia z: piłki nożnej, piłki siatkowej, piłki koszykowej, tenisa stołowego, tenisa ziemnego, zajęcia fitness w tym pilates, trening zdrowotny, trening funkcjonalny, zdrowy kręgosłup. Na Uczelni funkcjonuje również Klub Uczelniany AZS Politechniki Częstochowskiej, który zrzesza studentów, doktorantów oraz pracowników Uczelni. W KU AZS PCz studenci mogą realizować aktywności sportowe w ramach sekcja piłki siatkowej mężczyzn, nożnej halowej mężczyzn i lekkiej atletyki. (<https://swfis.pcz.pl/>) (<https://bon.pcz.pl/student-doktorant/zajecia-dodatkowe>)

Studenci z niepełnosprawnościami mogą uczestniczyć w dodatkowych zajęciach sportowych, uwzględniających rodzaj oraz stopień niepełnosprawności. W ofercie znajdują się treningi w sekcjach sportowych z takich dyscyplin jak: boccia, siatkówka na siedząco, dart, tenis stołowy. Uczelnia organizuje również zajęcia sportowe dla na basenie. Ponadto, studenci z niepełnosprawnościami mogą uczestniczyć ogólnopolskich wydarzeniach. W 2024 roku, Student Wydziału Zarządzania, Mateusz Noga, zdobył złoty medal w pływaniu na 50 m stylem dowolnym oraz srebrny medal na 25 m stylem dowolnym, podczas Integrycyjnych Mistrzostwach Polski AZS. (<https://bon.pcz.pl/aktualnosci/sportowy-sukces-mateusza-nogi-73.html>)

Studenci Wydziału mogą realizować swoje pasje artystyczne, w ramach zajęć dodatkowych, oferowanych przez Akademickie Centrum Kultury (ACK). Dostępne dla studentów aktywności to koło tańca towarzyskiego, koło teatralne „Teatr z łapanki”, Akademicki Chór Mieszany oraz w Męski Chór „Pochodnia”. Studenci mogą także uczestniczyć w warsztatach plastycznych. W Akademickim Centrum Kultury odbywa się wiele wydarzeń kulturalnych, organizowanych przez zewnętrzne agencje. W ramach Centrum funkcjonuje Dyskusyjny Klubu Filmowy „Rumcajs”, w ramach którego odbywają się przeglądy filmowe w Klubie Politechnik. (<https://ack.pcz.pl/>)

8.4. System motywowania studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej oraz sposobów wsparcia studentów wybitnych

Motywowanie studentów do osiągnięcia lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej na Wydziale Zarządzania odbywa się poprzez bezpośrednie wsparcie lub przez jednostki dedykowane sprawom studenckim na Uczelni. Czynnikiem, który wspiera i motywuje studentów do nauki i osiągnięcia lepszych wyników w nauce, jest między innymi system stypendiów. Zgodnie z Regulamin świadczeń dla studentów Politechniki Częstochowskiej ([Zarządzenie Rektora Politechniki Częstochowskiej Nr 527/2024 z dnia 26 lipca 2024 r.](#)), student Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* może ubiegać się o następujące formy pomocy:

- stypendium socjalne,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych,
- stypendium rektora,
- zapomoga,
- stypendium ministra dla studentów wykazujących się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami, lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi.

Szczegóły dotyczące stypendiów znajdują się na stronie Uczelni (<https://pcz.pl/student/stypendia>) Stypendium Rektora może otrzymywać student, który:

- uzyskał w poprzednim roku studiów wyróżniające wyniki w nauce (średnia ocen większa lub równa 4,00.), lub posiada osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym, lub
- jest przyjęty na pierwszy rok studiów w roku złożenia egzaminu maturalnego i jest: laureatem olimpiady międzynarodowej albo laureatem lub finalistą olimpiady stopnia centralnego, o których mowa w przepisach o systemie oświaty, lub jest medalista co najmniej ze współzawodnictwa sportowego o tytuł Mistrza Polski w danym sporcie, o którym mowa w przepisach o sporcie. Studenci mogą również ubiegać się o stypendium ministra, które może otrzymać student wykazujący się znaczącymi osiągnięciami naukowymi lub artystycznymi związanymi ze studiami lub znaczącymi osiągnięciami sportowymi. Stypendium to przyznaje minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego na wniosek Rektora. Szczegółowe informacje znajdują się na stronach internetowych Uczelni (<https://pcz.pl/student/stypendia/stypendium-ministra>).

Studenci osiągający dobre wyniki w nauce, mogą uzyskać zgodę na studiowanie według indywidualnej organizacji studiów, w tym harmonogramu realizacji programu studiów, polegają na rozszerzeniu obszaru wiedzy w ramach wybranego zakresu studiów oraz udziale studenta w pracach naukowo-badawczych i rozwojowych Politechniki.

Istotnym czynnikiem motywującym studentów kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* jest również udział w różnorodnych szkoleniach i warsztatach, a także projektach i konkursach dzięki czemu mogą oni podnosić swoje kwalifikacje zawodowe uzyskując certyfikaty, zdobywając nagrody, czy uzyskując tytuł laureata. Najważniejsze aktywności studentów kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*, działających w ramach kół naukowych w warsztatach, szkoleniach oraz konkursach przedstawiono w poniższej tabeli 8.4.1.

Tabela 8.4.1 Warsztaty, szkolenia i konkursy

Nazwa warsztatów/ szkoleń/konkursów	Opis aktywności studentów
Uczelniany Konkurs Finansowy zorganizowany przez SKN „MacroKnow”	W ramach konkursu udział brali studenci z różnych lat studiujący na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Zakres tematyczny konkursu obejmował obszary ekonomii, matematyki finansowej, rachunkowości, rynków finansowych, bieżących wydarzeń gospodarczych, zarządzania, marketingu oraz zagadnień prawnych.
Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie REVAS 2024	Aktywny udział w mistrzostwach dwóch zespołów z kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie.
Finał IX edycji konkursu Audit OdysseY	Wsparcie merytoryczne dla studentki Natalii Majorczyk, która została finalistką IX edycji konkursu Audit OdysseY 2024
Finał ogólnopolskiego konkursu Accounting Champions Wanted Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego	Przygotowanie merytoryczne studenta Tomasza Marcza, który znalazł się w gronie 5 najlepszych finalistów konkursu. Zakres tematyczny obejmował rachunkowość finansową, zarządzania oraz podatkową.
Akademickie Mistrzostwa Menedżerskie REVAS 2023	Aktywny udział w mistrzostwach zespołu studentów z kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie.
Konkurs inwestycyjny realizowany przez ING Bank Śląski	Przygotowanie i wsparcie studentów kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie, którzy brali udział w konkursie inwestycyjnym.
Prowadzenie szkoleń z ERP Optima dla studentów kierunku FiRwB	Prowadzenie szkoleń z ERP Optima dla studentów kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie oraz przeprowadzanie certyfikowanych przez Comarch egzaminów z różnych modułów
Współorganizator webinarium dla studentów "Obsługa programu Płatnik - szkolenie dla początkujących"	W ramach zorganizowanego webinarium studenci mogli zapoznać się z programem Płatnik
Ogólnopolski konkurs EY Tax	Przygotowanie i wsparcie merytoryczne studentki kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie, Magdaleny Breguły, która zdobyła pierwszy poziom (Young Tax Advisor Level 1) w konkursie EY Tax
Współorganizacja warsztatów z ZUS dla studentów FiRwB dotyczących rozliczeń miesięcznych w zakresie składek	W ramach warsztatów studenci zapoznali się z praktyczną stroną dotyczącą miesięcznych rozliczeń w zakresie składek ZUS

Współorganizacja warsztatu dla studentów pt: "Charakterystyka oraz przebieg procesu IPO na GPW"	Studenci zapoznali się z praktyką procesu IPO.
Współorganizacja warsztatu dla studentów pt: "Polski ładu- wpływ na wynagrodzenia"	Warsztaty prowadziły osoby z Departamentu Outsourcingu z firmy Grant Thornton Frąckowiak sp. z o.o. sp. k. W warsztatach obecnych było ponad 100 studentów.
Współorganizacja warsztatu naukowego dla studentów pt. „Instrumenty finansowania eksportu” BGK	Warsztaty prowadził Pan KAROL ROZENBERG - ekspert ds. sprzedaży finansowania handlu w Departamencie Ekspansji Zagranicznej Banku Gospodarstwa Krajowego. W warsztatach obecnych było ponad 100 studentów.
Organizacja szkolenia z cyklu Wiedza-Nauka-Sukces dotyczące „Home Office - jak pandemia Covid-19 zmieniła podejście do telepracy	Udział w warsztatach naukowych studentów trzech kół naukowych: „Analityk samorządowy”, „MacroKnow”, „Bankowiec XXI w” oraz studentów Wydziału Zarządzania, w tym z Kierunku FIRB. Aspekty telepracy w warunkach kryzysowych pandemii COVID-19 omówił trener warsztatów Magdalena Musialik – inżynier projektów w firmie BRASA Sp. z o.o., z szerokim doświadczeniem w działach rekrutacji oraz kadr, zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Celem szkolenia było podwyższenie kompetencji miękkich studentów.
Organizacja szkolenia z cyklu Wiedza-Nauka-Sukces dotyczące „Rozliczenia z ZUS” prowadzone przez pracowników ZUS ()	Udział w warsztatach naukowych studentów trzech kół naukowych: „Analityk samorządowy”, „MacroKnow”, „Bankowiec XXI w” oraz studentów Wydziału Zarządzania, w tym z kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie. Podczas warsztatów studenci zapoznali się narzędziami stosowanymi w rozliczeniach z ZUS. Celem szkolenia było podwyższenie kompetencji zawodowych studentów
Organizacja podsumowania kolejnych edycji Międzynarodowego Konkursu „Kangur Matematyczny” w regionie częstochowskim.	Nawiązanie współpracy z Zarządem Towarzystwa Upowszechniania Wiedzy i Nauk Matematycznych Kangur Oddział Częstochowa.
Konkurs wiedzy o Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce z udziałem studentów WZ PCz	Propagowanie wiedzy wśród studentów w zakresie działalności SKwP. Nagrodą w konkursie za zajęcie I miejsca był bon na szkolenie w SKwP o.o. Częstochowa o wartości 3 000 zł. ufundowany przez SKwP o.o. w Częstochowie
Seminarium na temat działań podejmowanych na rzecz regulacji zawodu księgowego	Gościem honorowym była Pani Zdzisława Wołek, Przewodnicząca Komisji ds. Szkoleń i Wydawnictw przy Zarządzie Głównym SKwP. Dyskusja na temat zdefiniowania zawodu księgowego.
XIV edycja konkursu Score Hunter, organizowanego przez Biuro Informacji Kredytowej	Dzięki aktywnemu uczestnictwu studentów Wydziału Zarządzania Politechnika Częstochowska zajęła drugie miejsce w ogólnopolskim rankingu uczelni biorących udział w XIV edycji konkursu Score Hunter.
Comarch ERP Szkolenia - szkolenia na platformie moodle	Każdy Student i Wykładowca ma możliwość udziału w bezpłatnych e-szkoleniach z obsługi systemu Comarch ERP Optima, oprogramowania służącego do obsługi księgowości, kadr i płac oraz sprzedaży. Wszystkie zaproponowane szkolenia kończą się bezpłatnym egzaminem on-line, którego zdanie jest równoznaczne z otrzymaniem certyfikatu z wybranych modułów: Kadry i Płace, Księga Handlowa, Księga Podatkowa, Kasa/Bank. Zdobyć certyfikatu na pewno się cennym atutem przy szukaniu pracy przez studentów WZPCz
Spotkanie informacyjne nt. „Wszystko, czego potrzebujesz, aby rozpocząć karierę konsultanta SAP”	Spotkanie informacyjne prowadzone przez wiceprezes BPX S.A. Annę Sawczuk, mające na celu zapoznać studentów ze specyfiką pracy konsultanta systemu SAP oraz zachęcenie studentów do aplikowania na stanowisko konsultanta w spółce BPX.
Wykład otwarty dla studentów nt. „Polski (Nowy) ładu – czy mnie to dotyczy”	Prezentacja aktualnych zagadnień związanych ze zmianami w podatkach dochodowych
Organizacja szkolenia z cyklu Wiedza-Nauka-Sukces dotyczące "Coaching w procesie zarządzania emocjami w sytuacjach kryzysowych"	Trener warsztatów Magdalena Musialik zapoznała studentów z aspektami stosowania coachingu w procesie zarządzania emocjami w sytuacjach kryzysowych. Celem szkolenia było podwyższenie kompetencji zawodowych studentów
Organizacja szkolenia z cyklu Wiedza-Nauka-Sukces nt: „Ryzyko rynkowe w działalności podmiotów gospodarczych”	Trenerzy warsztatów Tomasz Wiją, Paulina Król – Dyrektor finansowy z certyfikatem CFA, oraz kierownik działu kadr i operacji w No Fluff Jobs Sp. z o.o. z szerokim doświadczeniem z zakresu zarządzania ryzykiem. Celem szkolenia było podwyższenie kompetencji zawodowych studentów

Ogólnopolskie konkursy z rachunkowości Progress Accounting Competition	Przygotowanie i wsparcie merytoryczne studentów kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie w udziale w konkursach: 1) Natalii Kustron - Finalistki XI edycji ogólnopolskiego konkursu z rachunkowości Progress Accounting Competition (2021) 2) Damiana Kustron – Finalista ogólnopolskich konkursów: Progress Accounting Competition edycja XI (2020/2021r.); Progress Accounting Competition edycja XII (2021/2022 r.)
Ogólnopolskie konkursy EY	Przygotowanie i wsparcie merytoryczne studentów kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie w udziale w konkursach: 1) Natalia Kustron: Finalistka w latach 2021/2022 ogólnopolskiego konkursu EYe on Tax edycja XVII; Finalistka XII edycji konkursu Progress Accounting Competition (2021/2022 r.); Kwalifikacja do II etapu ogólnopolskich konkursów: EYe on Tax edycja XVI (2020/2021 r.), Audit OdysseY edycja VI (2021 r.), Audit OdysseY edycja VII (2022 r.), EY Financial Challenger edycja XVII (2021/2022 r.) 2) Damian Kustron: Finalista EYe on Tax edycja XVI (2020/2021 r.); EYe on Tax edycja XVII (2021/2022r.), Uczestnik konkursów (kwalifikacja do II etapu): Audit OdysseY edycja VI (2021 r.), Karierosfera (2021 r.), Assets Competition (2021 r.), EY Financial Challenger edycja XVII (2021/2022 r.), Audit OdysseY edycja VII (2022 r.);
Konkurs Kół Naukowych „Analiza danych”	Przygotowanie i wsparcie merytoryczne studentów kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie Natalii Kustron i Damiana Kustronia: w ogólnopolskim konkursie badawczym Koła Naukowego Analizy Danych na najlepszą pracę naukową – studenci zajęli V miejsce na najlepszą pracę naukową za projekt pod tytułem "Analiza szeregów czasowych na przykładzie spółek PZU, JSW oraz CCC"
Organizacja przez SKN FaMa, we współpracy z Google, PFR i OChK szkolenia	Udział studentów w szkoleniu pt.: "ZWIĘKSZ SKUTECZNOŚĆ REKLAM INTERNETOWYCH", Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej (online)
Organizacja warsztatów połączonych z prelekcją, pt. „IT dla (nie) informatyków” we współpracy z Wydziałem Inżynierii Mechanicznej i Informatyki, Biurem Karier Politechniki Częstochowskiej ZF Automotive Systems Poland ZF IT Center	Udział studentów w warsztatach na Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. 11.05.2023

Dodatkowym czynnikiem motywującym są również wykłady otwarte:

1) z ludźmi sukcesu np. cykl spotkań pt. „Osobowości zarządzania”:

- wykład dr. Janusza Michałka - eksperta z zakresu doradztwa strategicznego, inwestycji publicznych, zarządzania środowiskowego, restrukturyzacji infrastruktury publicznej oraz w obszarze funkcjonowania programów unijnych,
- wykład Karola Ilby, Prezesa Zarządu UNIMOT Energia i Gaz oraz Sebastiana Dziewita – Projektanta urządzeń elektroenergetycznych, UNIMOT SA,
- wykład Marcina Olkowicza, eksperta ds. komunikacji, HR i rozwoju, menedżera projektów i zespołów z ponad 30-letnim doświadczeniem w dziedzinie zarządzania,

2) na tematy księgowo- podatkowe w ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce o/Częstochowa.

Uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konkursach, a także realizacja różnych projektów przez studentów kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie to istotne metody zdobywania dodatkowych kompetencji i wiedzy, wsparcia procesu kształcenia oraz motywowania.

8.5. Sposoby informowania studentów o systemie wsparcia, w tym pomocy materialnej

Informacje dotyczące zasad i terminów ubiegania się o wszystkie dostępne dla studentów stypendia oraz regulaminy ich przyznawania, dostępne są na stronie internetowej Uczelni <https://pcz.pl/student/stypendia> . Przyznawanie świadczeń odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie świadczeń dla studentów Politechniki Częstochowskiej. *Bieżące ogłoszenia i komunikaty*

na temat świadczeń znajdują się w zakładce *Stypendia - aktualności*. Informacji na temat zasad ubiegania się o świadczenia udzielają pracownicy Biura Obsługi Studentów Działu Nauczania BOS DN. Godziny otwarcia biura oraz numery telefonów są dostępne na stronie Biura Obsługi Studentów Działu Nauczania – kontakt (<https://pcz.pl/student/stypendia/biuro-obslugi-studentow---kontakt>). W przypadku jakichkolwiek wątpliwości studenci mogą kontaktować się z pracownikami Dziekanatu, Kierownikiem dydaktycznym oraz z przedstawicielami samorządu studenckiego. Studenci mogą kierować swoje zapytania za pomocą poczty elektronicznej, telefonicznie lub osobiście podczas dyżurów. Godziny pracy dziekanatów są opublikowane na stronie internetowej Wydziału <https://wz.pcz.pl/student/dziekanaty>. Na temat dostępnych w Politechnice Częstochowskiej systemów wsparcia studenci otrzymują wstępne informacje już podczas Wydziałowej Inauguracji Roku Akademickiego.

8.6. Sposoby rozstrzygnięcia skarg i rozpatrywania wniosków zgłaszanych przez studentów oraz ich skuteczności

Studenci Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* mogą zgłaszać swoje uwagi, wnioski oraz skargi do Kierownika dydaktycznego oraz do opiekuna roku w formie pisemnej lub osobiście. Kierownik dydaktyczny współpracuje z Przewodniczącą i Przedstawicielami Samorządu Studenckiego w celu niezwłocznego reagowania na wnioski i skargi studentów, które są na bieżąco rozstrzygane.

Wnioski związane z procesem dydaktycznym np. o wpis warunkowy na kolejny semestr, powtarzanie semestru czy wniosek o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego należą do kompetencji kierownika dydaktycznego i są uregulowane w Regulaminie studiów § 18 i § 23. Uwagi mogą być również przekazywane do Dziekana Wydziału. W przypadku doraźnych problemów rozstrzygają oni sprawy na bieżąco. W przypadku poważniejszych skarg, podejmowane są działania wyjaśniające. Na stronie internetowej Wydziału podany jest również kontakt mailowy do opiekunów pierwszych roczników studiów. Uwagi i inicjatywy zgłaszane przez studentów dotyczące m.in. usprawnienia pracy, ulepszenia organizacji, zaspokajania potrzeb studentów są szczegółowo analizowane przez Kierownika dydaktycznego oraz Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

8.7. Zakres, poziom i skuteczność systemu obsługi administracyjnej studentów, w tym kwalifikacji kadry wspierającej proces kształcenia

Obsługa administracyjna studentów realizowana jest głównie przez Dziekanat, który zapewnia kompleksową obsługę studentów. Obsługa administracyjna studentów dostępna jest w Dziekanacie od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem środy, w określonych godzinach, przy czym Dziekanat pełni również dyżury w weekendy w terminach zjazdów studiów niestacjonarnych. Osoby pracujące w tej jednostce to doświadczeni pracownicy w większości z długoletnim stażem o wysokich kwalifikacjach – wszyscy mają wykształcenie wyższe i odpowiednie przeszkolenie. Pracownicy Dziekanatu podnoszą swoje kwalifikacje, uczestniczą w szkoleniach, aby zapewnić odpowiedni poziom obsługi. Wspierają studentów w rozwiązywaniu problemów związanych ze studiami, informują o procedurach i przepisach związanych z przebiegiem kształcenia oraz czuwają nad prawidłowym obiegiem informacji pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi uczelni, wykładowcami i studentami. Sprawy studenckie są rozpatrywane bezpośrednio w Dziekanacie lub przez kontakt drogą internetową, albo telefonicznie. Zakres obsługi studentów w dziekanacie obejmuje m.in. prowadzenie teczek personalnej studenta, przygotowanie dokumentacji przebiegu studiów, przygotowanie i wydawanie zaświadczeń o statusie studenta, przyjmowanie wniosków o Elektroniczne Legitymacje Studenckie, przedłużanie ważności legitymacji, wydawanie odpisów oraz wyciągów ocen itp. Rolę wspomagającą obsługę administracyjną pełnią witryny internetowe wydziału oraz Politechniki, jak również program USOSweb „Elektroniczny Dziekanat”. Po zalogowaniu studenci mają możliwość sprawdzenia ocen, przynależności do grup zajęciowych, planu zajęć, zapisów na zakresy kształcenia. „Elektroniczny Dziekanat” umożliwia studentom bezpośredni dostęp do sylabusów, które zawierają pełną informację na temat przedmiotów realizowanych w toku studiów, obejmującą cele zajęć, efekty uczenia się, treści i metody dydaktyczne, zalecaną literaturę. Studenci mogą się również zwrócić z prośbą o wsparcie do Uczelnianego Centrum Informatycznego, który służy wsparciem m.in. w kwestii rozwiązywania problemów związanych z

korzystaniem z systemu USOS. Studenci corocznie dokonują oceny pracy Dziekanatu w oparciu o anonimową ankietę. Uzyskane wyniki są analizowane przez Kierownika dydaktycznego oraz publikowane w Raporcie Rocznym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

8.8. Działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa studentów, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy jej ofiarom

Wydział Zarządzania jako część Politechniki Częstochowskiej korzysta z ogólnouczelnianych rozwiązań dotyczących działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy, a także zasad reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak również pomocy ofiarom. Działania informacyjne oraz edukacyjne, które dotyczą bezpieczeństwa studentów są przekazywane w trakcie szkoleń: ogólnych, przed rozpoczęciem studiów oraz szczegółowych przed rozpoczęciem cyklu kształcenia z danego przedmiotu. Rozpoczynając naukę wszyscy studenci na Politechnice Częstochowskiej muszą przejść obowiązkowe szkolenie BHP, dotyczące bezpieczeństwa środowiska nauki, ochrony przeciwpożarowej i pierwszej pomocy. Na stronie internetowej Uczelni zamieszczone są informacje o miejscach i zasadach udzielania pomocy ofiarom przemocy, dyskryminacji itp. W przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy studentami oraz kadrą nauczającą lub prowadzącą obsługę administracyjną kształcenia, studenci osobiście lub za pośrednictwem przedstawiciela Wydziałowego Samorządu Studenckiego mogą zgłosić zaistniałą sytuację opiekunowi roku lub Kierownikowi dydaktycznemu. Poinformowana osoba podejmuje próbę ugodowego rozwiązania sporu poprzez rozmowy ze stronami konfliktu i/lub innymi osobami mającymi wiedzę w tej sprawie. Opiekun roku informuje o zaistniałej sytuacji kierownika dydaktycznego. O rozstrzygnięciu ugodowym sprawy powiadamia się Dziekana Wydziału, który w drodze działań naprawczych wprowadza w granicach swoich kompetencji uregulowania mające zapobiec powstawaniu w przyszłości konfliktów w podobnych sprawach. Jeżeli próby ugodowego załatwienia sporu nie przynoszą efektów, a także w sytuacji, gdy stroną konfliktu jest Kierownik dydaktyczny, o zaistniałej sytuacji powiadamiany jest Dziekan Wydziału, który podejmuje dalsze kroki w tej sprawie z uwzględnieniem w szczególności przepisów prawa wewnętrznego PCz oraz prawa powszechnie obowiązującego. W przypadku, gdy konflikt dotyczy kwestii odnoszących się do dyskryminacji lub molestowania, osoba pokrzywdzona ma prawo do zgłoszenia sytuacji bezpośrednio Pełnomocnikowi Rektora ds. równego traktowania i polityki antymobbingowej PCz, który po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, podejmuje dalsze działania zgodnie z ustalonym stanem faktycznym, w zakresie ustalonym procedurami wewnętrznymi PCz. Każdy pracownik ma obowiązek zgłaszania do Dziekana Wydziału wszystkich zaobserwowanych nieprawidłowości, zagrożeń lub naruszeń bezpieczeństwa, a także zachowań studentów i pracowników stwarzających zagrożenie dla zasad bezpieczeństwa, zdrowia lub życia, przejawów dyskryminacji czy molestowania. Oprócz procedur wiążących się z rozwiązywaniem sytuacji konfliktowych oraz odpowiedzialnością o charakterze dyscyplinarnym i prawnym w Politechnice wdrożony został system wsparcia studentów w sytuacjach kryzysowych. Studenci mogą bezpłatnie korzystać ze wsparcia psychologicznego. Wsparcie psychologiczne udzielane jest 3 razy w tygodniu, raz w tygodniu odbywają się konsultacje psychologiczne w języku angielskim.

8.9. Współpraca z samorządem studentów i organizacjami studenckimi

Organem reprezentującym studentów na Wydziale Zarządzania jest Wydziałowa Rada Samorządu Studentów. Jej głównym celem jest niesienie pomocy studentom we wszystkich sprawach dotyczących studiowania. Wydziałowa Rada Samorządu Studentów Wydziału Zarządzania opiniuje programy studiów procedowane przez Radę programową. W skład Rady programowej wchodzi wskazani przez Samorząd Studencki przedstawiciele studentów reprezentujących wszystkie kierunki studiów. Uczelniana Rada Samorządu Studentów opiniuje wszystkie akty dotyczące procesu kształcenia na Politechnice Częstochowskiej. Samorząd studentów aktywizuje studentów organizując imprezy okolicznościowe, dni sportu, juwenalia, mikołajki, itp., dba o tworzenie więzi studentów z uczelnią.

Członkowie samorządu zachęcają do udziału w konferencjach i szkoleniach, aktywnie uczestniczą w zajęciach promocyjnych, a także udzielają się w wydarzeniach o charakterze ogólnouczelnianym np. akcja krwiodawstwa „Oddaj krew, uratuj życie”- 16.04.2024 r.; Dzień Inżyniera – 04.03.2024 r., „Kiermasz mikołajkowy” - zbiórka pieniędzy na pomoc Kacprowi - podopiecznemu Domu Dziecka z Chorzenic w grudniu 2023r. W ramach współpracy z samorządem studentkim na Wydziale Zarządzania organizowana jest „Wiosna pokoleń”, wydarzenie, które ma na celu łączyć pokolenia, dlatego skierowane jest ono do seniorów i senierek, młodzieży i aktywnych zawodowo. Idea wydarzenia została zainicjowana m.in. przez pracowników Katedry Finansów, Bankowości i Rachunkowości. Celem przedsięwzięcia jest zwrócenie uwagi, na to jak ważna jest wymiana wiedzy, doświadczeń oraz poglądów między pokoleniami. W ramach spotkania realizowane są m.in. panele dyskusyjne: Bezpieczeństwo cyfrowe; Zdrowy styl życia; Kultura komunikacji, wystawa prac malarskich i fotograficznych, pokazy – mody, jogi i występ chóru „Canto Cantare”. Wydarzenie to daje studentom Wydziału Zarządzania, w tym w szczególności kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* możliwość podzielenia się swoimi przekonaniem i dotychczasowymi doświadczeniami. Współpraca władz Wydziału z Samorządem studentów reprezentowanym przez Wydziałową Radę Samorządu Studenckiego, jest bardzo ważna.

8.10. Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i doskonalenia systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia, a także udziału w ocenie różnych grup interesariuszy, w tym studentów

Sposoby, częstość i zakres monitorowania, oceny i sposoby doskonalenia systemu oraz oceny kadry wspierającej proces kształcenia reguluje Wydziałowa Księga Jakości Kształcenia. W ramach systemu szczególną uwagę przywiązuje się do:

- nowoczesności programów studiów oraz dostosowywania ich do potrzeb i wymagań rynku pracy,
- przestrzegania wymagań Polskiej Ramy Kwalifikacji obowiązujących dla danego Kierunku studiów,
- stałego podnoszenia wiedzy i kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej.

Nauczyciele akademicki podlegają okresowej ocenie, a tryb jej przeprowadzania określa Statut Politechniki Częstochowskiej oraz odpowiednie Zarządzenie Rektora (obecnie [Zarządzenie nr 339/2022 Rektora PCz z dnia 13.12.2022r.](https://pcz.pl/pracownik/dzial-nauki/ocena-nauczycieli-akademickich), <https://pcz.pl/pracownik/dzial-nauki/ocena-nauczycieli-akademickich>). Istotnym elementem oceny dydaktycznego dorobku nauczyciela akademickiego jest ocena jakości prowadzonych przez niego zajęć dydaktycznych, uwzględniająca wyniki anonimowych ankiet studentów oraz protokołów hospitacji zajęć dydaktycznych. Ponadto studenci mają możliwość zgłoszenia uwag w trakcie wypełniania anonimowych ankiet dotyczących pracy dziekanatu, a dane zebrane w ankietach są analizowane i mają wpływ na doskonalenie systemu wsparcia oraz motywowania studentów, jak również oceny kadry wspierającej proces kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach na Wydziale Zarządzania obejmuje:

- dostępność do programów studiów (w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nimi bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem) oraz możliwość nieskrępowanego korzystania z informacji

o programach studiów przez osoby z niepełnosprawnością przy użyciu przeznaczonego w tym celu sprzętu i oprogramowania,

– dostępność do informacji o: celu kształcenia, kompetencjach oczekiwanych od kandydatów, warunkach przyjęcia na studia i kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu procesu przyjęć na studia, programach studiów, w tym efektach uczenia się, opisie procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, zasadach dyplomowania, przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych, charakterystyce i warunkach studiowania.

Kandydaci na studia, studenci oraz pozostałe zainteresowane osoby mogą pozyskiwać informacje o Uczelni i kierunkach studiów z oficjalnej internetowej strony Uczelni <https://pcz.pl/>, strony Wydziału Zarządzania <https://wz.pcz.pl/> a także poprzez Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) Politechniki Częstochowskiej <https://bip.pcz.pl>. W BIP Uczelnia udostępnia informacje, które władze Uczelni uznają za istotne do publicznego przekazania, aby zapewnić transparentność swojej działalności. W biuletynie, w zakładce Kształcenie znajdują się informacje na temat:

- studiów pierwszego i drugiego stopnia <https://bip.pcz.pl/172,studia-i-ii-stopnia>, gdzie umieszczone są regulaminy (m.in. przyjmowania na studia, przeprowadzania egzaminów dyplomowych, studiów PCz, świadczeń dla studentów, przeprowadzenia potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów w PCz) <https://bip.pcz.pl/176,regulaminy>, opłaty za usługi edukacyjne (<https://bip.pcz.pl/177,oplaty-za-uslugi-edukacyjne>), warunki i tryb rekrutacji (<https://bip.pcz.pl/178,warunki-rekrutacji>), programy studiów (<https://bip.pcz.pl/179,programy-studiow>), wzory dyplomów (<https://bip.pcz.pl/200,wzory-dyplomow>). Umieszczone jest również przekierowanie do Internetowej Rejestracji Kandydatów;
- Szkoły Doktorskiej (<https://bip.pcz.pl/173,szkola-doktorska>) z wyszczególnieniem regulaminu (<https://bip.pcz.pl/180,regulamin>), programu kształcenia (<https://bip.pcz.pl/181,program-ksztalcenia>) oraz warunków i trybu rekrutacji (<https://bip.pcz.pl/196,warunki-rekturacji>);
- studiów podyplomowych (<https://bip.pcz.pl/175,studia-podyplomowe>) z wyszczególnieniem regulaminu (<https://bip.pcz.pl/184,regulamin>) oraz opłat za usługi edukacyjne (<https://bip.pcz.pl/185,oplaty-za-uslugi-edukacyjne>).

Ponadto informacje dotyczące procesu dydaktycznego realizowanego na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej są upubliczniane na stronie internetowej Wydziału i/lub za pośrednictwem USOS. Zakres tych informacji obejmuje:

- informacje o aktualnych programach studiów na danym Kierunku, uwzględniających podział na poszczególne grupy przedmiotów wraz z przyporządkowaniem semestru studiów, na którym są one realizowane i liczbą przypisanych do danego przedmiotu punktów ECTS (dostępne przez USOS); forma upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/studia/studia-i-stopnia>; <https://wz.pcz.pl/studia/studia-ii-stopnia>);
- wykaz oferowanych studentom do wyboru zakresów kształcenia na danym Kierunku studiów wraz z sylwetką absolwenta Kierunku oraz sylwetką absolwenta danego zakresu kształcenia realizowanego w ramach Kierunku studiów; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/studia/studia-i-stopnia/zarzadzanie>, <https://wz.pcz.pl/studia/studia-ii-stopnia/zarzadzanie>) lub możliwość zapoznania się z wyżej wymienionymi materiałami we właściwym dla danego Kierunku studiów dziekanacie;
- sylabusy dla danego przedmiotu opracowane w sposób zuniformizowany dla całego Wydziału Zarządzania, zawierające: wymagania wstępne, cele przedmiotu, uzyskiwane efekty kształcenia i zdobywane umiejętności, treści programowe, formy i kryteria uwzględniane przy ewaluacji studentów, wykaz literatury; formy upublicznienia:

- <https://usosweb.pcz.pl/kontroler.php?action=katalog2/przedmioty/index>) lub możliwość zapoznania się z treścią przewodnika we właściwym dla danego Kierunku studiów dziekanacie;
- informacje dotyczące obowiązujących na Wydziale Zarządzania standardów przygotowywania prac dyplomowych; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/student/praca-dyplomowa>) lub możliwość zapoznania się ze standardami i wytycznymi we właściwym dla danego Kierunku studiów dziekanacie oraz u opiekuna naukowej pracy dyplomowej;
 - informacje regulujące zasady dopuszczenia studentów do egzaminu dyplomowego (wykaz dokumentów, które powinien dostarczyć student do dziekanatu wraz z kalendarium realizacji poszczególnych faz przygotowawczych do egzaminu dyplomowego), wykaz pytań na egzamin dyplomowy; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/student/praca-dyplomowa> w zakładce Pytania na egzamin dyplomowy) lub/i w gablotach właściwego dla danego Kierunku studiów dziekanatu;
 - informacje o wynikach okresowych badań ankietowych dotyczących oceny jakości kształcenia na Wydziale Zarządzania: podstawowe statystyki charakteryzujące wyniki badania ankietowego przeprowadzonego w grupie studentów i pracodawców wraz z ogólnie sformułowanymi wnioskami wynikającymi z przeprowadzonego badania; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/pracownik/system-jakosci/wyniki-ankietyzacji>);
 - informacje odnoszące się do struktury roku akademickiego, terminów zjazdów dla studiów niestacjonarnych, harmonogramu sesji egzaminacyjnej na danym Kierunku z podziałem na poszczególne zakresy kształcenia; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://wz.pcz.pl/student>) lub/i w gablotach właściwego dla danego Kierunku studiów dziekanatu;
 - obowiązujące w danym semestrze roku akademickiego plany zajęć dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://usosweb.pcz.pl/>) lub/i w gablotach właściwego dla danego Kierunku studiów dziekanatu;
 - wykaz godzin i miejsca odbywania się konsultacji wszystkich pracowników dydaktycznych, naukowo-dydaktycznych Wydziału Zarządzania; formy upublicznienia: strona internetowa Wydziału (<https://pcz.pl/wyszukiwarka-pracownikow>) lub/i na tablicach ogłoszeń poszczególnych instytutów/katedr/zakładów.

Na Politechnice Częstochowskiej działa Biuro Rekrutacji, które przez cały rok zapewnia dostęp do informacji na trzech płaszczyznach:

- kontakt osobisty: Biuro Rekrutacji znajduje się przy ul. gen. J.H. Dąbrowskiego 71 pokój 2C,
- elektroniczny: strona internetowa Uczelni <https://pcz.pl/kandydat/rekrutacja/oferta-rekrutacyjna> lub strona internetowa Wydziału <https://wz.pcz.pl/kandydat> lub kontakt drogą mailową: rekrutacja@pcz.pl,
- telefoniczny, dzwoniąc na jeden z numerów telefonu: 34 3250 584, 34 3250 714.

Wydział Zarządzania, jak i Uczelnia stwarza również możliwość logowania, zapisywania się na studia i drukowania dokumentów bezpośrednio w Biurze Rekrutacji. Uczelnia otwarta jest na kandydatów na studentów z innych krajów, dlatego zapewniona jest obsługa interesariuszy w językach: polskim, rosyjskim i angielskim. W okresie aplikacji na studia wyższe Uczelnia publikuje również plakaty i banery w widocznych miejscach z aktualnymi informacjami na temat rekrutacji.

Kandydaci mogą uzyskać informacje na temat programów studiów, także w trakcie spotkań organizowanych podczas Dnia Otwartego Uczelni, które dla pierwszego stopnia studiów są cyklicznym

wydarzeniem adresowanym do młodzieży szkół ponadpodstawowych i maturzystów, w trakcie którego odbywają się warsztaty i wykłady na Wydziale.

Na stronie Wydziału Zarządzania szczegółowe informacje zebrane są w trzech grupach tematycznych, czyli zakładkach dla kandydatów, studentów i pracowników:

- W zakładce Kandydat <https://wz.pcz.pl/kandydat> można zapoznać się z kompletem informacji o kierunkach i rodzajach studiów (<https://wz.pcz.pl/kandydat/oferta-edukacyjna>), programach studiów (<https://wz.pcz.pl/kandydat/programy-studiow>), zasadach i terminach rekrutacji (<https://wz.pcz.pl/kandydat/rekrutacja-na-studia>), domach studenckich (<https://wz.pcz.pl/kandydat/domy-studenckie>), szkole doktorskiej (<https://pcz.pl/badania-i-nauka/szkola-doktorska/rekrutacja-do-szkoly-doktorskiej>) oraz studiach podyplomowych (<https://wz.pcz.pl/studia/studia-podyplomowe>).
- W zakładce Student <https://wz.pcz.pl/student> zamieszczone są aktualne ogłoszenia oraz informacje o: strukturze roku akademickiego, pracy dziekanatów, kołach naukowych, praktykach, stażach, ofertach pracy, organizacjach studenckich, wymogach dla pracy dyplomowej, planach zajęć, stypendiach, harmonogramach egzaminów. Tutaj udostępnione są również sylabusy do przedmiotów oraz dokumenty do pobrania.
- Zakładka dla pracownika <https://wz.pcz.pl/pracownik> zawiera informacje o Ustawie 2.0, a także dostęp do systemu jakości obowiązującego na Wydziale, Zintegrowanego Programu Rozwoju Politechniki Częstochowskiej, planu zajęć, spisu komisji i zespołów oraz systemu identyfikacji wizualnej Uczelni. W podzakładce System jakości znajduje się dokumentacja systemu, sylabusy do przedmiotów, wyniki ankietyzacji oraz procedura magazynowania prac i możliwości podnoszenia kwalifikacji.

System USOS – „Elektroniczny Dziekanat” Politechniki Częstochowskiej, do którego dostęp realizowany jest zarówno poprzez udostępnienie treści publicznych, niewymagających logowania <https://usosweb.pcz.pl/kontroler.php?action=news/default> (np. informacje o strukturze i jednostkach uczelni, kierunkach, oferowanych programach studiów, przedmiotach, akademikach, itp.), jak również treści niepublicznych, z dostępem jedynie dla zarejestrowanych użytkowników. Dla treści niepublicznych w systemie obowiązuje ustalony, hierarchiczny poziom dostępu, zarządzany przez uprawnionych pracowników administracji. Nadrzędną funkcją systemu USOS jest obsługa procesów kształcenia, poprzez zapewnienie zainteresowanym dostępu do planów, przedmiotów, prowadzących oraz grup zajęciowych i uzyskiwanych ocen (osiąganych rezultatów). Ponadto, system USOS jest ważnym elementem komunikacji pomiędzy pracownikami i studentami, ze względu na możliwość wysyłania wiadomości email do konkretnej grupy studentów. Pełni on również platformę oceny jakości kształcenia udostępnioną studentom po zakończonym semestrze w formie ankiety oceniającej zajęcia i prowadzących. Pracownicy i studenci mogą również korzystać z aplikacji USOS dostępnej dla urządzeń z Androidem.

W ramach sprzężenia zwrotnego z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi Komisja ds. Jakości Kształcenia po uzyskaniu uprzednio zgody Dziekana Wydziału Zarządzania, co roku uaktualnia i publikuje wyniki badań ankietowych na stronie internetowej Wydziału Zarządzania. Aktualne analizy dostępne są na stronie internetowej Wydziału (<https://wz.pcz.pl/pracownik/system-jakosci/wyniki-ankietyzacji>), dodatkowo wykorzystując monitor umieszczony w holu budynku głównego Wydziału przez ok. tydzień na początku roku akademickiego wyświetlana jest prezentacja z wyników badań ankietowych przeprowadzanych na Wydziale (z uwagi na RODO, podawane są jedynie dane statystyczne).

Na stronie Wydziału Zarządzania upubliczniane są aktualności oraz ogłoszenia o planowanych lub zrealizowanych wydarzeniach. Ponadto umieszczone są informacje m.in. o wydziale, jego władzach i strukturze organizacyjnej. W podstronie Studia umieszczone są informacje o ofercie kształcenia z podziałem na studia pierwszego i drugiego stopnia, studia doktoranckie, podyplomowe oraz dostęp do

regulaminu studiów, opłatach a także informacje skierowane do studentów z niepełnosprawnościami. Podstrona Nauka poświęcona jest informacjom o projektach realizowanych przez Wydział oraz zawiera regulaminy i wytyczne dokumentów w postępowaniach habilitacyjnych i doktorskich. Wydział w podstronie Współpraca informuje o współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, instytucjami edukacyjnymi oraz podaje skład Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu. Na stronie internetowej Wydziału Zarządzania aktualizowane są na bieżąco również informacje o konferencjach naukowych (podstrona Konferencje). Poprzez stronę Wydziału możliwe jest również wyszukanie informacji kontaktowych danego pracownika lub podstron zawierających szukane treści.

Wydział Zarządzania oferuje również oficjalne kanały informacyjne bazujące na portalach społecznościowych:

- <https://www.facebook.com/zarzadzanie.politechnikaczestochowska/>,
- <https://instagram.com/wzpcz>
- a także za pośrednictwem profili Uczelni <https://www.tiktok.com/@politechnikapcz> i <https://www.youtube.com/c/PolitechnikaCz%C4%99stochowska>.

Treści w nich zawarte są skierowane do szerokiego grona odbiorców, zarówno studentów, absolwentów, doktorantów i pracowników Uczelni, jak również kandydatów i wszystkich zainteresowanych. Posty niosą treści o wydarzeniach i propozycjach oferowanych przez Wydział Zarządzania, a także organizacje i osoby z nim współpracujące. Na platformach podejmowane są dyskusje związane z tematami bieżącymi, sukcesami zawodowymi, sportowymi oraz aktywnościami społeczności akademickiej, a także służące popularyzowaniu nauki.

Bieżące informacje dla zainteresowanych przedstawiane są w portalach społecznościowych Facebook i Instagram. Są to najbardziej popularne i najszybsze kanały informacyjny na Wydziale – przyciągają uwagę i tworzą społeczność użytkowników głównie wśród studentów (w tym absolwentów), pracowników Wydziału, a także kandydatów, którzy stają się obserwującymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Priorytetowym celem strategicznym Politechniki Częstochowskiej jest zapewnienie studentom wykształcenia na najwyższym poziomie, a pracodawcom absolwentów z odpowiednią wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami. Politechnika Częstochowska przywiązuje ogromną wagę do zapewnienia jakości kształcenia na wysokim poziomie, dlatego zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia określono w obowiązujących w Uczelni aktach wewnętrznych oraz procedurach przyjętych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. W ramach polityki jakości Senat Politechniki Częstochowskiej wprowadził [Uchwałę nr 87/2021/2022 z dnia 27 października 2021 roku System Zapewnienia Jakości Kształcenia \(SZJK\)](#). Zgodnie z [Zarządzeniem Nr 420/2023 Rektora Politechniki Częstochowskiej z dnia 25 września 2023 roku w sprawie: wprowadzenia procedur dotyczących Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Politechnice Częstochowskiej](#) w porozumieniu z Uczelnianą Komisją ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, wprowadzono do stosowania udoskonalone procedury PU1-PU10. Dokonano również zmian w [wydziałowych procedurach](#) dostosowując ich treści do zmian uczelnianych. Opracowane procedury mają na celu zapewnienie właściwych warunków kształcenia, które umożliwią uzyskanie

założonych efektów uczenia się poprzez nowoczesny, dostosowany do potrzeb interesariuszy zewnętrznych program kształcenia. Zaktualizowany System Zapewnienia Jakości Kształcenia stanowią:

- Uczelniana Księga Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, w której zostały określone ogólne ramy uwarunkowań oraz działań związanych z jakością kształcenia,
- procedury określające schematy relacji poszczególnych działań uchwalane/aktualizowane/odwoływane zarządzeniem rektora,
- Wydziałowe Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, które uwzględnia specyfikę poszczególnych jednostek i kierunków kształcenia, szczegółowe procedury i inne niezbędne dokumenty.

Dokumentacja oraz zapisy systemowe spełniają wymagania Polskiej Komisji Akredytacyjnej wynikające z procesu oceny jakości kształcenia. Podstawą Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia są obligatoryjne wymagania Polskiej Komisji Akredytacyjnej, dobre praktyki w szkolnictwie wyższym oraz w wybranym zakresie wymagania normy ISO 9000 – system zarządzania jakością. System odnosi się do wszystkich form i typów studiów oraz szkoły doktorskiej.

System regulujący jakość kształcenia pozwala realizować strategię i misję wydziału poprzez monitorowanie obszaru:

- Polskiej Ramy Kwalifikacji,
- procesu kształcenia według wymagań dla określonego Kierunku studiów (weryfikacja zgodności treści programowych z efektami uczenia się),
- jakości i warunków prowadzenia procesu dydaktycznego (ocena pracowników przez studentów – ankieta dotycząca realizacji procesu dydaktycznego),
- podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej (działalność wydawnicza, udział w szkoleniach, hospitacje na poziomie kierowników katedr oraz na poziomie dziekana),
- kryteriów, przepisów i procedur oceniania studentów (weryfikacja prac egzaminacyjnych, zaliczeniowych i projektów pod kątem zgodności treści podanych w sylabusie do przedmiotu i założonymi efektami uczenia się),
- udziału studentów w pracy na rzecz jakości kształcenia oraz zapewnienia właściwych środków wsparcia studentów w ich działalności naukowo-dydaktycznej i społecznej (zwiększanie zasobów biblioteki głównej i wydziałowej, koła naukowe, dyżury pełnomocnika dziekana ds. jakości kształcenia).

Celem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia jest podnoszenie poziomu wykształcenia absolwentów Politechniki Częstochowskiej, budowa kultury jakości, tworzenie mechanizmów odpowiedzialnych za wysoką jakość kształcenia oraz podejmowanie działań mających doskonalić system kształcenia poprzez:

- monitorowanie procesu dydaktycznego z uwzględnieniem potrzeb wszystkich interesariuszy procesu,
- inicjowanie i wspieranie działań projakościowych oraz doskonalących mających na celu zapewnienie jakości kształcenia,
- zgłaszanie zapotrzebowania na modernizację infrastruktury dydaktycznej i laboratoryjnej, gwarantującej realizację procesu kształcenia zgodnie z przyjętymi założeniami,
- inicjowanie i wspieranie działań motywujących nauczycieli akademickich do stałego rozwoju i zdobywania nowych umiejętności pedagogicznych, kompetencji cyfrowych oraz wiedzy,
- inicjowanie mechanizmów obiektywnej oceny kadry badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej oraz administracyjnej.

Podnoszenie jakości kształcenia w Politechnice Częstochowskiej jest celem priorytetowym i ma charakter procesowy. Podlega permanentnym działaniom doskonalącym z udziałem wszystkich interesariuszy (kadry badawczo-dydaktycznej, dydaktycznej, pracowników administracyjnych, studentów i doktorantów).

Wydziałowa Księga Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w pełni realizuje założenia zapisane w Uczelnianej Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania stanowi odpowiednik Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia w ramach dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu i jakości. WSZJK stanowi rozszerzenie i/lub uzupełnienie zapisów USZJK, wynikających ze specyfiki prowadzonych na Wydziale Zarządzania kierunków studiów oraz obowiązującej struktury organizacyjnej.

10.1. Sposoby sprawowania nadzoru merytorycznego, organizacyjnego i administracyjnego nad kierunkiem studiów, kompetencje i zakres odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za kierunek, w tym kompetencje i zakres odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na Kierunku

Podstawowymi dokumentami regulującymi zakres kompetencji organów jednoosobowych i kolegialnych Uczelni są Ustawa oraz Statut Politechniki Częstochowskiej.

Kompetencje i obowiązki kierowników jednostek organizacyjnych Uczelni, a także zakres działania komórek administracyjnych określają Statut Politechniki Częstochowskiej; Regulamin organizacyjny oraz inne regulaminy; Zarządzenia Rektora.

Zgodnie z zapisami [Regulaminu Organizacyjnego Politechniki Częstochowskiej](#) do zakresu działań Prorektora ds. nauczania należy (§ 9, ust.2, pkt.2, 3, 15): organizowanie i nadzorowanie procesu kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych; koordynacja działań zmierzających do uruchamiania nowych kierunków studiów, zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy; nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu zapewnienia jakości kształcenia. Do zadań jednostki organizacyjnej pionu prorektora ds. nauczania (§ 33, ust. 10, 17) należy kompletowanie dokumentacji w zakresie wniosków o uruchomienie Kierunku studiów oraz koordynacja działań związanych z realizacją wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Zgodnie ze [Statutem PCz](#) (§ 30, ust. 2, pkt. 4) (zał. 10.1.1.), nadzór nad prawidłowością realizacji procesu kształcenia, w tym nad jakością kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale sprawuje Dziekan. Za organizowanie oraz nadzorowanie realizacji procesu kształcenia na kierunkach studiów przyporządkowanych do danej dyscypliny naukowej jako wiodącej, jak również dokonywanie okresowego przeglądu programów studiów oraz studiów podyplomowych i ich doskonalenie, zgodnie ze [Statutem PCz](#) (§ 33, ust. 4, pkt. 3) odpowiada Kierownik dydaktyczny.

Zakres działań Dziekana (§ 14, ust. 4, pkt. 1) obejmuje zapewnienie prawidłowej organizacji toku studiów i procesu kształcenia. Z kolei działania kierownika dydaktycznego w ramach dyscypliny naukowej przypisanej do Wydziału (§ 14, ust. 6, pkt. 2,7) to: koordynacja i podejmowanie działań zmierzających do uruchamiania nowych kierunków studiów, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy, jak również realizacja działań w zakresie zapewnienia jakości kształcenia. Rada programowa (§ 41, ust. 2, pkt. 1) opiniuje przygotowane przez kierownika dydaktycznego projekty programów studiów i studiów podyplomowych oraz projekty zmian w tych programach. Zasady tworzenia i likwidacji kierunków studiów opisuje Dział V § 50 Statutu PCz.

Zgodnie z [Regulaminem studiów Politechniki Częstochowskiej](#) (§ 3) Samorząd studencki opiniuje sprawy związane z procesem kształcenia na zasadach określonych w statucie Politechniki i w niniejszym regulaminie oraz w przepisach powszechnie obowiązujących. Nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad odbywaniem praktyk sprawuje Pełnomocnik dziekana ds. praktyk powołany przez rektora Politechniki na wniosek Dziekana Wydziału, pozytywnie zaopiniowany przez odpowiednią Radę Programową (§ 12).

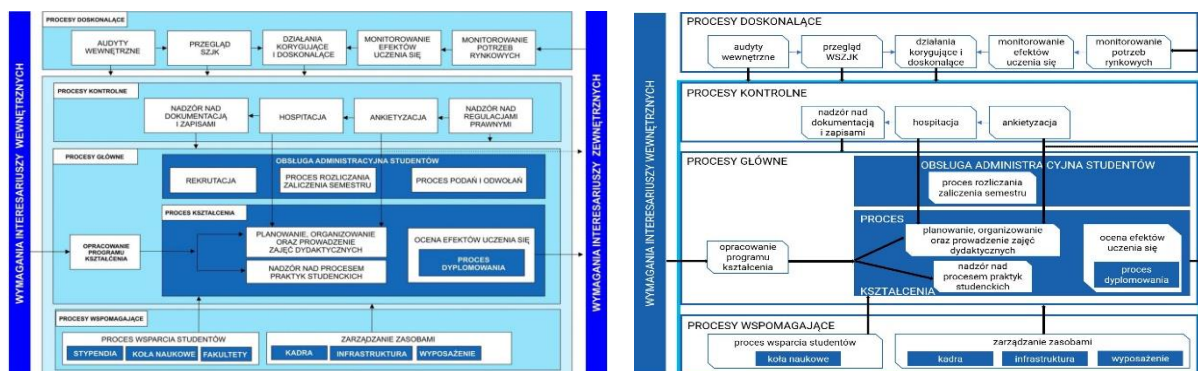
Zgodnie z zapisem w [Wydziałowej Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania](#) w imieniu Rektora, za funkcjonowanie systemu jest odpowiedzialny przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zadania i kompetencje przewodniczącego Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz zadania i regulaminy Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia są określone odpowiednio w [załączniku Z1/UKSZJK](#) oraz w [załączniku Z2/UKSZJK](#). Do obowiązków Uczelnianej Komisji należy dbałość o ogół spraw związanych z

jakością kształcenia, a głównie nadzór i koordynacja prac związanych z inicjowaniem, wdrażaniem, funkcjonowaniem i doskonaleniem Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uczelni w współpracy z Prorektorem ds. nauczania oraz osobami powołanymi na funkcje kierownicze. Zadania i kompetencje przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia są określone oraz zadania i regulamin Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia są określone odpowiednio w [załączniku Z1/WKSZJK \(Z3/UKSZJK\)](#) oraz w [załączniku Z2/WKSZJK \(Z4/UKSZJK\)](#). Do zadań przewodniczącego komisji należy m.in.:

- koordynacja i integracja wszelkich działań i środków, w celu wprowadzenia, utrzymania i rozwoju Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- koordynacja wydziałowych zadań dotyczących wdrażania, kontroli i doskonalenia jakości kształcenia, w tym poświadczenie zgodności Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia z Systemem Uczelnianym,
- nadzór nad dokumentacją systemową, jej aktualizacją i dystrybucją,
- nadzór nad warunkami realizacji procesu kształcenia,
- nadzór nad wdrażaniem działań korygujących i zapobiegawczych oraz inicjowanie działań doskonalących,
- przygotowanie i przeprowadzenie corocznych przeglądów systemu,
- współpraca z instytucjami związanymi z jakością kształcenia, w tym akredytacyjnymi i certyfikującymi.

Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia opracowuje corocznie raport z przeglądu funkcjonowania systemu. Na posiedzeniu Kolegium Wydziału przewodniczący przedkłada raport do zatwierdzenia przez członków Kolegium oraz do wiadomości Dziekanowi, a następnie po zatwierdzeniu przekazuje Przewodniczącemu Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Do zadań Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy nadzór i koordynacja prac związanych z wdrażaniem, funkcjonowaniem i doskonaleniem systemu, inspirowanie działań projakościowych związanych z przebiegiem procesu dydaktycznego i działań motywacyjnych odnoszących się do kadry dydaktycznej, technicznej i administracyjnej, ocena stopnia wdrożenia i funkcjonowanie systemu w jednostce organizacyjnej, na podstawie corocznych raportów z poszczególnych działań zespołów wchodzących w skład Komisji oraz na podstawie corocznych przeglądów funkcjonowania systemu.

Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia wchodzi w skład Rady Programowej dyscypliny.

Rys. 10.1.1. Procesy główne, wspomagające i doskonalące dla Politechniki Częstochowskiej (po lewej stronie) oraz na Wydziale Zarządzania (po prawej stronie)

Funkcjonowanie Systemu polega na planowaniu, organizowaniu, realizowaniu, monitorowaniu i doskonaleniu procesów wchodzących w zakres jego działania. Wytyczne dotyczące funkcjonowania określają systemowe procedury wydziałowe PWZ nawiązujące do procedur Uczelnianych PU. W aspekcie zapewnienia jakości kształcenia zakres funkcjonowania WSZJK dotyczy

przede wszystkim istotnych w procesie kształcenia obszarów: organizacji procesu dydaktycznego, realizacji procesu kształcenia, zasobów ludzkich oraz funkcjonowania Wydziału Zarządzania w otoczeniu gospodarczym.

Na rysunku 10.1.1. przedstawiono zidentyfikowane procesy główne, wspomagające i doskonalące dla Politechniki Częstochowskiej (po lewej stronie) oraz opowiadające im procesy na Wydziale Zarządzania (po prawej stronie).

W ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (WZ) funkcjonują następujące zespoły:

1. Zespół ds. hospitacji
2. Zespół ds. ankietyzacji:
 - ✓ procesu dydaktycznego
 - ✓ dziekanatów i toku studiów
 - ✓ ankietyzacji absolwentów
3. Zespół ds. audytu wewnętrznego
4. Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się
5. Zespół ds. e-learningu
6. Zespół ds. prac dyplomowych
7. Zespół ds. USOS
8. Zespół ds. WSZJK
9. Komisja ds. praktyk zawodowych

W ramach dodatkowego nadzoru w zakresie monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia należy wskazać kilka obszarów:

- Programy studiów – są one opracowywane i modyfikowane przez specjalnie powołane do tego celu zespoły ds. uaktualniania Kierunku we współpracy z autorami sylabusów. Do ich zadań należy opracowywanie lub modyfikacja programów studiów dla kierunków prowadzonych na WZ (w tym m.in. na podstawie okresowych przeglądów lub opinii interesariuszy) zgodnie z obowiązującymi wymogami. Programy studiów są opracowywane we współpracy z interesariuszami otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego, a następnie opiniowane przez Radę Programową, w której zasiadają przedstawiciele studentów z każdego Kierunku studiów WZ. Programy studiów są konsultowane również z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia monitoruje przebieg działań związanych z tworzeniem lub modyfikacją programów studiów. Szczegółowe zasady tworzenia i dokonywania zmian w programach studiów reguluje [Zarządzenie Nr 526/2024 Rektora Politechniki Częstochowskiej z dnia 25 lipca 2024 roku w sprawie: wprowadzenia zaktualizowanych wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i dokonywania zmian programów studiów pierwszego i drugiego stopnia](#).
- Weryfikacja efektów uczenia się – nadzór nad weryfikacją efektów uczenia się pełni Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się WK ds. ZJK, w skład którego wchodzi koordynatorzy Kierunku oraz koordynatorzy przedmiotów na Kierunku. Działania te prowadzone są zgodnie z [Procedurą PWZ-9 Monitorowanie efektów uczenia się](#). Kierownik dydaktyczny dyscypliny deleguje kompetencje w zakresie oceny i monitorowania efektów uczenia się. Prowadzący przedmiot zobowiązany jest do indywidualnej weryfikacji osiągniętych przez osobę uczącą się efektów uczenia się, zgodnie z metodami sprawdzenia efektu uczenia się zawartymi w Sylabusie. Jest także odpowiedzialny za realizację zajęć w sposób umożliwiający osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Ma obowiązek archiwizować zapisy dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się zgodnie z wytycznymi obowiązującymi w Uczelni. Koordynator przedmiotu, w razie potrzeby, zobowiązany jest zgłosić koordynatorowi Kierunku wnioski doskonalące przebieg procesu kształcenia w celu podniesienia stopnia osiąganych efektów uczenia się na zajęciach. Jeśli koordynator przedmiotu uzna za konieczną modyfikację programu studiów, przekazuje swoje sugestie kierownikowi

katedry/koordynatorowi Kierunku. W tym celu stosuje się [Załącznik Z1/PWZ-9 Karta doskonalenia przedmiotu](#). Kierownik katedry/koordynator Kierunku opiniuje Karty doskonalenia przedmiotu oraz przekazuje je do wiadomości kierownikowi dydaktycznemu. Komisja dokonuje oceny osiągniętych efektów uczenia się oraz formułuje wnioski doskonalące programy studiów na Kierunku. Komisja po zakończeniu roku akademickiego formułuje wnioski doskonalące programy studiów na podstawie:

- weryfikacji zgodności oczekiwań wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy jednostki organizacyjnej z programami studiów,
- informacji płynących ze środowiska studenckiego oraz z ankiet dotyczących realizacji procesu dydaktycznego wykonanych przez studentów,
- weryfikacji treści programowych poszczególnych przedmiotów z efektami uczenia się, która odbywa się na zasadzie losowego wyboru minimum dwóch prac egzaminacyjnych, projektowych, przejściowych itp. sprawdzanych pod kątem zgodności pytań i struktury z efektami uczenia się zapisanymi w sylabusach. Weryfikacji podlega do 20% przedmiotów na danym Kierunku.

Za wdrożenie planu doskonalenia programów studiów, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Rady Programowej, odpowiada kierownik dydaktyczny.

- Dobór i doskonalenie kadry dydaktycznej – Nauczyciel akademicki jest obowiązany do podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez uczestnictwo w kursach i szkoleniach organizowanych przez pracodawcę, jak również poprzez samokształcenie i doskonalenie zawodowe (zgodnie z Regulaminem pracy Politechniki Częstochowskiej oraz Statutem Politechniki Częstochowskiej). Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia monitoruje przebieg awansów naukowych i stanowiskowych. O obsadzie zajęć dydaktycznych, a w szczególności o wyznaczeniu prowadzącego przedmiot, decyduje kierownik katedry (zgodnie ze Statutem PCz). Kierownik katedry ustala zadania pracownikom w zakresie obowiązków dydaktycznych, w tym opracowanie treści programowych, opracowanie sylabusów. Z chwilą ustalenia tych zadań pracownicy stają się za nie odpowiedzialni (zgodnie ze Statutem Politechniki Częstochowskiej). Prowadzący przedmiot ma obowiązek przedstawić studentom na pierwszych zajęciach szczegółowy program danego przedmiotu oraz warunki zaliczenia zajęć, w tym sposób i termin uzupełnienia zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach (zgodnie z Regulaminem studiów Politechniki Częstochowskiej). Prowadzący zajęcia dydaktyczne zobowiązany jest realizować treści, metody nauczania i sposoby oceny efektów uczenia się zgodnie z zapisami w sylabusach do przedmiotów. Wzór Sylabusu stanowiący integralną część programu studiów określony jest Zarządzeniem Rektora. Wzór Sylabusu zawierający szczegółowe/dodatkowe informacje dotyczące przedmiotu ustalany jest przez kierowników dydaktycznych. Prowadzący przedmiot ma obowiązek archiwizacji egzaminów oraz prac zaliczeniowych (zgodnie z Zarządzeniem Rektora PCz). Wytyczne systematyzujące obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne w Politechnice Częstochowskiej zawarte są w Procedurze [PWZ-8 Procedura systematyzująca obowiązki prowadzących zajęcia dydaktyczne](#). Szczegółowy zakres obowiązków nauczyciela akademickiego ustala Rektor. Nauczyciel akademicki podlega okresowej ocenie.
- Hospitacje zajęć dydaktycznych – Hospitowanie zajęć dydaktycznych odbywa się zgodnie z procedurą [PWZ-1 Hospitacje zajęć dydaktycznych](#). Procedura obowiązuje prowadzących zajęcia dydaktyczne na wszystkich poziomach i formach kształcenia. Hospitacje dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich oraz doktorantów. Wyróżnia się hospitacje planowe i pozaplanowe. Za przygotowanie i nadzór nad ramowym planem hospitacji odpowiada Kierownik katedry. Przekazuje on wyniki hospitacji kierownikowi jednostki organizacyjnej i Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Za inicjowanie hospitacji pozaplanowych, zatwierdzenie ramowego planu hospitacji i przedstawienie sprawozdania z

przeprowadzonych hospitaacji Radzie Programowej odpowiada Kierownik jednostki. Kierownik katedry prowadzi rejestr hospitaacji oraz opracowuje sprawozdanie zgodnie z załącznikiem [Z3/PWZ-1](#), a następnie przekazuje je kierownikowi jednostki organizacyjnej. Wnioski z hospitaacji należy uwzględnić zarówno w okresowej ocenie pracowników/uczestników szkoły doktorskiej, jak i przy obsadzie zajęć dydaktycznych. Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie z przeprowadzonych hospitaacji na Kolegium Wydziału w danym roku akademickim.

- Ankietyzacja procesu dydaktycznego - Studenci mają możliwość dokonania oceny i wyrażenia swojej opinii na temat pracowników i zrealizowanych w każdym semestrze przedmiotów za pomocą anonimowej ankiety. Ankietyzacji podlega każdy nauczyciel akademicki/doktorant/prowadzący zajęcia dydaktyczne zgodnie z zapisami w procedurze [PWZ-2 Ankietyzacja zajęć dydaktycznych](#). Proces ankietyzacji realizowany jest pod koniec każdego semestru. W badaniu mogą uczestniczyć wszyscy studenci i uczestnicy szkoły doktorskiej danego Kierunku studiów. Ankieta jest dobrowolna i anonimowa. Ankieta jest przeprowadzona w formie elektronicznej z zastosowaniem systemów informatycznych z zachowaniem anonimowości – System USOS ([załącznik Z1/PWZ-2](#)). Dane z ankiet opracowuje Zespół ds. ankietyzacji procesu dydaktycznego w ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wyniki ankietyzacji muszą zostać ujęte w rocznym raporcie Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a następnie przekazane Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przekazuje wyniki ankietyzacji Rektorowi jako część uczelnianego rocznego raportu z przeglądu funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Kierownik jednostki jest zobowiązany do uwzględnienia wniosków z ankietyzacji w okresowej ocenie pracowników, przy obsadzie zajęć dydaktycznych oraz przy wyróżnieniu nagrodami za osiągnięcia dydaktyczne.
- Praktyki zawodowe - zasady oraz tryb realizacji i zaliczania praktyki zawodowej przewidzianej w programach studiów dla studentów Politechniki Częstochowskiej studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia określa Regulamin praktyk zawodowych Politechniki Częstochowskiej zgodnie z załącznikiem do [Zarządzenia Nr 531/2024 Rektora PCz](#). Zasady i tryb zaliczania praktyk określa kierownik dydaktyczny. Działania związane z odbywaniem praktyki nadzoruje Pełnomocnik Dziekana ds. praktyk. Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do odbycia praktyki koordynuje Opiekun praktyki, który również kontroluje przebieg praktyki oraz przeprowadza zaliczenie praktyki.
- Proces dyplomowania - Praca dyplomowa wykonywana jest pod kierunkiem promotora. Promotorem pracy dyplomowej może być nauczyciel akademicki posiadający co najmniej stopień naukowy doktora. Kierownik katedry/koordynator Kierunku nadzoruje zgodność tematów prac magisterskich/projektów/prac inżynierskich/prac licencjackich z kierunkowymi efektami uczenia się. Tematy prac dyplomowych zatwierdza Rada Programowa, po zaopiniowaniu przez Zespół ds. prac dyplomowych. Za jakość pracy oraz jej zgodność z kierunkiem studiów i zakresem, w ramach których jest realizowana, odpowiada promotor oraz recenzent. Pozostałe ustalenia dotyczące przygotowania prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego zawiera Regulamin Studiów Politechniki Częstochowskiej.

10.2. Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów

Wydział Zarządzania stosuje zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów zgodnie z regulacjami uczelnianymi zawartymi w [Zarządzeniu Rektora Politechniki Częstochowskiej w sprawie wprowadzenia wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i dokonywania zmian programów studiów pierwszego i drugiego stopnia](#) i obecnie od 1 października 2024 r. w [Zarządzeniu Rektora Politechniki Częstochowskiej w sprawie: wprowadzenia](#)

[zaktualizowanych wytycznych dotyczących wymagań w zakresie tworzenia i dokonywania zmian programów studiów pierwszego i drugiego stopnia.](#)

Projektowanie nowych programów studiów jest wynikiem analiz zmieniającego się zapotrzebowania otoczenia podmiotu i oczekiwań rynku wobec określonych kierunków oraz prowadzonych konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Uwzględnia się również plany rozwojowe Wydziału, koncepcję, cele i jakość kształcenia, politykę jakości oraz zaplecze naukowe, badawczo-rozwojowe, kadrowe i infrastrukturę. Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu. Dokonywanie zmian w programach studiów realizowane jest po dokonaniu przeglądu dotychczasowych programów, uwzględnieniu wniosków z przeglądu, a także konsultacji z interesariuszami (studentami, Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu). Uwzględniane są również wyniki monitorowania losów absolwentów oraz ocena procesu dydaktycznego. Programy studiów projektowane i modyfikowane są przez Zespół ds. uaktualniania Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* we współpracy z autorami sylabusów. W skład tego zespołu wchodzi Koordynator Kierunku, Koordynatorzy przedmiotów na Kierunku, Przewodniczący Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Zarządzania będący Pełnomocnikiem Dziekana ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, Kierownik dydaktyczny i inni nauczyciele akademicy, którzy prowadzą zajęcia na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie. Zespół jest odpowiedzialny za projektowanie lub zmianę efektów uczenia się dla każdego stopnia studiów, opracowanie sylwetki absolwenta, harmonogramu studiów, a także za przygotowanie koncepcji programu studiów bądź propozycji zmian. Zmiany konsultowane są również w katedrach merytorycznie zaangażowanych w realizację danego programu studiów. Dla Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie jest to Katedra Finansów, Bankowości i Rachunkowości. Każdy program spełnia wymagania formalne i programowe, w tym zawarte w m.in. ustawie o ZSK, rozporządzeniu w zakresie studiów oraz charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Programy studiów są opiniowane przez Radę Programową na wniosek Dziekana, w której zasiadają przedstawiciele studentów z każdego Kierunku studiów WZ. Rada Programowa przedstawia swoje stanowisko w formie uchwały. Programy studiów są konsultowane również z Radą Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia monitoruje przebieg działań związanych z tworzeniem lub modyfikacją programów studiów.

Ustalenie programów studiów wymaga zasięgnięcia opinii samorządu studenckiego, która powinna zostać wyrażona w ciągu 7 dni od dnia doręczenia wniosku przez kierownika dydaktycznego. Po uzyskaniu pozytywnej opinii studentów, kierownik dydaktyczny przekazuje wniosek do właściwej Komisji Senackiej, a następnie może podjąć decyzję o skierowaniu do komisji projektu zawierającego poprawki zgłoszone przez Radę Programową lub zaprzestaniu procedowania wniosku. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Senackiej, wniosek jest kierowany za pośrednictwem Rektora do zatwierdzenia przez Senat, który podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programów studiów dla określonego Kierunku, poziomu i profilu studiów. Kierownik dydaktyczny odpowiada za kompletność wniosku i programu studiów oraz za jego poziom formalny i merytoryczny. Zmiany w programach studiów są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia przed planowanym rozpoczęciem nowego cyklu kształcenia, w którym program i harmonogram realizacji programu studiów będzie obowiązywał (do końca stycznia w przypadku nowego cyklu kształcenia od października lub do końca września w przypadku nowego cyklu kształcenia od lutego). Programy studiów są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej Uczelni.

Zasady projektowania, zatwierdzania, monitorowania i doskonalenia programów kształcenia określono również w obowiązujących w Uczelni aktach wewnętrznych oraz procedurach przyjętych w ramach Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Studenci i nauczyciele akademicy mogą zgłaszać uwagi, a także inicjować działania doskonalące dotyczące funkcjonowania systemu przewodniczącemu WK ds. ZJK zgodnie z procedurą [PWZ-7 Procedura Działania Doskonalące](#).

10.3. Sposób i zakres bieżącego monitorowania oraz okresowego przeglądu programu studiów na ocenianym Kierunku oraz źródeł informacji wykorzystywanych w tych procesach

Na Wydziale Zarządzania prowadzone są systematyczne działania w zakresie bieżącego monitorowania i okresowego przeglądu programów studiów. Źródłami informacji wykorzystywanych w tym procesie są wyniki analiz danych i informacji pochodzących od interesariuszy wewnętrznych (studenci, doktoranci, nauczyciele akademicy) i zewnętrznych (np. Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu, badanie losów absolwentów, analiza rynku pracy, międzynarodowe akredytacje). Przeprowadza się analizę programów studiów pod względem ich zgodności z obowiązującymi przepisami, analizę zgodności efektów uczenia się z koncepcją kształcenia na Kierunku i sposobów ich osiągania, analizę poprawnego przydzielania do poszczególnych przedmiotów punktów ECTS, analizę poprawności opracowanych sylabusów do przedmiotów (treści programowe, efekty uczenia się, metody weryfikacji efektów uczenia się, metody kształcenia, sposoby oceny, literatura). Monitorowaniu podlega również ocena jakości prowadzonych zajęć, ocena dorobku naukowego i dydaktycznego oraz doświadczenia pracowników stanowiących kadre Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie i dopasowania tego dorobku do tych zajęć oraz dostępność infrastruktury. Kluczowymi aspektami w zakresie jakości procesu kształcenia oraz monitorowania i przeglądu programów studiów są także działania wynikające z formalnych regulacji uczelnianych, które dotyczą realizacji następujących aspektów procesu kształcenia:

- ustalenia sposobu postępowania i zasad hospitacji zajęć dydaktycznych [PWZ-1](#) dotyczy oceny prowadzącego zajęcia,
- ustalenia sposobu postępowania podczas procesu ankietyzacji [PWZ-2](#) dotyczy opinii studentów i doktorantów o wypełnianiu obowiązków dydaktycznych przez prowadzącego zajęcia, czyli oceny realizacji procesu dydaktycznego oraz całego toku studiów,
- zapewnienia jakości przygotowania, implementacji i prowadzenia zajęć e-learningowych [PWZ-5](#) dotyczy zdalnego prowadzenia zajęć,
- określenia zasad przeglądu Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia [PWZ-6](#) dotyczy opracowania rocznego raportu w zakresie wszystkich elementów wpływających na jakość kształcenia,
- określenia działań doskonalących oraz postępowania w przypadku zidentyfikowania niezgodności niewykrytych w ramach przeglądów, potencjalnej niezgodności oraz potrzeb/możliwości udoskonalenia Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia [PWZ-7](#), dotyczy możliwości zgłaszania uwag i wszelkich działań doskonalących,
- badanie opinii absolwentów Wydziału na temat jakości kształcenia poprzez anonimową ankietę,
- monitorowanie losów absolwentów na podstawie Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych.

Istotnym instrumentem oceny jakości procesu dydaktycznego są okresowe hospitacje zajęć, które obowiązują prowadzących zajęcia dydaktyczne na wszystkich poziomach i formach kształcenia i dotyczą wszystkich nauczycieli akademickich oraz doktorantów. Wyróżnia się hospitacje: planowe i pozaplanowe. Hospitacja planowa, jest zapowiedziana i ujęta w ramowym planie hospitacji wizytowanie zajęć dydaktycznych, w procesie dydaktycznym pełni funkcję doradczą i kontrolną. Hospitacja pozaplanowa prowadzona jest w trybie interwencyjnym i nie jest ujęta w planie. Stanowi niezapowiedzianą kontrolę sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych, która jest procesem doraźnego rozpoznania i rozwiązania problemu wynikającego ze sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych. W procesie dydaktycznym hospitacja pozaplanowa pełni funkcję rozpoznawczo-diagnostyczną i profilaktyczną, a o jej wszczęciu decyduje kierownik jednostki lub kierownik dydaktyczny. Zatwierdzony przez Dziekana ramowy plan hospitacji zajęć dydaktycznych (przygotowany przez kierownika katedry w pierwszych dwóch tygodniach każdego semestru), przekazywany jest do wiadomości nauczycielom akademickim oraz przewodniczącemu Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia zgodnie z przyjętymi w jednostce procedurami. Nie później niż dwa tygodnie przed terminem planowej hospitacji, Kierownik katedry informuje hospitolowanego o hospitacji w formie zwyczajowo przyjętej.

Kierownik katedry prowadzi rejestr hospitacji (protokoły z przeprowadzanej hospitacji zgodnie z załącznikiem [Z1/PWZ-1](#)) oraz opracowuje sprawozdanie zgodnie z załącznikiem [Z3/PWZ-1](#). Kierownik katedry przekazuje sprawozdanie Dziekanowi. Następnie przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie z przeprowadzonych hospitacji na Kolegium Wydziału w danym roku akademickim. Kierownik jednostki jest odpowiedzialny za publikację wyników hospitacji na stronach Wydziału zgodnie z załącznikiem [Z4/PWZ-1](#). Głównym celem hospitacji zajęć dydaktycznych jest podniesienie jakości procesów dydaktycznych, zapewnienie ich zgodności z obowiązującymi standardami, a także ulepszenie środków i metod nauczania stosowanych przez nauczycieli akademickich. Analiza i ocena zajęć dotyczy zgodności treści, tematyki z sylabusem i efektami uczenia się oraz stopnia przygotowania, terminowości i doboru narzędzi dydaktycznych przez hospitowanego.

Ocena jakości zajęć dydaktycznych jest wspomagana anonimową ankietą oceny realizacji procesu dydaktycznego, zawierającą pytania o program nauczania, kadrę nauczającą, organizację procesu kształcenia i osiągnięte efekty uczenia się, wypełnianą dobrowolnie pod koniec każdego semestru przez studentów danego Kierunku studiów. Ankieta jest przeprowadzona w formie elektronicznej z zastosowaniem systemów informatycznych (system USOS) z zachowaniem anonimowości i podlega jej każdy nauczyciel akademicki/doktorant/ prowadzący zajęcia dydaktyczne zgodnie z załącznikiem [Z1/PWZ-2](#). Oznacza to, że studenci mogą ocenić każdego prowadzącego (nawet osobę będącą na zastępstwie) oraz każdą formę zajęć. Dane z ankiet opracowuje Zespół ds. ankietyzacji procesu dydaktycznego w ramach Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wyniki są dostępne dla każdego pracownika w systemie USOS (indywidualnie) z podziałem na przedmioty i semestry, natomiast roczna ocena końcowa przekazywana jest do wiadomości Kierownikowi katedry, który zobowiązany jest powiadomić o niej pracownika. Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przedstawia na Kolegium Wydziału sprawozdanie z przeprowadzonej ankietyzacji. Wyniki ankietyzacji muszą zostać ujęte w rocznym raporcie Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a następnie przekazane Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przekazuje wyniki ankietyzacji Rektorowi jako część uczelnianego rocznego raportu z przeglądu funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Zbiorcze wyniki ankietyzacji, gwarantujące zachowanie anonimowości danych osobowych prowadzących zajęcia, publikowane są na stronie internetowej Wydziału zgodnie z załącznikiem [Z2/PWZ-2](#). Badania ankietowe studentów na Wydziale Zarządzania mają na celu podniesienie jakości usług edukacyjnych.

Ankiety dotyczące oceny całego toku studiów odbytych na Politechnice Częstochowskiej dotyczą procesu kształcenia oraz oceny stopnia dostosowania działalności edukacyjnej do potrzeb i wymagań obecnych oraz przyszłych studentów. Proces ankietyzacji realizowany jest po obronie pracy dyplomowej lub rozprawy doktorskiej. Ankieta jest dobrowolna i anonimowa i mogą w niej uczestniczyć wszyscy absolwenci. Proces ankietyzacji może być przeprowadzony w formie elektronicznej z zastosowaniem systemów informatycznych z zachowaniem anonimowości respondentów lub z użyciem papierowych kwestionariuszy zgodnie z załącznikiem [Z5/PWZ-2](#). Kierownik jednostki organizacyjnej wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację procesu ankietyzacji, które przekazywane są do Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Po dokonaniu ankietyzacji sporządzany jest pisemny raport z przeprowadzonego badania, który zawiera zbiorcze zestawienie wyników oraz zalecenia i wskazówki dotyczące konkretnych obszarów funkcjonowania Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. Wyniki ankietyzacji muszą zostać ujęte w rocznym raporcie Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, a następnie przekazane Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia umieszcza wnioski i zalecenia w rocznym raporcie wydziałowym. Przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia przedstawia sprawozdanie z przeprowadzonej ankietyzacji na posiedzeniu Kolegium Wydziału poświęconym w danym roku akademickim problemom jakości kształcenia. Po zatwierdzeniu przez Kolegium Wydziału, komisja wydziałowa przekazuje raport do Uczelnianej Komisji ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Ważnym aspektem wpływającym na jakość kształcenia ma zapewnienie odpowiedniego przygotowania, implementacji i prowadzenia zajęć e-learningowych na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej. E-learning jest metodą edukacji na odległość wykorzystująca technologie informatyczne w procesie kształcenia, przy jednoczesnym zachowaniu wymogów zgodnych z prawidłowo realizowanym procesem nauczania i uczenia się. Zajęcia w trybie e-learningowym, opisane szczegółowo w procedurze [PWZ-5](#) Kształcenie e-learningowe, stanowią pełnoprawną formą kształcenia w Politechnice Częstochowskiej i bazują na wykorzystaniu uczelnianej internetowej platformy kształcenia na odległość, do której prowadzący oraz odbywający zajęcia mają zapewniony dostęp. Zajęcia w trybie e-learningowym odbywają się w ramach form kształcenia objętych regulaminem studiów i mogą być realizowane równoważnie w sposób synchroniczny (dot. zajęć w ramach studiów stacjonarnych) oraz asynchroniczny lub synchroniczno-asynchroniczny (dot. zajęć w ramach studiów niestacjonarnych). Nad prawidłowością realizacji procesu kształcenia w ramach zajęć prowadzonych w trybie e-learningowym nadzór sprawuje Dziekan i Kierownik dydaktyczny zgodnie z zakresem swoich kompetencji. Zajęcia w trybie e-learningowym są prowadzone przez nauczycieli przygotowanych do ich prowadzenia (zgodnie z odpowiednim zaświadczeniem lub potwierdzeniem umiejętności w tym zakresie). W sylabusie do przedmiotu zgłoszonego do prowadzenia w trybie e-learningowym należy zamieścić zapis „Platforma e-learningowa” jako jedna z metod prowadzenia zajęć. Zajęcia w trybie e-learningowym podlegają tym samym procedurom co zajęcia prowadzone w tradycyjnej formie. WK ds. JKO (e-I) składa corocznie raport z realizacji e-learningu w jednostce. Raport ma formę pisemną i zawiera listę przedmiotów, prowadzących zajęcia, liczbę godzin realizowanych w trybie e-learningowym, liczbę godzin ogółem, liczbę godzin na każdy kierunek.

Sposób przeprowadzania przeglądu Systemu jest opisany w procedurze Przegląd funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, będącego integralną częścią Procedury [PWZ-6](#). Wnioski wynikające z przeglądu, sformułowane w raporcie, należy obligatoryjnie wykorzystać w działalności doskonalącej. Zgodnie z zapisem PWZ-6 przegląd systemu dokonywany jest w okresach rocznych za miniony rok akademicki nie później niż miesiąc od zakończenia analizowanego roku akademickiego. Przewodniczący WK ds. ZJK wraz z członkami komisji i wyznaczonymi osobami dokonują przeglądu funkcjonowania SZJK na podstawie danych wejściowych (Procedura [PWZ-6](#)). Po przeprowadzonym przeglądzie przewodniczący WK ds. ZJK opracowuje roczny raport dla przewodniczącego UK ds. ZJK, zawierający wnioski i sugestie z przeprowadzonych działań doskonalących, w tym wyniki przeprowadzonych w jednostce hospitacji i ankietyzacji, który następnie przedstawiany jest do zaopiniowania na najbliższym, poświęconym jakości kształcenia, posiedzeniu Kolegium Wydziału. Zatwierdzony przez Kolegium Wydziału roczny raport z przeglądu funkcjonowania SZJK Wydziału łącznie z danymi wejściowymi do przeglądu, przekazywany jest niezwłocznie do zatwierdzenia przez Dziekana.

W związku z obowiązkiem zapewnienia ciągłości w prawidłowym funkcjonowaniu Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, na Wydziale Zarządzania funkcjonuje Procedura [PWZ-7](#) Działania doskonalące, określająca działania doskonalące oraz postępowanie w przypadku zidentyfikowania zdarzeń związanych z: 1) niezgodnościami niewykrytymi w ramach przeglądów, 2) potencjalną niezgodnością, 3) potrzebą/możliwością udoskonalenia WSZJK. Uwagi dotyczące funkcjonowania systemu mogą zgłaszać wszyscy interesariusze wewnętrzni, a pracownicy i uczestnicy szkoły doktorskiej odpowiadają dodatkowo działaniom samodoskonalącym (Procedura [PWZ-7](#)). Osoby realizujące działania doskonalące (wyznaczone przez przewodniczącego WK ds. ZJK), odpowiadają za inicjowanie i przeprowadzenie działań doskonalących w ustalonym terminie, a następnie zgłoszenie ich zakończenia przewodniczącemu WK ds. ZJK w celu oceny przez niego ich skuteczności.

Po zakończeniu procesu dyplomowania przeprowadzana jest przez Zespół ds. monitorowania losów zawodowych absolwentów także anonimowa ankieta skierowana do absolwentów na temat oceny jakości kształcenia przez absolwentów danego Kierunku studiów. Opracowany kwestionariusz ankiety wysyłany jest drogą mailową oraz poprzez media społecznościowe. Na podstawie uzyskanych wyników badań z ankiety opracowywany jest wewnętrzny raport absolwenta, który wraz z raportem z badań losów absolwenta opracowanym na podstawie Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania

Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (dotyczącego losów zawodowych absolwentów publicznych uczelni wyższych w Polsce) przekazywany jest do WK ds. ZJK i zamieszczany w corocznym raporcie z przeglądu funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

10.4. Sposoby oceny osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów ocenianego Kierunku, z uwzględnieniem poszczególnych etapów kształcenia, jego zakończenia oraz przydatności efektów uczenia się na rynku pracy lub w dalszej edukacji, jak też wykorzystania wyników tej oceny w doskonaleniu programu studiów

Ocena osiągniętych efektów uczenia się na różnych etapach kształcenia dotyczy oceny osiągnięć w ramach realizacji poszczególnych przedmiotów oraz oceny w ramach całego Kierunku studiów. Na początku każdego semestru nauczyciel prowadzący zajęcia zapoznaje studentów z efektami uczenia się opracowanymi do danego przedmiotu, omawia metody ich osiągnięcia i sposoby ich weryfikacji. Szczegółowe metody osiągnięcia efektów uczenia się związanych z danym przedmiotem opisane są w sylabusie do tego przedmiotu. W trakcie semestru podczas pracy ze studentami ocenia efekty ich pracy i informuje o wynikach ich osiągnięć. Ocena osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów odbywa się na podstawie analizy danych pochodzących z dokumentacji procesu dydaktycznego i dotyczy zgodności merytorycznej treści poszczególnych przedmiotów z założonymi efektami uczenia się. Sposób weryfikacji zgodności merytorycznej treści poszczególnych przedmiotów z założonymi efektami uczenia się opisuje procedura [PWZ-9](#) Monitorowanie efektów uczenia się. W ramach tych działań powołano Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się. W skład zespołu wchodzi: Przewodniczący Zespołu ds. monitorowania efektów uczenia się, Koordynator Kierunku oraz Koordynator przedmiotu na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*. Celem procedury jest ocena i monitorowanie efektów uczenia się oraz inicjowanie działań doskonalących w zakresie procesu kształcenia realizowanego na Wydziale Zarządzania w ramach prowadzonych kierunków studiów na wszystkich poziomach i formach kształcenia. Opis postępowania w zakresie oceny i monitorowania efektów uczenia się dotyczy zadań realizowanych przez prowadzących dany przedmiot. Zespół ds. monitorowania efektów uczenia się sprawdza zgodność metod weryfikowania efektów uczenia się z zapisem w sylabusie do przedmiotu. Kierownik dydaktyczny dyscypliny deleguje kompetencje w zakresie oceny i monitorowania efektów uczenia się WK ds. ZJK. Wydziałowa Komisja ds. ZJK:

1) dokonuje oceny osiągniętych efektów uczenia się oraz formułuje wnioski doskonalące programy studiów wszystkich prowadzonych przez jednostkę organizacyjną kierunków studiów, na wszystkich poziomach kształcenia i formach studiów;

2) po zakończeniu roku akademickiego formułuje wnioski doskonalące programy studiów na podstawie:

a) weryfikacji zgodności oczekiwań wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy jednostki organizacyjnej z programami studiów,

b) informacji płynących ze środowiska studenckiego oraz z ankiet dotyczących realizacji procesu dydaktycznego wykonanych przez studentów,

c) weryfikacji treści programowych poszczególnych przedmiotów z efektami uczenia się, która odbywa się na zasadzie losowego wyboru minimum dwóch prac egzaminacyjnych, projektowych, przejściowych itp. sprawdzanych pod kątem zgodności pytań i struktury z efektami uczenia się zapisanymi w sylabusach. Weryfikacji podlega do 20% przedmiotów na danym Kierunku.

Prowadzący przedmiot jest zobowiązany do indywidualnej weryfikacji osiągniętych przez osobę uczącą się efektów uczenia się, zgodnie z metodami sprawdzenia efektu uczenia się zawartymi w sylabusie do przedmiotu. Jest także odpowiedzialny za realizację zajęć w sposób umożliwiający osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Prowadzący przedmiot ma obowiązek archiwizować zapisy dokumentujące osiągnięcie efektów uczenia się zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w [Instrukcji magazynowania prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych \(IWZ-1\)](#). W przypadku nauczania zdalnego wszystkie prace kontrolne podlegają archiwizacji na platformie moodle.

Koordynator przedmiotu w razie potrzeby, zobowiązany jest zgłosić koordynatorowi Kierunku wnioski doskonalące przebieg procesu kształcenia w celu podniesienia stopnia osiągniętych efektów uczenia się na zajęciach. Jeśli uzna za konieczną modyfikację programu studiów, przekazuje swoje sugestie

kierownikowi katedry/koordynatorowi Kierunku. W tym celu stosuje się [Załącznik Z1/PWZ-9 Karta doskonalenia przedmiotu](#).

Koordinator Kierunku nadzoruje zgodność tematów prac magisterskich/projektów/prac inżynierskich/prac licencjackich z kierunkowymi efektami uczenia się. Opiniuje także Karty doskonalenia przedmiotu zgodnie z załącznikiem [Z1/PWZ-9](#) raz przekazuje je do wiadomości kierownikowi dydaktycznemu.

Kierownik katedry odpowiedzialny jest za prowadzenie rejestru ewidencji zastępstw i przenoszenia zajęć zgodnie z zakresem kompetencji pracowników, zapewniając możliwość i ciągłość realizacji zdefiniowanych efektów uczenia się zgodnie z załącznikiem [Z2/PWZ-9](#).

Do weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się wykorzystuje się różnorodne metody takie jak: egzaminy, kolokwia, testy, przygotowanie prezentacji, wykonanie ćwiczenia laboratoryjnego, wykonanie projektu, aktywność na zajęciach, dostosowane do formy prowadzonych zajęć, a także stosowanych metod nauczania.

Osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się jest niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Za wdrożenie planu doskonalenia programów studiów, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Rady Programowej, odpowiada Kierownik dydaktyczny. Zmiany doskonalące programy studiów na kierunkach odbywają się zgodnie z Zarządzeniem Rektora Politechniki Częstochowskiej ([Zarządzenie Nr 414/2023](#) i [Zarządzenie Nr 526/2024](#)) w sprawie warunków, jakim powinny odpowiadać programy studiów. Osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów uczenia się jest niezbędne do zaliczenia przedmiotu. Końcowa ocena stanowiąca potwierdzenie osiągnięcia założonych efektów uczenia się wpisywana jest do protokołu w systemie USOS przez każdego prowadzącego. Ocena końcowa odzwierciedla realizację celów przedmiotowych.

Zespół ds. uaktualniania Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* dokonuje także oceny weryfikacji efektów uczenia się w zakresie ich poprawności sformułowania, aktualności i właściwego przypisania do poszczególnych przedmiotów. Służy temu analiza matryc efektów uczenia się ukazująca relacje pomiędzy kierunkowymi efektami uczenia się, a przedmiotami realizowanymi na Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie wraz z ich pokryciem i częstością przypisania do danego przedmiotu.

Dokonuje się również oceny spełnienia wymogów formalnych i merytorycznych prac dyplomowych jako kolejnego elementu weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Tematy prac dyplomowych są weryfikowane, opiniowane i zatwierdzane przez Zespół ds. prac dyplomowych oraz przez Radę Programową, po wcześniejszej weryfikacji ich zgodności z efektami uczenia się opracowanymi na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*.

10.5. Zakres, formy udziału i wpływu interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, i interesariuszy zewnętrznych na doskonalenie i realizację programu studiów

W procesie doskonalenia i realizacji programów studiów na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie* uczestniczą interesariusze wewnętrznymi, tacy jak: studenci Kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie, Przedstawiciele Samorządu Studenckiego, nauczyciele akademicy oraz interesariusze zewnętrzni, tacy jak: przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego, Rada Doradcza Przedstawicieli Biznesu, absolwenci.

Władze Wydziału Zarządzania zobowiązane są do podejmowania aktywnych działań mających na celu włączanie studentów, przedstawicieli organu samorządu studenckiego do życia Uczelni. Przyjmuje się, że studenci winni być angażowani do prac we wszystkich komisjach stałych oraz doraźnych, jeśli przedmiotem działalności komisji są sprawy związane z procesem dydaktycznym czy sprawami studenckimi. Przedstawiciel studentów zasiada w Zespole ds. WSZJK, a każdy kierunek prowadzony na WZ ma swojego przedstawiciela w Radzie Programowej. Studenci jako pełnoprawni członkowie mają prawo swobodnego wypowiedzania się i głosowania. Mają wpływ na kształt diskutowanych zmian czy proponowanych programów studiów. Studenci i pracownicy Wydziału pełnią bardzo ważną rolę w opracowywaniu, doskonaleniu i realizacji procesu kształcenia. Zgłaszają pomysły na nowe przedmioty, zakresy kształcenia i kierunki. Nauczyciele mogą zgłaszać inicjatywy zmian w programach studiów, form i metod kształcenia, propozycje modyfikacji sylabusów, uczestniczą w dyskusjach na temat jakości

i poziomu nauczania, opiniują modyfikowane programy studiów w zakresie zgodności z dyscypliną naukową Nauki o zarządzaniu i jakości.

Studenci dokonują oceny zajęć dydaktycznych ([PWZ-2](#)) w aspektach takich jak: organizacja, przygotowanie i realizacja zajęć przez prowadzącego, proces wystawiania oceny, postawa wobec studentów. Ocena studentów w zakresie całego toku studiów dotyczy takich aspektów jak: atrakcyjność oferty edukacyjnej, jakość kształcenia, organizacja i działalność uczelni, w tym możliwości działania w kołach naukowych, organizacjach studenckich, sekcjach sportowych, organizacji targów pracy i spotkań z pracodawcami, organizacji seminariów, konferencji, spotkań z ludźmi biznesu, ocena bazy, infrastruktury oraz usług ([PWZ-2](#)). Zbiorcze zestawienie wyników wraz z uwagami są opracowywane przez Zespół ds. ankietyzacji procesu dydaktycznego w formie raportu i przekazywane Pełnomocnikowi Dziekana ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, który wraz z WK ds. ZJK opracowuje roczny raport z przeglądu funkcjonowania SZJK na Wydziale Zarządzania i uwzględnia w nim wyniki tych badań.

Ocena programów studiów jest również dokonywana przez interesariuszy zewnętrznych. Wydział Zarządzania umacnia współpracę z prężnie działającymi w regionie, w kraju i za granicą przedsiębiorstwami. Firmy partnerskie tworzą przy Wydziale Zarządzania Radę Doradczą Przedstawicieli Biznesu. Rada zrzesza liderów biznesu, wybitnych praktyków – przedsiębiorców i menedżerów głównie z województwa śląskiego. Przy projektowaniu i modyfikacji programów studiów zasięga się opinii Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu w zakresie doboru ścieżek kształcenia, kompetencji i umiejętności praktycznych, aktualnych trendów i potrzebach rynku pracy.

Wydział podejmuje aktywne działania na rzecz zapewnienia studentom możliwości odbywania praktyk zawodowych w trakcie trwania studiów, gdzie oceniane są efekty kształcenia przez interesariuszy zewnętrznych. Celem praktyk zawodowych jest połączenie wiedzy teoretycznej pozyskanej w toku studiów na określonym Kierunku z praktycznymi aspektami wykorzystania jej w wybranym przez studenta zakładzie pracy oraz zebranie materiałów informacyjnych potrzebnych do przygotowania pracy dyplomowej.

Absolwenci w anonimowej ankiecie również wyrażają opinie na temat oceny przydatności studiów ukończonych na Politechnice Częstochowskiej w kontekście kontynuowania nauki oraz możliwości dalszego rozwoju zawodowego, a także kompetencji uzyskanych na studiach w stosunku do wymaganych w pracy. Informacje te są przydatne w modyfikowaniu programów kształcenia i są wartościowym źródłem wiedzy w dalszych pracach nad doskonaleniem programów.

W oparciu o analizę zgromadzonych danych opracowywane są coroczne raporty, a wyniki prowadzonych analiz są prezentowane na Kolegium Wydziału i upowszechniane społeczności na stronie internetowej Wydziału.

10.6. Sposoby wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia i sformułowanych zaleceń w doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym Kierunku

Wydział Zarządzania w ramach wykorzystania wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia wykorzystuje informacje pochodzące z systemu ELA. Badania losów zawodowych absolwentów Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej są przeprowadzane każdego roku kalendarzowego w oparciu o analizę dostępnych i aktualizowanych danych w serwisie Ogólnopolskiego Systemu Monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA) dotyczących losów zawodowych absolwentów publicznych uczelni wyższych w Polsce. Uzyskane w ten sposób informacje to: płace, zatrudnienie absolwentów, terminowe uzyskanie dyplomów, porzucenie studiów przed ich ukończeniem, czas na poszukiwanie pracy, udział bezrobotnych, co stanowi pośrednią informację zwrotną o jakości kompetencji jakie uzyskali na studiach. Mogą one posłużyć do porównania wyników uzyskanych z innych uczelni w Polsce.

Niezmiernie istotną oceną jest ocena Polskiej Komisji Akredytacyjnej, której wskazówki są podstawą do doskonalenia działań we wszystkich analizowanych obszarach. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim na Kierunku *Finanse i rachunkowość* uzyskał w akredytacji przeprowadzonej w 2018 roku ocenę pozytywną ([Uchwała Nr 237/2019 Prezydium PKA z](#)

[dnia 23 maja 2019 roku](#)), zgodnie z którą stwierdzono, że proces kształcenia umożliwi studentom Kierunku Finanse i Rachunkowość osiągnięcie założonych efektów uczenia się.

Inne ważne źródła zewnętrznych ocen jakości kształcenia na WZ to uzyskane akredytacje zagraniczne i wszczęte procesy przystąpienia do takich akredytacji i certyfikacji. Wydział Zarządzania od roku akademickiego 2022/2023 jest członkiem CEEMAN – the International Association for Management Development in Dynamic Societies. Organizacja CEEMAN zajmuje się wspieraniem rozwoju zarządzania i innowacji oraz podniesieniem jakości edukacji w szkołach biznesu oraz instytucjach związanych z rozwojem nauk o zarządzaniu, działa od 1993 roku i zrzesza 200 członków z 50 krajów Europy, Ameryki Północnej, Ameryki Łacińskiej, Afryki i Azji. Wydział Zarządzania jest obecnie w trakcie procesu certyfikacji CEEMAN. Aktualnie przygotowywany jest raport samooceny (SAR – Self-Assessment Report), który jest kluczowym elementem akredytacji. Międzynarodowa akredytacja instytucjonalna CEEMAN International Quality Accreditation (IQA) jest jedną z najbardziej prestiżowych i cenionych w obszarze edukacji menedżerskiej. Obecnie wśród członków CEEMAN znajduje się ponad 100 uczelni, w tym 20 z Polski. Certyfikacja CEEMAN potwierdza wysokie standardy jakości, adekwatność działań Kierunku nauczania w zakresie potrzeb rozwojowych studentów oraz innowacyjność w zakresie metod dydaktycznych. Uzyskanie certyfikatu CEEMAN jest potwierdzeniem spełnienia wymogów dotyczących sprawnego funkcjonowania i przywództwa, dobrego poziomu dydaktyki i badań naukowych, stabilności finansowej oraz wysokiej jakości kształcenia.

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej otrzymał w 2002 roku certyfikat potwierdzający możliwość uzyskania zwolnień z części egzaminów przeprowadzanych przez międzynarodową organizację zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) dla absolwentów I i II stopnia Kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie. ACCA (the Association of Chartered Certified Accountants) jest największą i najszybciej rozwijającą się międzynarodową organizacją zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości. ACCA oferuje rozpoznawane na całym świecie kwalifikacje przeznaczone dla osób, które chcą rozwijać swoją karierę w obszarze rachunkowości, finansów i zarządzania. W ramach egzaminów ACCA absolwenci studiów są zwolnieni z przedmiotów:

- Business and Technology
- Management Accounting
- Financial Accounting
- Performance Management (w ramach przedmiotu do wyboru Performance Management na II stopniu sem 2)
- Financial Reporting (w ramach przedmiotu do wyboru International financial reporting na II stopniu sem 4)

Celem ACCA jest nie tylko oferowanie najwyższej jakości kwalifikacji z zakresu finansów, ale również dzielenie się wiedzą, promowanie wysokich standardów zawodowych, etycznych i zarządczych oraz wspieranie interesu publicznego. Na świecie organizacja wspiera ponad 241 000 członków oraz ponad 542 000 studentów w 178 krajach. W Polsce zrzeszonych jest 2200 członków, a kolejne 4700 studentów jest na drodze do uzyskania kwalifikacji. ACCA współpracuje z ok. 8500 pracodawców. Wśród nich szczególnie wyróżnia przedsiębiorstwa inwestujące w kapitał ludzki i wspierające rozwój zawodowy swoich pracowników, które otrzymują status ACCA Approved Employer.

Wydział Zarządzania Politechniki Częstochowskiej rozpoczął współpracę z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV w zakresie upowszechniania wśród studentów oraz nauczycieli akademickich idei controllingu jak również objęcia patronatem przez ICV niektórych przedmiotów na Kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie. ICV (International Controller Verein) jest jedną z największych organizacji międzynarodowych zrzeszającą specjalistów z zakresu controllingu. Posiada reprezentantów w ponad 30 krajach i integruje ponad 6 000 członków i ponad 150 członków firmowych. ICV to miejsce rozwoju nowoczesnego controllingu. ICV jest Stowarzyszeniem dla wszystkich zaangażowanych w obszarze controllingu, finansów, księgowości i zarządzania. Controllerzy i naukowcy, studenci, profesorowie, kadra zarządzająca i dyrektorzy finansowi odnoszą korzyści z

aktywnego uczestnictwa w działalności Stowarzyszenia. Patronatem ICV objęte zostały następujące przedmioty:

- Rachunkowość zarządcza - przedmiot na studiach II stopnia
- Zarządzanie kosztami przedsiębiorstw - przedmiot na studiach drugiego stopnia
- Advanced Management Accounting - przedmiot na studiach drugiego stopnia
- Budżetowanie w przedsiębiorstwie - przedmiot na studiach pierwszego stopnia
- Budżetowanie i planowanie finansowe w przedsiębiorstwie - przedmiot na studiach pierwszego stopnia.

Wyłącznym przedstawicielem w Polsce Międzynarodowego Stowarzyszenia Controllerów – ICV jest firma Akademia Controllingu Sp. z o.o., która zapewnia dostęp do zaawansowanych programów szkoleniowych zgodnych ze standardami ICV. ICV zapewnia ciągłe, profesjonalne i osobiste wsparcie, by Członkowie mieli aktualną wiedzę na temat najnowszych trendów i narzędzi controllingowych. ICV oferuje swoim Członkom platformę wymiany doświadczeń, dostęp do specjalistycznych publikacji, innowacyjnych rozwiązań w obszarze controllingu, udział w kongresach i spotkaniach eksperckich, branżowych oraz regionalnych grup roboczych. Członkostwo w ICV zapewnia dostęp do praktycznej wiedzy oraz możliwość wymiany doświadczeń ze specjalistami z różnych branż, wsparcie w pracy oraz w rozwoju osobistym. Ponadto zapewnia wiedzę na temat bieżących trendów w zarządzaniu, co gwarantuje przewagę informacyjną Członkom ICV.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na Kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

Część II. Perspektywy rozwoju Kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym Kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	Mocne strony	Słabe strony
Czynniki wewnętrzne	<p>Współpraca z instytucjami międzynarodowymi pozwalająca w sposób ciągły na doskonalenie procesu dydaktycznego kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie zgodnie z wzorcami międzynarodowymi.</p> <p>Certyfikacja ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) potwierdzająca możliwość uzyskania zwolnień z części egzaminów przeprowadzanych przez tę międzynarodową organizację zrzeszającą specjalistów z zakresu finansów i rachunkowości ACCA dla absolwentów I i II stopnia kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie.</p> <p>Współpraca z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Controllerów ICV i objęcie patronatem przez ICV niektórych przedmiotów na kierunku Finanse i rachunkowość w biznesie.</p> <p>Bogaty wybór zakresów kształcenia na kierunku studiów Finanse i Rachunkowość w Biznesie oparty na prezentacjach konkurencyjnych ofert kształcenia, opracowanych przez kadrę naukowo-dydaktyczną poszczególnych zakresów kształcenia.</p> <p>Wykorzystanie w procesie dydaktycznym programów umożliwiających symulacje prowadzenia działalności gospodarczej tj. Revas, Branżowe Symulacje Biznesowe, cieszących się dużym zainteresowaniem wśród studentów oraz baz danych Notoria umożliwiających również opracowanie części empirycznej w pracach dyplomowych (licencjackich oraz magisterskich).</p> <p>Rozwój praktycznych umiejętności i kompetencji w zakresie obsługi</p>	<p>Niska atrakcyjność miasta dla studentów zagranicznych korzystających z międzynarodowych programów edukacyjnych typu Erasmus +</p> <p>Ograniczone możliwości dostosowania siatek programowych studiów do potrzeb studentów II stopnia kierunku FiRwB w zakresie rozszerzenia zajęć prowadzonych zdalnie.</p> <p>Szytywne plany zajęć w całym okresie kształcenia zarówno na I jak i II stopniu, powodujące brak możliwości elastycznego dostosowania kalendarza zajęć do indywidualnych potrzeb studenta</p>

<p>informatycznych narzędzi wspomagających procesy zarządzania finansami i rachunkowości w przedsiębiorstwach poprzez wykorzystanie systemu SAP. W ramach współpracy z przedsiębiorstwem zajmującym się wdrażaniem systemów ERP i BI zorganizowano cykl spotkań informacyjnych i warsztatów dla studentów.</p> <p>Podjęcie różnorodnych inicjatyw biznesowych w zakresie aktywizacji studentów, rozwoju ich kompetencji oraz wiedzy w szczególności w zakresie poznawania praktyki gospodarczej poprzez między innymi organizację otwartych wykładów ze znanymi postaciami świata biznesu i przedstawicielami instytucji publicznych w szczególności inauguracja cyklu wykładów: „Osobowości Zarządzania”.</p> <p>Sformalizowana i dobrze realizowana polityka zapewnienia jakości procesu kształcenia.</p> <p>Indywidualne podejście do spraw studentów dzięki dedykowanym opiekunom kierunków.</p> <p>Atrakcyjna oferta licznych Kół Naukowych umożliwiająca rozwój własny studentów kierunku FiRwB zdobywanie przez nich nowych kompetencji i umiejętności oraz wymianę doświadczeń między studentami różnych kierunków. Działające na WZ Koła Naukowe tworzą platformę do współpracy interdyscyplinarnej wewnątrz społeczności akademickiej, jak również inicjują współdziałanie z otoczeniem. W tym obszarze działalność Kół Naukowych skoncentrowana jest na:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Organizacji i aktywnym uczestnictwie studentów w konferencjach organizowanych na wydziale.2. Organizacji warsztatów naukowych z praktykami biznesu oraz towarzyszącym im panelom biznesowym.3. Organizacji szkoleń skierowanych dla studentów (m.in. szkolenia z Optimy, SAP).	
---	--

4. Udziale studentów w ogólnopolskich konkursach z zakresu zarządzania, finansów, rachunkowości.
5. Uczestnictwie studentów kierunku FiRwB w wielu konferencjach organizowanych na innych uczelniach (EKF, Konferencje Kół Naukowych etc.).

Treści oraz zakres kształcenia dostosowywany do zmian otoczenia społeczno-gospodarczego i potrzeb sygnalizowanych przez jego uczestników. Podstawową platformą współpracy jest w tym zakresie działalność Rady Doradczej Przedstawicieli Biznesu, będąca istotnym źródłem wiedzy praktycznej w ramach której zmodyfikowano oraz rozszerzono ofertę kształcenia, uruchamiając kolejny zakres kształcenia na kierunku FiRwB: Nowe usługi biznesowe. Treści i zakres kształcenia, zostały ukierunkowane na zgłaszane potrzeby największego lokalnego pracodawcy i cieszą się zainteresowaniem studentów kierunku FiRwB.

Wysokie kompetencje kadry naukowo-dydaktycznej prowadzącej zajęcia na kierunku Finanse i Rachunkowość w biznesie, posiadającej bogate doświadczenie zawodowe w praktyce gospodarczej w branży związanej z finansami i rachunkowością.

Zajęcia w ramach zakresów kształcenia prowadzone z osobami posiadającymi kwalifikacje zawodowe biegłego rewidenta, doradcy podatkowego i biegłych sądowych w tym osób posiadających certyfikaty do wyceny wartości przedsiębiorstwa, co pozwala na połączenie zagadnień teoretycznych z praktyką biznesu.

Aktywność naukowa pracowników Wydziału oraz stały rozwój w zakresie podnoszenia kompetencji naukowych i dydaktycznych poprzez udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach. Członkostwo kadry naukowo-dydaktycznej w stowarzyszeniach i towarzystwach ekonomicznych (Stowarzyszenie Biegłych Księgowych Oddział Regionalny oraz w zarządzie Polskiego

Ograniczone wykorzystanie promocji kierunku poprzez zastosowanie niestandardowych form komunikacji tj. marketing szeptany.

Towarzystwa Ekonomicznego na szczeblu lokalnym i regionalnym).

Bogate zaplecze techniczne wydziału, duża liczba sal wykładowych dostosowana do zróżnicowanej liczby studentów kierunku.

Otoczenie zewnętrzne i wewnętrzne budynków dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz zapewniające relaks i odpoczynek studentom (strefa studenta zlokalizowana na parterze budynku głównego imitująca pobyt w lesie, wydzielone w strefie studenta miejsce do cichej pracy, ławki na korytarzach, ławki przy budynkach głównych Wydziału, bar, automaty do kawy, mural zlokalizowany na parterze budynku głównego stanowiący wizytówkę Wydziału i miejsce do utrwalania treści multimedialnych).

Wyposażenie sal wykładowych w sprzęt multimedialny: tablice multimedialne, projektory i komputery umożliwiające wykorzystanie zakupionych programów w procesie dydaktycznym.

Do dyspozycji studentów duży i bezpłatny parking zlokalizowany bliskiej odległości budynku głównego Wydziału.

Do dyspozycji studentów pozostaje cała infrastruktura Politechniki Częstochowskiej.

Dobre połączenie z komunikacją miejską (zarówno autobusowe jak i tramwajowe).

Szanse	Zagrożenia
<p>Silna pozycja uczelni na lokalnym rynku akademickim oraz wysoka rozpoznawalność i atrakcyjność kierunku Finanse i Rachunkowość w Biznesie, który nadal jest identyfikowany z kierunkiem FiR (kierunek FiR w rankingu ogólnopolskim Perspektyw uzyskał 9 miejsce w 2021 roku oraz 12 miejsce w 2022 roku a Komisja Akredytacyjna w 2019 przyznała ocenę pozytywną dla kierunku FiR).</p> <p>Według danych MNiSW z 2023 r. kierunek Finanse i Rachunkowość jest na siódmym miejscu pod względem ogólnej liczby zgłoszeń kandydatów na studia.</p> <p>Zapotrzebowanie lokalnego rynku pracy na wysoko wykwalifikowanych specjalistów w zakresie finansów i rachunkowości. W Częstochowie rozwój biznesu i inwestycji jest silnie stymulowany powstaniem Oddziału Katowickiej Specjalnej Strefie Ekonomicznej oraz Oddziału Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro-Park Mielec. Stanowi to bazę dla przedsiębiorstw i rosnącym zapotrzebowaniem na miejsca pracy dla studentów.</p> <p>Dynamika rynku pracy powodująca konieczność nabywania nowych umiejętności,</p> <p>Realizacja inicjatyw edukacyjnych skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych mająca na celu promocję edukacji w obszarze finansów i rachunkowości (np. konkursy interdyscyplinarne: Zarządzanie na Medal, Laur Młodego Ekonomisty itd.).</p> <p>Realizacja inicjatyw edukacyjnych skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych mająca na celu promocję edukacji w obszarze zarządzanie (np. konkurs interdyscyplinarny Zarządzanie na Medal, Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy i Umiejętności z Zakresu Reklamy pt. „Kreatywni w reklamie”)</p>	<p>Ograniczone możliwości finansowe realizowania systematycznych inwestycji w wyposażenie techniczne i aktualizację oferowanego oprogramowania.</p> <p>Rosnące zróżnicowanie wynagrodzeń pomiędzy uczelnią a biznesem może wpłynąć na rezygnację z pracy pracowników badawczo-dydaktycznych.</p> <p>Ograniczone chęci studentów do kontynuowania nauki na II stopniu studiów ze względu na podjęcie zobowiązań zawodowych.</p> <p>Malejące zainteresowanie absolwentów szkół ponadpodstawowych podjęciem edukacji na poziomie studiów.</p> <p>Negatywne trendy demograficzne, wyludnianie miasta, odpływ abiturientów do większych ośrodków.</p> <p>Niskie kompetencje kandydatów na studia (słaba wiedza z matematyki i języków obcych w tym również języka angielskiego).</p> <p>Konkurencja oferta edukacyjna ośrodka akademickiego z najbliższego otoczenia skoncentrowana na tej samej grupie docelowej abiturientów.</p>

<p>Prowadzenie klas patronackich w kilku szkołach ponadpodstawowych w regionie.</p> <p>Realizacja inicjatyw mających na celu promocję nauk matematycznych (cykliczna organizacja uroczystego zakończenia Konkursu Matematycznego Kangur dla uczniów regionu w budynku Auli Wydziału Zarządzania) oraz edukację dzieci i młodzieży (tj. Akademia Bezpiecznego Dzieciaka), podejmujących problemy współczesnego świata, przede wszystkim młodzieży (tj. Festiwal Komunikacji Społecznej „Trzy światy – świat realny, świat wirtualny, świat opowiadany”) oraz promujących integrację międzypokoleniową (np. Wiosna pokoleń).</p> <p>Wspieranie współpracy z organizacjami i stowarzyszeniami ekonomicznymi: Stowarzyszeniem Księgowych w Polsce oraz Polskim Towarzystwem Ekonomicznym.</p> <p>Wspieranie współpracy i wymiana doświadczeń z organizacjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problematyką zarządzania i ekonomii tj.: Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne, Rada Sektorowa ds. Kompetencji Sektora Komunikacji Marketingowej przy PARP)</p> <p>Rosnące zainteresowanie studiami ze strony obywateli krajów Europy Wschodniej i Azji</p>	
---	--

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego Kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego Kierunku

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki*)	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki*)
I stopnia	I	104	90	37	59
	II	127	50	37	38
	III	-	66	-	41
	IV	-	-	-	-
II stopnia	I	75	56	47	63
	II	100	42	59	78
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:		406	304	180	279

*) stan na 01.10.2024 r.

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego Kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2024	105	80	46	26
	2023	162	112	42	28
	2022	-	-	-	-
II stopnia	2024	78	57	70	50

	2023	80	61	56	45
	2022	135	92	47	52
jednolite studia magisterskie	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
	...	-	-	-	-
Razem:		560	402	261	201

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym Kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)³

Finanse i rachunkowość w biznesie, studia stacjonarne pierwszego stopnia	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym Kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2149
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90,16
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zakres 1 109,9 zakres 2 114,35 zakres 3 107,45
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁵	120 godzin

³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁴ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁵ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2269/156
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1312/168

Finanse i rachunkowość w biznesie, studia niestacjonarne pierwszego stopnia	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym Kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	1192
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90,16
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zakres 1 109,9 zakres 2 114,35 zakres 3 107,45
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	180
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	66
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁷	120
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

⁶ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 2269/156
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 1312/168

Finanse i rachunkowość w biznesie, studia stacjonarne drugiego stopnia	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym Kierunku na danym poziomie	4 semestry/120 ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1504
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60,16
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zakres 1 90,9 zakres 2 97,21 zakres 3 91,15 zakres 4 91,15
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	120
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	40
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁹	nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

⁸ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1504/237
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 754/135

Finanse i rachunkowość w biznesie, studia niestacjonarne drugiego stopnia	
Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym Kierunku na danym poziomie	4 semestry/120 ECTS
łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ¹⁰	754
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	60,16
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	zakres 1 90,9 zakres 2 97,21 zakres 3 91,15 zakres 4 91,15
łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	120
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	40
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ¹¹	nie dotyczy
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	nie dotyczy
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

¹⁰ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

¹¹ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1. 1504/237
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2. 754/135

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów¹²

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/(niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Finanse rachunkowość w biznesie I stopień			
Rachunkowość	W/C	30/30 / (15/15)	5
Finanse	W/C	30/30 / (12/15)	5
Zarządzanie	W/C	15/30 / (12/15)	3
Ekonomia I	W/C	15/15 / (12/12)	4
Technologie informacyjne	W/L	15/30 / (9/12)	3
Prawo	W/C	30/15 / (12/9)	3
Matematyka	W/C	15/30 / (9/15)	3
Ekonomia II	W/C	30/30 / (15/15)	5
Rachunkowość finansowa I	W/C	30/30 / (12/15)	5
Zarządzanie finansami przedsiębiorstw	W/C	30/30 / (12/15)	5
Marketing	W/C	15/15 / (9/12)	2
Statystyka	W/C	15/30 / (9/12)	5
Socjologia	W/C	15/15 / (9/9)	2
Przedsiębiorczość	W/C	15/15 / (9/9)	2
Matematyka finansowa	W/P	15/15 / (9/9)	2
Finanse publiczne	W/C	30/30 / (12/15)	5
Zarządzanie zasobami ludzkimi	W/C	15/30 / (12/12)	4
Ubezpieczenia	W/C	15/15 / (9/12)	2
Ekonometria	W/C	15/30 / (9/12)	4
Zarządzanie projektem	W/P	15/30 / (9/12)	4

¹² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Analiza finansowa w przedsiębiorstwie	W/L	30/30 / (12/12)	4
Podstawy inwestycji	W/C	15/15 / (9/9)	2
Bankowość	W/C	15/15 / (9/9)	2
Analiza strategiczna	W/P	15/15 / (9/12)	3
Koncepcje zarządzania	W/C	15/15 / (9/12)	3
Ochrona własności intelektualnej	W/C	15/15 / (9/9)	2
Rachunek kosztów	W/C	15/30 / (12/12)	3
Prognozowanie w przedsiębiorstwie	W/C	15/30 / (9/12)	3
Zakres kształcenia 1 - Menedżer finansowy			
Zarządzanie wartością w przedsiębiorstwie	W/C/L	30/15/15 / (9/9/12)	5
Zarządzanie kapitałem obrotowym przedsiębiorstwa	W/L	15/30 / (12/15)	4
Zarządzanie finansami jednostek samorządu terytorialnego	W/C/L	15/15/15 / (9/9/9)	4
Bankowa obsługa przedsiębiorstw	W/C	15/30 / (9/12)	3
Financial management	W/C	15/15 / (9/9)	2
Metody wyceny przedsiębiorstw	W/C/L	15/15/15 / (9/9/12)	5
Budżetowanie i planowanie finansowe przedsiębiorstwa	W/C/L	15/30 / (12/12)	4
Zarządzanie projektami unijnymi	W/P	15/30 / (12/12)	4
Metody analityczne w zarządzaniu finansami jednostek samorządu terytorialnego	W/L	15/30 / (9/12)	3
Zarządzanie ryzykiem bankowym	W/C/L	30/15/15 / (9/9/12)	5
Metody oceny projektów gospodarczych	W/P	15/30 / (12/18)	5
Zarządzanie finansami małych i średnich przedsiębiorstw w praktyce	W/L	15/30 / (12/12)	3
Zarządzanie płynnością finansową organizacji	W/L	15/30 / (12/12)	3
Finanse międzynarodowe	W/C	15/15 / (9/12)	2
Zakres kształcenia 2 - Rachunkowość i podatki			
Rachunkowość podatkowa	W/C	30/30 / (12/18)	5
Organizacja ewidencji w małym przedsiębiorstwie	W/C	15/30 / (12/15)	4

Zarządzanie kosztami osobowymi w systemie rachunkowości	W/L	15/30 / (12/12)	4
Polityka bilansowa i organizacja rachunkowości	W/C	15/30 / (9/12)	3
Financial management	W/C	15/15 / (9/9)	2
Raportowanie finansowe i niefinansowe - wymiar globalny i zarządczy	W/P	15/30 / (12/18)	4
Rachunkowość budżetowa	W/C	15/30 / (12/12)	4
Rachunkowość w środowisku informatycznym I	- / L	45 / (21)	3
Financial reporting	W/C	15/15 / (9/9)	2
Sprawozdawczość finansowa	W/C	30/30 / (12/18)	5
Międzynarodowe regulacje rachunkowości	W/C	15/30 / (12/18)	5
Bilansowy i podatkowy pomiar kosztów	W/C	15/30 / (12/12)	3
Budżetowanie w przedsiębiorstwie	W/L	15/30 / (12/12)	3
Audyt wewnętrzny w organizacjach	W/C	15/15 / (9/12)	2
Zakres kształcenia 3 - Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami			
Organizacja procesu inwestycyjnego	W/C	30/30 / (12/18)	5
Podstawy rynku nieruchomości	W/C	15/30 / (12/15)	4
Gospodarka nieruchomościami	W/C	15/30 / (12/15)	4
Inwestowanie na rynku nieruchomości	W/L	15/30 / (9/12)	3
Investments in the Capital Market	W/C	15/15 / (9/9)	2
Podstawy obrotu nieruchomościami	W/P	15/30 / (12/18)	5
Projekty inwestycyjne	W/C	15/30 / (12/12)	4
Zarządzanie nieruchomościami mieszkaniowymi	W/C	15/30 / (12/12)	4
Analiza rynku nieruchomości	W/L	15/30 / (9/12)	3
International financial markets	W/C	15/15 / (9/9)	2
Zarządzanie nieruchomościami komercyjnymi	W/P	15/30 / (12/18)	5
Techniczny wymiar nieruchomości	W/C	30/30 / (12/18)	5
Doradztwo inwestycyjne	W/C	15/30 / (12/12)	3
Ryzyko w zarządzaniu organizacjami	W/C	15/30 / (12/12)	3

Zarządzanie inwestycjami infrastrukturalnymi	W/C	15/15 / (9/12)	2
Razem:		3105 / (1695)	250

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/(niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Finanse rachunkowość w biznesie II stopień			
Zarządzanie innowacjami	W/C	30/30 / (12/15)	5
Doskonalenie i rozwój organizacji	W/C	30/30 / (12/15)	5
Polityka pieniężna	W/C	30/30 / (12/15)	5
Rachunkowość zarządcza	W/C	30/30 / (12/15)	5
Informatyczne wspomaganie procesów biznesowych	W/L	30/30 / (12/12)	4
System podatkowy	W/C	15/15 / (9/9)	2
Metody optymalizacji decyzji	W/L	15/15 / (9/9)	2
Rynki finansowe	W/C	15/15 / (9/9)	2
Zarządzanie kosztami przedsiębiorstwa / Performance Management* do wyboru ACCA	W/C	30/30 / (12/15)	5
Finansowanie korporacji / Financial Management* do wyboru ACCA	W/C	30/30 / (12/12)	4
Rachunkowość finansowa II	W/C	30/30 / (12/15)	5
Elementy inżynierii finansowej	W/L	15/30 / (12/12)	4
Finanse i rachunkowość w chmurze obliczeniowej	W/L	15/30 / (9/12)	3
Zarządzanie procesami	W/P	15/30 / (9/12)	3
Zarządzanie portfelem inwestycyjnym	W/L	15/15 / (9/9)	2
Ubezpieczenia gospodarcze	W/C	15/15 / (9/9)	2
Metody prognozowania procesów na rynkach finansowych	- / L	- / 30 / (-/18)	2
Ekonomia menedżerska	W/C	30/15 / (9/9)	2
Monitoring finansowy w biznesie	W/L	15/30 / (9/9)	2
Zarządzanie ryzykiem finansowym	W/P	15/15 / (9/9)	2
Metodyka badań naukowych	W/C	15/15 / (-/12)	2
Seminarium dyplomowe I	S	30 / (15)	2

Seminarium dyplomowe II	S	30 / (15)	2
Przygotowanie do egzaminu dyplomowego	-	-	10
Zakres kształcenia 1 - Menedżer finansowy			
Zarządzanie finansami	W/L	30/30 / (12/18)	5
Modele biznesu	W/P	30/30 / (12/18)	5
Budżetowanie jednostek samorządu terytorialnego	W/C/L	15/15/15 / (9/9/9)	4
Financial strategies	W	15 / (12/12)	1
Rozliczenia międzynarodowe przedsiębiorstw	W/C	15/30 / (9)	3
Fuzje i wycena przedsiębiorstw	W/C/L	30/15/15 / (12/9/12)	5
Zarządzanie ryzykiem kredytowym	W/C/L	30/15/15 / (12/9/12)	5
Biznesplan	W/P	30/30 / (12/15)	4
Decyzje finansowo-podatkowe podmiotów gospodarczych	W/C	30/30 / (12/15)	4
Zakres kształcenia 2 - Rachunkowość i podatki			
Ewidencja księgowa w zintegrowanych systemach rachunkowości	W/L	30/30 / (12/18)	5
Rachunkowość w decyzjach biznesowych	W/P	30/30 / (12/18)	5
Decyzje podatkowe	W/C	15/30 / (12/15)	4
Advanced Management Accounting	W	15 / (9)	1
Konsolidacja sprawozdań finansowych	W/C	15/30 / (12/12)	3
Rachunkowość instytucji finansowych	W/C	30/30 / (15/18)	5
Rewizja finansowa / International Financial Reporting* do wyboru ACCA	W/C	30/30 / (15/18)	5
Standardy sprawozdawczosci finansowej/International Financial Reporting* do wyboru ACCA	W/C	30/30 / (12/15)	4
Rachunkowość w środowisku informatycznym II	W/L	30/30 / (12/15)	4
Zakres kształcenia 3 - Zarządzanie inwestycjami i nieruchomościami			
Ocena efektywności inwestycji	W/P	30/30 / (12/18)	5
Zarządzanie inwestycjami	W/C	30/30 / (12/18)	5
Demografia w gospodarce nieruchomościami	W/L	15/30 / (9/18)	4

Financial investments	W	15 / (9)	1
Analiza stanu nieruchomości	W/C	15/30 / (12/12)	3
Zarządzanie projektem inwestycyjnym	W/P	30/30 / (15/18)	5
Wycena nieruchomości	W/C	30/30 / (15/18)	5
Organizacja zarządzania nieruchomościami	W/L	30/30 / (12/15)	4
Zarządzanie ryzykiem	W/C	30/30 / (12/15)	4
Zakres kształcenia 4 - Nowe usługi biznesowe			
Podstawy pracy z systemem SAP	W/L	30/30 / -	5
Decyzje podatkowe	W/C	15/30 / -	4
Advanced Management Accounting	W	15 / -	1
Komunikacja w przedsiębiorstwach rozproszonych	W/C	15/30 / -	3
Doradztwo finansowe	W/C	30/30 / -	5
Lektorat z języka obcego (hiszpański, niemiecki)	- /C	- /60 / -	5
Finanse i rachunkowość w systemie SAP	-/C/L	-/30/30 / -	4
Razem:		2745 / (1200)	217

Tabela 7. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela¹³

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ¹⁴

¹³ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego Kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

¹⁴ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy Kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz Kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Razem:				

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁵ na Kierunku *Finanse i rachunkowość w biznesie*

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładów	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Financial reporting	wykład/ ćwiczenia	V (I stopień)	stacjonarne	angielski	27 (-)
Financial reporting	wykład/ ćwiczenia	V (I stopień)	stacjonarne	angielski	60 (-)
Financial Reporting	wykład/ ćwiczenia	V (I stopień)	niestacjonarne	angielski	37 (-)
Financial management	wykład/ ćwiczenia	IV (I stopień)	stacjonarne	angielski	37 (3)
Financial management	wykład/ ćwiczenia	IV (I stopień)	stacjonarne	angielski	23 (-)
Investments in the Capital Market	wykład/ ćwiczenia	IV (I stopień)	stacjonarne	angielski	11 (2)
Financial management	wykład/ ćwiczenia	IV (I stopień)	niestacjonarne	angielski	35 (-)
Advanced Management Accounting	wykład	III (II stopień)	stacjonarne	angielski	35 (-)
Financial investments	wykład	III (II stopień)	stacjonarne	angielski	19 (-)
Financial strategies	wykład	III (II stopień)	stacjonarne	angielski	12 (1)

¹⁵ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Advanced Management Accounting	wykład	III (II stopień)	niestacjonarne	angielski	27 (-)
Financial Investments	wykład	III (II stopień)	niestacjonarne	angielski	21 (-)
Financial strategies	wykład	III (II stopień)	niestacjonarne	angielski	22 (-)